

VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS
LITUANISTIKOS FAKULTETAS
LIETUVIŲ KALBOTYROS KATEDRA

KRISTINA BUŽINSKAITĖ

**Sklandžiujų priebalsių vartojimas bendriniuose XX amžiaus
spaudos žodžiuose**

Magistro darbas

Darbo vadovas prof. A. Pakerys

Vilnius, 2011

Santrauka

Magistro darbas „Sklandžiujų priebalsių vartojimas bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose“ rašomas remiantis 2004 metais Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto išleistu elektroniniu dažniniu žodynu „Bendriniai XXa. spaudos žodžiai“. Pateiktame darbe aptariamas sklandžiujų priebalsių vartojimas įvairiuose XX amžiaus bendriniuose spaudos žodžiuose, nurodomi statistiniai skaičiavimai, kurie įprasminami grafiniu vaizdu bei aprašais. Darbe tiriamas sklandžiujų priebalsių vartojimas viensiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose, jų minkštumas ir kietumas, pasiskirstymas įvairiose kalbos dalyse bei tų kalbos dalių gramatinėse ir darybinėse kategorijose. Atlikus įvairius skaičiavimus pastebėta, jog dažniausias sklandusis priebalsis tarp tiriamųjų žodžių yra sklandusis paparstasis [j], o priešingoje pozicijoje yra sklandusis šoninis [l]. Minkštieji sklandieji priebalsiai vartojami dažniau negu kietieji. Bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojimai daiktavardyje, įvardyje bei skaitvardyje. Žvelgiant į darybinę įvairių kalbos dalių pusę sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami įvairių kalbos dalių dariniuose ir neretai sudaro įvairius junginius su balsiais, tačiau turi galimybę jungtis ir su kitomis lietuvių bendrinės kalbos fonemomis.

Reikšminiai žodžiai vartojami šiame darbe: sklandusis priebalsis, fonema, periferija, distribucija, užpakalinės eilės balsis, priešakinės eilės balsis, sutaptinis dvibalsis, sprogstamasis priebalsis, suminis santykinis dažnis.

Summary

Master's thesis "Liquids usage of common Press Words of the 20th Century " written on the basis of electronic frequency Dictionary "Common Press Words of the 20th Century" released in 2004th by Science and Encyclopedia Publishing Institute. This work offers the liquids usage of various common press words of the 20th century, includes the statistical calculations, which are supported by graphic images and descriptions. Master's thesis describes the usage of polysyllabic and monosyllabic liquids in the words, also their softness and hardness, either their distribution in different parts of speech and grammar categories. After various calculations it was noticed that the most common liquid between the words concerned is simple liquid [j], and the opposite is the side liquid [l]. The soft liquids have been used more often than hard one. Liquid have been mostly used in nouns, pronouns, and numerals. Looking at the speech structure liquids most commonly used variety of speech structures and are often composed of various combinations of vowels, but has the ability to connect with other Lithuanian standard language phonemes.

Key words used in this work: liquid, phoneme, periphery, distribution, back vowel, front vowel, conglutinate diphthong, plosive, general average frequency.

Turinys

Santrauka	2
Summary	3
Turinys	4
Pratarmė	6
Įvadas	7
I. Sklandžiujų priebalsių dažnių apžvalga	11
1. Sklandžiujų priebalsių artikuliacinė klasifikacija.....	11
2. Bendras sklandžiujų priebalsių dažnių aptarimas.....	12
3. Sklandžiujų priebalsių dažnis viensikiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose.....	15
4. Sklandžiujų priebalsių dažnis viensikiemenėse ir daugiaskiemenėse kalbos dalyse.....	17
5. Sklandžiujų priebalsių vartojimas pirminiuose žodžiuose ir dariniuose	18
6. Minkštųjų ir kietųjų sklandžiujų priebalsių dažniai	24
II. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvairiose kalbos dalyse	28
1. Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžiuose	32
1.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio gramatinėse kategorijose.....	32
1.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio darybos kategorijose	37
1.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas daiktavardžiuose.....	42
2. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžiuose	44
2.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio gramatinėse kategorijose	44
2.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio darybos kategorijose	50
2.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas įvardžiuose	53
3. Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžiuose	55
3.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžio gramatinėse kategorijose.....	55
3.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžio darybos kategorijose	60
3.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas veiksmažodyje.....	63
4. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardyje.....	64
4.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio gramatinėse kategorijose	64
4.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio darybos kategorijose.....	71
4.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas skaitvardyje	74
5. Sklandžiujų priebalsių vartojimasrieveiksmyje.....	76
5.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimasrieveiksmio gramatinėse kategorijose.....	76

5.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas prieveiksmio darybos kategorijose	79
5.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas prieveiksmyje	82
6. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardyje	83
6.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio gramatinėse kategorijose.....	83
6.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio darybos kategorijose	89
6.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas būdvardžiuose	92
7. Sklandžiujų priebalsių vartojimas dalelytėse, prielinksniuose, jungtukuose, modaliniuose žodžiuose, įterptiniuose žodžiuose ir jaustuke	93
Išvados	98
Naudota literatūra	101
Priedai.....	103

Pratarmė

Šio darbo tikslas yra labiau išigilinti tik į tam tikros grupės fonemų, t. y. sklandžiųjų priebalsių, vartojimą. Darbas skirtas sklandžiųjų priebalsių vartojimui XX amžiaus bendriniuose spaudos žodžiuose tirti, siekiant nusakyti balsingųjų sonantų vartojimą įvairiose kalbos dalyse, tų kalbų gramatinėse ir darybinėse kategorijose. Rašant bakalauro darbą, buvo tiriamas sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvairių kalbos dalių gramatinėse kategorijose. Šiuo darbu siekiama plačiau patyrinėti sklandžiųjų priebalsių vartojimą darybinėse kalbos dalių kategorijose, todėl keliami nauji (papildomi) uždaviniai, skatinantys iširti sklandžiųjų priebalsių vartojimą įvairių kalbos dalių darybinėse kategorijose bei sklandžiųjų priebalsių junglumą su bendrinės kalbos fonemomis. Pagrindinė tiriamoji medžiaga rinkta iš elektroninio dažninio žodyno „Bendriniai XX a. spaudos žodžiai“, kurio sudarytojais yra V. Mauricaite, M. Norkaitienė, A. Pakerys, R. Petrokienė. Dėstytojams A. Pakeriui bei V. Mauricaitei norėčiau nuoširdžiai padėkoti už ne vienus metus trukusią pagalbą rašant bakalauro darbą ir tęsiant magistro darbo tyrinėjimus.

Įvadas

Šiandien, kai viskas aplinkui kinta ir modernėja, keičiasi ir lietuvių visuomenė, o kartu su ja – mūsų kalba. Todėl šiuo metu kalbos tyrinėjimas įvairiais kalbos lygmenimis darosi vis aktualesnis. Labai svarbu žinoti, kaip bėgant laikui keičiasi leksika, gramatinė kalbos sandara, įvairių formų vartoseną ir kt.

Darbo tema. Iki dabar įvairūs lietuvių kalbos garsai, raidės ir jų vartojimo dažnis yra ištirtas gana plačiai, tačiau tiriamas dažniausiai visas garsynas arba jo dalis – balsiai ar priebalsiai. Trūksta konkrečių sklandžiujų priebalsių vartojimo dažnių statistinių duomenų. Apie įvairių garsų vartojimą žinių galima rasti: A. Pakerio, A. Girdenio, V. Karosienės, V. Žilinskienės, Ž. Markevičienės ir kitų specialistų darbuose, tačiau žinių apie sklandžiujų priebalsių vartojimą, jų dažnį, pasiskirstymą net ir šių autorių darbuose vis dar stinga. Siekiant atskleisti bent dalį sklandžiujų priebalsių vartojimo ypatumų, šiam darbui pasirinkta tema „Sklandžiujų priebalsių vartojimas bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose“.

Pagrindinė teorinė ir kritinė literatūra. Pirmasis savo statistinius skaičiavimus apie lietuvių kalbos garsus ir jų vartojimo dažnius 1955 metais aprašė M. N. Petersonas.¹ Šis autorius savo darbe pateikė priebalsių klasifikaciją (kietieji-minkštieji, duslieji-skardieji ir kt.), jų vartojimo dažnius, nurodė tuos priebalsius, kurie vartojami dažniausiai, ir tuos, kurie yra retesnio vartojimo. Įvardijo galimas tokių rezultatų priežastis.

Toliau lietuvių kalbos tyrinėjimus tęsė jau kiti tyrinėtojai 1967 metais V. Vaitkevičiūtė² ištyrusi literatūrinės kalbos priebalsius pateikė priebalsių vartojimo prieš atskirus garsus bei įvairiose žodžio dalyse skaičiavimus. Panašų darbą atliko ir V. Karosienė³, kuri nagrinėjo lietuvių pirminių (šakninių) vardažodžių vienskiemenių šaknų struktūros ypatumus, jų santykius su priebalsinėmis fonemomis. Savo darbe nustatė šaknų struktūros tipus, priebalsinių fonemų junglumą su kitais garsais.

Po tokių tyrimų pasirodė dar daugiau įvairių darbų. R. Petkevičienė⁴ nagrinėjo kai kuriuos lietuvių filologijoje mažai tyrinėtus žodžio pradžios priebalsinių ir balsinių fonemų jungimosi ypatumus. Parodė, kokių junginių esti mūsų kalboje, kokių visiškai nėra, kurie iš jų geriau, o kurie

¹ Peterson M. N. Očerķ litovskovo jazyka. Moskva, 1955.

² Vaitkevičiūtė V. Lietuvių literatūrinės kalbos fonemų sudėtis// Lietuvių kalbotyros klausimai. 1967. T.1. P. 18–20.

³ Karosienė V. Lietuvių vardažodžių vienskiemenių šaknų struktūra// Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. A serija. 1985. T. 3(92). P. 122–131.

⁴ Petkevičienė R. Lietuvių kalbos priebalsinių ir balsinių fonemų pradiniai junginiai// Kalbotyra. 1977. T. 28(1). P. 58–66.

menčiau realizuoti. Dar po metų V. Žilinskienė⁵ ištyrė lietuvių kalbos raidžių dažnumą publicistikos tekstuose. Pateikė atskirų teminių grupių fonemų dažnių eilę ir variacijos koeficientą.

M. Strimaitienė⁶ ėmėsi nagrinėti lietuvių ir anglų priebalsių junginius. Tyrimui pasirinko rišlius tekstus ir žodyną. Šį tyrimą 1974 metais paskatino atlikti tai, jog ankstesni lyginamieji lietuvių ir anglų kalbų priebalsių tyrinėjimai parodė, kad šių kalbų junginių dažniai skiriasi. Pirmiausiai tyrėja ėmėsi analizuoti ir lyginti anglų, lietuvių kalbų dviejų priebalsių junginius, vartojamus žodžio pradžioje.⁷ Tokį darbą autorė dar ne kartą tikslino ir bandė į šį klausimą pažvelgti vis plačiau, nagrinėdama ir lygindama priebalsinius lietuvių ir anglų kalbų junginius ir kitose žodžio dalyse.

Truputį vėliau pasirodė V. Karosienės ir A. Girdenio⁸ atliktas vardažodinių šaknų fonemų dažnių tyrimas, kur minėtieji autoriai pateikia išsamių duomenų apie žodžių ir skiemenų statistines struktūras. Čia ypač daug dėmesio skiriama skiemenų kiekybei ir jų prozodiniams tipams, aptariamas vardažodinių šaknų fonemų pasiskirstymas tekste ir pateikiami duomenys, kaip tas pasiskirstymas susijęs su skiemens struktūra ir jo vieta žodyje. Dar vėliau V. Karosienė ir A. Girdenis⁹ ištyrė fonemų distribuciją lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse. Pateiktoje medžiagoje autoriai nurodė, kas lemia statistinį fonemų pasiskirstymą, įvairius fonemų dažnius tam tikruose skiemenyse, pateikė svarbiausius veiksnius, nuo kurių priklauso fonemų dažnumas.

Po tokių lietuvių kalbos fonemų tyrinėjimų pasirodė V. Žilinskienės parengtas pirmasis „Lietuvių kalbos dažninis žodynas“, kuriame, remiantis 1972–1973 metų laikraščių ir žurnalų tekstų ištraukomis, nustatytas beveik 19 tūkstančių pradinių žodžių formų (leksemų) dažnis ir sudarytas daugiau kaip 10 tūkstančių žodžių sąrašas mažėjančio dažnio tvarka ir tų žodžių abėcėlinė rodyklė. Po šio žodyno pasirodymo ta pati V. Žilinskienė kartu su L. Grumadiene parengė ir išleido du dažninius žodynus. Vienas iš jų buvo parengtas mažėjančia žodžių tvarka,¹⁰ o kitas – abėcėline žodžių tvarka¹¹. Šiems žodynams žodžiai buvo renkami iš dabartinės rašomosios lietuvių kalbos publicistinių, dalykinių, mokslinių bei beletristinių leidinių.

Darbo tikslas. Aptarti darbai rodo, kad lietuvių kalbos garsai yra gana plačiai ištirti, tačiau maža tokių darbų, kuriuose žodžiai būtų aptariami pagal jų vartojimo dažnį. Šio darbo tikslas yra ištirti sklandžiujų priebalsių vartojimą tūkstantyje dažniausių XX amžiaus bendrinių spaudos žodžių,

⁵ Žilinskienė V. Lietuvių kalbos raidžių dažnumas publicistikos tekstuose// Kalbotyra. 1978. T. 29(1). P. 83–95.

⁶ Strimaitienė M. Lietuvių ir anglų priebalsių junginiai rišliuose tekstuose ir žodyne// Kalbotyra. 1981. T. 32(1). P. 85–105.

⁷ Strimaitienė M. Žodžio pradžios dviejų priebalsių junginiai anglų ir lietuvių kalbose// Kalbotyra. 1974. T. 25(1). P. 61–71.

⁸ Karosienė V., Girdenis A. Lietuvių bendrinės kalbos skiemens tipų dažnumai// Kalbotyra. 1994. T. 63(1). P. 35–41.

⁹ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica. 2001. T. 36(2). P. 253–266.

¹⁰ Grumadienė L., Žilinskienė V. Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas: mažėjančio dažnio tvarka. Vilnius, 1997.

¹¹ Grumadienė L., Žilinskienė V. Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas: abėcėlės tvarka. Vilnius, 1998.

remiantis ankstesniais straipsniais, elektroniniu žodynu „Bendriniai XX a. spaudos žodžiai“ ir kitais leidiniais. Darbe bandoma ištirti sklandžiujų priebalsių vartojimo ypatumus.

Elektroninio dažninio žodyno darbo pagrindu imamos ištraukos iš XX amžiaus Lietuvoje išleistų lietuviškų knygų ir periodinių leidinių. Pasirinkta 1925 m., 1935 m., 1945 m., 1955 m., 1965 m., 1975 m., 1985 m., 1995 m. spauda,¹² apžvelgiama raštija kas dešimt metų

Darbo uždaviniai. Atliekant tyrimą, išrinkta tūkstantis dažniausių žodžių, išrašyti jų vartojimo dažniai. Sklandieji priebalsiai klasifikuojami pagal įvairius kriterijus: minkštumą-kietumą, junglumą, pasiskirstymą skiemenyse, įvairiose kalbos dalyse, dariniuose. Sklandžiujų priebalsių vartojimo dažnis lyginamas remiantis kitų autorių gautais duomenimis, daromos išvados. Taigi sklandieji priebalsiai darbe nagrinėjami šiais aspektais:

- bendras sklandžiujų priebalsių dažnių aptarimas;
- sklandžiujų priebalsių dažniai vienskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose;
- vienskiemenių ir daugiaskiemenių žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais pasiskirstymas kalbos dalyse;
- minkštųjų ir kietųjų sklandžiujų priebalsių dažniai;
- sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas įvairių kalbos dalių gramatinėse kategorijose;
- sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas įvairių kalbos dalių darybinėse kategorijose;
- įvairių fonemų junglumas su sklandžiaisiais priebalsiais.

Tyrimo metodologija. Naudojantis elektroniniame dažniniame žodyne nurodytais žodžių dažniais, buvo atliekami skaičiavimai, klasifikuojant juos minėtais aspektais. Vėliau, turint sklandžiujų priebalsių vartojimo nagrinėjamuose žodžiuose ir jų formose sumą bei suminius dažnius, apskaičiuota, kiek procentų sudaro kiekvienas nagrinėjamas sklandusis priebalsis. Jei žodyje ar jo formoje yra keli sklandieji priebalsiai, tai šio žodžio dažnis sumuojamas tiek kartų, kiek sklandžiujų priebalsių yra žodyje.

Tyrinėjant sklandžiuosius priebalsius remiamasi transkripcija, kadangi rašte ne visada atsispindi priebalsio minkštumas. Taigi norint tiksliai parodyti žodžio minkštumą ir jo tarimą, žodžiai perrašomi ir transkribuojami. Transkribuojami visi žodžiai ir jų formos, kuriose rasti sklandieji priebalsiai.

Darbe pateikiami žodžiai mažėjančio dažnio tvarka. Pirmiausiai pateikiamas žodis, po to jo tarimas (transkripcija), kalbos dalis ir žodžio forma bei dažnis. Tai matyti priedų 1 lentelėje. Trūkstamas žodis ar jo dalis, kaip buvo nurodyta žodyne, įrašyti kampiniuose skliaustuose. Darbo pabaigoje pateikiamos išvados, priedai, kuriuose nurodyti žodžiai bei skaičiavimai.

¹² Bendriniai XX a. spaudos žodžiai. Vilnius, 2004. P. 3.

Darbo struktūra. Darbas sudarytas iš pratarmės, įvado, pagrindinės tiriamosios dalies, kuri dar skirstoma į smulkesnius pogrupius. Kiekviename pagrindinės dalies skyriuje aptariamas sklandžiųjų priebalsių vartojimas atskirose kalbos dalyse, tai sudaro stambesnius pagrindinės dalies skyrius. Aprašant balsinguosius sonantus, atsižvelgiama į sklandžiųjų priebalsių vartojimą tų kalbos dalių gramatinėse bei darybinėse kategorijose, tai aptariama smulkesniuose pogrupiuose. Darbo pabaigoje pateikiamos bendrosios išvados.

I. Sklandžiųjų priebalsių dažnių apžvalga

1. Sklandžiųjų priebalsių artikuliacinė klasifikacija

Kaip teigia A. Girdenis, „praktiškai kiekvienas, kas rašo apie lietuvių kalbos priebalsius, siūlo vis kitokį skirstymą (Durys, Būtėnas, Skardžius, Vaitkevičiūtė ir kt.) ir visai nepasvarsto, kuo geri ir kuo blogi ankstesni skirstymai ir kodėl skiriamos tokios, o ne kitokios priebalsių klasės. Kad anksčiau taip daryta, visai suprantama: nebuvo fonologijos – nebuvo ir objektyvių skirstymo kriterijų. Tačiau padėtis iš esmės nėra pasikeitusi ir dabar: nors garsų ypatybės šiandien aprašomos objektyviau ir tiksliau, dažniau operuojama moderniaisiais fonologijos terminais, vis dėlto garsai ir toliau skirstomi be jokių griežtesnių kriterijų ir argumentų.“¹³

Pristatant sklandžiųjų priebalsių artikuliacinę klasifikaciją, darbe remiamasi A. Pakerio sklandžiųjų priebalsių skirstymu. Kaip teigia šis autorius, daugelyje kalbotyros veikalų rašoma, kad lietuvių bendrinėje kalboje yra 45 priebalsinės fonemos. Į šį skaičių įtraukiami skardieji priebalsiai, duslieji priebalsiai, afrikatos ir sklandieji priebalsiai.¹⁴

„Priebalsiai skirstomi pagal kelis artikuliacinius požymius: oro skverbimosi būdą, artikuliacijos vietą (aktyvųjį ir pasyvųjį kalbos padargą), balso stygų veiklą, palatališkumą (minkštumą)“.¹⁵

„Artikuluojant sklandžiuosius priebalsius, oro srovė juda sklandžiai, be didelės trinties. Praplėtę sklandžiųjų priebalsių sąvoką, galime aprėpti 11 garsų: [v], [v'], [j], [m], [m'], [n], [n'], [l], [l'], [r], [r']. Sklandžiųjų priebalsių artikuliacijos metu oro srovė skverbiasi įvairiais keliais ir būdais. Pagal tai sklandžiuosius priebalsius turime dar smulkiau skirstyti į: a) paprastuosius, b) nosinius, c) šoninius, d) virpamuosius“.¹⁶

„Tariant sklandžiuosius paprastuosius priebalsius [v], [v'], [j], oras eina tolygiai, įprastu keliu – balso vamzdžio viduriu“.
„Sklandžiųjų nosinių priebalsių [m], [m'], [n], [n'] artikuliacija savita. Oras, atėjęs į burną, sutinka aklina uždarumą, bet randa laisvą šalutinį kelią pro nosį. Sklandieji šoniniai priebalsiai yra [l], [l'] juos tariant, liežuvio priešakinė dalis prisispaudžia prie dantų arba alveolių, bet tarp liežuvio šonų ir šoninių dantų (paprastai abiejose pusėse) lieka angos, pro kurias oro srovė sklandžiai, be trinties išeina lauk. Sklandžiųjų virpamųjų priebalsių [r], [r'] artikuliacijos kryptis kintama. Liežuvio galiukas virpėdamas čia atsitreikia į alveoles, čia vėl nuo jų atšoka“¹⁷

¹³ Girdenis A. Kalbotyros darbai. Vilnius, 2000. T. 1. P. 194.

¹⁴ Pakerys A. Lietuvių bendrinės kalbos fonetika. Vilnius, 2003. P. 71–75 .

¹⁵ Ten pat.

¹⁶ Ten pat.

¹⁷ Ten pat.

Tiriamųjų priebalsių artikuliaciniai požymiai parodyti 1 lentelėje „Artikuliaciniai sklandžiųjų priebalsių požymiai“.

1 lentelė. Artikuliaciniai sklandžiųjų priebalsių požymiai

Oro skverbimosi būdai		Artikuliacijos vieta		Balso stygų veikla	Palatališkumas (minkštumas)	Priebalsis
		Aktyvusis kalbos padargas	Pasyvusis kalbos padargas			
sklandieji	paprastieji	lūpiniai	dantiniai	skardieji	kietasis	v
					minkštasis	v'
		liežuvio vidurinis	gomurio vidurinis	skardusis	minkštasis	j
	nosiniai	lūpiniai	lūpiniai	skardieji	kietasis	m
					minkštasis	m'
		liežuvio priešakiniai	dantiniai	skardieji	kietasis	n
					minkštasis	n'
	šoniniai	liežuvio priešakiniai	dantinis	skardusis	kietasis	l
			alveolinis	skardusis	minkštasis	l'
	virpamieji	liežuvio priešakiniai	alveoliniai	skardieji	kietasis	r
				minkštasis	r'	

2. Bendras sklandžiųjų priebalsių dažnių aptarimas

„Lietuvių bendrinėje kalboje priebalsių yra daug daugiau negu balsių, bet tekste priebalsiai nėra labai dažni.“ Tačiau pusbalsių situacija yra kiek kitokia, „jie yra lyg tarpiniai garsai tarp balsių ir priebalsių ir dažnai įeina į mišriųjų dvigarsių sudėtį, kiti priebalsiai vartojimo dažniu nepralenktų balsių. Kitaip sakant, lietuvių kalbos žodžiuose esti balsingųjų ir nebalsingųjų garsų pusiausvyra.“ Be to, ryškus dar šis bendrasis statistinis polinkis:

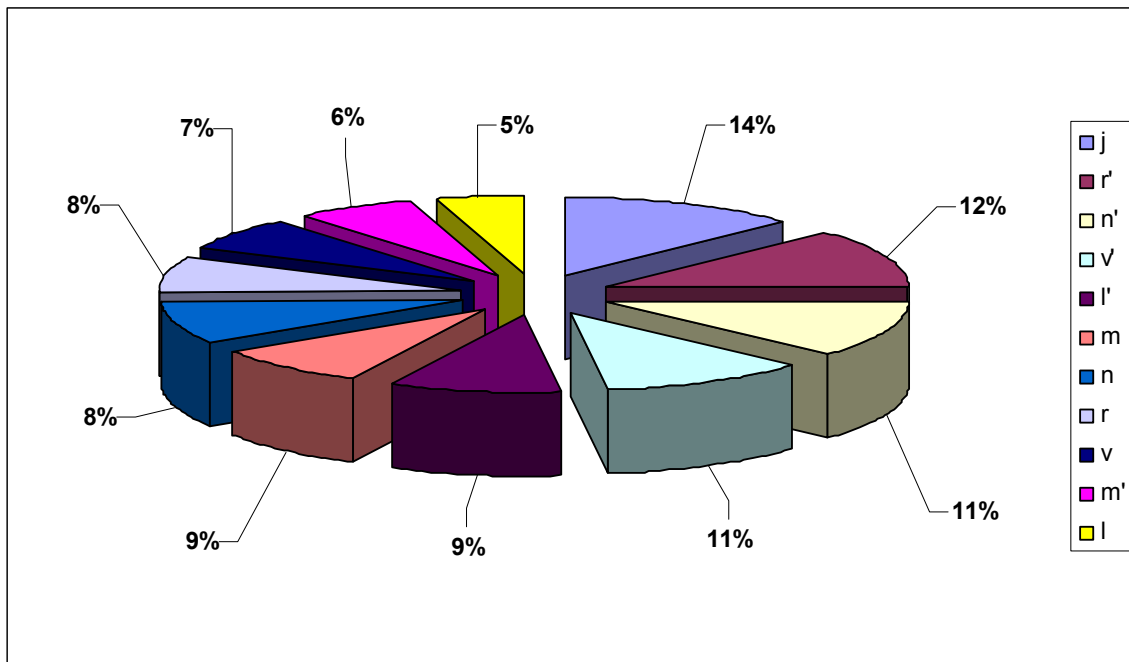
- kietieji priebalsiai dažnesni už minkštuosius.¹⁸

Dabartinėje lietuvių kalboje yra 11 sklandžiųjų priebalsių ([v], [v'], [j], [l], [l'], [m], [m'], [n], [n'], [r] ir [r']). Šie sklandieji priebalsiai, kaip jau anksčiau buvo minėta, kalboje gali savo vartojimo dažniu konkuruoti su balsiais, nes dažnai įeina į mišriųjų dvigarsių sudėtį. Tačiau šiame darbe nagrinėjant 1000 dažniausių žodžių formų su sklandžiaisiais priebalsiais tiriamos tik tos žodžių formos, kuriose sklandieji priebalsiai neįeina į mišriuosius dvigarsius.

¹⁸ Pakerys A. Lietuvių bendrinės kalbos fonetika. Vilnius, 2003. P. 79.

Pirmiausiai panagrinėkime, kaip pasiskirstę sklandieji priebalsiai. Tūkstančio dažniausių žodžių formų su sklandžiais priebalsiais dažniai pateikiami 1 ir 2 diagramose.

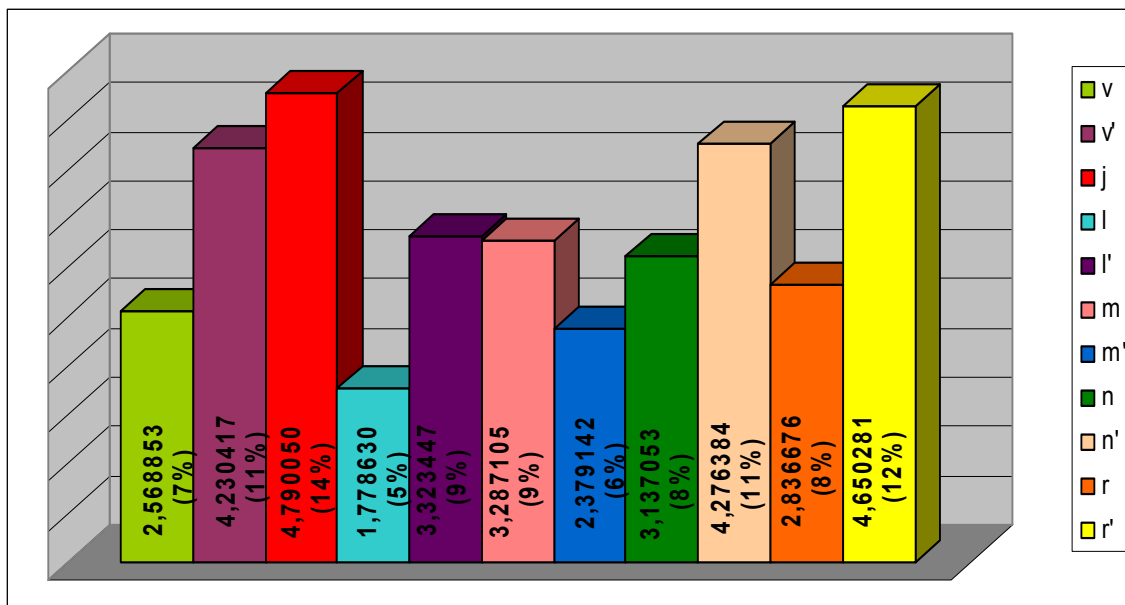
1 diagrama. Sklandieji priebalsiai pagal dažnį



Kaip matyti iš duomenų (Priedas Nr. 1), dažniausių žodžių formų su sklandžiais priebalsiais dažnių intervalas yra [0,555134; 0,008623]. Pirmasis sklandusis priebalsis rastas veiksmažodyje *buvo*, o paskutinis daiktavardyje *valstybei* (kalbama tik apie 1000 nagrinėjamų žodžių). Iš diagramų nesunku pastebėti, jog dažniausio sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis paprastasis [j], jis sudaro 12% visų sklandžių priebalsių, o jo suminis santykinis dažnis, kaip rodo 2 diagrama, yra 4,790050, antrasis pagal dažnumą – sklandusis virpamasis [r'] – 12%, jo suminis santykinis dažnis 4,650281, trečiasis [n'] – 11% [4,276384], po jų eina priebalsiai [v'] – 11%; [4,230417], [l'] – 9% [3,323447], [m] – 9% [3,287105], [n] – 8% [3,137053], [r] – 8% [2,836676], [v] – 7% [2,568853], [m'] – 6% [2,379142], o pabaigoje rastas sklandusis šoninis [l], kuris sudaro 5% visų bendrinuose XX amžiaus spaudos žodžiuose rastų sklandžių priebalsių dažnių. Aleksas Girdenis ir Vida Karosienė savo straipsnyje „Bendrinės kalbos fonemų dažnumai“ teigia, kad ypač gausių balsingųjų priebalsių grupę sudaro [j], [v], [r], [r'], [n] (žr. priedų 2 lentelę).¹⁹ Vadinasi, sutampa dviejų dažniausių ([j] ir [r']) sklandžių priebalsių pasiskirstymas.

¹⁹ Girdenis A., Karosienė V. Bendrinės kalbos fonemų dažnumai//Kalbotyra. 1993. T. 42(1). P. 28–38.

2 diagrama. Sklandieji priebalsiai pagal dažnį



2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių suminių santykinų dažnių lentelė

Sklandusis priebalsis	Suminis santykinis dažnis
j	4,790050
r'	4,650281
n'	4,276384
v'	4,230417
l'	3,323447
m	3,287105
n	3,137053
r	2,836676
v	2,568853
m'	2,379142
l	1,778630

A. Girdenis ir V. Karosienė toje pačioje lentelėje pateikia ir santykinus priebalsių dažnius (žr. priedų 2 lentelė). Patį sistemos branduolį (50%) sudaro 10 fonemų, tarp kurių, jau minėtieji, [j], [v], [r],

[r'], [n], o platesniam sistemos centrui (75% tekstų) priklauso [n'], [l'], [m], [v']. Prie rečiausių fonemų priskiriami priebalsiai [l], [m']. Jei pažvelgsime į „Dabartinės lietuvių kalbos gramatikoje“ pateikiamą fonemų dažnumo lentelę (žr. priede 3 lentelę), pamatysime, kad čia savo didžiausiu dažniu pasižymi sklandusis paprastasis [j], o rečiausiai vartojami sklandieji priebalsiai, kaip rodo lentelė, – [l], [m']. Taigi galime daryti išvadą, jog tiek remiantis A. Girdenio ir V. Karosienės pateiktais priebalsių dažnių skaičiavimais (žr. priede 2 lentelę), tiek „Dabartinėje lietuvių kalbos gramatikoje“ pateiktais fonemų dažnumų skaičiavimais (žr. priede 3 lentelę) arba darbo pagrindu imant ištraukas iš XX a. Lietuvoje išleistų lietuviškų knygų ir periodinių leidinių (žr. priedų 1 lentelę) dažniausią sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis paprastasis [j] o rečiausių – [m'] ir [l].

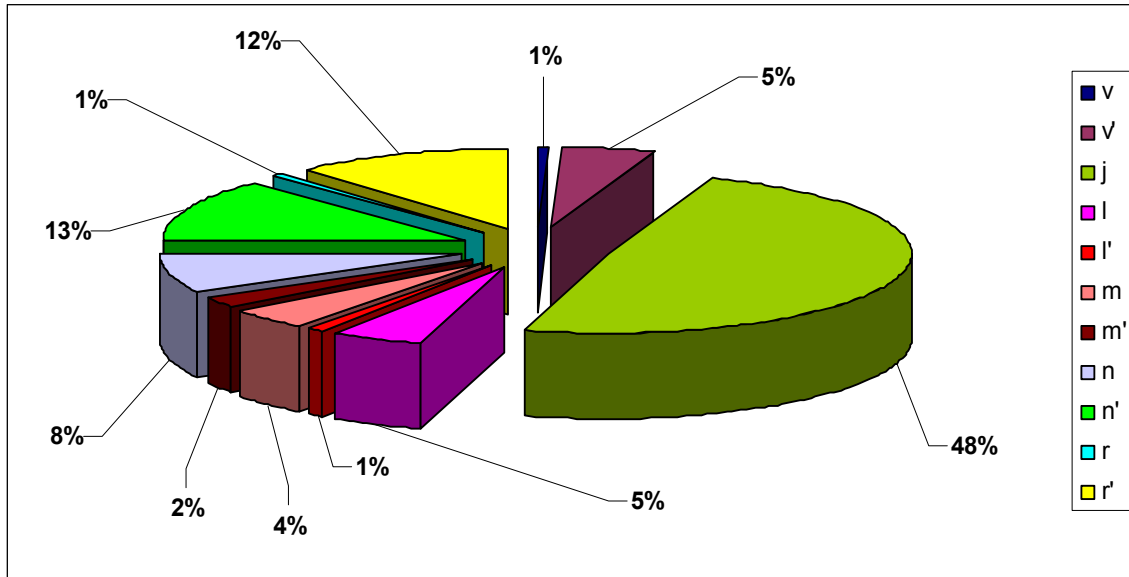
3. Sklandžiųjų priebalsių dažnis vienskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose

Sklandžiųjų priebalsių vartojimas vienskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose nėra vienodas. Nesunku pastebėti, nesigilinant į detales, jog daugiaskiemeniuose žodžiuose sklandieji priebalsiai vartojami kur kas dažniau. Vienskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose buvo rasta visų rūšių sklandžiųjų priebalsių. Susumavus jų dažnius pagal elektroninį dažninį žodyną „Bendriniai XX a. spaudos žodžiai“, gauti tokie rezultatai (žr. lentelę ir 3 bei 4 diagramas).

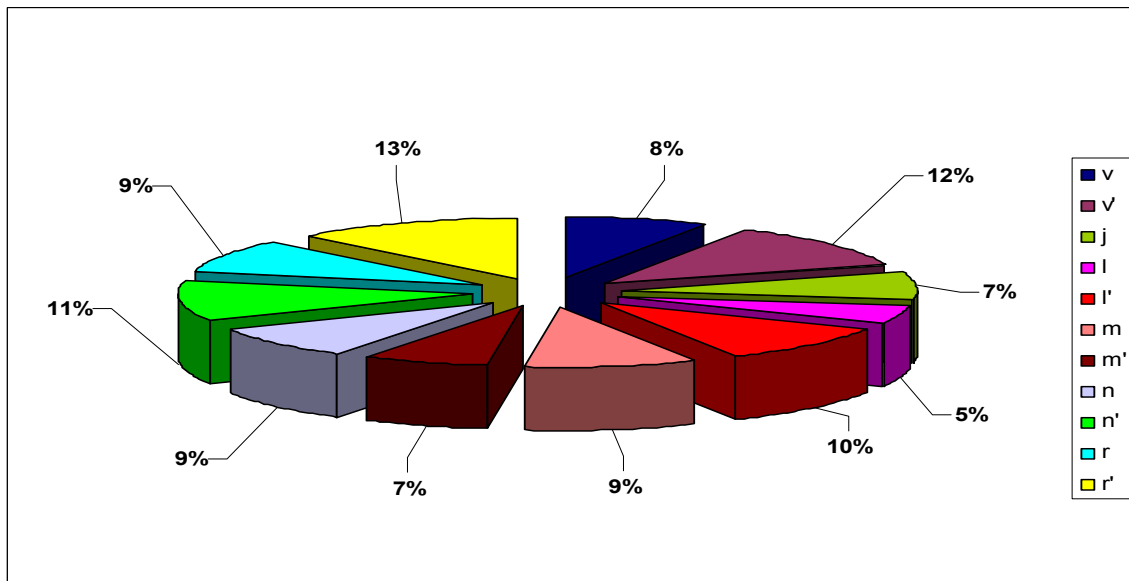
3 lentelė. Sklandieji priebalsiai vienskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose

<i>Sklandžiųjų priebalsių dažnis vienskiemeniuose žodžiuose</i>		<i>Sklandžiųjų priebalsių dažnis daugiaskiemeniuose žodžiuose</i>	
[v]	0,026383	[v]	2,542470
[v']	0,249730	[v']	3,980687
[j]	2,373270	[j]	2,416780
[l]	0,236693	[l]	1,541937
[l']	0,042466	[l']	3,280981
[m]	0,212191	[m]	3,074914
[m']	0,116755	[m']	2,262387
[n]	0,380754	[n]	2,756299
[n']	0,629218	[n']	3,647166
[r]	0,024911	[r]	2,811765
[r']	0,567795	[r']	4,082486

3 diagrama. *Sklandieji priebalsiai vienskiemeniuose žodžiuose*



4 diagrama. *Sklandieji priebalsiai daugiaskiemeniuose žodžiuose*



Iš gautų rezultatų matyti, kad dažniausias sklandusis priebalsis vienskiemeniuose žodžiuose yra didžiausiu dažniu pasižymintis sklandusis paprastasis [j], tačiau daugiaskiemeniuose žodžiuose šis sklandusis priebalsis savo poziciją užleidžia kitam priebalsiui – sklandžiajam virpamajam [r'], o [j] čia yra vienas iš rečiausiai vartojamų sklandžiujų priebalsių. Vienskiemeniuose žodžiuose savo vartojimo dažniu taip pat išsiskiria, jau anksčiau minėtas, sklandusis virpamasis [r'], kitų sklandžiujų priebalsių dažniai šiuose žodžiuose išsidėsto tokia tvarka: [n'] – 13%, [r'] – 12%, [n] – 8%, [v] – 5%, [l] – 5%, [m] – 4%, [m'] – 2%, [v] – 1%, [r] – 1%, [l'] – 1%. Daugiaskiemeniuose žodžiuose šie sklandieji

priebalsiai pasiskirsto taip: [v'] – 12%, [n'] – 11%, [l'] – 10%, [m] – 9%, [r] – 9%, [n] – 9%, [v] – 8%, [j] – 7% [m'] – 7%, [l] – 5%.

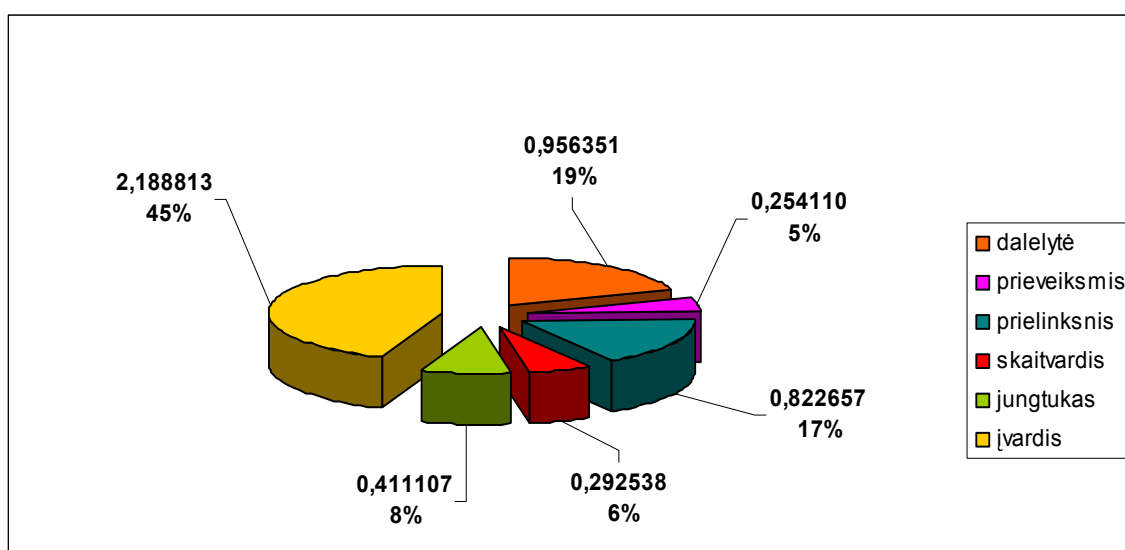
Palyginus vienskiemenių ir daugiaskiemenių žodžių dažnius, matyti, kad sklandžiujų priebalsių tvarka kinta. Vienskiemeniuose žodžiuose sklandieji priebalsiai išsidėsto vienokia tvarka, o daugiaskiemeniuose jau visiškai kitaip. Nėra nei vieno sklandžiojo priebalsio, kurio vartojimo pozicijos sutaptų ir vienskiemeniuose, ir daugiaskiemeniuose žodžiuose.

Apžvelgus sklandžiujų priebalsių dažnius, galima pastebėti, kad daugiaskiemenėse šaknyse sklandieji priebalsiai yra gerokai dažnesni negu vienskiemenėse – tai rodo daugiaskiemenių žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais dažnių suma.

4. Sklandžiujų priebalsių dažnis vienskiemenėse ir daugiaskiemenėse kalbos dalyse

Aptarus sklandžiujų priebalsių dažnius vienskiemenėse ir daugiaskiemenėse šaknyse, pravartu būtų atsižvelgti į tai, kurioms kalbos dalims tie žodžiai su sklandžiaisiais priebalsiais atstovauja ir koks jų dažnis (žr. 5 ir 6 diagramas).

5 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnis vienskiemenėse kalbos dalyse

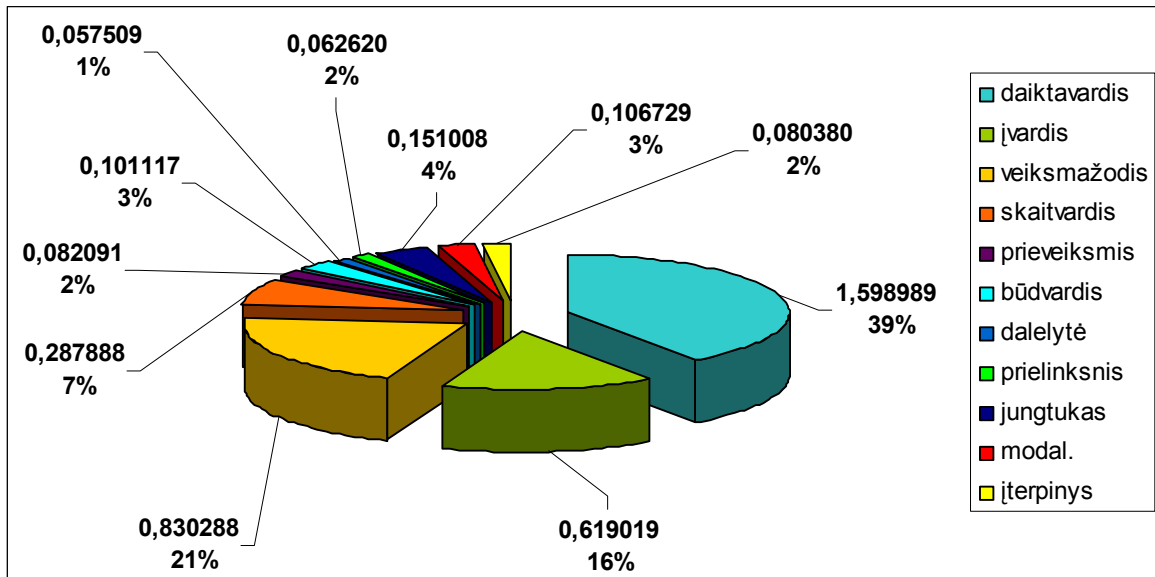


Kaip rodo aukščiau esančios diagramos duomenys, vienskiemeniams žodžiams su sklandžiaisiais priebalsiais atstovauja įvardžiai, dalelytės, prielinksniai, jungtukai, skaitvardžiai irrieveiksmiai. Didžiausias sklandžiujų priebalsių dažnis – įvardžiuose, kuris sudaro apie pusę visų vienskiemenių žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais (plg. 45%). Beveik du kartus rečiau sklandieji priebalsiai vartojami vienskiemenėse dalelytėse ir prielinksniuose (plg. 19% ir 17%). Jungtukuose, skaitvardžiuose irrieveiksmiuose sklandžiujų priebalsių dažnis neviršija net 10%. Viena iš priežasčių

gali būti ta, jog skaitvardžių irrieveksmių daugiau pasitaiko daugiaskiemeniuose žodžiuose negu vienskiemeniuose.

6 diagrama rodo, kaip sklandžiujų priebalsių dažnis, pasiskirstęs daugaiskiemenėse bendrinių XX amžiaus spaudos žodžių kalbos dalyse.

6 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnis daugiaskiemenėse kalbos dalyse



Skirtingai negu vienskiemeniuose žodžiuose, didžiausiam sklandžiujų priebalsių dažniui atstovauja daiktavardis. Kiek rečiau sklandieji priebalsiai vartojami veiksmažodžiuose ir įvardžiuose. Mažiausia dažnių suma daugiaskiemenėse dalelytėse, prielinksniuose, prieveksmiuose, įterpiniuose, todėl pastaruosius žodžius galima skirti prie periferinės sklandžiujų priebalsių dažnių grupės. Nesunku pastebėti, jog tarp daugiaskiemenių žodžių nedideliu sklandžiujų priebalsių dažniu pasižymi ir kai kurios kitos kalbos dalys – būdvardžiai, modaliniai žodžiai, jungtukai, skaitvardžiai.

Taigi iš šių dviejų diagramų matyti, kad sklandieji priebalsiai dažniau yra vartojami daugiaskiemeniuose žodžiuose, čia jų suminis santykinis dažnis didesnis. Tos kalbos dalys, kurios sklandžiujų priebalsių dažniu išsiskiria vienskiemeniuose žodžiuose, daugiaskiemeniuose žodžiuose priklauso kraštutinei periferijai arba sudaro labai mažą sklandžiujų priebalsių vartojimo procentą. Taip yra dėl to, kad daugiaskiemenių žodžių yra daugiau ir čia pasitaiko didesnė kalbos dalių įvairovė.

5. Sklandžiujų priebalsių vartojimas pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

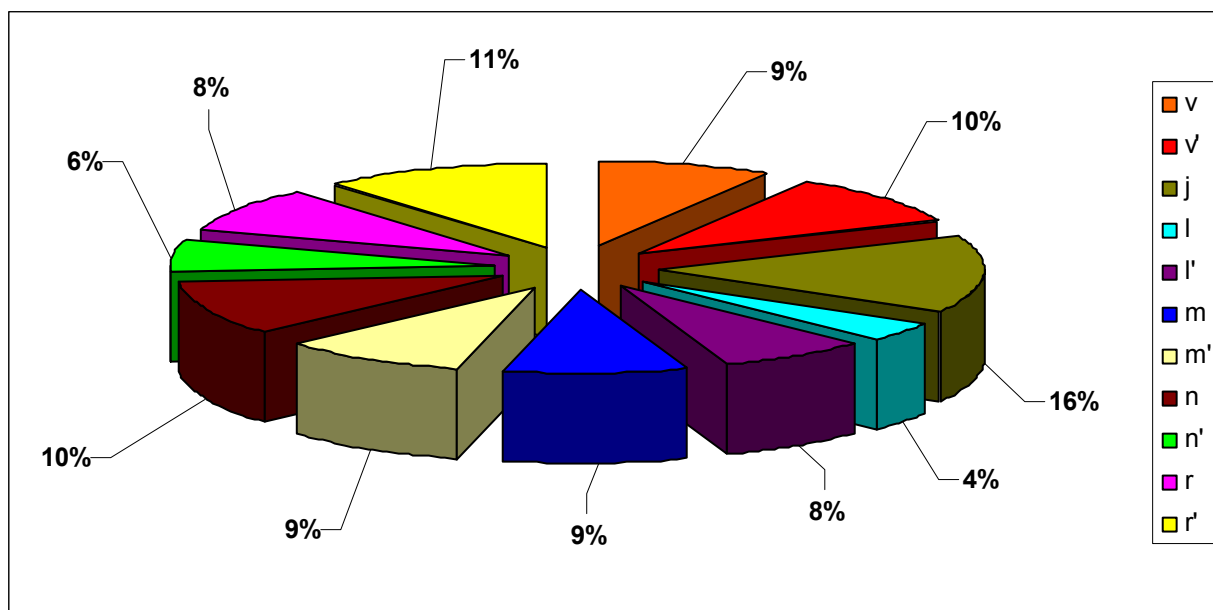
Kaip teigia Gražina Akelaitienė, Vincas Urbutis ir kiti žymūs žodžių darybos tyrinėtojai, „visi lietuvių kalbos žodžiai gali būti suskirstyti į dvi dideles klases – paprastuosius žodžius ir darinius.

Tokia klasifikacija galima, įvertinus bet kurio žodžio santykį su kitais kalbos žodžiais.“²⁰ „Didžiąją lietuvių kalbos leksikos dalį sudaro darybiškai motyvuoti žodžiai, t. y. tokie, kurie atsirado iš kitų, dažniausiai paprastesnės struktūros ir reikšmės žodžių.“²¹ Įdomu tai, jog atlikus tyrimą ir ištyrus sklandžiujų priebalsių vartojimą pirminiuose žodžiuose ir dariniuose, gauti priešingi rezultatai (žr. lentelę ir 7, 8 bei 9 diagramas). Tačiau tokie rezultatai yra galimi dėl jau anksčiau minėtos priežasties – riboto leksikos tyrimo.

4 lentelė. *Sklandžiujų priebalsių dažnis pirminiuose žodžiuose ir dariniuose*

<i>Sklandžiujų priebalsių dažnis pirminiuose žodžiuose</i>		<i>Sklandžiujų priebalsių dažnis dariniuose</i>	
[v]	1,799951	[v]	0,214920
[v']	2,092112	[v']	1,977818
[j]	3,034644	[j]	1,003846
[l]	0,816155	[l]	0,775023
[l']	1,574073	[l']	1,677420
[m]	1,933444	[m]	1,191664
[m']	1,892550	[m']	0,507407
[n]	2,178376	[n]	0,058049
[n']	1,346178	[n']	0,058049
[r]	1,763094	[r]	1,018285
[r']	2,392824	[r']	1,929064

7 diagrama. *Sklandžiujų priebalsių vartojimas pirminiuose žodžiuose*

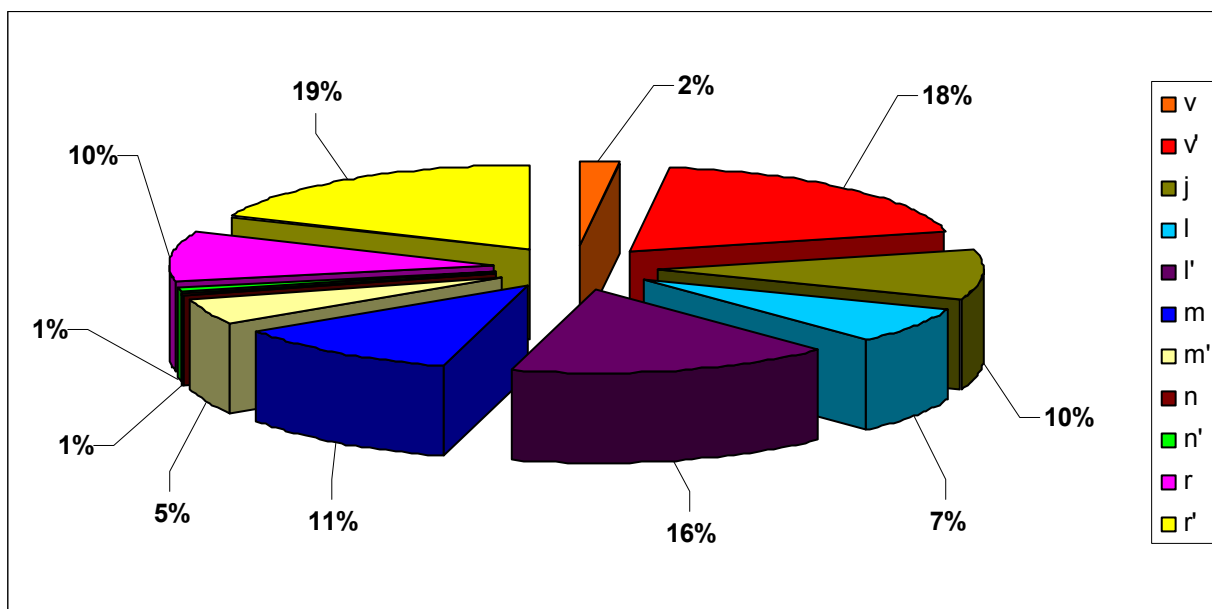


²⁰ Akelaitienė G. Morfonologinės balsių kaitos žodžių daryboje. Vilnius, 1996. P. 3.

²¹ Barauskaitė D. Darybinė žodžių analizė. Metodinė priemonė. Šiauliai, 1985. P. 10.

Žvelgiant į sklandžiųjų priebalsių vartojimą pirminiuose žodžiuose (žr. 7 diagramą), pastebima, jog dažniausio sklandžiojo priebalsio poziciją čia užima sklandusis paprastasis [j], kuris savo vartojimo dažniu pasižymėjo ir vienskiemeniuose žodžiuose su sklandžiais priebalsiais. Dėl šios priežasties būtų galima daryti išvadą, jog nemažą dalį pamatinių žodžių sudaro vienskiemeniai žodžiai su sklandžiais priebalsiais, tačiau tai tėra tik prielaida, kuriai įrodyti reikia išsamesnių tyrimų. Grįžtant prie pateiktos pirminių žodžių su sklandžiais priebalsiais diagramos, matyti, kad sklandusis virpamasis [r'] taip pat yra vienas iš dažniau vartojamų sklandžiųjų priebalsių šiame pogrupyje. Kiti sklandieji priebalsiai išsidėsto tokia tvarka: [n] – 10%, [v'] – 10%, [m] – 9%, [m'] – 9%, [v] – 9%, [r] – 8%, [l'] – 8%, [n'] – 6%, [l] – 4%. Šie rezultatai parodo, kad pirminių žodžių su sklandžiais priebalsiais pogrupyje didelio atotrūkio tarp sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnių nėra. Dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis [j] tik keturis kartus dažnesnis už rečiausiai vartojamą sklandųjį šoninį [l] (plg. 16% ir 4%).

8 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas dariniuose

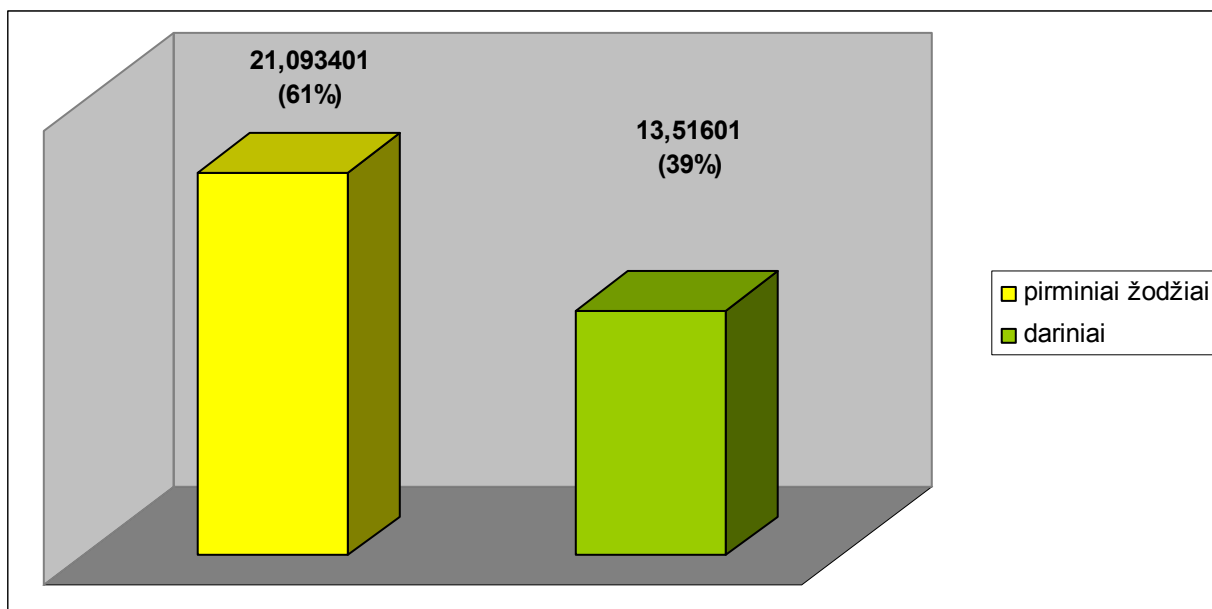


Kitokia sklandžiųjų priebalsių situacija yra dariniuose su sklandžiais priebalsiais. Dažniausiojo sklandžiojo priebalsio poziciją šiame pogrupyje užima sklandusis virpamasis [r'], o nuo šio nedaug atsilieka sklandusis paprastasis [v']. Žvelgiant į ankstesnius tyrimo rezultatus, t. y. į daugiaskiemenių žodžių su sklandžiais priebalsiais diagramą (žr. 4 diagramą), išryškėja tendencija, panaši kaip ir sklandžiųjų priebalsių vartojimo pirminiuose bei vienskiemeniuose žodžiuose, jog dariniuose ir daugiaskiemeniuose žodžiuose dominuojančią poziciją užima tas pats sklandusis priebalsis – [r']. Toliau sklandieji priebalsiai dariniuose išsidėsto tokia tvarka: [l'] – 16%, [m] – 11%, [r] – 10%, [j] – 10%, [l] – 7%, [m'] – 5%, [v] – 2%, o [n] ir [n'] vartojimo dažniai visiškai sutampa ir jie

sudaro po 1% visų sklandžiujų priebalsių vartojamų dariniuose. Jei tarp sklandžiujų priebalsių pirminiuose žodžiuose nėra didelio atotrūkio, tai situacija dariniuose priešinga. Čia sklandieji priebalsiai vienas nuo kito išsidėstę plačiais intervalais ir jų pasiskirstymas labai nevienodas.

Žemiau pateiktoje 9 diagramoje vaizduojama bendra pirminių žodžių bei darinių situacija.

9 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnis pirminiuose žodžiuose ir dariniuose



Diagramoje matyti, jog aiškią dominacinę poziciją, tiriant sklandžiujų priebalsių vartojimo dažnį leksemose, užima pirminiai žodžiai su sklandžiaisiais priebalsiais. Kaip jau anksčiau buvo minėta D. Barauskaitės metodinėje priemonėje „Darybinė žodžių analizė“, lietuvių bendrinėje kalboje dominuojančioje pozicijoje yra dariniai.²² Šią mintį patvirtina ir V. Urbutis, kuris teigia, jog „lietuvių kalboje dariniai turėtų sudaryti ne mažiau kaip keturis penktadalius visos leksikos – bent jau toks santykis tarp darinių ($\frac{4}{5}$) ir paprastųjų žodžių ($\frac{1}{5}$).“²³ Tokios nuomonės yra laikomasi iki šių dienų. Tačiau šiame darbe pateikti rezultatai kiek kitokie, kadangi minėti autoriai tyrė leksemų kiekį, o šiame darbe tiriamas tų leksinių vienetų vartojimo dažnis. Dėl šios priežasties, atlikus tyrimą, gauti kitokie rezultatai. Jau anksčiau buvo minėta, kad sklandžiujų priebalsių vartojimas mažai ištirtas, todėl sunku palyginti gautus duomenis su kitų autorių darbais, kadangi skiriasi tyrinėjimų kryptys.

Toliau, nagrinėjant sklandžiujų priebalsių vartojimą dariniuose, būtų tikslinga atsižvelgti į konkrečius žodžių darybos afiksus ir sklandžiujų priebalsių dažnį bei jų vartojimą juose. Tikslūs sklandžiujų priebalsių vartojimo darybos afiksuose duomenys pateikti žemiau esančiose lentelėse bei 10 diagramoje.

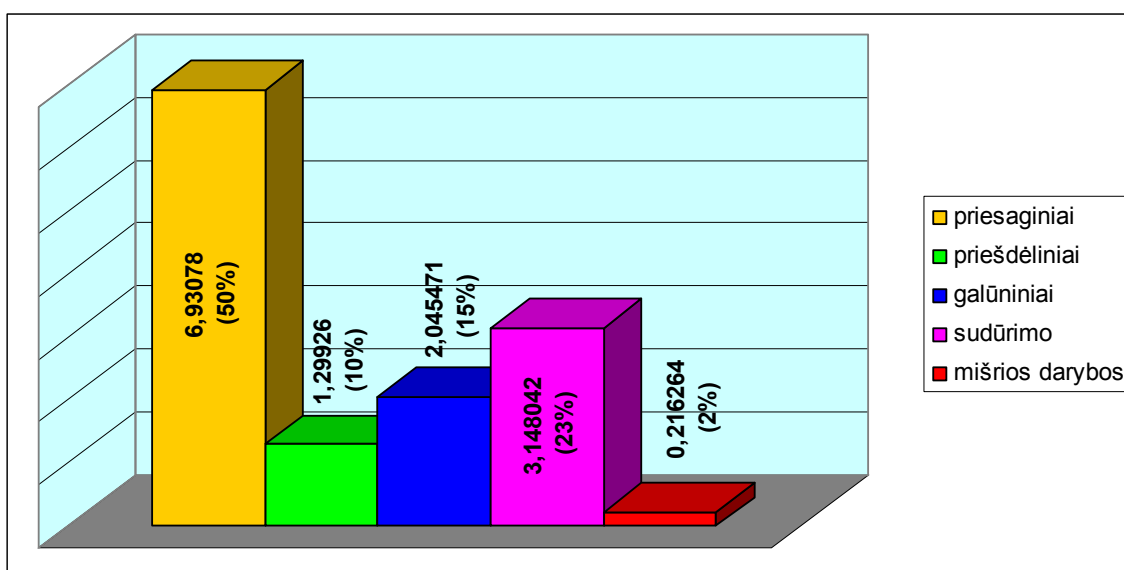
²² Barauskaitė D. Darybinė žodžių analizė// Metodinė medžiaga. Šiauliai, 1985. P. 10.

²³ Urbutis V. Žodžių darybos teorija. Vilnius, 1978. P. 62.

5 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių dažnis darybos afiksuose

Darinio tipas	Sklandžiųjų priebalsių dažnis
Priesaginiai	6,930780
Priešdėliniai	1,299260
Galūniniai	2,045471
Sudurtiniai	3,148042
Mišrios darybos	0,216264

10 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas dariniuose



Iš pateiktos lentelės ir 8 diagramos matyti, jog dariausias žodžių darybos būdas lietuvių kalbos žodžiuose su sklandžiais priebalsiais yra priesaginis, jis sudaro net 50% visų įmanomų žodžių darybos būdų su sklandžiais priebalsiais. Stasys Keinys knygoje „Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba“ taip pat patvirtina šį teiginį sakydamas, jog „didžiausias vaidmuo lietuvių kalbos žodžių daryboje tenka priesagų darybai. Ji būdinga visoms savarankiškomis kalbos dalims. Itin išplėtota daiktavardžių, būdvardžių, veiksmažodžių irrieveksmių daryba su priesagomis.“²⁴ Kitas gana dažnai pasitaikantis darybos būdas tarp tiriamųjų žodžių – sudūrimas, tarpinę poziciją užima galūnių bei priešdėlių darybos būdai, o rečiausias, sudarantis tik 2% visų darybos būdų su sklandžiais priebalsiais – mišriosios darybos būdas. Šį būdą, kaip rečiausiai vartojamą žodžių daryboje, nurodo ir St. Keinys, sakydamas, jog jo vaidmuo palyginti menkas, šių darinių pagausėja tik tuomet, kai yra

²⁴ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 22.

sekama kitomis kalbomis, kurioms mišrieji žodžių darybos būdai yra būdingesni.²⁵ Taigi tai tėra bendras žodžių darybos būdų su sklandžiais priebalsiais apibūdinimas. Kiekvienas jų skirtingai reiškiasi įvairiose kalbos dalyse, tai pabrėžia visi žodžių darybos tyrinėtojai. Todėl į kiekvieną iš jų būtina atsižvelgti išsamiau. Tai daroma kituose skyriuose nagrinėjant atskiras kalbos dalis.

Atliekant išsamų tyrimą svarbu sužinoti ne tik, koks žodžių darybos būdas su sklandžiais priebalsiais yra dariausias, tačiau ir koks yra konkrečių sklandžių priebalsių vartojimas įvairiuose darybos tipuose. Tai galima pamatyti žemiau pateiktoje lentelėje „*Sklandžių priebalsių pasiskirstymas dariniuose*“. Čia nurodomas konkrečių sklandžių priebalsių vartojimo dažnis įvairiuose žodžių darybos tipuose.

6 lentelė. *Sklandžių priebalsių pasiskirstymas dariniuose*

Darinio tipas					
Sklan. prieb.	Priesaginis	Priešdėlinis	Galūninis	Dūriniai	Mišrus
[v]	0,440501	0,055161	0,216197	0,015741	-
[v']	0,906355	0,060259	0,044793	0,966411	-
[j]	0,563413	0,175613	0,264820	-	-
[l]	0,538536	0,051021	0,169554	0,015912	-
[l']	0,756135	0,126165	0,139074	0,656046	-
[m]	0,772080	0,093897	0,275282	0,062964	0,018923
[m']	0,391097	0,013653	0,087430	0,015227	-
[n]	0,165962	0,044450	0,149400	0,148237	-
[n']	1,067737	0,220952	0,130101	0,623503	0,079012
[r]	0,390129	0,266839	0,334455	0,016665	0,010197
[r']	0,875017	0,191250	0,203979	0,658818	-

Iš pateiktos lentelės matyti, kad priesaginiame, priešdėliniame bei galūniniame žodžių darybos tipuose vartojami visi sklandieji priebalsiai. Dūrinuose taip pat vartojami beveik visi sklandieji priebalsiai išskyrus sklandųjį paprastąjį [j]. Mišraus darybos tipo situacija kiek kitokia. Kadangi, kaip jau anksčiau buvo minėta, šis žodžių darybos tipas nėra labai produktyvus lietuvių kalboje, tai ir sklandžių priebalsių vartojimas jame nėra dažnas. Iš vienuolikos sklandžių priebalsių šiam darybos tipui, pagal gautus tyrimo rezultatus, priklauso tik trys – sklandieji nosiniai [m] ir [n'] bei sklandusis virpamasis [r], tačiau ir jie nepasižymi dideliu vartojimo dažniu. Aptariant kiekvieno darybos tipo

²⁵ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šaiuliai, 1999. P. 23.

sklandžiųjų priebalsių sistemą, matyti, jog priesaginės žodžių darybos tipe dominuojančią poziciją užima sklandusis paprastasis [v'], nuo jo nedaug atsilieka sklandusis virpamasis [r'], rečiausiai šiame pogrupyje vartojamas sklandusis virpamasis [r]. Priešdėliniuose bei galūniniuose dariniuose savo vartojimo dažniu išsiskiria sklandusis virpamasis [r] bei [r']. Į vartojimo periferiją priešdėliniuose dariniuose pasitraukia sklandusis nosinis [m'], o galūniniuose — sklandusis paprastasis [v']. Dūriniam ypač būdingas sklandusis paprastasis [v'], kuris galūnės vediniuose priskiriamas periferijai, o rečiausiai vartojamas, kaip ir galūnių dariniuose, sklandusis nosinis [m']. Taigi pateikta lentelė rodo, jog sklandieji priebalsiai įvairiose žodžių darybos tipuose išsidėsto skirtingai, tačiau galima atrasti ir tam tikrų dėsningumų, kurie būdingi keliems darybos tipams.

6. Minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažniai

Dabartinėje lietuvių literatūrinėje kalboje ir daugelyje tarmių kietieji ir minkštieji priebalsiai sudaro darnią koreliaciją. Prieš užpakalinės eilės balsius □, o, □ pagal kietumą ir minkštumą gali būti priešpastatomi visi priebalsiai, išskyrus *j*.²⁶ Taigi visi priebalsiai, išskyrus palatalinį (liežuvio vidurinį), būna minkšti (palatalizuoti) ir kieti (nepalatalizuoti, veliariniai ar veliarizuoti).²⁷

Panagrinėkime lentelėje ir 11 diagramoje pateiktą sklandžiųjų priebalsių dažnį pagal palatališkumą (minkštumą).

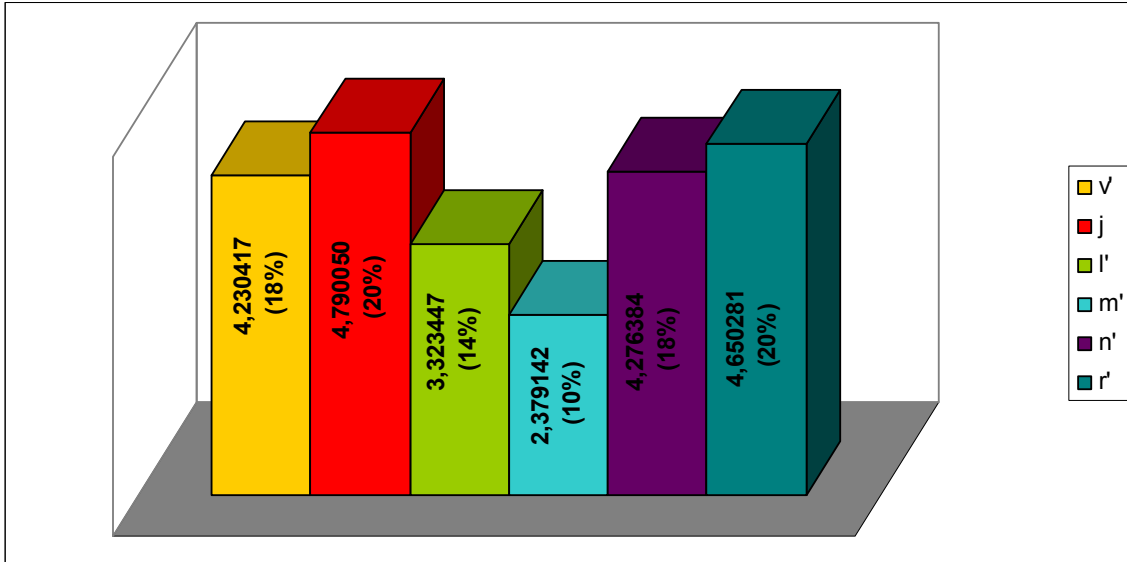
7 lentelė. Minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažnis

<i>Sklandieji priebalsiai pagal palatališkumą</i>			
Minkštasis priebalsis	Dažnis	Kietasis priebalsis	Dažnis
[v']	4,230417	[v]	2,568853
[j]	4,790050	-	-
[l']	3,323447	[l]	1,778630
[m']	2,379142	[m]	3,287105
[n']	4,276384	[n]	3,137053
[r']	4,650281	[r]	2,836676

²⁶ Urbanavičiūtė Ž. Kietieji ir minkštieji priebalsiai lietuvių literatūrinėje kalboje ir tarmėse// Baltistica. 1970. T. 6(1). P. 61.

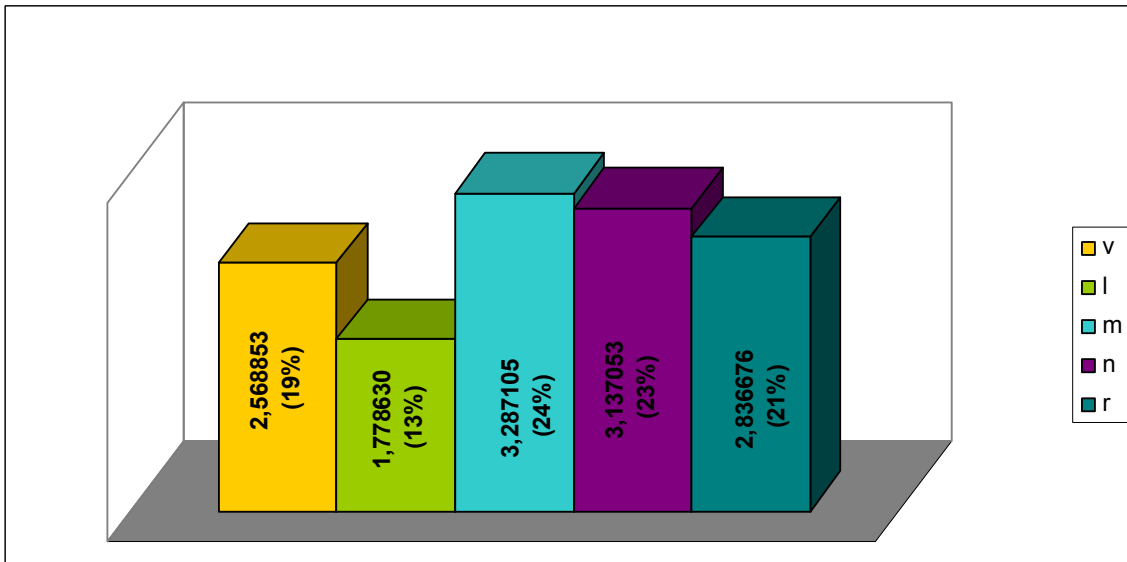
²⁷ Dabartinės lietuvių kalbos gramatika. Vilnius, 2006. P. 27.

11 diagrama. Minkštųjų sklandžiųjų priebalsių dažnis



Iš diagramos matyti, kad didžiausiu dažniu tarp minkštųjų sklandžiųjų priebalsių pasižymi du sklandieji priebalsiai, tai sklandusis paprastasis [j] – 20% ir sklandusis virpamasis [r'] – 20%. Skiriasi tik minėtųjų sklandžiųjų priebalsių suminiai santykiniai dažniai: [j] – 4,790050 ir [r'] – 4,650281. Po šių sklandžiųjų priebalsių randame kitus du – [v'] – 18% ir [n'] – 18%. Retesniu vartojimo dažniu išsiskiria sklandusis šoninis [l'] – 14%, o rečiausias, kaip matyti iš pateiktos diagramos, – sklandusis nosinis [m']. Viena iš šio priebalsio retumo priežasčių gali būti ta, kad šis sklandusis priebalsis yra vienas iš rečiausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių.

12 diagrama. Kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažnis

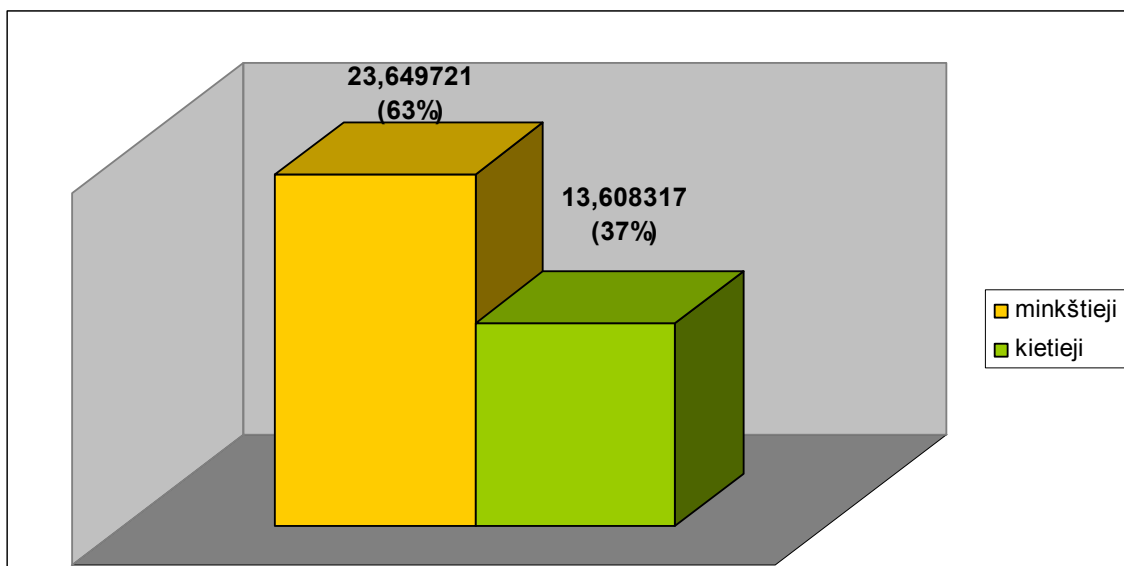


Kaip rodo 12 diagrama, tarp kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažniausio priebalsio poziciją užima sklandusis nosinis [m] – 24%, po jo išsiskiria kitas sklandusis nosinis priebalsis [n] – 23%. Trečiojoje

pozicijoje matyti sklandusis virpamasis [r] – 21%. Rečiausias sklandusis priebalsis – sklandusis šoninis [l]. Tarp kietojo nosinio [m] ir minkštojo nosinio [m'] išvelgiamas labai didelis dažnių atotrūkis. Sklandusis [m'] savo kategorijoje minimas kaip rečiausias sklandusis priebalsis, o sklandusis [m], priešingai, dažniausias savo kategorijoje. Tai leidžia teigti, jog dažniausių minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių procentinė dažnių eilė yra labai skirtinga, viena nuo kitos smarkiai nutolusi.

Pradžioje pateikta „Minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažnių“ lentelė (žr. P. 24) ir diagrama (žr. 13 diagramą) rodo bendrąjį šių sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį.

13 diagrama. Minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažnis



Matyti, jog minkštieji sklandieji priebalsiai yra dažnesni už kietuosius, tai yra minkštieji priebalsiai sudaro 63% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių, o kietieji – 37%. Vadinasi, minkštieji sklandieji priebalsiai XX amžiaus bendriniuose spaudos žodžiuose beveik du kartus dažnesni negu kietieji. Lyginant gautuosius rezultatus su A. Girdenio ir V. Karosienės atliktu tyrimu, matyti, jog gautieji rezultatai sutampa. Šie du autoriai savo skaičiavimuose taip pat gavo tokius rezultatus. Tačiau jų darbe nėra ryškaus skirtumo tarp minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių vartojimo, jie pasiskirsto beveik vienodai. Minkštieji priebalsiai tik 6% dažniau vartojami negu kietieji, o 13 diagrama parodo, jog šio tyrimo situacija yra panaši, tačiau ne identiška, kietieji sklandieji priebalsiai retesni, bet žymiai didesniu procentiniu skirtumu. Bendrinėje lietuvių kalboje nusistovėjusi dar kitokia minkštųjų ir kietųjų priebalsių situacija. Čia kietieji priebalsiai (nežymėtieji opozicijos nariai) yra dažnesni negu minkštieji (žymėtieji nariai). Toks tyrimo rezultatas susiformavo dėl keleto pagrindinių priežasčių: pirma, priebalsis [j] neturi poros, taigi minkštųjų sklandžiųjų priebalsių yra vienu daugiau negu kietųjų, o antra, į 1000 tiriamųjų žodžių dažniau patenka minkštieji sklandieji priebalsiai, išskyrus [m] ir [m'].

Nagrinėjant minkštųjų ir kietųjų sklandžiųjų priebalsių dažnius, būtina atkreipti dėmesį į tai, jog priebalsių minkštumas rašte ne visada atsispindi. Tik prieš užpakalinės eilės balsius einančių sklandžiųjų priebalsių, kaip ir visų priebalsių, minkštumas rašte žymimas raide *i*, pvz.: *žmoni* [ʒmo·n'ũ·], *reikia* [r'eĩ.k'e] (po minkštųjų priebalsių užpakalinės eilės balsis [a] taip supriešakėja, kad net virsta balsiu [e]). Prieš priešakinės eilės balsius arba kitus minkštuosius priebalsius einančių priebalsių minkštumas rašte neatsispindi. Šių priebalsių minkštumas žymimas tik transkribuojant, pvz.: *nè* [n'è], *žėmės* [ž'ė·m'·s] (žr. priedų 1 lentelę). Pažiūrėjus į dažniausius žodžius su sklandžiais priebalsiais, pavyzdžių minėtiesiems atvejams galima rasti pakankamai daug.

II. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvairiose kalbos dalyse

Tarp tiriamųjų žodžių su sklandžiais priebalsiais pasitaiko įvairių kalbos dalių: daiktavardžių, įvardžių, skaitvardžių, būdvardžių, veiksmažodžių,rieveiksmių, dalelyčių, prielinksnių, jungtukų ir t. t. Dešimt sklandžiųjų priebalsių rasti modaliniuose bei įterptiniuose žodžiuose, kuriuos sunku priskirti kuriai nors kalbos daliai.

Minėtųjų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis žodžiuose, priklausančiuose skirtingoms kalbos dalims, labai nevienodas. Sklandieji priebalsiai dažniausi daiktavardžiuose (764 minėtieji priebalsiai rasti daiktavardžiuose), jie sudaro 45% visų tiriamųjų sklandžiųjų priebalsių dažnių (žr. 14 diagramą). Dar nemažą tirtųjų žodžių su sklandžiais priebalsiais dalį užima kitoms trims kalbos dalims – įvardžiui, veiksmažodžiui ir skaitvardžiui – priklausantys žodžiai (plg. 15%, 13% ir 10%). Taigi tik keturių kalbos dalių žodžiai su sklandžiais priebalsiais užima daugiau negu tris ketvirtadalius (83%) nagrinėjamų priebalsių dažnių. Tai neturėtų stebinti, kadangi jie, kaip rodo „Sklandžiųjų priebalsių vartojimas kalbos dalyse“ lentelė, pavartoti šių, minėtų kalbos dalių, žodžiuose net 1213 kartų. Kol kas smulkiau nenagrinėdami sklandžiųjų priebalsių vartojimo kalbos dalyse, pažiūrėkime, kokį dažnį sudaro minėtieji priebalsiai konkrečiose kalbos dalyse (žr. žemiau pateiktą „Sklandžiųjų priebalsių vartojimas kalbos dalyse“ lentelę).

8 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas kalbos dalyse

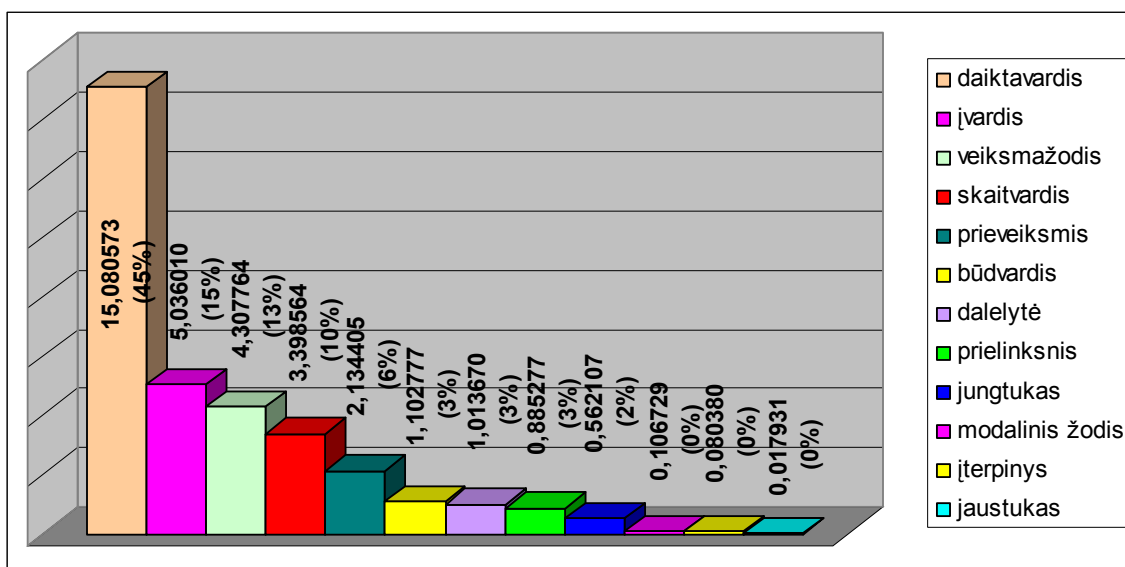
Kalbos dalis	Sklandžiųjų priebalsių pavartojimų žodyje skaičius	Sklandžiųjų priebalsių dažnis
Daiktavardis	764	15,080573
Įvardis	120	5,036010
Veiksmažodis	188	4,307764
Skaitvardis	141	3,398564
Prieveiksmis	87	2,134405
Būdvardis	90	1,102777
Dalelytė	18	1,013670
Prielinksnis	12	0,885277
Jungtukas	9	0,562107
Modalinis žodis	5	0,106729
Įterpinys	5	0,080380
Jaustukas	1	0,017931
Iš viso:		33,708256

Stebina tai, jog veiksmažodis yra trečioji kalbos dalis pagal sklandžiųjų priebalsių dažnį, o už jį dažnesnis – įvardis (plg. 13% ir 15%). Viena iš tokio skirtumo priežasčių gali būti ta, jog įvardžių jau vien pirmajame priedų puslapyje yra žymiai daugiau negu veiksmažodžių (plg. 9 ir 4), o jų dažnis taip pat yra kur kas didesnis.

Panašią situaciją sudarorieveksmis bei būdvardis. Nors sklandžiujų priebalsiųrieveksmiuose yra pastebima mažiau negu būdvardžiuose, tačiau jų suminis santykinis dažnis žymiai didesnis, lyginant minėtą kalbos dalį su būdvardžiu.

Kitose kalbos dalyse sklandžiujų priebalsių dažnis sudaro dar mažesnę procentinę dalį, taigi remiantis gautais duomenimis, galima teigti, jog rečiausiai sklandieji priebalsiai vartojami jaustukuose, įterpiniuose, modaliniuose žodžiuose, jungtukuose (2%), prielinksniuose (3%) ir dalelytėse (3%). Būdvardį, kaip matyti iš 14 diagramos, taip pat galima priskirti prie rečiausiai vartojamų kalbos dalių, nes minėtoji kalbos dalis tesudaro 3% visų kalbos dalių dažnių su sklandžiaisiais priebalsiais.

14 diagrama. Sklandžiujų priebalsių vartojimas kalbos dalyse



Palyginkime gautus duomenis su L. Grumadienės ir V. Žilinskienės parengtu „Dažniniu dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynu“, nes tik lygindami galime sužinoti, kokia padėtis yra iš tikrųjų. Pateikti duomenys parodo, jog yra nemažai skirtumų tarp minėtų autorių pateikto tyrimo ir šio tyrimo rezultatų. Tai neturėtų stebinti, kadangi žodyno autorės, sudarydamos bendrąją morfologijos statistinę analizę, rėmėsi visais tiriamų tekstų žodžiais, o ne tik tais, kuriuose yra sklandžiujų priebalsių. L. Grumadienės ir V. Žilinskienės²⁸ tirtų tekstų įvairovę lėmė daiktavardžiai ir veiksmažodžiai, o šiame darbe nagrinėjamuose žodžiuose – daiktavardžiai, įvardžiai ir veiksmažodžiai. Taigi, kaip matyti, iš dalies gautieji rezultatai sutampa su minėtų autorių rezultatais. Skiriasi tik tai, kad žodyne įvardis, kaip ir tarnybinės kalbos dalys, užima labai nedaug vietos, o aptariamuose tekstų žodžiuose šios kalbos dalys sudaro maždaug penktadalį (23%) visų žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais. Tirdama kalbos dalių vartojimą moksliniame stiliuje V. Žilinskienė nustatė, jog minėtame stiliuje daugiausiai vartojama

²⁸ Grumadienė L., Žilinskienė V. Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas. Vilnius, 1997. P. 32.

daiktavardžių, veiksmažodžių ir būdvardžių.²⁹ Taigi, tiriant sklandžiujų priebalsių dažnius bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose ir lyginant jų morfologinę statistinę analizę su visų žodžių morfologine analize, kaip jiems bendrą dalyką reikėtų paminėti vienintelę kalbos dalį – daiktavardį, jis yra dažniausias tiek minėtų autorių tekstuose, tiek nagrinėjamuose bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose su sklandžiaisiais priebalsiais, nes kitų kalbos dalių duomenys skiriasi.

Panagrinėkime sklandžiujų priebalsių pasiskirstymą išsamiau, atkreipdami dėmesį į tai, kaip kalbos dalyse išsidėstę minėtieji priebalsiai ir kokią sumą sudaro jų santykiniai dažniai.

9 lentelė. Sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas kalbos dalyse

Kalbos dalis Sklan. prieb.	Daiktavardis	Įvardis	Veiksmažodis	Skaitvardis	Prieveiksmis	Būdvardis
[v]	1,207383	0,425033	0,753057	0,015741	0,038291	0,088046
[v']	0,896090	0,685166	0,236383	1,833759	0,383047	0,012524
[j]	1,394123	2,025047	0,342670	0,141426	0,119868	0,195356
[l]	0,910664	-	0,137150	-	0,543364	-
[l']	1,651952	0,047803	0,365836	0,648176	0,162404	0,366622
[m]	1,923861	0,639961	0,107036	0,266874	0,117986	0,158809
[m']	1,002889	0,202064	0,118569	0,030250	0,135985	0,029120
[n]	1,308492	0,280218	0,266427	0,441665	0,239671	0,149982
[n']	1,516870	0,110699	0,295789	1,143797	0,168768	0,322616
[r]	1,505804	-	0,854582	0,127158	0,200795	0,093040
[r']	1,598989	0,619019	0,830288	1,076122	0,092391	0,101190

²⁹ Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 173 –183.

9 lentelė (tęsinys). *Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas kalbos dalyse*

Kalbos dalis Sklan. prieb.	Dalelytė	Prielinksnis	Jungtukas	Modalinis žodis	Įterpinys	Jaustukas
[v]	0,026383	-	-	-	0,014919	-
[v']	0,109056	0,010368	0,018581	-	0,022482	-
[j]	0,266189	-	0,277790	-	0,009650	0,017931
[l]	0,009479	0,159392	0,018581	-	-	-
[l']	0,020497	0,038188	0,021969	-	-	-
[m]	0,021215	-	-	0,032953	0,018410	-
[m']	-	-	-	-	-	-
[n]	0,079866	0,322890	-	0,032953	0,014919	-
[n']	0,481085	0,011566	0,225194	-	-	-
[r]	-	0,024911	-	0,030386	-	-
[r']	-	0,317962	-	0,010437	-	-

Iš pateiktos „Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas kalbos dalyse“ lentelės nesunku pastebėti, jog daiktavardyje randame visus sklandžiuosius priebalsius. Taip pat visus sklandžiuosius priebalsius galima pamatyti ir veiksmažodžiuose beirieveksmiuose. Dažniausiai įvairiose kalbos dalyse vartojamas sklandusis paprastasis [v'], jo nėra tik modaliniuose žodžiuose ir jungtukuose. Taip pat neretai įvairiose kalbos dalyse galima pamatyti ir sklandųjį paprastąjį [j] – daiktavardžiuose, įvardžiuose, veiksmažodžiuose, skaitvardžiuose,rieveksmiuose, būdvardžiuose, dalelytėse, jungtukuose, įterpiniuose, jaustuke, tačiau dominuojančią padėtį šis sklandusis priebalsis išlaiko tik įvardžiuose, jungtukuose ir jaustuke, kuris visame darbe rastas tik vienas. Savo vartojimo dažniu įvairiose kalbos dalyse pasižymi ir dar vienas sklandusis priebalsis – nosinis [n]. Tik jungtukuose ir jaustuke minėtas sklandusis priebalsis neaptiktas. Rečiausiai įvairiose kalbos dalyse galima pamatyti sklandųjį nosinį [m']. Jis vartojamas daiktavardžiuose, įvardžiuose, veiksmažodžiuose, skaitvardžiuose,rieveksmiuose ir būdvardžiuose, o likusiose šešiose kalbos dalyse minėtojo sklandžiojo priebalsio nėra. Šios situacijos viena iš susidarymo priežasčių gali būti ta, jog sklandusis nosinis [m'] yra vienas iš

rečiausiai vartojamų sklandžiujų priebalsių bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose. Koks likusių sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvairiose kalbos dalyse, parodo aukščiau pateikta lentelė.

Kaip įvairūs sklandieji priebalsiai pasiskirsto žodžiuose, kokie sklandieji priebalsiai įvairiose kalbos dalyse ir jų gramatinėse bei darybinėse kategorijose išsiskiria savo dažniu ir vartojimu, rodo sklandžiujų priebalsių vartojimas konkrečiose kalbos dalyse.

1. Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžiuose

1.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio gramatinėse kategorijose

Pažvelkime į pačios dažniausios kalbos dalies su sklandžiaisiais priebalsiais – daiktavardžio – linksnų vartojimą. Jis pateiktas žemiau esančioje 15 diagramoje.

15 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnis daiktavardžio linksnuose

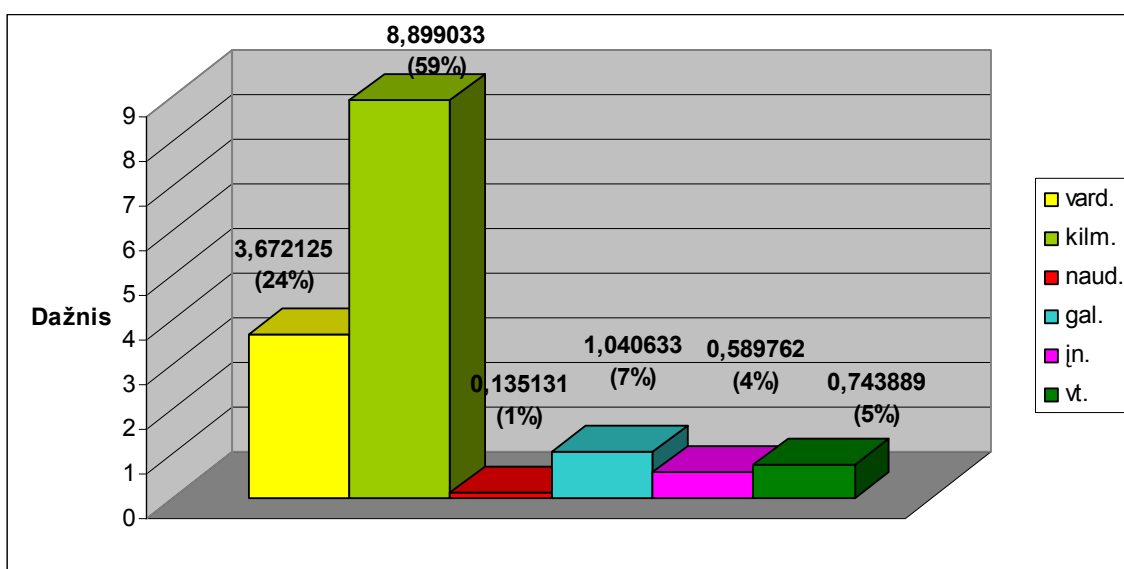


Diagrama rodo, kad sklandieji priebalsiai dažniausi daiktavardžio kilmininko linksnyje – daugiau negu pusė visų sklandžiujų priebalsių randami šio linksnio žodžiuose, o jų dažnis sudaro 59% daiktavardžio linksnų su sklandžiaisiais priebalsiais. Kaip teigia V. Žilinskienė, toks didelis kilmininko formų dažnis labiausiai sietinas su tuo, kad tekstuose kilmininkai dažniausiai atlieka santykinių būdvardžių funkcijas³⁰ ir tai matyti, kadangi kai kurių daiktavardžių kilmininkų dažnis viršija to paties daiktavardžio kitų linksnų dažnį.

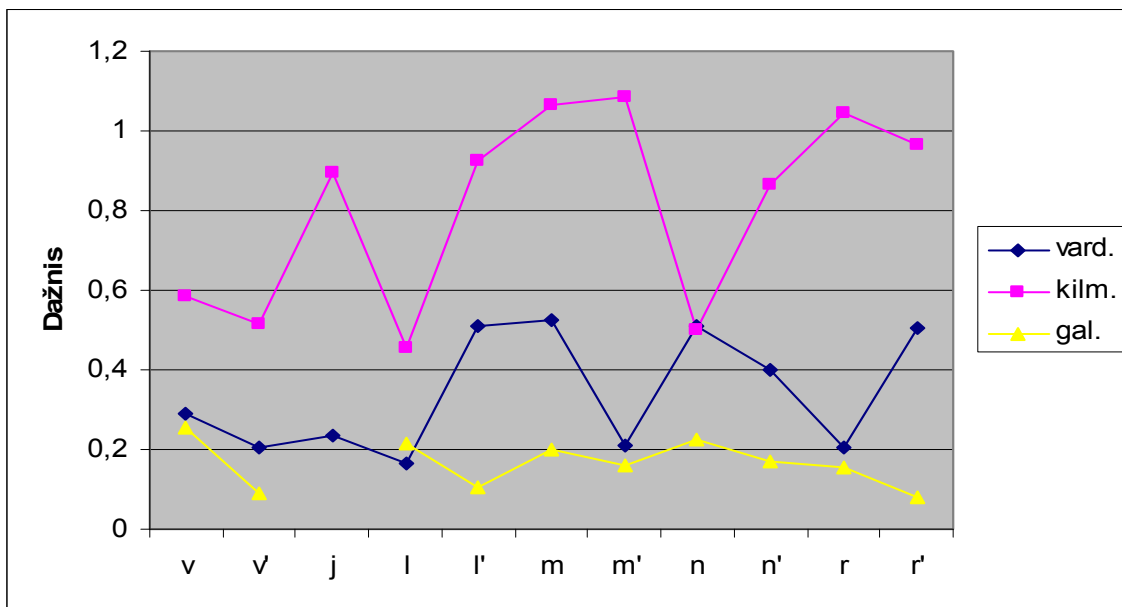
Žvelgiant toliau, pastebima, kad didesniu sklandžiujų priebalsių dažniu išsiskiria dar du linksniai – vardininkas ir galininkas, nors, kaip rodo diagramos duomenys, vardininko linksnyje rastų sklandžiujų priebalsių dažnis daugiau negu tris kartus didesnis už galininko linksnio dažnį. Taigi šie

³⁰ Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 177.

trys minėtieji dažniausi linksniai pagal sklandžiųjų priebalsių dažnį sudaro net 90% visų daiktavardžių linksniuose apskaičiuotų sklandžiųjų priebalsių dažnių. Kitą linksnių grupę sudaro mažesniu sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažniu pasižymintys linksniai (plg. 5%, 4%, 1%). Šauksmininko linksnyje sklandžiųjų priebalsių nerasta, todėl šio linksnio dažnis darbe neapskaičiuotas.

Pažvelkime, kaip trijuose dažniausiuose daiktavardžio linksniuose pasiskirsto sklandieji priebalsiai. Tai padės atskleisti 16 diagrama ir 4 priedų lentelė.

16 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio linksniuose

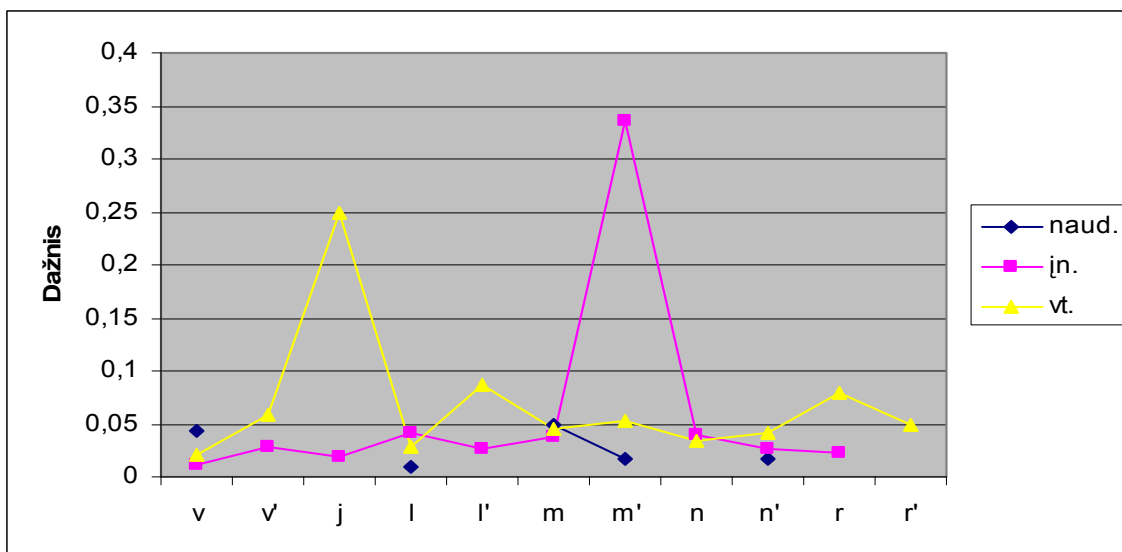


Iš diagramos matyti, jog sklandieji priebalsiai minėtuose linksniuose pasiskirsto labai nevienodai. Kilmininko linksnyje dažniausią sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis nosinis [m'], tačiau jo vartojimas kituose linksniuose nėra toks dažnas. Savo dažniu šiame linksnyje taip pat pasižymi ir sklandusis nosinis [m] bei sklandusis virpamasis [r]. Vardininko linksnyje dažniausiajam priebalsiui atstovauja, jau anksčiau minėtasis, sklandusis nosinis [m], kurio dažnis apylygis su [r']. Nuo šių sklandžiųjų priebalsių nedaug savo vartojimo dažniu atsilieka sklandusis šoninis [l'] bei sklandusis nosinis [n]. Galininko linksnyje sklandžiųjų priebalsių dažniai pasiskirsto dar kitaip. Dažniausias sklandusis priebalsis šiame linksnyje yra sklandusis paprastasis [v], taip pat gana dažnai galima pastebėti ir sklandųjį šoninį [l] bei sklandųjį nosinį [n]. Įdomu tai, kad rečiausi pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimą daiktavardžių kilmininke yra sklandusis šoninis [l] ir sklandusis nosinis [n], kurie galininko linksnyje užima dažniausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių poziciją. Vardininko linksnyje rečiausiajam sklandžiajam priebalsiui atstovauja, jau anksčiau minėtas, sklandusis šoninis [l], o galininko linksnyje šią vietą perima sklandusis virpamasis [r']. Minėtame daiktavardžio linksnyje visiškai nevartojamas sklandusis paprastasis [j]. Taigi pateikta diagrama leidžia daryti tokias išvadas:

sklandžiųjų priebalsių vartojimas minėtuose linksniuose yra labai nevienodas, nėra proporcingo sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymo, įvairiuose linksniuose dominuoja vis kiti sklandieji priebalsiai.

Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas periferijai priklausančiuose daiktavardžio linksniuose pateiktas 17 diagramoje ir 5 priedų lentelėje.

17 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio linksniuose

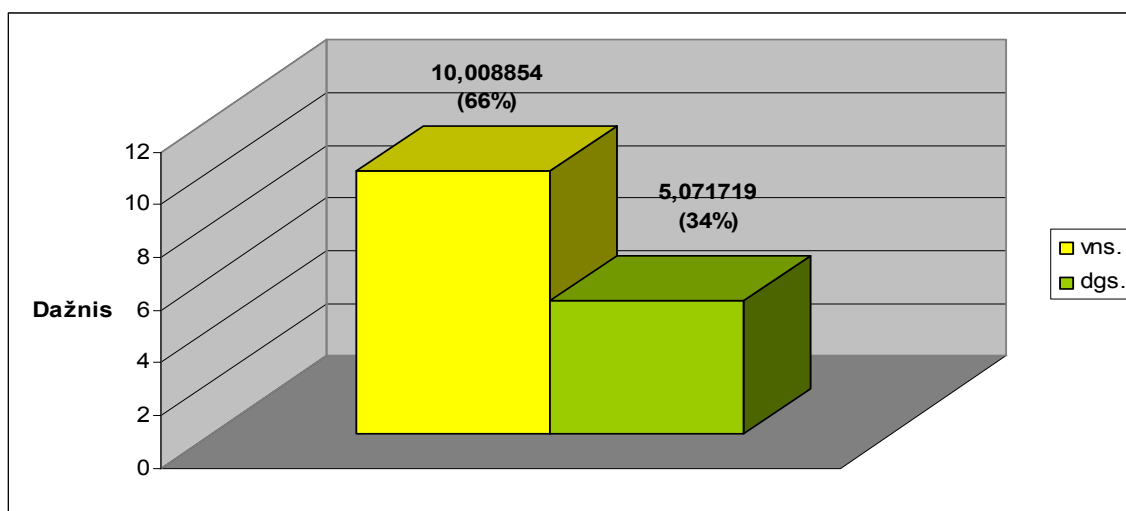


Stebint sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymą periferijai priklausančiuose daiktavardžio linksniuose, galima išvelgti tą patį dėsningumą, kurį matėme ir dažniausiuose daiktavardžio linksniuose. Čia taip pat nėra nei vieno sklandžiojo priebalsio, kuris savo suminiu santykinu dažniu išsiskirtų visuose trijuose linksniuose. Naudininko linksnyje dažniausiajam priebalsiui atstovauja sklandusis nosinis [m], kaip galima pastebėti, šio sklandžiojo priebalsio vartojimo dažnis panašus ir kituose linksniuose (įnagininke, vietininke). Įnagininko linksnyje vartojimo dažniu labiausiai išsiskiria sklandusis nosinis [m'], o vietininko linksnyje šią poziciją užima sklandusis paprastasis [j]. Kalbant apie rečiau vartojamus sklandžiuosius priebalsius šiuose linksniuose, reikia pasakyti, jog jų vartojimo dėsningumai taip pat nevienodi. Naudininko linksnyje pastebėti tik penki sklandieji priebalsiai ([v], [l], [m], [m'], [n']), likę šeši priebalsiai minėtame linksnyje nepavartoti nei vieną kartą, todėl nežymimas ir jų dažnis šiame linksnyje. Vietininko linksnyje rečiausiai vartojamas – paprastasis [v]. Įnagininko linksnyje, taip pat kaip ir naudininko, pastebime ne visus sklandžiuosius priebalsius, čia nėra sklandžiojo virpamojo [r']. Taigi periferijai priklausančiuose daiktavardžių linksniuose ne tik negalima išvelgti tam tikrų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dėsningumą, bet kartais tam tikruose linksniuose nematyti net kai kurių sklandžiųjų priebalsių.

Lyginant sklandžiųjų priebalsių dažnius vienaskaitos ir daugiskaitos linksniuose (žr. 18 diagramą) išsiskiria tai, kad sklandžiųjų priebalsių dažnis beveik du kartus didesnis vienaskaitoje (plg.

66% ir 34%). Taigi bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose sklandieji priebalsiai daiktavardžių vienaskaitos formose vartojami du kartus dažniau negu daugiskaitos formose. Tokia vartoseną, kaip teigia V. Žilinskienė,³¹ visų pirma siejasi su tuo, kad vienaskaita yra nežymėtasis opozicijos narys, o antra, nors nemažai daiktavardžių vartojami ir vienaskaitos, ir daugiskaitos formomis, vis dėlto labiau linkstama daugelio žodžių vartoti vienaskaitą, ypač tų, kurie įvardija medžiagą, procesų pavadinimus ar abstrakčias sąvokas ir, kurių daugiskaita neretai įgauna specifinę reikšmę (pvz.: *vanduo*, *medžiaga*, *kultūra* ir kt.).

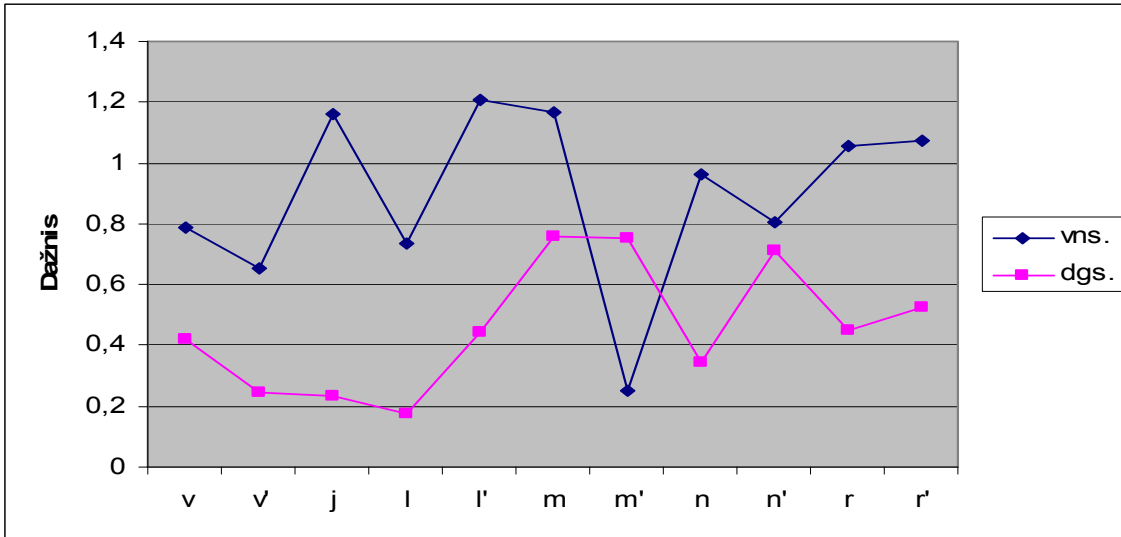
18 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis daiktavardžio skaičiuose



Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymą daiktavardžio skaičiaus kategorijoje parodo 19 diagrama ir 6 lentelė prieduose. Iš diagramos matyti, jog ir vienaskaitoje, ir daugiskaitoje dominuojančio sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis nosinis [m]. Kaip ir reikėjo tikėtis, pastarojo priebalsio dažnis daug didesnis vienaskaitoje. Viena iš priežasčių ta, kad, kaip buvo minėta, sklandžiųjų priebalsių dažnis beveik du kartus didesnis vienaskaitoje (plg. 66% ir 34%). Tik vienaskaitoje dominuojantis sklandusis priebalsis yra sklandusis šoninis [l], antrasis pagal vartojimą, jau anksčiau minėtasis, sklandusis nosinis [m], o nuo šio nedaug atsilieka sklandusis paprastasis [j]. Daugiskaitoje dažniausias sklandusis priebalsis – [m], nuo kurio tik truputį atsilieka dar vienas sklandusis nosinis priebalsis [m']. Kitų sklandžiųjų priebalsių dažniai daiktavardžio vienaskaitoje ir daugiskaitoje pasiskirstę dar nevienodžiau. Žvelgiant į daiktavardžio skaičiaus kategoriją, reikėtų paminėti, jog skiriasi ne tik sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas, tačiau ir rastų sklandžiųjų priebalsių kiekis, tai yra daugiskaitoje vartojama daug mažiau sklandžiųjų priebalsių negu vienaskaitoje. Vadinasi, sutampa tik antrąją poziciją pagal vartojimo dažnį užimančio sklandžiojo nosinio [m] vartojimas.

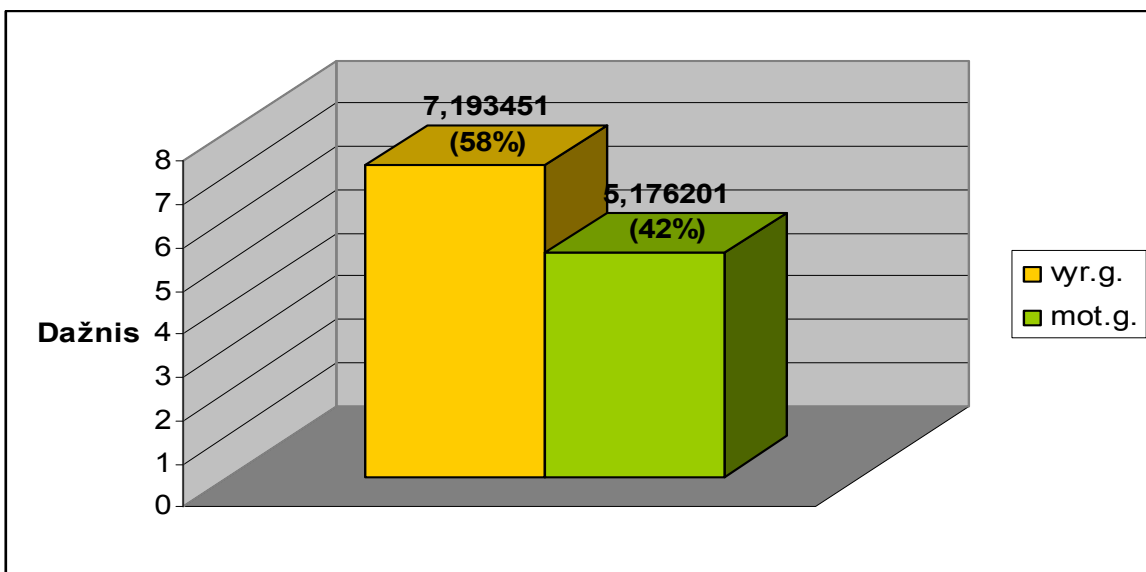
³¹ Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 177.

19 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio skaičiuose



Nagrinėjamuose žodžiuose daiktavardžių vyriškosios giminės formose sklandžiųjų priebalsių dažnis yra 16% didesnis negu moteriškosios (žr. 20 diagramą). Lyginant daiktavardžių giminės kategorijos formų dažnius su V. Žilinskienės minėtu straipsniu „Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje“ duomenys yra panašūs, nes, kaip nurodo V. Žilinskienė, mokslinio stiliaus tekstuose dažnesnė vyriškoji giminė, jos vartojimas yra daug dažnesnis už moteriškosios giminės: vyriškoji giminė – 60,28%, moteriškoji giminė – 39,72%. Tokia vartoseną moksliniame stiliuje yra susijusi su tuo, kad vyriškoji giminė yra nežymėtasis opozicijos narys³².

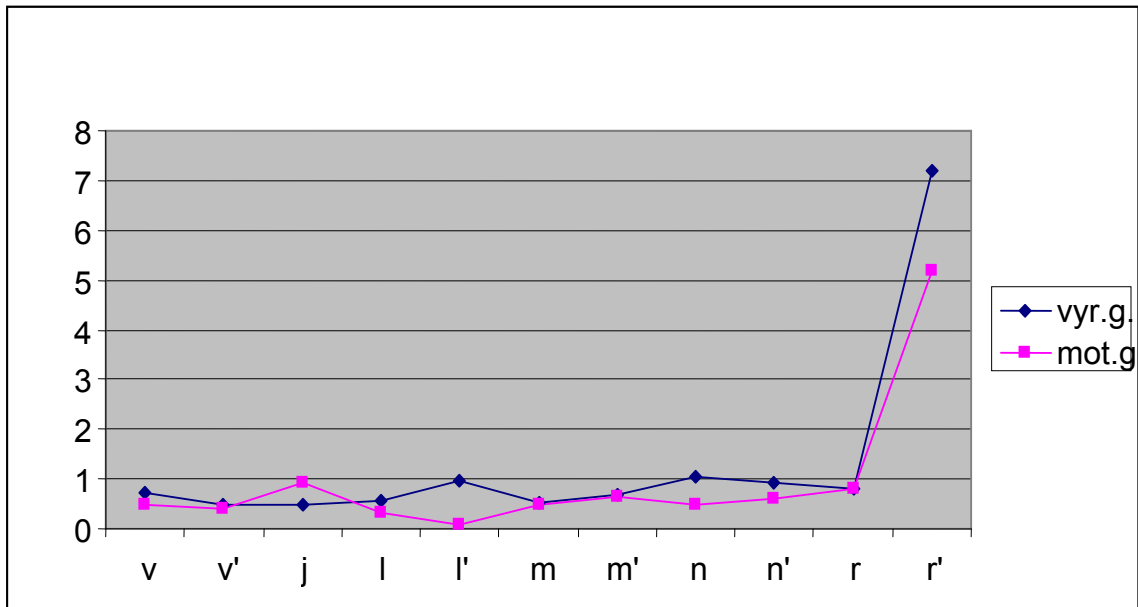
20 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis daiktavardžio giminėse



³² Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 177.

Kaip pasiskirsto sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio giminės kategorijoje, rodo 21 diagrama.

21 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio giminės formose



Iš diagramos duomenų galima teigti, kad dažniausias abiejose daiktavardžio giminės kategorijose yra sklandusis virpamasis [r'], po jo vyriškosios giminės formose dar pastebime sklandųjį nosinį [n] ir sklandųjį šoninį [l']. Kaip matyti, minėtų sklandžiųjų priebalsių dažnių atotrūkis nuo dažniausią poziciją užimančio sklandžiojo virpamojo [r'] yra gana didelis. Moteriškosios giminės formose sklandieji priebalsiai pasiskirsto kiek kitaip. Po dažniausiai vartojamo sklandžiojo virpamojo [r'] galima pastebėti ir kitus, gana dažnai vartojamus, sklandžiuosius priebalsius – sklandųjį paprastąjį [j] bei sklandųjį virpamąjį [r]. Diagramos duomenys dar kartą patvirtina anksčiau minėtą faktą, jog vyriškosios giminės formos XX amžiaus spaudos žodžiuose yra vartojamos dažniau negu moteriškosios. Matyti, kad diagramoje šios giminės formų kreivė beveik visuose taškuose yra aukščiau negu moteriškosios giminės formų, išskyrus sklandųjį paprastąjį [j], arba jos sutampa.

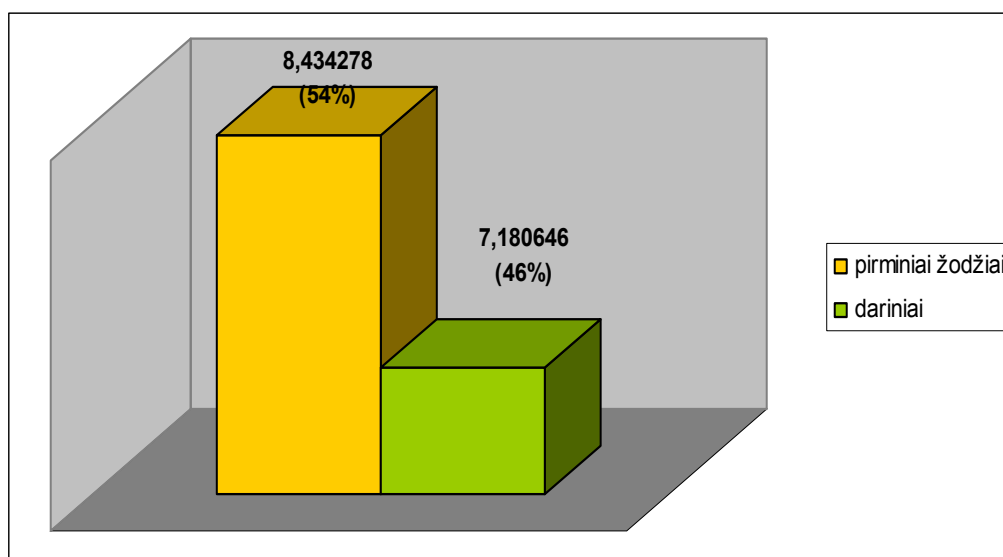
1.2 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio darybos kategorijose

Nagrinėjant sklandžiųjų priebalsių vartojimą daiktavardyje, svarbu atsižvelgti ir į daiktavardžio darybą. St. Keinys veikale „Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba“, aptardamas daiktavardį, nurodo, jog „dauguma dabartinės kalbos daiktavardžių yra dariniai, t. y. jie padaryti iš kitų žodžių“.³³ Žinoma, knygos autorius tokius rezultatus gavo tirdamas leksemų kiekį kalboje. Kadangi šio darbo tikslas tirti tų leksinių vienetų vartojimo dažnį, gautų duomenų palyginti negalima, tačiau galima panašiu aspektu

³³ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 36.

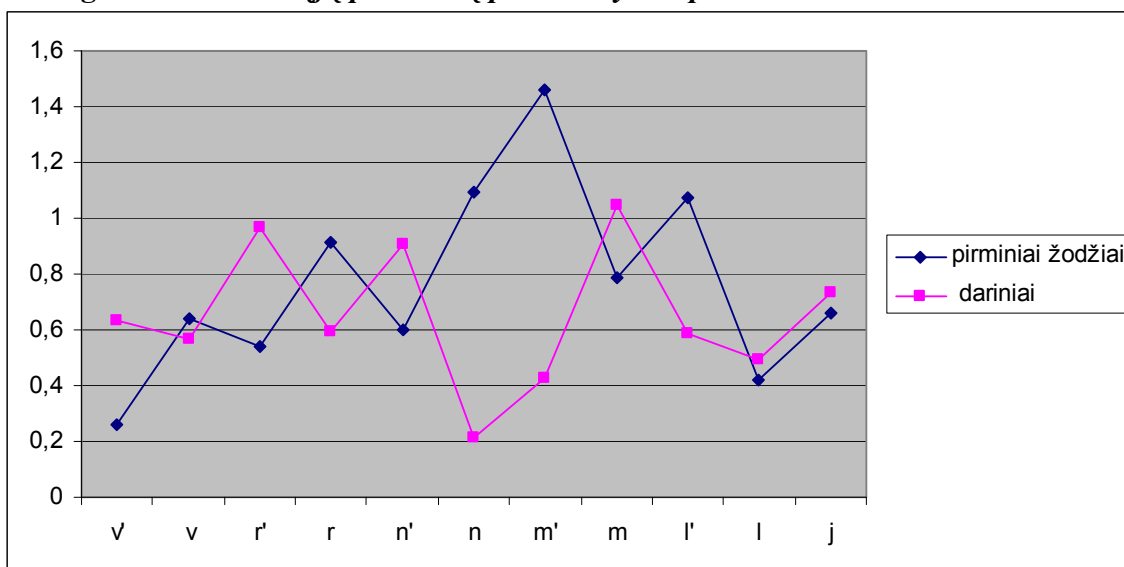
pažvelgti į sklandžiųjų priebalsių vartojimą. Kaip matyti iš 22 ir 23 diagramos bei 7 lentelės prieduose daiktavardžiai su sklandžiaisiais priebalsiais dažnesni pirminiuose žodžiuose, jie sudaro 54% visų sklandžiųjų priebalsių vartojamų daiktavardžiuose. Likusioji dalis priklauso daiktavardžio dariniams su sklandžiaisiais priebalsiais. Aiškiai matyti, jog tarp daiktavardžio pirminių žodžių ir darinių su sklandžiaisiais priebalsiais didelio atotrūkio nėra.

22 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis pirminiuose daiktavardžiuose ir dariniuose



Tikslinga būtų išsamiau pažvelgti, kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto daiktavardžio pirminiuose žodžiuose bei dariniuose. Ši situacija pateikiama žemiau esančioje 23 diagramoje ir 7 priedų lentelėje.

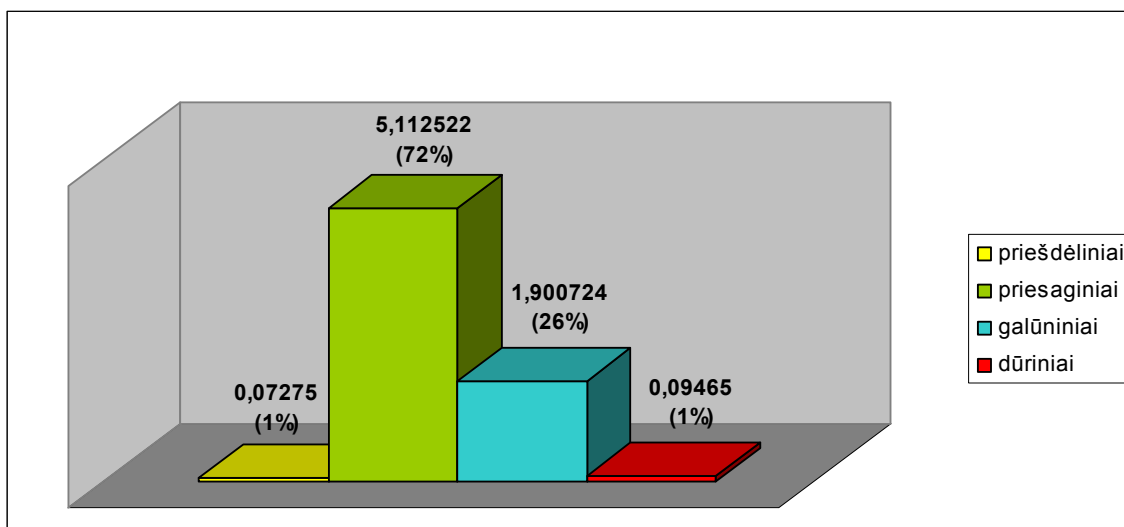
23 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas pirminiuose daiktavardžiuose ir dariniuose



Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose labai skirtingas. Matyti, jog tik kelių sklandžiujų priebalsių – sklandžiujų paprastųjų [v], [j] bei sklandžiojo šoninio [l] – vartojimas tiek viename, tiek kitame pogrupyje yra artimas. Daiktavardžio pirminiuose žodžiuose su sklandžiaisiais priebalsiais savo vartojimo dažniu ir dideliu atotrūkiu nuo kitų sklandžiujų priebalsių išsiskiria sklandusis nosinis [m'], jo vartojimo dažnis yra net 1,456668. Rečiausiai šiame pogrupyje vartojamas sklandusis paprastasis [v'], kurio vartojimo dažnis tesiekia 0,260680. Daiktavardžio dariniuose dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis – nosinis [m], tačiau jis nėra toks dažnas, kaip pirminiuose žodžiuose esantis, sklandusis nosinis [m'], o jo vartojimo dažnis sudaro 1,049349. Sklandusis nosinis [n] veiksmažodžio dariniuose užima rečiausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio poziciją, jo vartojimo dažnis – 0,215784. Taigi iš diagramos matyti, kad sklandieji priebalsiai daiktavardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose pasiskirsto labai skirtingai, tačiau tiek viename, tiek kitame pogrupyje vartojamai visi sklandieji priebalsiai, skiriasi tik jų vartojimo dažniai.

Sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas daiktavardžio dariniuose pavaizduotas 24 bei 25 diagramose ir 8 lentelėje prieduose.

24 diagrama. Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio dariniuose



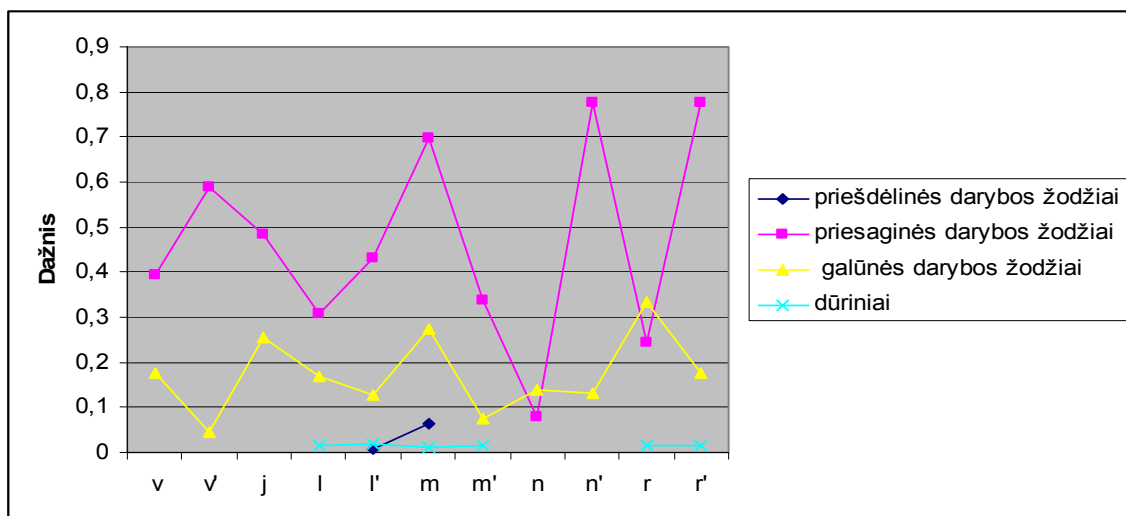
Pateiktoje medžiagoje matyti, jog dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami priesaginės darybos daiktavardžiuose. Jie sudaro net 75% visų daiktavardžių darybos afiksų su sklandžiaisiais priebalsiais. St. Keinys, tyrinėdamas lietuvių kalbos leksiką, taip pat teigia, „kad priesagų vedinių tarp daiktavardžių yra daugiausia – jų esama keletą kartų daugiau, negu galūnių, priešdėlių vedinių ir sudurtinių daiktavardžių“³⁴ Taigi atliktas tyrimas ir jo gauti duomenys parodo, jog ir sklandžiujų priebalsių vartojimo dažnis nurodytame St. Keinio daiktavardžių darybos tipe yra didžiausias. Kitas

³⁴ Keinys. St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 36.

produktyvumu pasižymintis darybos afiksas daiktavardžiuose – galūnė. Šį darybos afiksą, kaip antrą pagal svarbumą daiktavardžiuose, išskiria „Dabartinės lietuvių kalbos gramatika“.³⁵ Kadangi daiktavardžio galūnių dariniai yra antri pagal dažnumą, neretai jauose aptinkami ir sklandieji priebalsiai, kurie savo dažniu užima antrą vietą po vartojimo priesagų dariniuose. Likusius 2% sudaro dūriniai bei priešdėlių vediniai. Dūrinių, kaip rodo diagrama, suminis santykinis dažnis yra šiek tiek didesnis negu priešdėlinių darinių, nors bendrinėje kalboje dūrinių situacija yra kiek kitokia. Jų yra maždaug tiek pat, kiek ir su galūnėmis padarytų daiktavardžių.³⁶ Tačiau dūriniuose dažnai pasitaiko po du ar daugiau sklandžiųjų priebalsių, todėl šiame tyrime susiformavo kiek kitokia situacija, kuri nebūdinga bendrinės kalbos daiktavardžio dūriniams. Priešdėlių darinių dažnis daiktavardžiuose su sklandžiaisiais priebalsiais yra mažiausias. St. Keinys, tyrinėdamas lietuvių kalbos darinius kiek kitu aspektu, taip pat teigia, jog šių „vedinių tarp išvestinių daiktavardžių yra mažiausia, keletą kartų mažiau negu galūnių darybos daiktavardžių.“³⁷ Iš viso to matyti, kad tiek tyrinėjant atskirus žodžius, tiek tuose žodžiuose vartojamų sklandžiųjų priebalsių dažnį neretai tyrimų duomenys sutampa. Žinoma, yra ir tam tikrų neatitikimų, kurie susidaro dėl skirtingų tiriamųjų objektų, tačiau, kaip jau ne kartą buvo minėta, apie sklandžiųjų priebalsių vartojimą literatūros nėra daug, dėl šios priežasties pasirinktas toks sklandžiųjų priebalsių nagrinėjimo pirminiuose žodžiuose ir dariniuose būdas, juo bus remiamasi ir tolimesniuose skyriuose.

Matyti, jog daiktavardžių dariniuose sklandieji priebalsiai pasiskirsto skirtingai. Jų vartojimo dažnį rodo 25 diagrama.

25 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas daiktavardžio dariniuose



³⁵ Dabartinės lietuvių kalbos gramatika. Vilnius, 2006. P. 87.

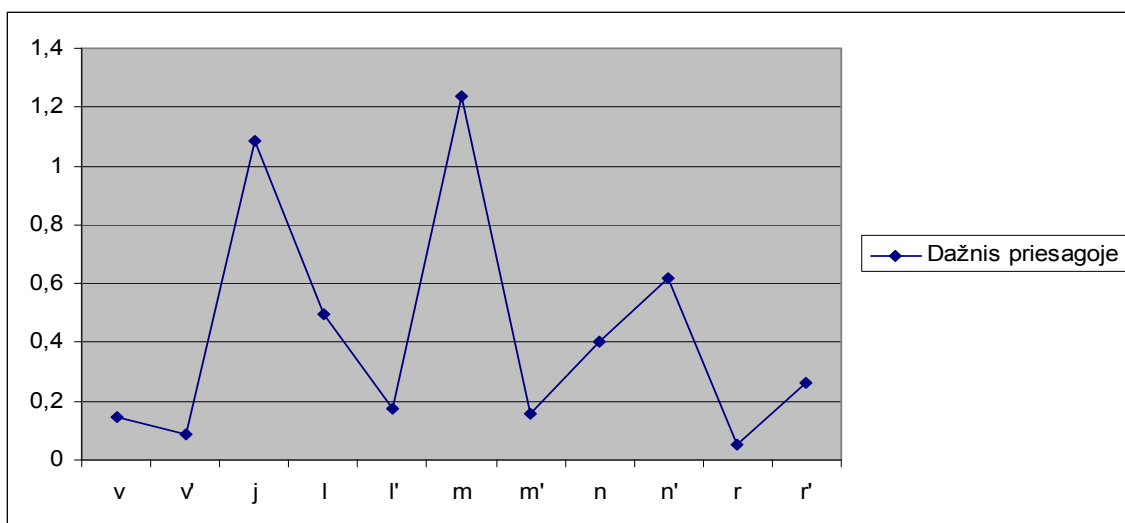
³⁶ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 69.

³⁷ Ten pat. P. 62.

Priesaginės darybos daiktavardžių grupėje įvairūs sklandieji priebalsiai yra dažniausi. Dominacinę poziciją čia užima sklandusis nosinis [n], tačiau nuo jo nedaug atsilieka ir kitas sklandusis priebalsis, t. y. sklandusis virpamasis [r']. Rečiausiai priesaginės darybos daiktavardžiuose su sklandžiaisiais priebalsiais vartojamas sklandusis nosinis [n]. Galūnės dariniuose taip pat esama ir kitų sklandžiujų priebalsių, tačiau šie sklandieji priebalsiai nepasižymi tokiu dideliu vartojimo dažniu kaip priesagų dariniuose. Dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis daiktavardžio galūnių dariniuose – sklandusis virpamasis [r], nuo šio nedaug atsilieka ir sklandusis nosinis [m] bei sklandusis paprastasis [j]. Rečiausiai tiriamuosiuose daiktavardžio galūnių dariniuose pastebimas sklandusis paprastasis [v']. Žvelgiant į sklandžiujų priebalsių vartojimą dūriniuose, aiškiai matyti, jog čia esama ne visų sklandžiujų priebalsių, o tik kiek daugiau negu pusė – [l], [l'], [m], [m'], [r], [r']. Visų šių sklandžiujų priebalsių vartojimo dažnis minėtoje daiktavardžių darybos kategorijoje apylygis, todėl būtų netikslinga skirti dažniausiai ar rečiausiai vartojamą sklandų priebalsį. Dar siauresnė sklandžiujų priebalsių grupė matoma priešdėlinės darybos daiktavardžių dariniuose, kadangi jų vartojimo dažnis daiktavardžiuose yra pats žemiausias.

Kaip jau anksčiau buvo minėta, didžiausia sklandžiujų priebalsių grupė, pasižyminti aukštu sklandžiujų priebalsių vartojimo dažniu, yra priesaginiai daiktavardžiai, todėl aktualu panagrinėti, kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto daiktavardžio priesagose, kadangi tiriamuosiuose žodžiuose pasitaikė ir tokių priesagų, kuriose sklandžiujų priebalsių nėra (žr. 26 diagramą).

26 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas daiktavardžio priesagose



Kaip matyti iš aukščiau pateiktos diagramos dažniausias sklandusis priebalsis vartojamas daiktavardžio priesagose – sklandusis nosinis [m], jo vartojimo dažnis siekia 1,234319, nuo jo nedaug savo vartojimo dažniu atsilieka sklandusis paprastas [j] - 1,085539. Rečiausiai vartojamas sklandusis

priebalsis šiame pogrupyje – sklandusis virpamasis [r]. Šis sklandusis priebalsis, atlikus tyrimą, buvo pastebėtas tik viename priesaginiame daiktavardyje.

1.3 Sklandžiųjų priebalsių junglumas daiktavardžiuose

Tiriant sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnius lietuvių bendrinės kalbos daiktavardžiuose, aktualu atsižvelgti ir į sklandžiųjų priebalsių vartojimą pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse bei jų distribuciją su kitomis balsinėmis, dvibalsinėmis, dvigarsinėmis ir priebalsinėmis fonemomis. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas dviskiemeniuose ir daugiaskiemeniuose daiktavardžiuose pasiskirsto labai įvairiai (žr. 10 lentelę prieduose). Matyti, jog dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami daiktavardžio galiniuose skiemenyse, kiek rečiau pradiniuose ir rečiausiai vidiniuose, kadangi dviskiemeniai daiktavardžiai neturi vidinių skiemenų. Žvelgiant į sklandžiųjų priebalsių vartojimą skiemenų kiekybės atžvilgiu, išsiskiria triskiemeniai daiktavardžiai. Šiuose daiktavardžiuose sklandžiųjų priebalsių vartojimas pasižymi aukščiausiu vartojimo dažniu visuose žodžio skiemenyse. Rečiausiai sklandieji priebalsiai vartojami šešiaskiemenių daiktavardžių skiemenyse, kadangi tokių šaknų tarp tiriamųjų žodžių buvo mažiausiai, o ir sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis jose nėra labai aukštas. Palyginus gautus rezultatus su A. Girdenio ir V. Karosienės atlikto tyrimo gautais rezultatais,³⁸ matyti, jog rezultatai beveik sutampa. Minėti autoriai taip pat išskiria galinį skiemenį, kaip patį „svariausią“, o vidinį skiemenį – „lengviausią“. Dažniausias žodžio tipas triskiemenis ir visi jame esantys skiemenys, o rečiausias šešiaskiemenis.

11.1 – 13.4 priedų lentelėse matyti, kaip sklandieji priebalsiai jungiasi su įvairiomis fonemomis. Dažniausia balsinė fonema pradiniuose skiemenyse – užpakalinės eilės balsis [a], jo junglumo su sklandžiaisiais priebalsiais dažnis pradiniuose skiemenyse aukščiausias, kiek retesni, tačiau taip pat dažnai vartojami balsiai šioje pozicijoje, užpakalinės eilės [o] bei priešakinės eilės [e]. Vidiniuose skiemenyse balsių junglumo su sklandžiaisiais priebalsiais situacija kiek kitokia. Šioje pozicijoje dažniausiai su sklandžiaisiais priebalsiais jungiasi priešakinės eilės balsis [i], po jo eina šiek tiek retesni priešakinės eilės [e] bei užpakalinės eilės [a]. Galiniuose skiemenyse dominuoja priešakinės eilės balsis [i], taip pat užpakalinės eilės balsis [(i)a] bei [(i)o]. Iš 13.1 lentelės prieduose matyti, jog ilgieji balsiai galiniuose skiemenyse su sklandžiaisiais priebalsiais jungiasi dažniau negu trumpieji. Tarp dvibalsių dažniausiai su sklandžiaisiais priebalsiais pradiniuose bei galiniuose skiemenyse jungiasi sutaptinis dvibalsis [ie], taip pat neretai pradiniuose skiemenyse pastebimas dvibalsis [(i)au], kuris su sklandžiaisiais priebalsiais dažniausiai jungiasi ir vidiniuose skiemenyse, o pradiniuose

³⁸ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica 2001. T. XXXVI (2). P. 253-266.

skiemenyse užima antrojo pagal dažnumą dvibalsio poziciją, tačiau dvibalsių, besijungiančių su sklandžiais priebalsiais tiek pradiniuose, tiek vidiniuose, tiek galiniuose skiemenyse nėra labai gausu. Dar rečiau sklandieji priebalsiai pradiniuose skiemenyse jungiasi su mišriais dvigarsiais. Didžiausiu vartojimo dažniu išsiskiria mišrusis dvigarsis [al], nors jo vartojimo dažnis, lyginant su balsiais ir dvibalsiais, nėra labai aukštas, tačiau tarp mišriųjų dvigarsių jis yra dažniausias. Vidiniuose skiemenyse mišriųjų dvigarsių žymiai daugiau. Šioje pozicijoje su sklandžiais priebalsiais jungiasi net dvylika mišriųjų dvigarsių, tarp kurių dominacinę poziciją užima dvigarsis [ir]. Mišriųjų dvigarsių junglumas su sklandžiais priebalsiais galiniuose skiemenyse, priešingai negu anksčiau minėtuose vidiniuose, yra labai negausus. Čia junglumu pasižymi tik du mišrieji dvigarsiai [il] bei [ir], kurių vartojimo dažniai nėra labai aukšti. Sklandžiųjų priebalsių junglumas pradiniuose skiemenyse su priebalsinėmis fonemomis taip pat nėra labai gausus. Šioje pozicijoje dažniausiai vartojamas pučiamasis priebalsis [ž], labai nedideliu vartojimo dažniu nuo jo atsilieka ir kitas pučiamasis priebalsis [s'] bei sprogstamasis priebalsis [p]. Vidiniuose skiemenyse sklandieji priebalsiai jungiasi ir su kitais priebalsiais, tai aiškiai matyti 12.2 lentelėje prieduose, tarp kurių didžiausiu junglumu pasižymi sprogstamasis [b']. Taip pat pažymėtina ir tai, jog vidiniuose skiemenyse minkštieji priebalsiai žymiai dažniau jungiasi su sklandžiais priebalsiais negu kietieji. Galiniuose skiemenyse priebalsių grupė vėl susiaurėja. Dažniausiai su sklandžiais priebalsiais šioje pozicijoje jungiasi sprogstamasis priebalsis [t], kiek rečiau kitas sprogstamasis priebalsis [k] bei pučiamasis priebalsis [s]. Taigi gautus duomenis palyginus su V. Karosienės bei A. Girdenio atlikto tyrimo duomenimis³⁹ galima pastebėti, jog bendrumų mažai. Kalbėdami apie balsines fonemas, minėti autoriai teigia, jog dažniausiai įvairiuose skiemenyse yra vartojamas užpakalinės eilės balsis [a] bei priešakinės eilės balsis [i] šiuo atžvilgiu tyrimų rezultatai beveik sutampa. Tačiau žvelgiant į priebalsines fonemas tyrimai visiškai išsiskyrė, kadangi V. Karosienė bei A. Girdenis savo tyrimo pradiniuose ir vidiniuose skiemenyse nagrinėja visiškai kitus dažniausiai vartojamus priebalsius. Šiek tiek sutampa tik galiniuose skiemenyse vartojamos priebalsinės fonemos. Tokie neatitikimai galimi dėl to, jog minėti autoriai tyrė įvairių garsų vartojimą įvairiose žodžio pozicijose, o šiame darbe tiriami tik sklandieji priebalsiai, esantys daiktavardžiuose, ir jų junglumas, su šalia esančiomis fonemomis.

Atsižvelgiant į sklandžiųjų priebalsių junglumą tik priesagose, pastebima, jog dažniausiai sklandieji priebalsiai šiame darybos formante jungiasi su balsiais, pvz.: *-eivis (moksleiviai)*, *-elis (kablelis, daugelis)*, *-ija (televizija, organizacija, produkcija, draugija)*, *-eris (ministeris)*, *-imas (gyvenimas, švietimas, pranešimas)*, *-uomenė (visuomenė, kariuomenė)*, *-inys (mokinys, uždavinys)*,

³⁹ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse//Baltistica 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

-tojas (*artojas, mokytojas*), -ėjas (*vedėjas*), -ulyš (*gyvulyš*), -tojas (*gyventojas*), -ynė (*tėvynė*), -la (*veikla*), -alas (*serialas*), -inis (*krepšinis*), -uma (*dauguma*), -ymas (*mokymas, valdymas*) ir kt. Tokių sklandžiujų priebalsių junglumą nurodo ir profesorius A. Pakerys sakydamas, jog „lietuviškų žodžių viduje sklandieji priebalsiai paprastai būna kraštiniai priebalsių junginių nariai“.⁴⁰ Tačiau yra ir tokių priesagų, kuriose sklandieji priebalsiai jungiasi su trunkiaisiais bei pučiamaisiais priebalsiais ir sudaro -TR- (*mokykla, mokyklų, mokykloje, mokyklą, mokyklos, mokykla, gamyklos, gamykla, gamyklos, mokykla, mokykloje*) bei -SR- (*tikslas, mokslas, mokslo, verslo, mokslų, mokslo, mokslas, mokslų*) tipo junginius, tačiau kaip matyti iš pateiktų pavyzdžių, tokių junginių nėra daug.

2. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžiuose

2.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio gramatinėse kategorijose

Kaip matyti iš 14 diagramos duomenų, antra pagal sklandžiujų priebalsių dažnį kalbos dalis – įvardis. Nesunku pastebėti, jog žodžių kiekybės atžvilgiu daugiau yra veiksmažodžių ir skaitvardžių, tačiau tiriamųjų priebalsių dažnis šiose kalbos dalyse mažesnis. Pažiūrėkime, kaip nagrinėjamų sklandžiujų priebalsių dažnis pasiskirstęs įvardžių reikšminėse grupėse (žr. 27 diagramą).

27 diagrama. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio reikšminėse grupėse

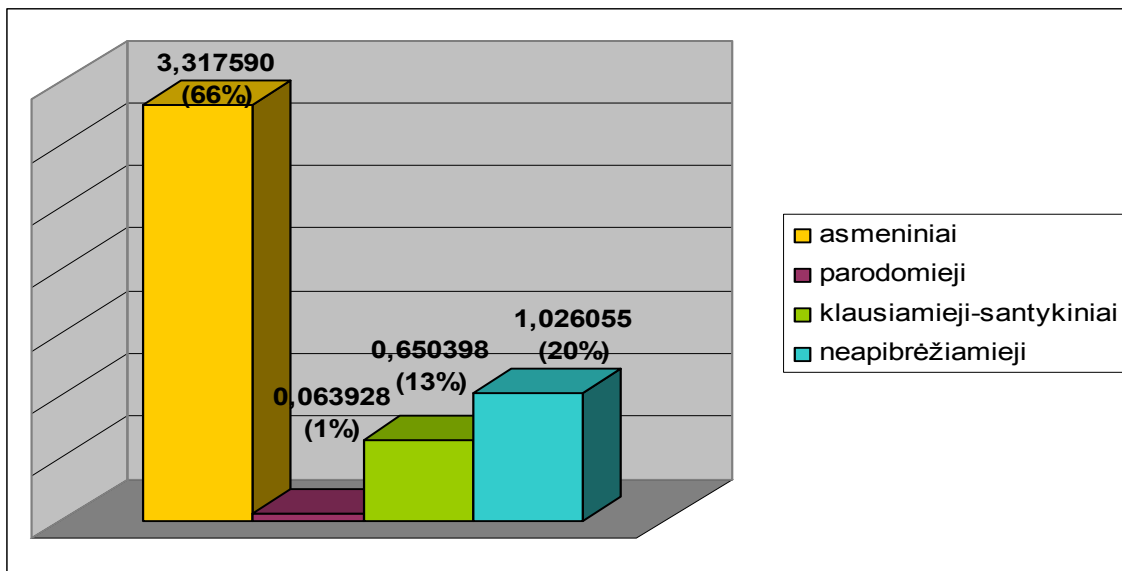


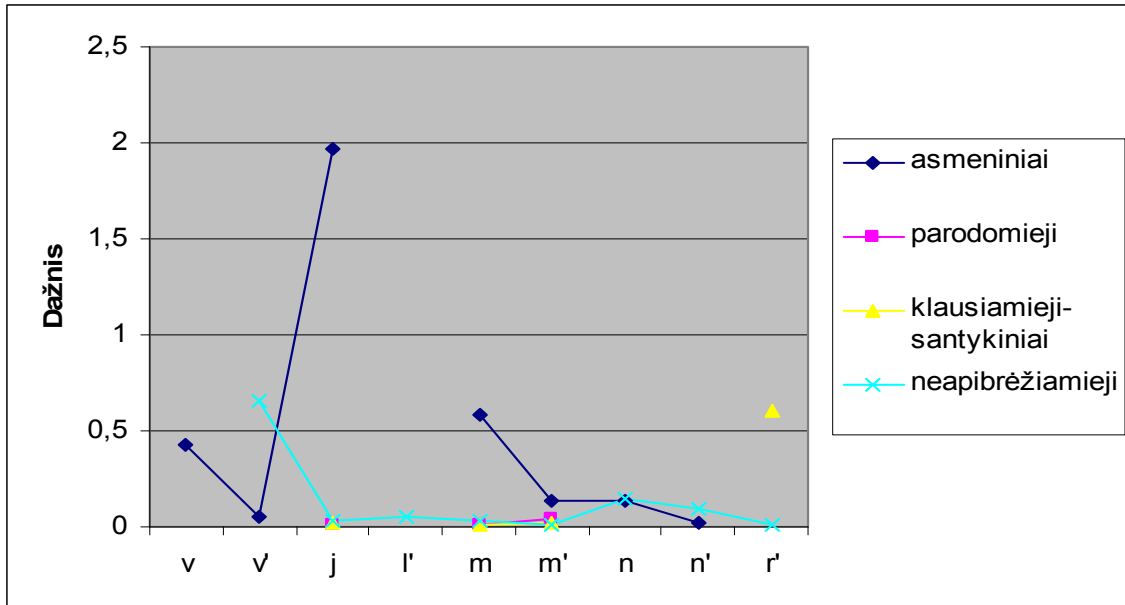
Diagrama rodo, kad sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami asmeniniuose įvardžiuose. Šios įvardžių grupės žodžių sklandžiujų priebalsių dažniai sudaro net 66% visų įvardžio reikšminių grupių žodžių. Be to, nesunku pastebėti, jog sklandžiujų priebalsių dažnis neapibrėžiamųjų ir klausiamųjų-

⁴⁰ Pakerys A. Lietuvių bendrinės kalbos fonetika. Vilnius, 2003. P. 81.

santykinių įvardžių reikšminėse grupėse labai panašus. Retai vartojamų sklandžiųjų priebalsių dažnių grupę sudaro parodomieji įvardžiai – vos 1% dažnių.

Kaip pasiskirstę sklandieji priebalsiai dažniausio ir retesnio vartojimo įvardžių reikšminėse grupėse rodo 28 diagrama ir 14 lentelė prieduose.

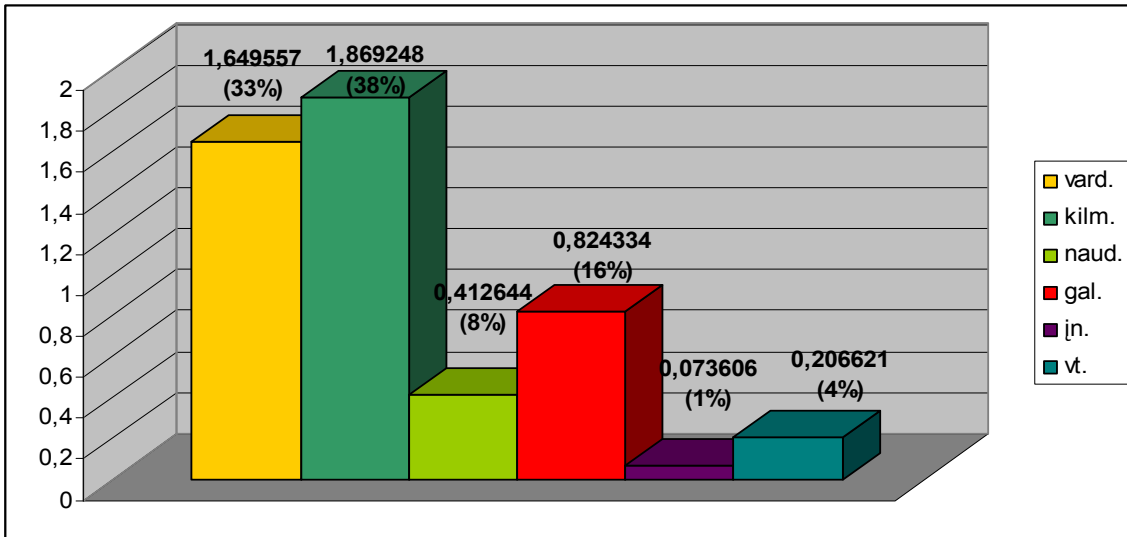
28 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio reikšminėse grupėse



Matyti, jog didžiausio dažnio sklandieji priebalsiai randami asmeninių ir neapibrėžiamųjų įvardžių grupėse. Palyginkime susidariusias minėtųjų priebalsių dažnių eiles. Asmeninių įvardžių grupėje dominuoja sklandusis paprastasis [j], tačiau antrojoje pagal sklandžiųjų priebalsių dominavimą įvardžių grupėje jis užima vieno iš pačių rečiausių priebalsių vietą. Asmeninių įvardžių grupėje vartojimo dažniu pasižymi ir dar keli sklandieji priebalsiai – sklandusis nosinis [m] bei sklandusis paprastasis [v]. Neapibrėžiamųjų įvardžių grupėje dominuoja sklandusis paprastasis [v'], kitų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis minėtuose įvardžiuose yra apylygis. Kalbant apie klausiamuosius-santykinius įvardžius, reikia paminėti, jog šioje grupėje daugelio sklandžiųjų priebalsių apskritai nematyti. Savo vartojimo dažniu tarp minėtų įvardžių išsiskiria sklandusis virpamasis [r'], o kitų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis yra labai mažas arba jų visiškai nėra. Parodomųjų įvardžių grupėje vartojimo dažniu išsiskiria tik trys sklandieji priebalsiai – [m'], [m], [j]. Nors jų dažnis šioje grupėje nėra labai didelis, tačiau kitų sklandžiųjų priebalsių tarp parodomųjų įvardžių visiškai neaptinkama. Taigi iš pateiktos diagramos galima daryti išvadas, jog skirtingose įvardžių grupėse dominuoja skirtingi sklandieji priebalsiai. Nėra nei vieno sklandžiojo priebalsio, kuris savo vartojimo dažniu dominuotų bent dviejose įvardžių grupėse, jau nekalbant apie visas keturias.

Pažiūrėkime, kaip pasiskirstęs sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžių linksniuose (žr. 29 diagramą).

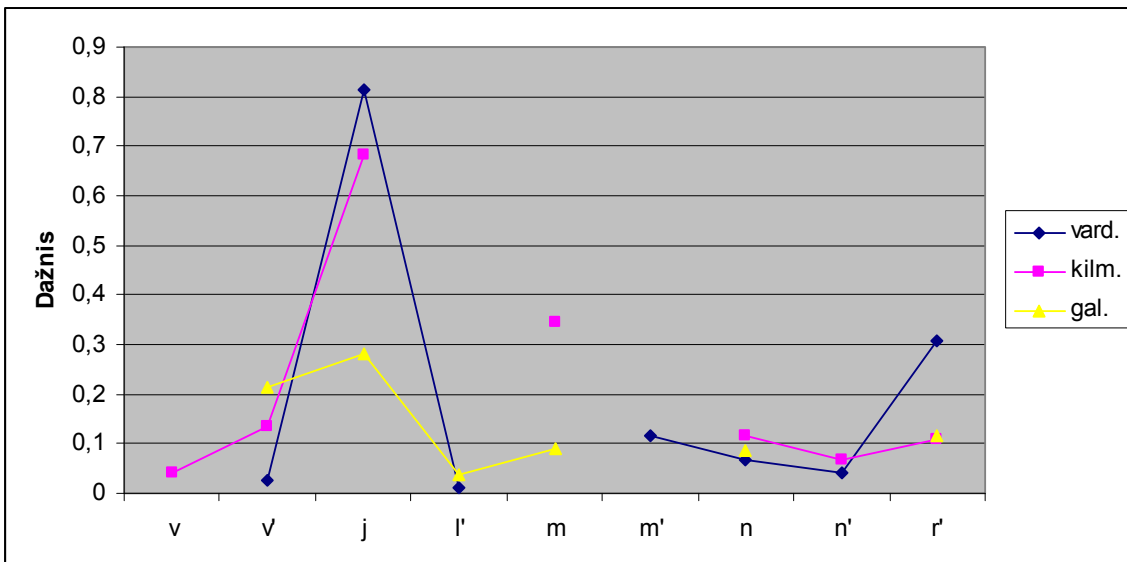
29 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžio linksniuose



29 diagrama parodo, kad, kaip ir daiktavardžio atveju, sklandieji priebalsiai dažniausi, pirmiausiai, kilmininko linksnyje. Nemažu sklandžiųjų priebalsių dažniu pasižymi ir kiti du linksniai – vardininkas ir galininkas. Taigi trys dažniausi linksniai pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį sudaro net 87% visų įvardžio linksniuose apskaičiuotų sklandžiųjų priebalsių. Kiti trys linksniai pasiskirstę vienodžiau ir pasižymi nedideliu vartojimo dažniu (plg. 8%, 4%, 1%).

Plačiau panagrinėkime sklandžiųjų priebalsių vartojimą dažniausiuose įvardžio linksniuose (žr. 30 diagramą ir 15 lentelę prieduose).

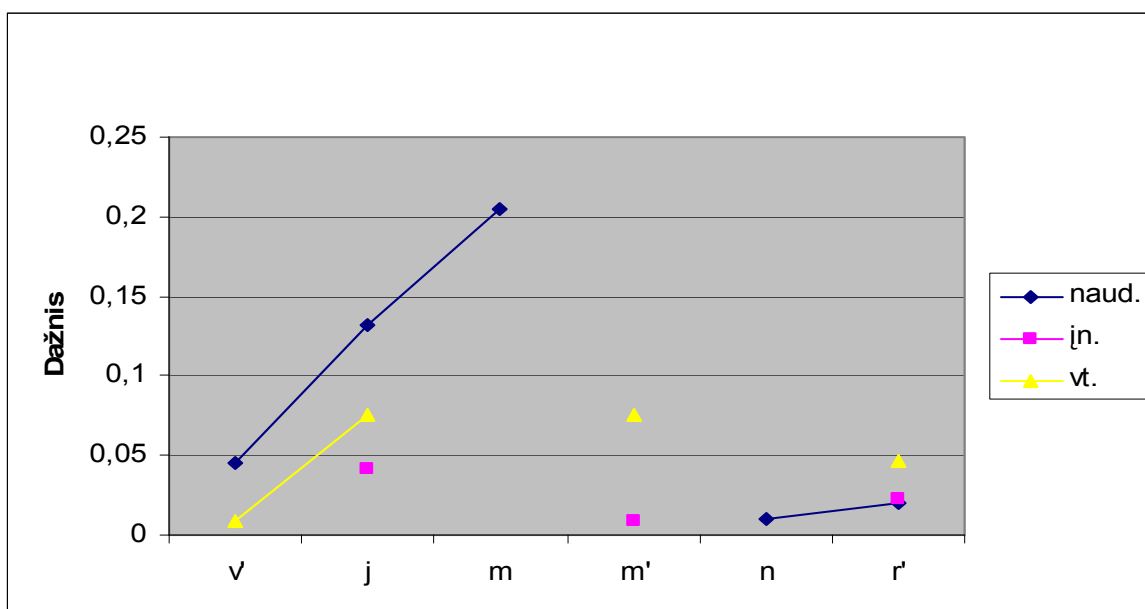
30 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio linksniuose



Diagramoje matyti, jog minėtuose įvardžio linksniuose dažniausiojo sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis paprastasis [j], tačiau jo dažnis aptariamuose įvardžio linksniuose skiriasi: vardininke – 46%, kilmininke – 38%, o galininke tik 16%. Dar nemažas atotrūkis nuo kitų sklandžių priebalsių pastebimas tarp sklandžiojo virpamojo [r'] ir sklandžiojo nosinio [m], kurie didžiausiu dažniu pasižymi atitinkamai vardininko ir kilmininko linksniuose. Kitų sklandžių priebalsių pasiskirstymas įvardžio linksniuose labai įvairus. Rečiausias pagal sklandžių priebalsių vartojimą šios kalbos dalies trijuose linksniuose – sklandusis šoninis [l']. Kai kurių sklandžių priebalsių minėtuose įvardžio linksniuose visiškai nematyti: vardininke – [v], [m], kilmininke – [l'], [m'], galininke – [v], [m'] ir [n'].

Apžvelkime sklandžių priebalsių pasiskirstymą likusiuose, mažesniu dažniu pasižyminčiuose, įvardžio linksniuose (31 diagrama ir 16 lentelė prieduose).

31 diagrama. Sklandžių priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio linksniuose

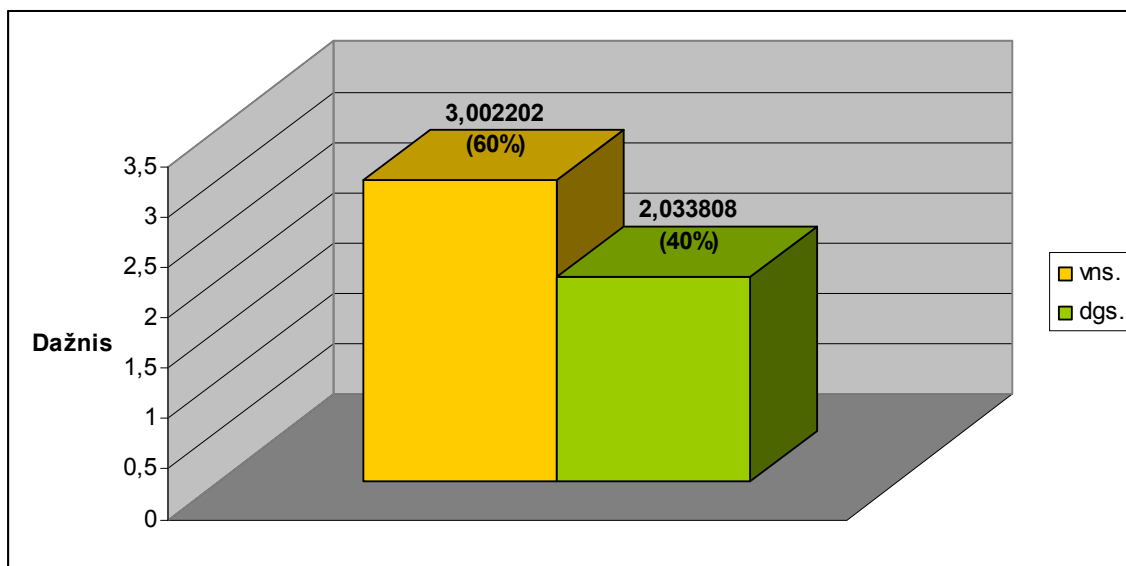


Iš pateiktos diagramos matyti, kad periferijai priklausančiuose įvardžio linksniuose sklandieji priebalsiai pasiskirsto įvairiau negu prieš tai aptartuosiuose. Naudininko linksnyje dominuojančią poziciją savo vartojimo dažniu užima sklandusis nosinis [m], tačiau šis sklandusis priebalsis jau nepastebimas kituose dviejuose linksniuose. Sklandusis paprastasis [j] taip pat išsiskiria savo vartojimo dažniu. Jis pasižymi kaip vienas iš dažniausiai vartojamų sklandžių priebalsių visuose minėtuose įvardžio linksniuose. Jei pažvelgtume į anksčiau aptartą diagramą (žr. 28 diagramą), pamatytume, jog ten sklandusis paprastasis [j] taip pat buvo dažniausiai vartojamas priebalsis. Taigi galima teigti, kad įvairiuose įvardžio linksniuose savo dažniu dominuoja sklandusis paprastasis [j], kitų priebalsių vartojimo nuoseklumo išvelgti negalima. Būtina atkreipti dėmesį ir į tai, jog periferijai priklausančiuose įvardžio linksniuose visiškai nematyti šių sklandžių priebalsių: [v], [l], [l'], [n'], [r].

Ištirus sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymą įvairiuose įvardžio linksniuose, toliau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kaip sklandieji priebalsiai vartojami šios kalbos dalies skaičiaus kategorijoje (žr. 32 diagramą).

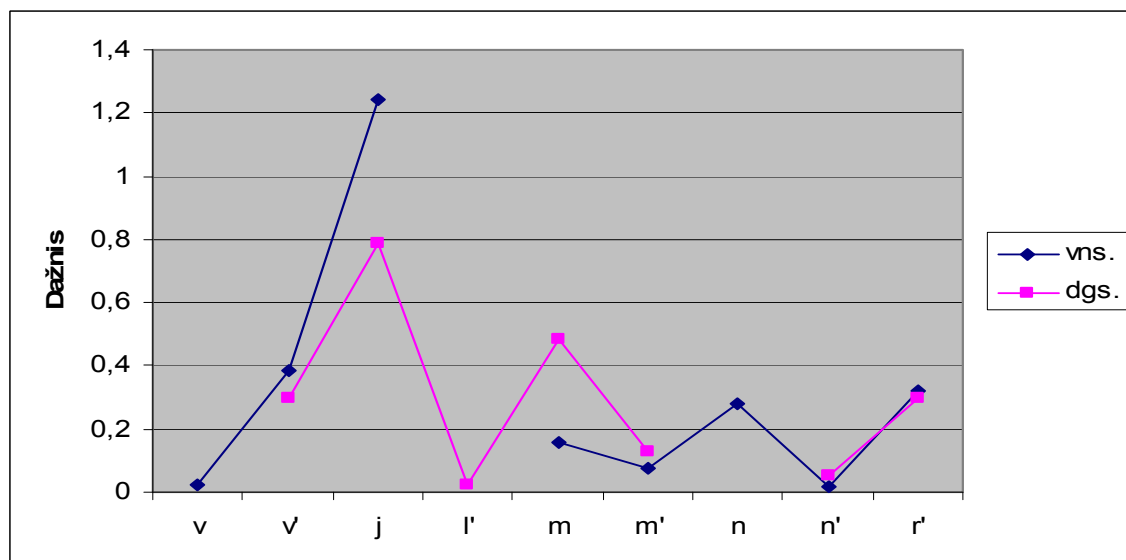
Matyti, kad vienaskaitos linksniuose sklandieji priebalsiai yra vartojami dažniau. Vienaskaitoje sklandžiųjų priebalsių dažnis pusantro karto didesnis negu daugiskaitoje (plg. 60% ir 40%). Taigi galima teigti, kad bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose sklandieji priebalsiai įvardžių vienaskaitos formose vartojami pusantro karto dažniau negu daugiskaitos.

32 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžio skaičiuose



33 diagrama ir 17 lentelė prieduose iliustruoja, kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto įvardžio skaičiaus kategorijoje.

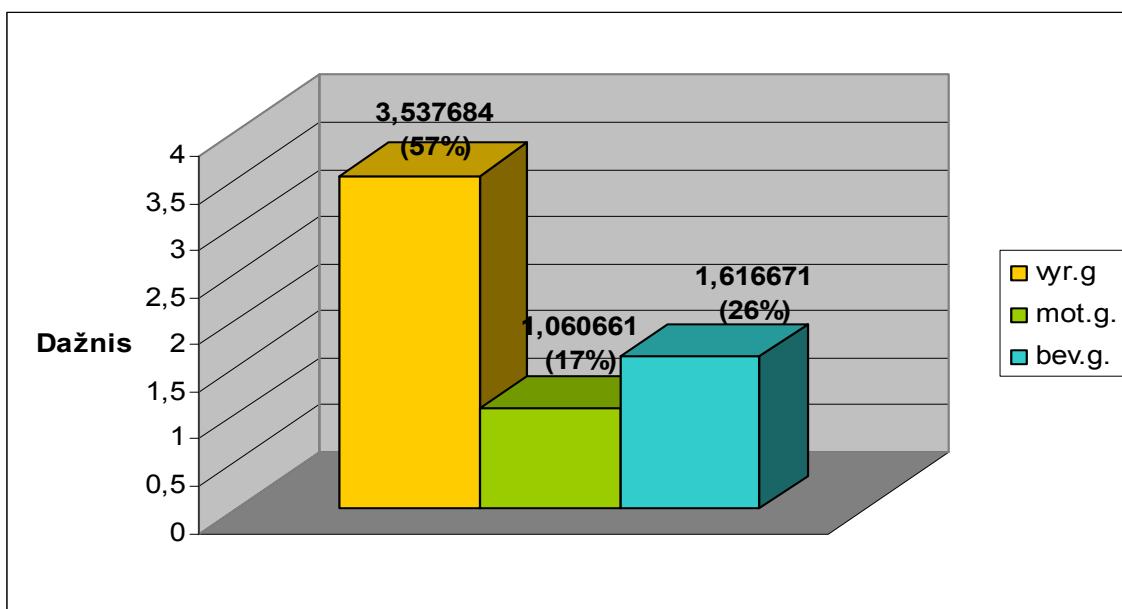
33 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžio skaičiuose



Kaip matyti iš pateiktos diagramos tiek vienaskaitoje, tiek daugiskaitoje dominuojančio sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis paprastasis [j], bet, kaip ir reikėjo tikėtis, pastarojo priebalsio dažnis daug didesnis vienaskaitoje. Kitas pagal vartojimo dažnį vienaskaitoje išsiskiriantis sklandusis priebalsis – sklandusis paprastasis [v]. Po šių priebalsių kiti balsingieji priebalsiai išsidėsto tokia vartojimo dažnių tvarka: [r], [n], [m], [m'], [v] ir [n']. Matyti, kad įvardžių su sklandžiaisiais šoniniais [l], [l'] ir sklandžiuoju virpamuoju [r] visiškai neaptikta. Daugiskaitoje sklandieji priebalsiai pasiskirsto kiek kitaip. Susidaro tokia sklandžių priebalsių seka pagal jų vartojimo dažnius įvardžio daugiskaitos formose: [m], [v'], [r'], [m'], [n'], [l']. Daugiskaitos formose, kaip ir vienaskaitoje, nėra sklandžiojo šoninio [l], sklandžiojo virpamojo [r], o jų gretas dar papildoma ir sklandusis paprastasis [v] bei sklandusis nosinis [n].

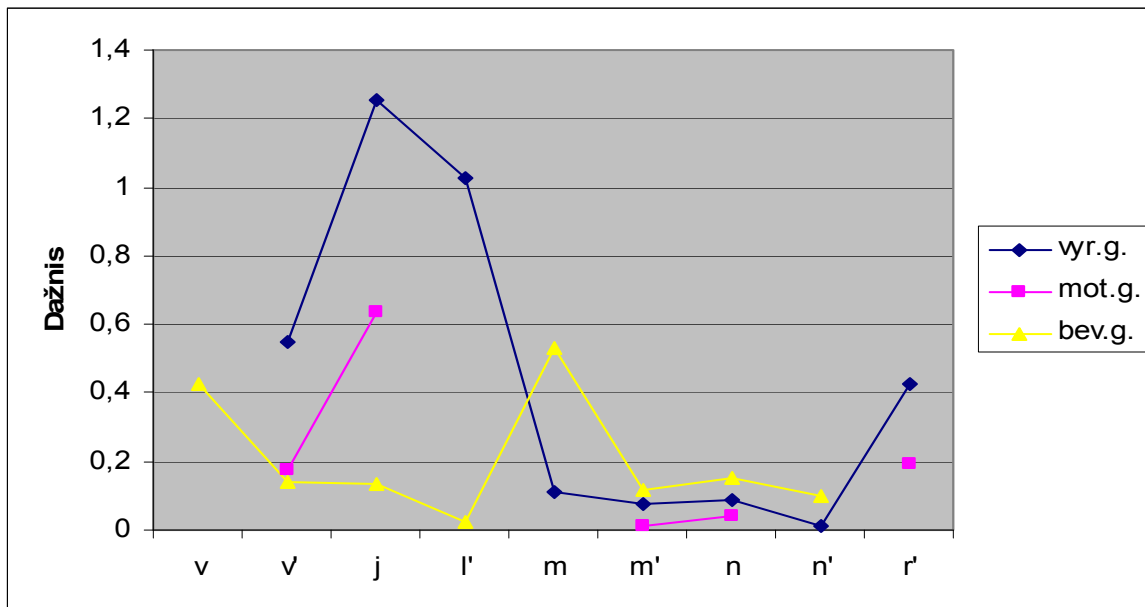
Tiriamuosiuose žodžiuose sklandžių priebalsių dažnis didžiausias vyriškosios giminės formose. Šios giminės žodžių formos sudaro daugiau negu pusę visų nagrinėjamų įvardžių su sklandžiaisiais priebalsiais. Iš diagramos taip pat matyti, jog bevardės giminės formose sklandieji priebalsiai yra dažnesni negu moteriškosios, taip yra dėl to, kad skaičiuojant bevardės giminės formų sklandžių priebalsių dažnį į šį skaičių buvo įtraukiami ir tie žodžiai, kuriuose giminė nebuvo nurodyta visiškai.

34 diagrama. Sklandžių priebalsių vartojimas įvardžio giminės formose



Koks sklandžių priebalsių pasiskirstymo dažnis įvardžių giminės kategorijoje, rodo 35 diagrama ir 18 lentelė prieduose.

35 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio giminės formose

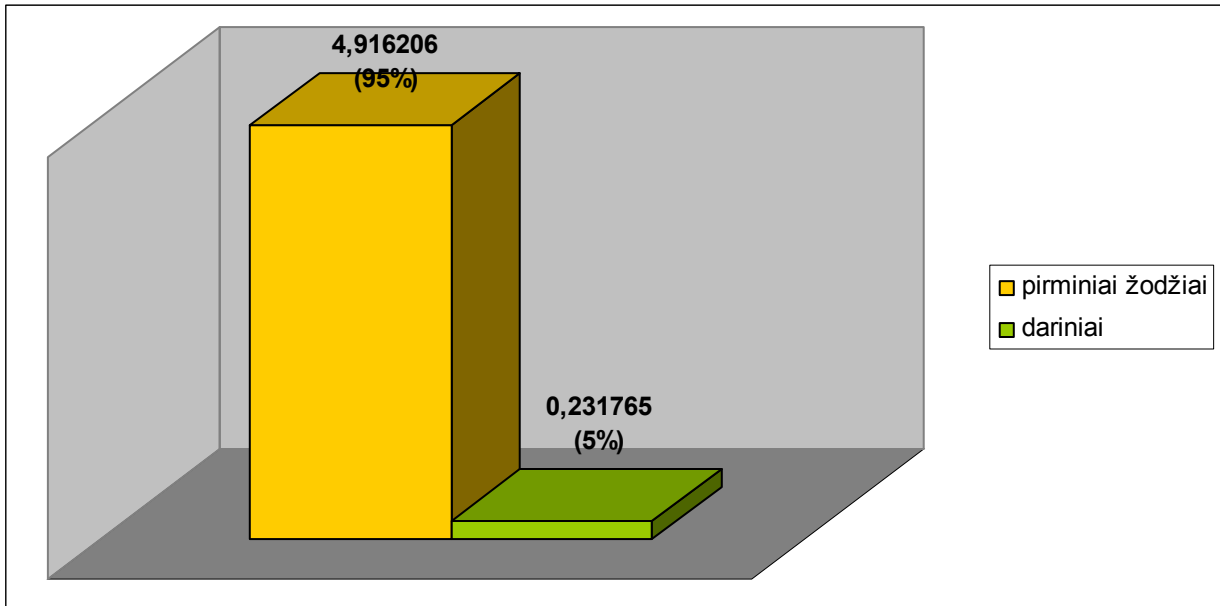


Dažniausias sklandusis priebalsis vyriškosios ir moteriškosios giminės formose – sklandusis paprastasis [j]. Bevardės giminės formose dominuojančią poziciją užima kitas sklandusis priebalsis, tai sklandusis nosinis [m]. Dažnai vyriškosios giminės formose vartojamas ir sklandusis šoninis [l']. Kitų sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžio vyriškosios giminės formose pasiskirsto taip: [v'], [r'], [m], [m'], [n], [n']. Čia visiškai nematyti sklandžiojo paprastojo [v]. Bevardės įvardžio giminės formose sklandieji priebalsiai pagal vartojimo dažnį išsidėsto šia tvarka: [v], [v'], [j], [m'], [n], [n'], [l']. Žvelgiant į įvardžių moteriškosios giminės formas situacija kiek kitokia. Matyti, kad kreivė dažnai nutrūksta, o tai reiškia, jog daugelio sklandžiųjų priebalsių dažnio šios giminės formose nėra visiškai, tokie yra: [v], [l'], [m], [n']. Kiti sklandieji priebalsiai pagal dažnį šios įvardžio giminės formose išsidėsto tokiu eiliškumu: [r'], [v'], [n], [m]. Taigi ir čia negalima išvengti jokių dėsningumų, tačiau galima pastebėti, jog sklandusis paprastasis [j] savo suminiu santykinu dažniu dominuoja ne tik įvardžio linksnio kategorijoje, bet giminės taip pat.

2.2 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvardžio darybos kategorijose

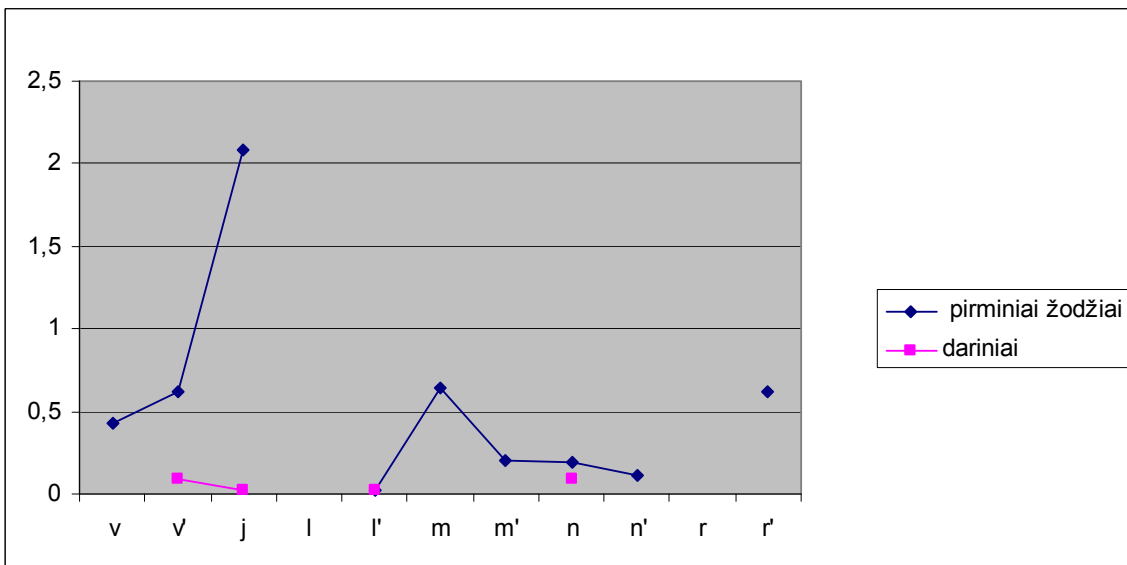
Įvardis darybos atžvilgiu nepasižymi nei darybos kategorijų, nei darybos formantų įvairove. Žemiau pateiktoje diagramoje (žr. 36 diagramą) matyti, jog didžiausią tiriamųjų įvardžių su sklandžiaisiais priebalsiais dalį sudaro pirminiai žodžiai – 95% ir tik 5% dariniai. Tai dar kartą patvirtina minėtą faktą, kad įvardis nėra dari kalbos dalis.

36 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis įvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose



Išsamus sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvardžio su sklandžiais priebalsiais pirminiuose žodžiuose bei dariniuose vaizduojamas 37 diagramoje.

37 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

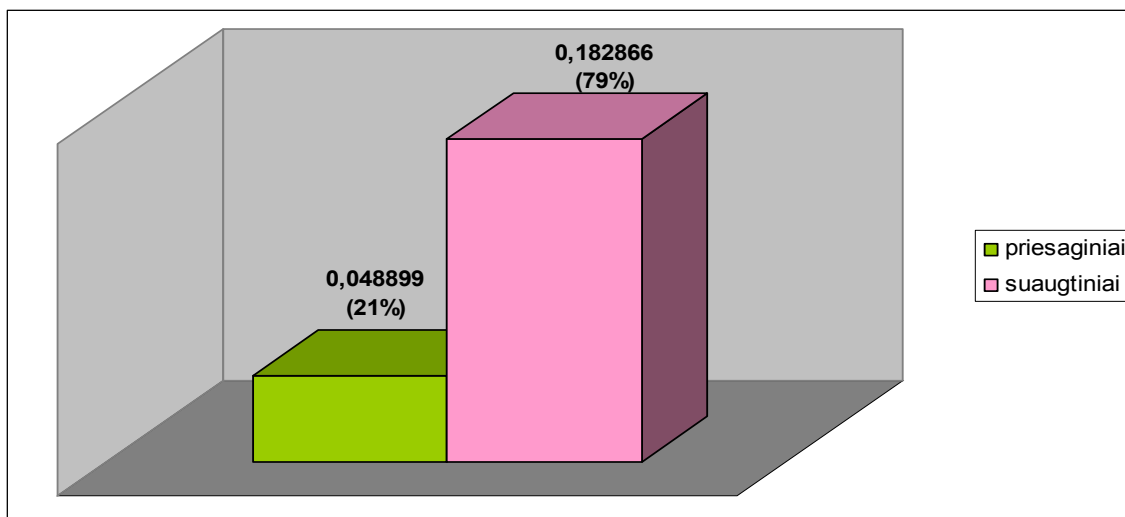


Pateiktoje diagramoje aiškiai matyti, jog nei įvardžio pirminiuose žodžiuose, nei dariniuose vartojami ne visi sklandieji priebalsiai. Tarp įvardžio pirminių žodžių su sklandžiais priebalsiais nematyti sklandžiojo šoninio [l] bei sklandžiojo virpamojo [r]. Dar mažiau sklandžiųjų priebalsių vartojama įvardžio dariniuose. Tarp tiriamųjų žodžių su sklandžiais priebalsiais nepasitaikė įvardžio darinių su sklandžiuoju paprastuoju [v], sklandžiuoju šoniniu [l], sklandžiais nosiniais [m], [m'], [n']

bei sklandžiaisiais virpamaisiais [r] ir [r']. Sklandusis šoninis [l] bei sklandusis virpamasis [r] nepasižymi nei vienoje įvardžių darybos grupėje. Tarp įvardžio pirminių žodžių dideliu vartojimo dažnumu pasižymi sklandusis paprastasis [j], kurio vartojimo dažnis siekia 2,087706. Rečiausiai čia vartojamas sklandusis šoninis [l], jo vartojimo dažnis siekia 0,026245. Įvardžio dariniuose sklandieji priebalsiai nepasižymi ypač dideliu vartojimo dažniu; dažniausiai vartojami sklandieji priebalsiai yra paprastasis [v] bei nosinis [n], kurių vartojimo dažniai sutampa ir sudaro po 0,091433. Kadangi įvardžio dariniuose sklandžiųjų priebalsių eilė yra labai siaura, išskirti rečiausiai vartojamą sklandųjį priebalsį būtų netikslinga.

Kaip jau anksčiau buvo minėta ir kaip teigia St. Keinys „įvardžių daryba visai neįvairi – yra tik nedidelis pluoštelis su keletu priesagų išvestų žodžių ir vienas kitas galūnės vedinys bei dūrinys.“⁴¹ Taip apibūztas vaizdas matomas žemiau pateiktoje 38 diagramoje, kurioje pateikiami sklandžiųjų priebalsių duomenys įvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose. Nors St. Keinys savo darbe kalba apie leksiką, o čia tiriamas leksinių vienetų dažnis, tačiau gauti duomenys panašūs.

38 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvardžio dariniuose

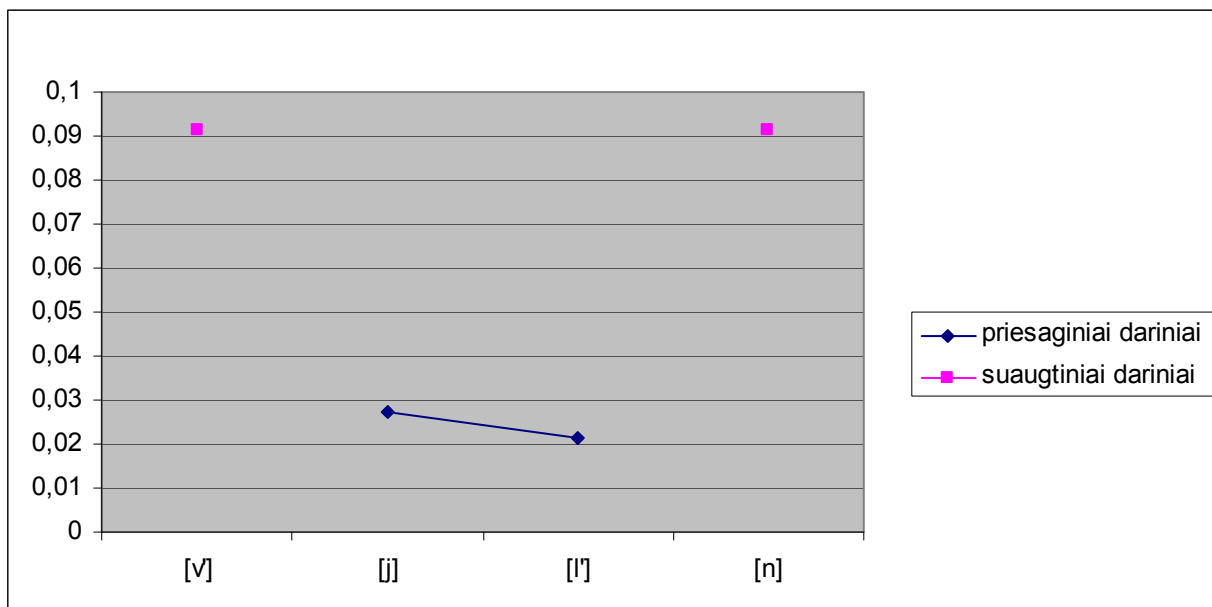


Didžiausią dalį įvardžių darinių sudaro suaugtiniai įvardžiai su sklandžiaisiais priebalsiais – 79%, likusioji darinių dalis – priesaginiai (21%). Atliekant tyrimą, tarp tiriamųjų žodžių nepasitaikė nei vienas galūninės darybos įvardis ar dūrinys.

Sklandieji priebalsiai nepasižymi dideliu vartojimo gausumu ir dažnumu įvardžio dariniuose, tačiau, kalbant apie įvardžių darinius ir sklandžiųjų priebalsių vartojimą juose, atsižvelgiama ir į konkrečių sklandžiųjų priebalsių vartojimą įvairiose įvardžių darybos grupėse. Ši sklandžiųjų priebalsių situacija pateikiama 39 diagramoje.

⁴¹ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 85.

39 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvardžio dariniuose



Iš pateikto vaizdo matyti, jog didesniu vartojimo dažniu pasižymi suaugtiniai įvardžiai. Atliekant tyrimą iškilo klausimas, kuriuos įvardžius laikyti sudurtiniais, o kuriuos suaugtiniais. Tačiau St. Keinys nurodo, kad „tikrasis sudurtinis, matyt, tėra įvardis *keliólika*, sudarytas skaitvardžių *keturiólika* ir kt. pavyzdžiu. Kitus gramatikose sudurtiniais laikomus įvardžius reikia laikyti suaugtiniais žodžiais.“⁴² Taigi tiriant įvardžius buvo laikytasi šios nuomonės. Suaugtiniuose įvardžiuose pastebimi du sklandieji priebalsiai – sklandusis paprastasis [v'] bei sklandusis nosinis [n]. Šių dviejų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis sutampa. Tiriamuosiuose priesaginiuose įvardžiuose taip pat pasitaikė tik du sklandieji priebalsiai – sklandusis paprastasis [j] ir sklandusis šoninis [l], kurių dažnesnis yra sklandusis paprastasis [j], jo vartojimo dažnis siekia 0,027341.

2.3 Sklandžiųjų priebalsių junglumas įvardžiuose

Taigi, kaip matyti iš pateiktų diagramų ir įvardžio lentelių prieduose (19, 20 lentelės), sklandžiųjų priebalsių vartojimas įvardžio dariniuose nėra labai platus ir dažnas. Taip pat nepasižymi didele darybos kategorijų įvairove. Tarp įvardžio priesagų vedinių iš šešių bendrinės kalbos darybos priesagų pavartotos tik dvi: *-oks* (*joki*□, *jókio*) ir *-etas* (*kēleta*). Šiose priesagose sklandžiųjų priebalsių nėra, jie vartojami tik minėtų priesaginių žodžių šaknyse ir sudaro junginius su balsiais. Kiek kitokia sklandžiųjų priebalsių distribucijos situacija suaugtiniuose žodžiuose. Minėtoje įvardžių darybos grupėje sklandieji priebalsiai su kitais priebalsiais sudaro -TR- tipo junginius, pvz.: (*kiekvienas*,

⁴² Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šaiuliai, 1999. P. 85.

kiekvieno, kiekvienám, kiekvieną, kiekvieną, kiekvienà, kiekvieną, kiekvienà, kiekvienas, kiekvieną, kiekvieno, kiekvienám).

Toliau aktualu aptarti ne tik dariniuose esančių sklandžiųjų priebalsių junglumą, tačiau ir visuose tiriamuosiuose įvardžiuose vartojamų sklandžiųjų priebalsių distribuciją pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose junginiuose, o gautus rezultatus palyginti su kitų autorių darbais. 21 lentelėje prieduose matyti, jog tiriamieji įvardžiai nepasižymi didele skiemenų įvairove. Šiame darbe tiriami įvardžiai – vienskiemeniai, dviskiemeniai ir triskiemeniai. Kadangi vienskiemeniai įvardžiai plačiau nenagrinėjami, atsižvelgiama tik į juose esančių sklandžiųjų priebalsių junglumą tuose įvardžiuose, o didesniu skiemenų skaičiumi pasižymintys įvardžiai nagrinėjami ir kitais distribucijos aspektais. Kaip rodo anksčiau minėta lentelė prieduose, sklandieji priebalsiai įvardžiuose dažniausiai vartojami galiniuose skiemenyse, kiek rečiau pradiniuose, o visų rečiausiai vidiniuose skiemenyse. Panašią sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymo tendenciją galima pamatyti ir anksčiau aptartuose daiktavardžiuose. Šią mintį palaiko ir A. Girdenis bei V. Karosienė, tyrę visų bendrinės kalbos fonemų distribuciją įvairiose žodžio vietose.⁴³

Sklandžiųjų priebalsių junglumą su konkrečiais balsiais, dvibalsiais, mišriaisiais dvigarsiais ar priebalsiais rodo lentelės, esančios prieduose. Iš pateiktų lentelių matyti, jog dažniausiai su sklandžiaisiais priebalsiais pradiniuose skiemenyse jungiasi priešakinės eilės balsis [i], kitų balsių vartojimo dažniai nėra tokie aukšti, tačiau šioje kategorijoje galima pamatyti gana didelę balsių, besijungiančių su sklandžiaisiais priebalsiais įvairovę, ko negalima pasakyti apie vidiniuose skiemenyse esančius balsius. Vidiniuose įvardžių skiemenyse su sklandžiaisiais priebalsiais jungiasi tik keturi balsiai, kurių dažniausias – užpakalinės eilės balsis [u], tačiau, kaip matyti iš 23.1 lentelės, jo vartojimo dažnis nepasižymi dideliu atotrūkiu nuo kitų, šioje pozicijoje vartojamų balsių. Galiniuose įvardžio skiemenyse balsių eilė prasiplečia. Dominacinę junglumo poziciją įvardžio galiniuose skiemenyse užima užpakalinės eilės balsis [(i)a]. Taigi iš pateiktų duomenų matyti, jog įvairiose įvardžio vietose junglumu išsiskiria vis kiti balsiai, priešinga situacija matoma anksčiau aptartame daiktavardyje. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su įvairiais dvibalsiais skirtingose įvardžio vietose nėra labai gausus ir įvairus. Čia galima pamatyti tik tris dvibalsius iš visos dvibalsių eilės, esančios lietuvių bendrinėje kalboje – [(i)ai], [ie], [(i)uo]. Sutaptinis dvibalsis [ie] pasižymi dažniausia distribucija su sklandžiaisiais priebalsiais, kadangi jis matomas tiek pradiniuose, tiek vidiniuose, tiek galiniuose įvardžių skiemenyse. Kitas sutaptinis dvibalsis [(i)uo] yra antroje pozicijoje, o trečioje –

⁴³ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

[(i)ai]. Įvardžio pradiniuose skiemenyse esantis sklandusis paprastasis priebalsis [j] pasižymi savybe jungtis su dvigarsiais, tačiau tai tėra tik pavieniai žodžiai. Šis sklandusis priebalsis jungiasi su dvigarsiais [um] bei [om]. Kiti sklandieji priebalsiai, esantys įvardžiuose, šios savybės neturi. Tarp tiriamųjų įvardžių yra ir tokių sklandžiujų priebalsių, kurie jungiasi su priebalsiais. Pradiniuose skiemenyse esantys sklandieji priebalsiai junglumu su priebalsiais nepasižymi. Vidiniuose skiemenyse sklandusis paprastasis [v'] jungiasi su sprogstamuoju priebalsiu [k'], tai vienintelis sklandusis priebalsis, kuris sudaro distribuciją su priebalsiu šioje žodžio pozicijoje. Galiniuose skiemenyse su priebalsiu jungiasi sklandusis nosinis [m]. Šis sklandusis priebalsis taip pat vienintelis, kuris jungiasi su priebalsinėmis fonemomis minėtoje pozicijoje. Kaip matyti iš 24.3 lentelės pateiktos prieduose sklandusis nosinis [m] sudaro junginį su pučiamuoju priebalsiu [s]. Tiriant įvardžius ir juose esančių sklandžiujų priebalsių junglumą, pastebėta, kad tyrimo rezultatai sutampa su A. Girdenio ir V. Karosienės atlikto tyrimo rezultatais, nors minėti autoriai tiria visų fonemų distribuciją.⁴⁴ Tarp pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse dažniausiai vartojamų balsių minėtų autorių tyrime išskiriami ir šio tyrimo dominaciniai balsiai [i], [u] ir [(i)a] bei priebalsiai [k'] ir [s]. Taigi iš viso to galima teigti, jog sklandieji priebalsiai įvardžiuose nepasižymi didele junglumu su balsiais, dvibalsiais, mišriaisiais dvigarsiais ir priebalsiais įvairove, tačiau distribucijos rezultatai sutampa su bendrinėje kalboje esančių fonemų junglumo rezultatais, kuriuos pateikė A. Girdenis ir V. Karosienė, atlikę statistinį įvairių lietuvių bendrinėje kalboje esančių fonemų distribucijos tyrimą pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse.

3. Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžiuose

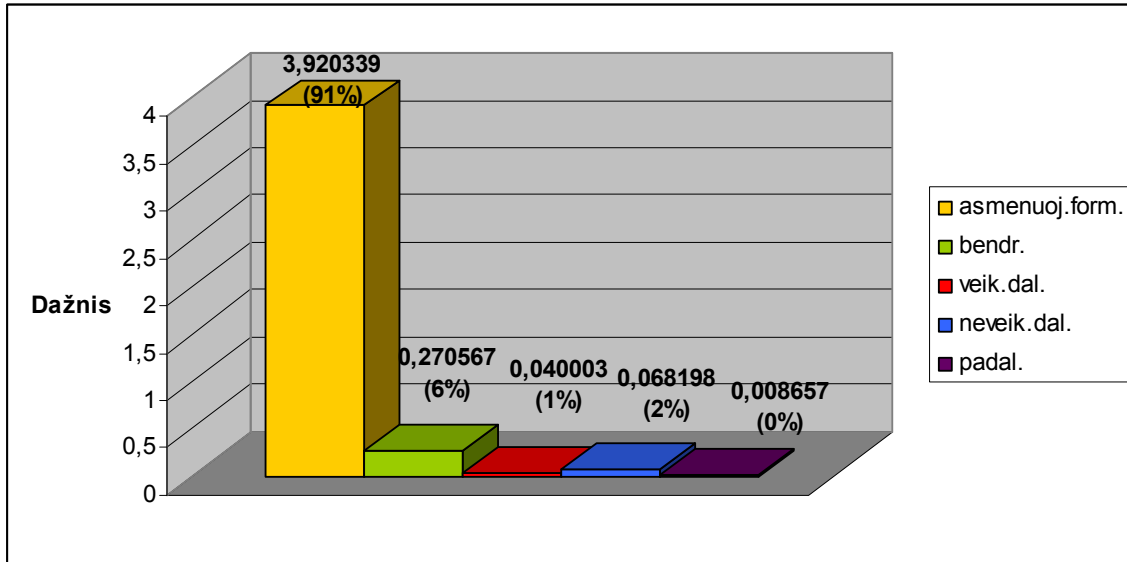
3.1 Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžio gramatinėse kategorijose

Kaip rodo „Sklandžiujų priebalsių vartojimo kalbos dalyse“ lentelės duomenys (žr. P. 28.), trečioji pagal sklandžiujų priebalsių dažnį kalbos dalis – veiksmažodis. Nors šioje kalbos dalyje buvo rasta žymiai daugiau žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais negu anksčiau aptartame įvardyje (plg. veiksmažodyje – 188, įvardyje – 120), tačiau minėtos kalbos dalies sklandžiujų priebalsių dažnis yra mažesnis. Taigi aptarkime smulkiau trečiąją pagal priebalsių dažnį kalbos dalį.

Sklandžiujų priebalsių dažnis atskirose veiksmažodžių formose pateiktas 40 diagramoje.

⁴⁴ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

40 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis veiksmažodžio formose

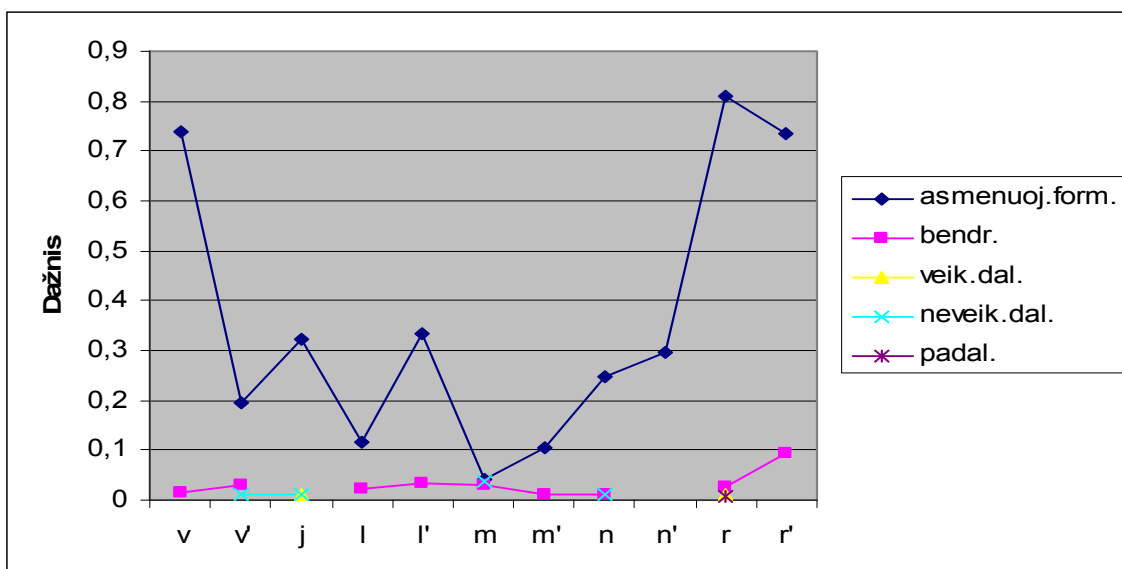


Iš diagramos matyti, kad sklandžiųjų priebalsių dažnis didžiausias asmenuojamose veiksmažodžio formose, tai sudaro net 91% visų tiriamų veiksmažodinių žodžių. Antroje vietoje – bendratis, po jos atitinkamai išsidėsto neveikiamieji dalyviai, veikiamieji dalyviai ir padalyvis. Kaip ir reikėjo tikėtis, iš asmenuojamųjų formų labai aiškiai vyrauja tiesioginės nuosakos formos. Tiriamosios nuosakos formų buvo pastebėta tik keletas, o liepiamosios nuosakos tūkstantyje dažniausių žodžių su sklandžiaisiais priebalsiais iš viso nerasta, vadinasi, jos yra dar retesnės už minėtąsias veiksmažodžių formas su sklandžiaisiais priebalsiais – bendratį, veikiamuosius dalyvius, neveikiamuosius dalyvius ir padalyvį.

Asmenuojamose veiksmažodžio formose randama daugiausiai sklandžiųjų priebalsių, pasižyminčių didžiausiu dažniu (žr. 41 diagramą ir 25 lentelę prieduose). Pastarosiose formose randami visi vienuolika sklandžiųjų priebalsių, todėl šios formos, kaip jau anksčiau minėta, ir sudaro didžiausią veiksmažodžių su sklandžiaisiais priebalsiais procentą (plg. 91%). Kaip matyti iš diagramos didesniu sklandžiųjų priebalsių dažniu ir vartojimu taip pat pasižymi bendratis. Minėtoje veiksmažodžio formoje nėra tik sklandžiojo paprastojo [j] bei sklandžiojo nosinio [n']. Iš grafiko matyti, jog dažniausias sklandusis priebalsis asmenuojamose veiksmažodžių formose yra virpamasis [r]. Kiti sklandieji priebalsiai minėtoje formoje išsidėsto tokia tvarka: [v], [r'], [l'], [j], [n'], [n], [v'], [l], [m'], [m]. Bendratyje sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis yra apylygis. Dominuojančią vietą savo vartojimo dažniu šioje veiksmažodžio formoje užima sklandusis virpamasis [r'], kuris asmenuojamose veiksmažodžio formose yra trečioje pozicijoje, o kitų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis šioje formoje, kaip jau anksčiau minėta, yra apylygis. Veikiamuosiuose dalyviuose savo vartojimo dažniu, kuris yra labai mažas, išsiskiria tik du sklandieji priebalsiai – [j] ir [r], kitų sklandžiųjų priebalsių šioje

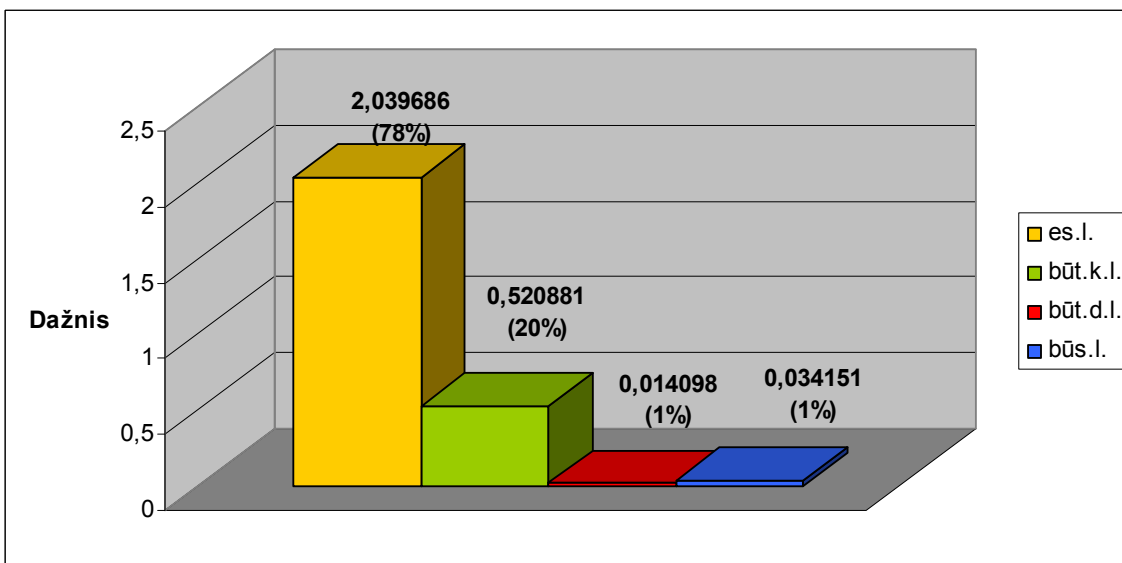
formoje nematyti visiškai. Neveikiamųjų dalyvių formoje galima pastebėti didesnę sklandžiųjų priebalsių įvairovę negu prieš tai minėtuose veikiamuosiuose dalyviuose, tačiau šie sklandieji priebalsiai taip pat neišsiskiria aukštu vartojimo dažniu. Taigi neveikiamuosiuose dalyviuose buvo pastebėti net keturi sklandieji priebalsiai, kurių dažniausias, kaip rodo diagrama, – sklandusis nosinis [m], kiek retesnis – kitas nosinis priebalsis [n] ir visiškai retai aptinkami – [v'] ir [j], sutampantys savo vartojimo dažniu. Likę sklandieji priebalsiai savo dažniu šioje formoje nepasižymėjo. Padalyvio formoje iš tūkstančio žodžių buvo aptiktas tik vienas žodis su sklandžiuoju virpamuoju [r]. Taigi matyti, kad visi sklandieji priebalsiai vartojami tik veiksmažodžio asmenuojamose formose.

41 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas veiksmažodžio formose



Sklandžiųjų priebalsių dažnis tiesioginės nuosakos laikuose pateiktas 42 diagramoje.

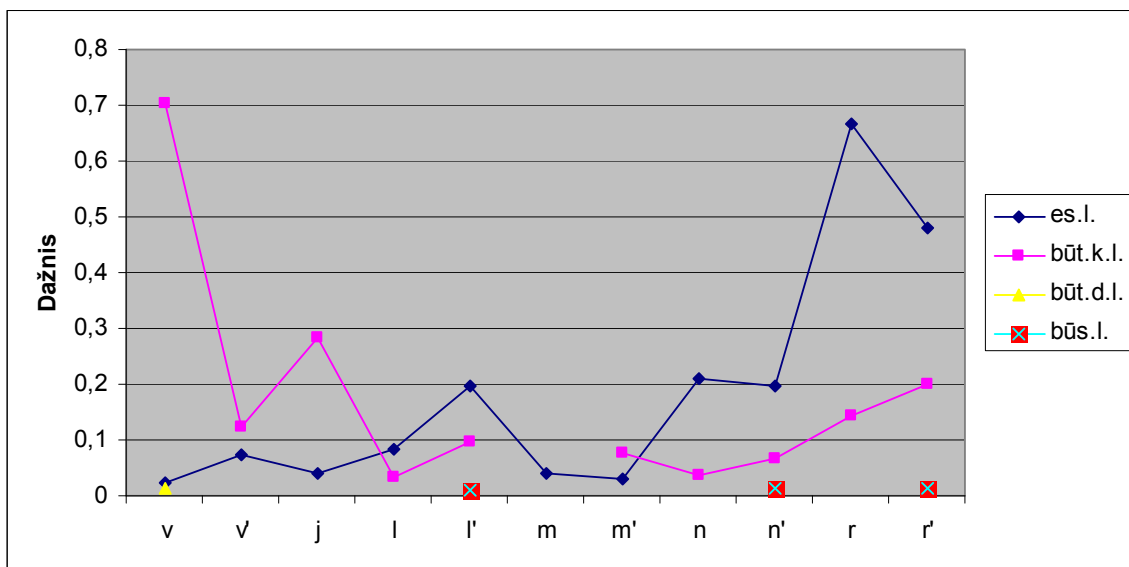
42 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis veiksmažodžio laikuose



Pateikta diagrama rodo, kad didžiausias sklandžiųjų priebalsių dažnis yra esamojo laiko formose. Daugiau negu tris kartus mažesnis minėtųjų priebalsių dažnis būtojo kartinio laiko formose, o būtajame dažniniame ir būsimajame laike sklandžiųjų priebalsių vartojimas visiškai negausus. Esamojo laiko formos V. Žilinskienės tirtuose mokslinio stiliaus tekstuose taip pat užima dažniausiai vartojamos laiko formos poziciją. Dažną esamojo laiko formų vartojimą V. Žilinskienė sieja su tuo, kad mokslinis stilius dažniausiai fiksuoja atitinkamus visą laiką egzistuojančius tikrovės reiškinius, jų ryšius ir dėsningumus, aprašo gamybos procesus ar eksperimentus ir pan.⁴⁵ Tai galėtų būti ir viena iš sklandžiųjų priebalsių didelio dažnumo esamojo laiko formose priežasčių.

Toliau esančioje taškinėje diagramoje pateikiamas smulkesnis sklandžiųjų priebalsių išsidėstymas veiksmažodžio laikuose (žr. 43 diagramą).

43 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas veiksmažodžio laikuose



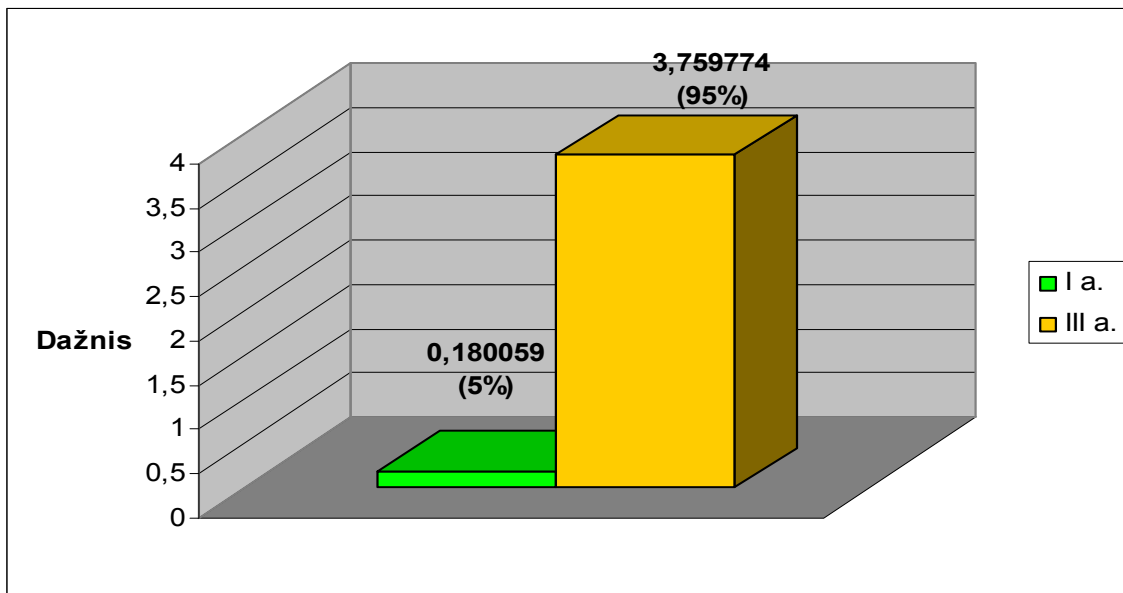
43 diagrama ir 26 lentelė prieduose parodo, jog veiksmažodžio esamajame laike dažniausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis virpamasis [r], tačiau, kaip matyti iš grafiko, kituose laikuose minėtasis priebalsis jau nedominuoja. Būtajame kartiniame laike ypač dideliu vartojimo dažniu išsiskiria sklandusis paprastasis [v], bet esamajame laike šis sklandusis priebalsis yra vienas iš rečiausiai vartojamų priebalsių. Būtajame dažniniame laike užfiksuotas tik vienas sklandusis priebalsis, kuris išsiskyrė savo labai nedideliu vartojimo dažniu. Kitų sklandžiųjų priebalsių šioje laiko kategorijoje nematyti. Būsimajame laike sklandžiųjų priebalsių vartojimas truputį gausesnis, lyginant jį su būtoju dažniniu laiku, kadangi čia galima pastebėti net tris sklandžiuosius priebalsius – [l'], [n'], [r'], kurie išsiskiria savo vartojimo dažniu, nors jis ir nėra labai didelis. Taigi šis grafikas dar kartą

⁴⁵ Žilinskienė V. Gramatinių žodžių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 179.

patvirtina anksčiau gautus rezultatus (žr. 42 diagramą), jog sklandieji priebalsiai savo dažniu išsiskiria esamojo laiko veiksmažodžiuose, o rečiausiai vartojami būtojo dažninio laiko formose.

Koks sklandžiųjų priebalsių dažnis tiesioginės nuosakos asmenų formose, rodo 44 diagrama. Diagramoje pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį vyrauja trečiasis asmuo, tai rodo jo išskirtinę vietą asmenų sistemoje. Todėl, matyt, visai pagrįsta kai kurių kalbininkų nuomonė, kad ši forma nelaikytina asmens forma.⁴⁶ Pirmajame asmenyje sklandieji priebalsiai taip pat vartojami, tik jau kur kas rečiau – 5% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių. Tiriamuosiuose žodžiuose nebuvo nei vieno sklandžiojo priebalsio, kuris būtų pavartotas antruoju asmeniu.

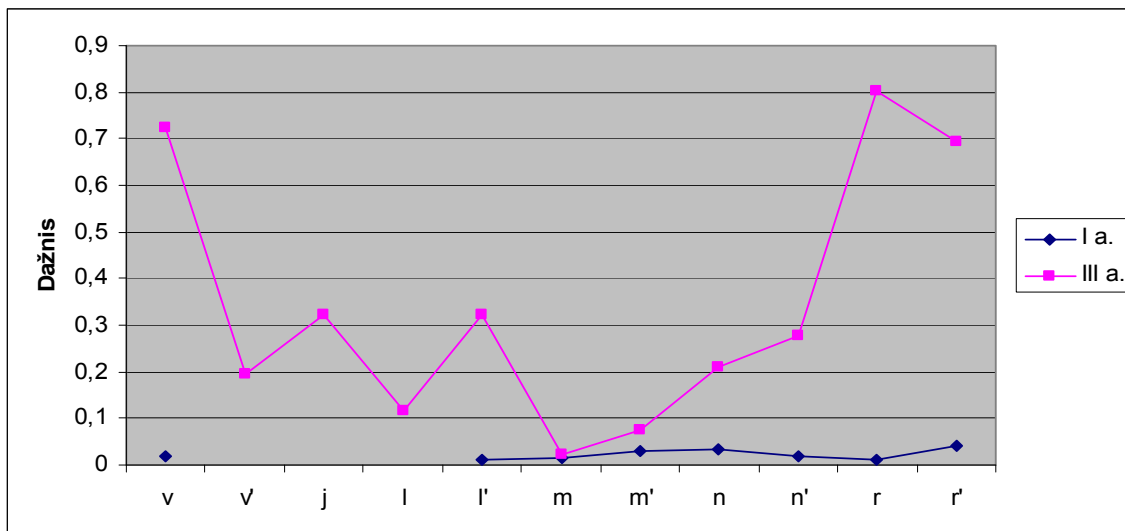
44 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis veiksmažodžio asmenyse



45 diagrama ir 27 lentelė prieduose rodo sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymą veiksmažodžio asmenyse. Sklandieji priebalsiai didžiausiu vartojimo įvairumu ir dažniu pasižymi veiksmažodžio trečiajame asmenyje. Šiame asmenyje randami visi sklandieji priebalsiai. Dažniausiojo priebalsio poziciją užima sklandusis virpamasis [r], šiek tiek retesni – sklandusis paprastais [v] ir sklandusis virpamasis [r'], po jų matyti [j], [l'], [n'], [n], [v'], [l], [m'] ir [m]. Pirmajame asmenyje dažnesnis [r'], kurio dažnio atotrūkis, lyginant su kitais šiame asmenyje matomais sklandžiaisiais priebalsiais, nėra labai didelis. Priebalsių [v], [l'], [m], [r] dažniai čia taip pat labai maži, o sklandžiųjų [v'], [j], [l] pirmajame asmenyje visiškai nėra.

⁴⁶ Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 179.

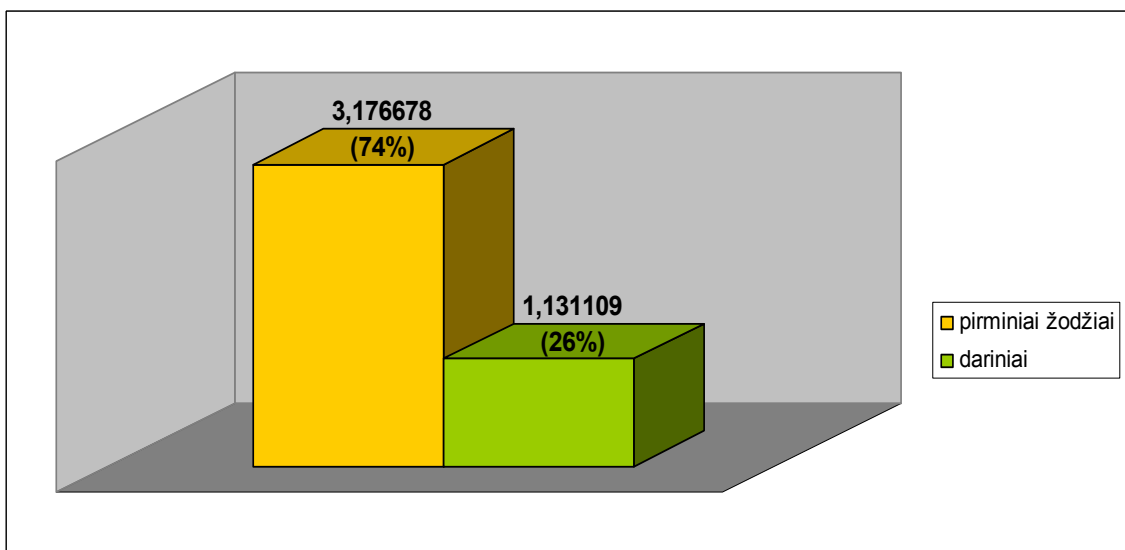
45 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas veiksmažodžio asmenyse



3.2 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas veiksmažodžio darybos kategorijose

Lietuvių bendrinėje kalboje veiksmažodžių daryba gana gerai išplėtotą. Žinoma, ji nėra tokia plati kaip daiktavardžių, tačiau ir ne tokia skurdi kaip įvardžių, skaitvardžių ar prieveiksmių. Kaip teigia St. Keinys „veiksmažodžių, padarytų morfologinės žodžių darybos būdais, yra kelis kartus daugiau negu tų, kurių negalima laikyti dariniais“.⁴⁷ Tačiau šio tyrimo rezultatai prieštarauja bendrinėje kalboje suformuluotai tendencijai dėl jau ne kartą minėtos priežasties – tiriamųjų žodžių imties siaurumo ir tiriamųjų objektų (St. Keinys tyrė žodžius, šiame darbe tiriami tuose žodžiuose esantys sklandieji priebalsiai).

46 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas pirminiuose veiksmažodžiuose ir dariniuose

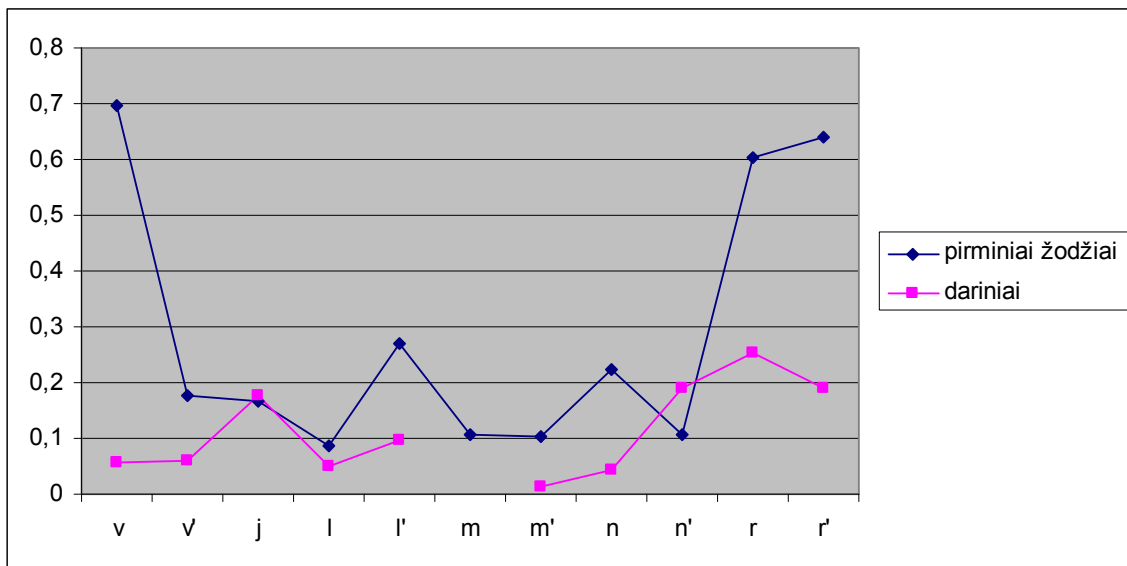


⁴⁷ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šaiuliai, 1999. P. 86

Kaip matyti iš aukščiau pateiktos 46 diagramos tiriamojoje medžiagoje sklandžiujų priebalsių vartojimas pirminiuose žodžiuose beveik tris kartus dažnesnis negu dariniuose ir sudaro 74% visų tiriamųjų veiksmažodžių su sklandžiaisiais priebalsiais. Taigi skirtumas tarp pirminių žodžių ir darinių yra labai didelis.

Kadangi veiksmažodžių dariniai tesudaro 26% visų tiriamųjų veiksmažodžių su sklandžiaisiais priebalsiais, 47 diagrama parodo tų sklandžiujų priebalsių pasiskirstymą šioje kalbos dalyje.

47 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas pirminiuose veiksmažodžiuose ir dariniuose

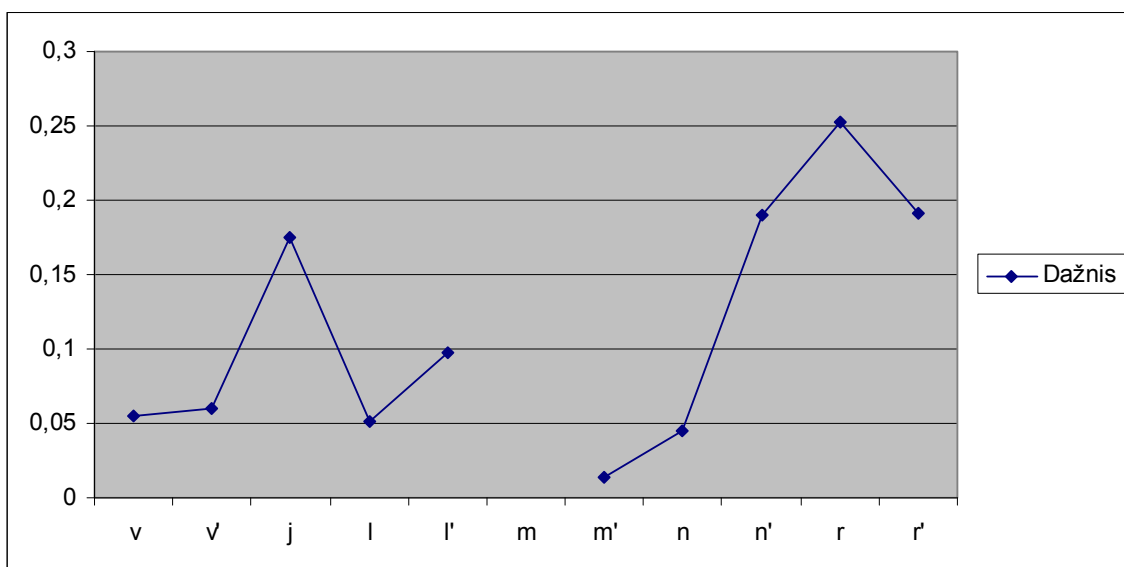


Pirminiuose veiksmažodžiuose matyti nenutrūkstama sklandžiujų priebalsių taškinė diagrama, taigi tiriamuosiuose šios grupės veiksmažodžiuose pavartoti visi sklandieji priebalsiai. Dariniuose taip pat matyti beveik visi sklandieji priebalsiai, išskyrus sklandųjį nosinį [m]. Taigi sklandieji priebalsiai plačiai vartojami ne tik daiktavardžio, bet ir veiksmažodžio dariniuose. Dažniausias sklandusis priebalsis veiksmažodžio pirminiuose žodžiuose – sklandusis paprastas [v], nuo jo nedaug atsilieka sklandieji virpamieji [r'] bei [r]. Kiti sklandieji priebalsiai pirminiuose žodžiuose yra vartojami žymiai rečiau, tai matyti pateiktoje diagramoje. Rečiausiai tiriamuosiuose pirminiuose veiksmažodžiuose pasitaikantis sklandusis priebalsis – sklandusis šoninis [l]. Dariniuose sklandieji priebalsiai išsidėstę tolygiau. Dažniausio sklandžiojo priebalsio pozicijoje čia yra sklandusis virpamasis [r], nuo jo nedaug atsilieka kitas sklandusis virpamasis priebalsis [r'] bei sklandusis nosinis [n']. Sklandusis virpamasis [r] savo vartojimo dažniu pasižymi tiek pirminiuose žodžiuose, tiek ir dariniuose. Rečiausiai veiksmažodžio dariniuose vartojamas sklandusis priebalsis – sklandusis nosinis [m'], jis nepasižymi aukštu vartojimo dažniu ir pirminiuose veiksmažodžiuose. Taigi kaip matyti iš pateiktos diagramos veiksmažodžių darinių vartojimo dažniai yra žymiai žemesni, lyginant juos su pirminiais žodžiais, todėl

ir jų vartojimo procentas yra beveik tris kartus žemesnis negu pirminių veiksmažodžių su sklandžiais priebalsiais.

Lietuvių kalbos veiksmažodžiai yra padaromi ne su visais lietuvių kalbai būdingais darybos afiksais. Dariniai gali būti padaromi su priesagomis, priešdėliais ir sangražos afiksu.⁴⁸ „Ypač aktyvi veiksmažodžių daryba su priešdėliais, gerokai mažiau yra priesagų vedinių ir palyginti reti mišrios darybos veiksmažodžiai. Tačiau nėra galūnių darybos ir sudurtinių veiksmažodžių“⁴⁹ Žemiau pateiktoje diagramoje matyti, jog tarp tiriamųjų veiksmažodžių darinių su sklandžiais priebalsiais pasitaikė tik vienas, kaip St. Keinys išskiria, dariausias veiksmažodžių darybos tipas – priešdėlinis. Visi tiriamieji veiksmažodžių dariniai buvo sudaryti tik su priešdėliais. Kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto priešdėlinės darybos veiksmažodžiuose, rodo 48 diagrama.

48 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas priešdėliniuose veiksmažodžiuose



Sklandžiųjų priebalsių vartojimas veiksmažodžio dariniuose, o taip pat ir priešdėlinės darybos dariniuose, jau buvo anksčiau aptartas, nagrinėjant sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymą veiksmažodžių pirminiuose žodžiuose ir dariniuose, kadangi veiksmažodžių dariniai tiriamuosiuose žodžiuose buvo sudaromi tik vienu darybos būdu – priešdėliniu. Dėl šios priežasties čia apsiribojama siauresniu sklandžiųjų priebalsių vartojimo dariniuose aprašu. Matyti, jog dažniausiai priešdėliniuose veiksmažodžiuose vartojamas sklandusis priešdėlis – virpamasis [r], jo vartojimo dažnis siekia 0,252125. Rečiausiai vartojamas sklandusis priebalsis veiksmažodžio priešdėlių dariniuose – nosinis [m'], kurio dažnis sudaro 0,013653. Visi šioje veiksmažodžių darybos kategorijoje esantys sklandieji priebalsiai neišsiskiria dideliu vartojimo dažniu lyginant juos su veiksmažodžio pirminiais žodžiais.

⁴⁸ Dabartinė lietuvių kalbos gramatika. Vilnius, 2006. P. 385.

⁴⁹ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 86.

3.3 Sklandžiujų priebalsių junglumas veiksmožodyje

Tarp priešdėlinės darybos veiksmožodžių pasitaiko ne tik veiksmožodžio priešdėlių vedinių su sklandžiais priebalsiais, bet ir priešdėlių, kuriuose pavartoti sklandieji priebalsiai. Dažniausi sklandieji priebalsiai priešdėliuose buvo sklandusis nosinis [n'] - 0,313550, sklandusis virpamasis [r] - 0,216299, sklandusis virpamasis [r'] - 0,091947 bei sklandusis nosinis [n] - 0,04818. Priešdėliuose sklandieji priebalsiai dažniausiai sudaro junginius su balsiais, pvz.: *ne-* (*nebūvo, nereikia, neturi, nežinau, nebūs*), *nu-* (*nūtare*), tačiau pasitaiko ir tokių priebalsių kurie jungdamiesi su kitais priebalsiais sudarė -TR- tipo priebalsinius junginius, pvz.: *pri-* (*privālo, priklaūso, priēmē*), *pra-* (*prāneša, prānešē, prasideda, prādeda*) ir kt.

Plačiau žvelgiant į sklandžiujų priebalsių junglumą visuose tiriamuosiuose veiksmožodžiuose, pastebima ir kitokia sklandžiujų priebalsių distribucijos situacija. Sklandieji priebalsiai įvairiuose veiksmožodžiuose jungiasi ne tik su balsiais ar priebalsiais, kaip tai nurodoma, kalbant apie priešdėlinės darybos veiksmožodžius, bet ir su dvibalsiais bei labai retais atvejais dvigarsiais. Žvelgiant į 30 lentelę prieduose, matyti, jog tarp tiriamųjų veiksmožodžių su sklandžiais priebalsiais pasitaiko dviskiemenių, triskiemenių, keturiaskiemenių ir penkiaskiemenių veiksmožodžių. Dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami veiksmožodžio galiniuose skiemenyse ir žymiai rečiau pradiniuose bei vidiniuose skiemenyse. Taip yra todėl, kad dviskiemeniai veiksmožodžiai neturi vidinių skiemenų, o penkiaskiemeniuose tiriamuosiuose veiksmožodžiuose nepasitaiko pradinių ir vidinių skiemenų su sklandžiais priebalsiais, tai ir lėmė tokius šio tyrimo rezultatus. Sklandžiujų priebalsių vartojimo dažniu pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse išsiskiria triskiemeniai veiksmožodžiai bei juose vartojamų sklandžiujų priebalsių suminiai santykiniai dažniai.

31.1–33.2 lentelės prieduose rodo, kaip sklandieji priebalsiai jungiasi su įvairiomis lietuvių kalbos fonemomis. Matyti, jog dažniausiai įvairiuose skiemenyse sklandieji priebalsiai jungiasi su balsiais. Lentelėse pateikiama plati balsių, besijungiančių su sklandžiais priebalsiais, grupė. Pradiniuose ir vidiniuose skiemenyse dominuoja užpakalinės eilės balsis [a], o galiniuose skiemenyse sklandieji priebalsiai dažniau jungiasi su kitu užpakalinės eilės balsiu [o]. Tokius rezultatus pateikė ir A. Girdeņis bei V. Karosienė, atlikę statistinę fonemų distribuciją įvairiose žodžio vietose⁵⁰. Pradiniuose skiemenyse esantys balsiai nepasižymi aukštais suminiais santykiniais dažniais, lyginant su vidinių ir galinių skiemenų balsinių fonemų dažniais. Kaip jau anksčiau buvo minėta, sklandieji priebalsiai veiksmožodžiuose jungiasi ne tik su balsiais, bet ir su dvibalsiais, kurių eilė nėra labai plati,

⁵⁰ Karosienė V., Girdeņis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

ypač, galiniuose veiksmažodžių skiemenyse. Pradiniuose skiemenyse tarp keturių dvibalsių, sudarančių junginius su sklandžiais priebalsiais, dominacinę poziciją užima dvibalsis [ei], vidiniuose bei galiniuose skiemenyse šią poziciją užima kitas dvibalsis – [au]. Šių duomenų negalima palyginti su jau anksčiau minėtų autorių atlikto tyrimo duomenimis, kadangi A. Girdenis bei V. Karosienė savo darbe nenagrinėjo dvibalsių junglumo. Pradiniuose ir vidiniuose tiramųjų veiksmažodžių skiemenyse esantys, sklandieji priebalsiai turi savybę sudaryti junginius ir su priebalsiais. Sprogstamasis priebalsis [p] pradiniuose skiemenyse išsiskiria didžiausiu junglumu su sklandžiais priebalsiais, o vidiniuose skiemenyse šią poziciją perima kitas sprogstamasis priebalsis [k]. Lyginant gautus rezultatus su A. Girdenio ir V. Karosienės straipsnyje pateiktais duomenimis, matyti, jog jie sutampa su šio tyrimo rezultatais, nors šiame darbe tiriamas tik sklandžiųjų priebalsių junglumas, o ne visų bendrinėje kalboje esančių fonemų distribucija. Taigi matyti, jog veiksmažodžiuose esantys sklandieji priebalsiai turi savybę jungtis su balsinėmis, dvibalsinėmis, priebalsinėmis ir dvigarsinėmis fonemomis, kadangi darbe pasitaikė ir vienas sklandusis priebalsis – nosinis [m], kuris vidiniame skiemenyje sudaro junginį su mišriuojamu dvigarsiu [in], tai matyti 32.3 priedų lentelėje.

4. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas skaitvardyje

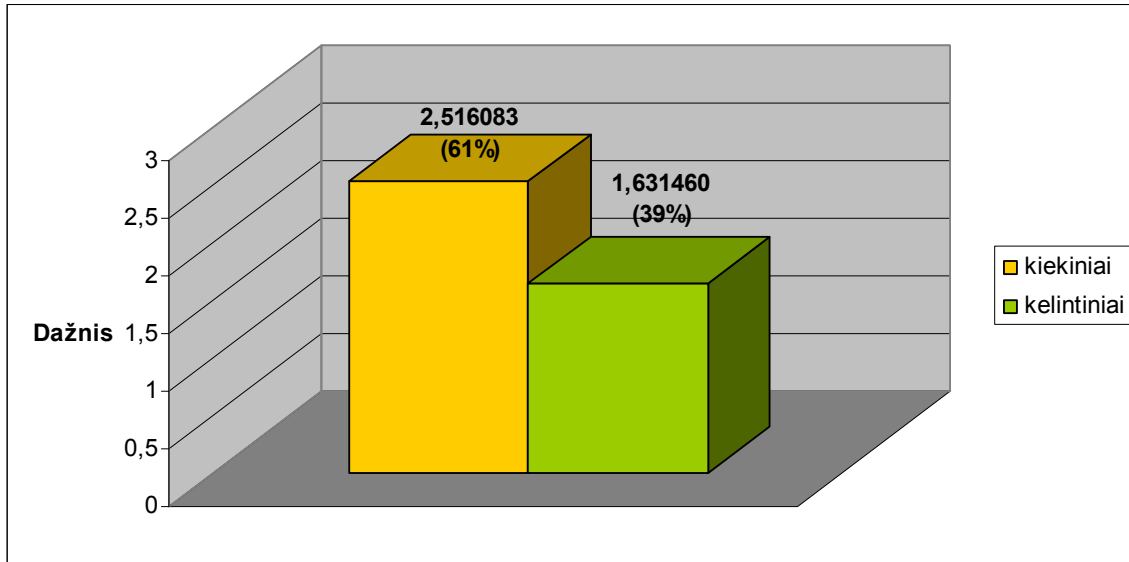
4.1 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas skaitvardžio gramatinėse kategorijose

Ketvirtoji pagal sklandžiųjų priebalsių dažnį kalbos dalis – skaitvardis, tai parodo 14 diagrama. Iš lentelės „Sklandžiųjų priebalsių vartojimas kalbos dalyse“ (žr. p. 29) matyti, kad kaip ir veiksmažodis taip ir skaitvardis, savo žodžių kiekiu lenkia jau anksčiau aptartą įvardį, tačiau tų žodžių suminis santykinis dažnis yra mažesnis skaitvardžiuose, todėl ši kalbos dalis užima tik ketvirtąją poziciją.

49 diagramoje pateikiamas sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio skyriuose. Iš diagramos matyti, kad sklandžiųjų priebalsių dažnis kiekinių skaitvardžių skyriuje beveik vieną su puse karto didesnis negu kelintinių. Galima manyti, kad taip yra todėl, jog kiekiniai skaitvardžiai žymi abstraktų skaičių arba skaičiais reiškiamą daiktų kiekį ir dar skirstomi į smulkesnius poskyrius: pagrindiniai, dauginiai, kuopiniai, trupmeniniai. O kelintiniai skaitvardžiai tik reiškia daiktų skaičiuojamąją vietą eilėje ir neskirstomi į jokių smulkesnių poskyrius.⁵¹ Taigi kiekiniai skaitvardžiai labiau paplitę mūsų kasdienėje vartosenoje. Tai ir gali būti vienas iš spėjimų, kodėl bendriniuose XX amžiaus spaudos žodžiuose kiekinių skaitvardžių yra maždaug pusantrą karto daugiau negu kelintinių.

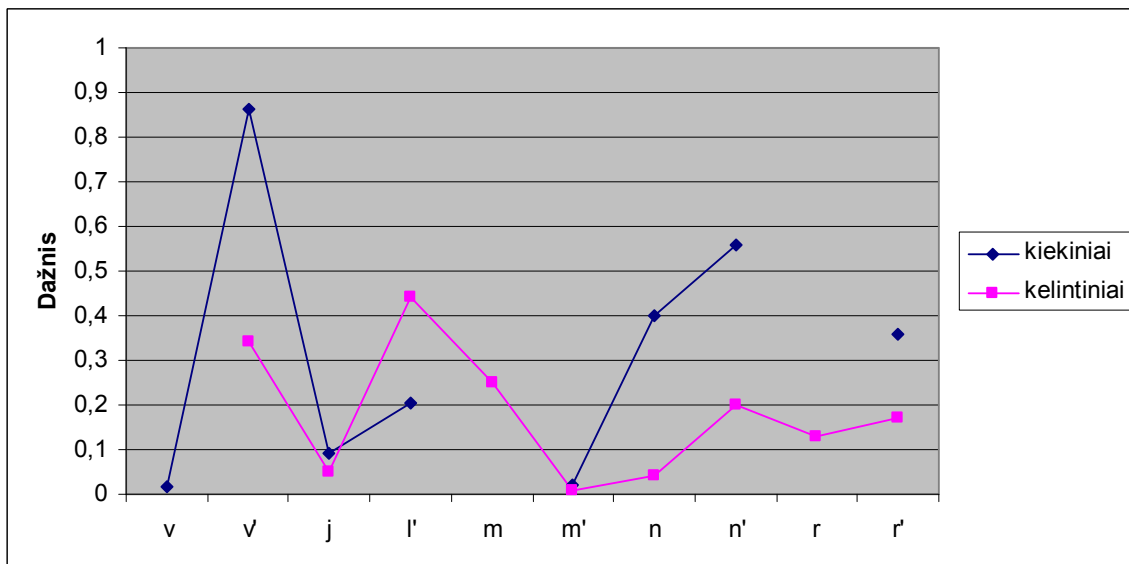
⁵¹ Dabartinės lietuvių kalbos gramatika. Vilnius., 2006. P. 239.

49 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio skyriuose



Apžvelkime, kaip pasiskirstę sklandžiųjų priebalsių dažniai skaitvardžių skyriuose (žr. 50 diagramą ir 34 lentelę prieduose).

50 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio skyriuose

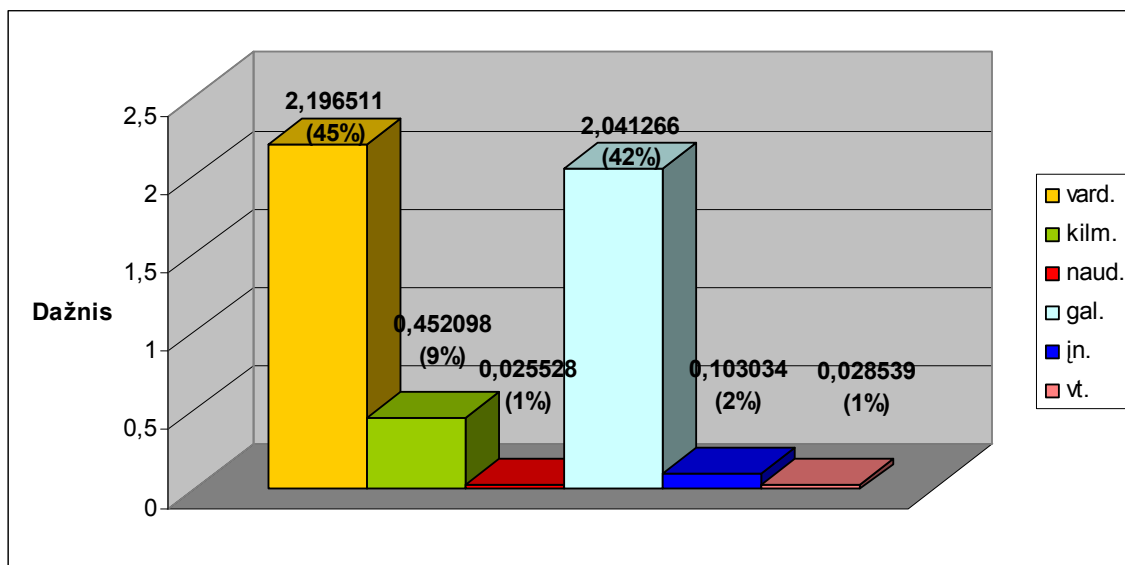


Kaip rodo pateikta diagrama, kiekinių skaitvardžių skyriuje savo vartojimo dažniu ypač išsiskiria sklandusis paprastasis [v']. Šis sklandusis priebalsis dažnai vartojamas ir kelintiniuose skaitvardžiuose, tačiau čia dominuojančią padėtį užima kitas sklandusis priebalsis – šoninis [l']. Kiti sklandieji priebalsiai pagal vartojimo dažnį kiekinių skaitvardžių kreivėje išsidėsto tokia tvarka: [n'], [n], [r'], [l'], [j], [m'], [v]. Šioje skaitvardžių grupėje visiškai nėra sklandžiojo nosinio [m] ir sklandžiojo virpamojo [r]. Kelintinių skaitvardžių skyriuje sklandieji priebalsiai išsidėsto šiek tiek tolygiau. Matyti, jog po dažniausiai vartojamo sklandžiojo šoninio [l'] eina ir kiti sklandieji priebalsiai, kurie pasiskirsto

tokia tvarka: [v'], [m], [n'], [r'], [r], [j], [n], [m']. Minėtame skaitvardžio skyriuje negalima pastebėti tik vieno sklandžiojo priebalsio, kurio dažnis neužfiksuotas, tai yra sklandusis paprastasis [v]. Taigi, nors kiekinių skaitvardžių eilė dažnai nutrūksta, tačiau skaitvardžiai, kurie priklauso šiam skyriui, kaip matyti iš diagramos, pasižymi didesniu vartojimo dažniu.

Atkreipkime dėmesį į sklandžiųjų priebalsių dažnį skaitvardžio linksnio kategorijoje (žr. 51 diagramą).

51 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio linksniuose

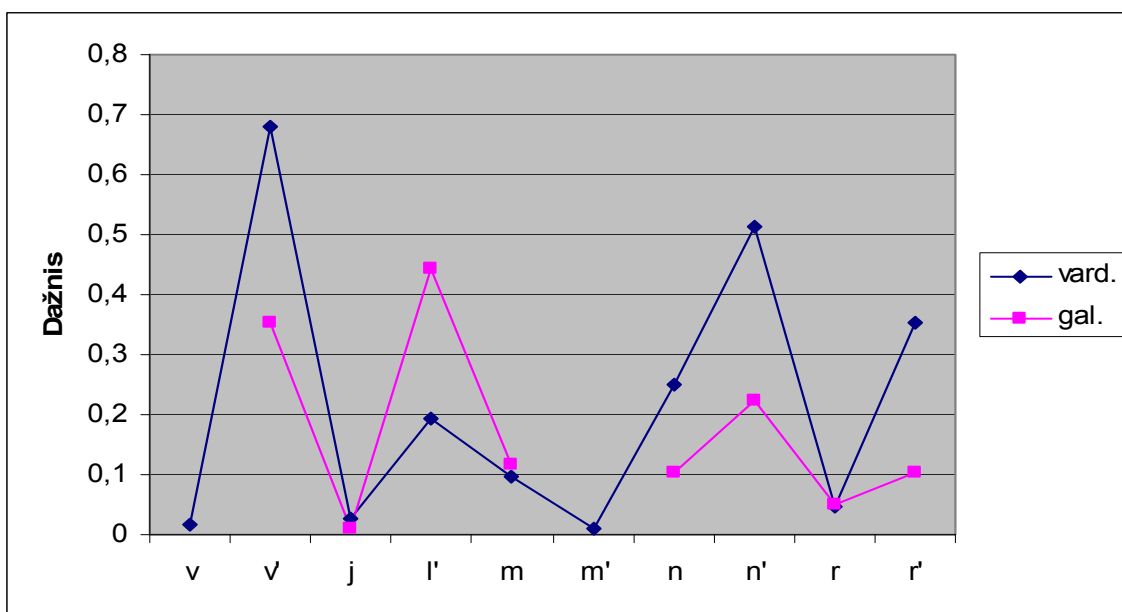


Kaip galima suprasti iš diagramos, dažniausiai sklandieji priebalsiai pastebimi vardininko linksnio skaitvardžiuose, panašus jų dažnumo procentas ir kitame linksnyje – galininke (plg. 45% ir 42%). Šie du linksniai sudaro net 87% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių skaitvardyje. Keista, jog sklandžiųjų priebalsių dažnis minėtos kalbos dalies kilmininko linksnyje toks mažas, tik 9%. Šį linksnį skaitvardyje būtų galima priskirti prie periferijos linksnių. Likusiuose trijuose skaitvardžio linksniuose sklandžiųjų priebalsių dažnis pasiskirstęs panašiai (plg. 2%, 1%, 1%).

Toliau nagrinėdami sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymą skaitvardžio linksniuose kilmininko linksnį šį kartą aptarsime kartu su periferijai priklausančiais naudininko, įnagininko ir vietininko linksniais. Žvelgiant į 52 diagramą ir 35 lentelę prieduose matyti, jog dažniausias sklandusis priebalsis skaitvardžio vardininko linksnyje – sklandusis paprastasis [v']. Šis sklandusis priebalsis galininko linksnyje taip pat užima gana aukštą poziciją, yra vienas iš dažniausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių po sklandžiojo šoninio [l']. Vardininko linksnyje yra dar vienas sklandusis priebalsis, kuris išsiskiria savo dažniu, tai sklandusis nosinis [n']. Kiti sklandieji priebalsiai pagal vartojimo dažnį skaitvardžio vardininko linksnyje pasiskirsto taip: [r'], [n], [l'], [m], [r], [j], [v], [m']. Skaitvardžio vardininko linksnyje galima atrasti beveik visus sklandžiuosius priebalsius, čia nėra tik sklandžiojo

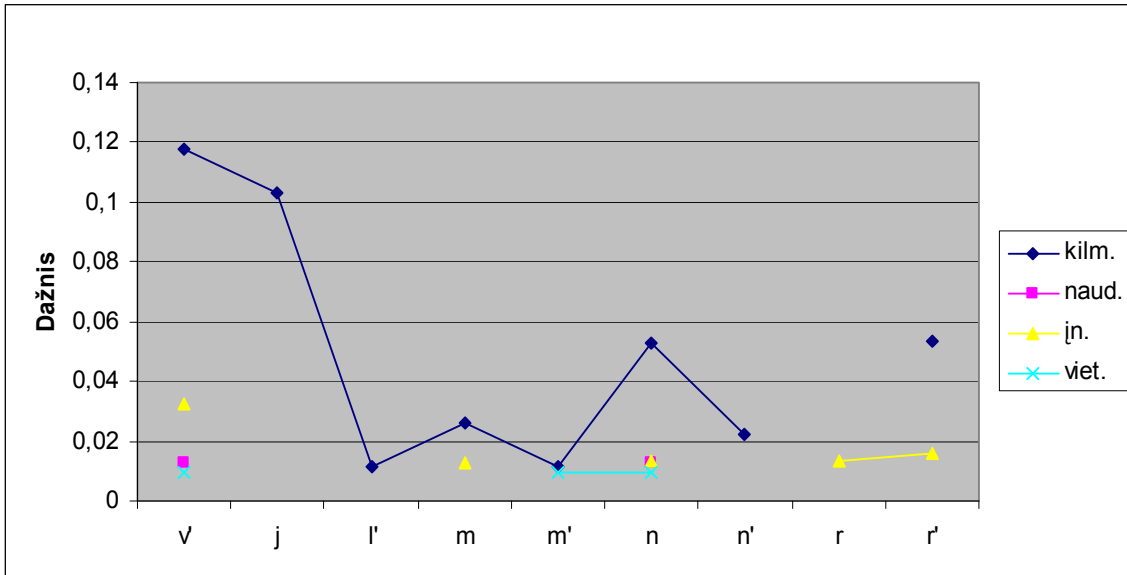
šoninio [l]. Kiek kitokia priebalsių situacija yra galininko linksnyje. Dominuojančią poziciją užima sklandusis šoninis [l'], kuris vardininko linksnyje pagal savo vartojimo dažnį užima tik penktąją poziciją. Taip pat gana dažnai vartojamas jau anksčiau minėtasis [v']. Kitų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažniai galininko linksnyje išsidėsto apylygiai. Matyti, kad žemiausią poziciją savo vartojimo dažniu užima sklandusis paprastasis [j]. Šio linksnio skaitvardžiuose yra daugiau sklandžiųjų priebalsių, kurių vartojimo dažnių minėtame linksnyje neteko pastebėti. Tokie yra: [v], [m'], [l]. Šie sklandieji priebalsiai ir vardininko linksnio skaitvardžiuose, kaip jau anksčiau buvo rašyta, nepasižymi dideliu vartojimo dažniu.

52 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio linksniuose



Koks sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas likusiuose keturiuose linksniuose (kilmininke, naudininke, įnagininke, vietininke), galima pastebėti iš 53 diagramos ir 36 lentelės prieduose. Matyti, kad dažniausias sklandusis priebalsis visuose keturiuose minėtuose linksniuose – sklandusis paprastasis [v']. Kilmininko linksnyje savo vartojimo dažniu dar išsiskiria sklandusis paprastasis [j]. Rečiausias priebalsis minėtame linksnyje – sklandusis šoninis [l']. Kituose linksniuose sklandieji priebalsiai pasiskirstę labai padrikai ir nepasižymi dideliu vartojimo dažniu. Naudininko linksnyje matyti tik du sklandieji priebalsiai: [v'] ir [n], kitų priebalsių čia nėra visiškai. Įnagininko linksnio skaitvardžiuose sklandžiųjų priebalsių kiek daugiau, tačiau jų dažnis taip pat nėra didelis. Čia aptikti penki sklandieji priebalsiai, kurie pagal vartojimo dažnį išsidėsto tokia tvarka: [v'], [r'], [r], [n], [m]. Vietinininko linksnyje pasižymi tik trys sklandieji priebalsiai – [v'], [m'], [n], kurių visų vartojimo dažnis yra visiškai vienodas.

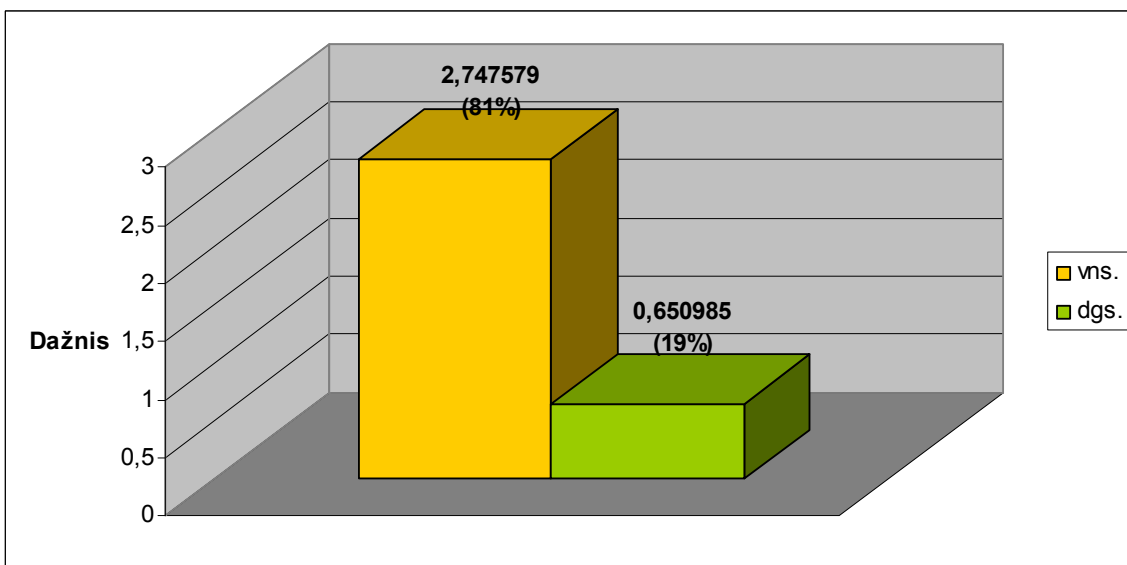
53 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio linksniuose



Taigi sklandžiųjų priebalsių dažniai skaitvardžio linksniuose pasiskirsto dar įvairiau. Kilmininko linksnis čia priklauso kraštutinės periferijos linksnių grupei. Daugelio sklandžiųjų priebalsių dažnių apskritai nematyti tam tikruose, aukščiau aptartuose, linksniuose. Įdomu ir tai, jog vardininko ir galininko linksniai skaitvardžiuose pasižymi beveik vienodu dažnumu. (plg. 45% ir 42%).

54 diagramoje susistemintas sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas skaitvardžio skaičiaus kategorijoje.

54 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio skaičiuose

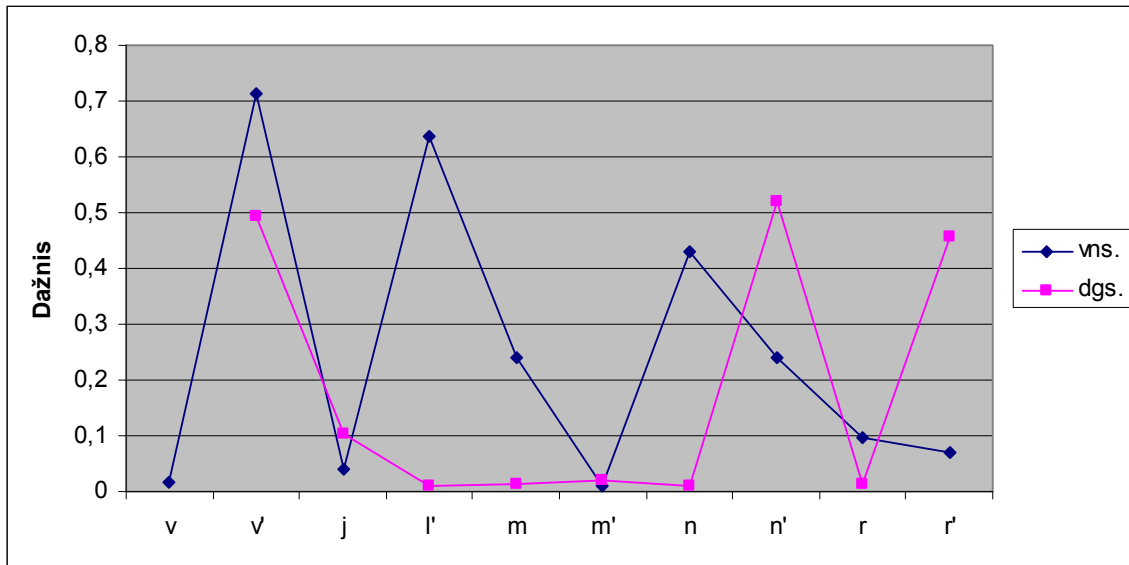


Matyti, kad skaitvardžių vienaskaitoje sklandžiųjų priebalsių dažnis yra didesnis. Šioje skaičiaus kategorijoje sklandieji priebalsiai vartojami keturis kartus dažniau negu daugiskaitoje (plg. 81% ir 19%). Gautieji rezultatai dar kartą patvirtina faktą, jog bendriniuose XX amžiaus spaudos

žodžiuose sklandieji priebalsiai dažniau vartojami vienaskaitoje, o daugiskaitos formose jų vartojimas yra retesnis.

Koks sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio skaičiaus kategorijoje, galima pamatyti apžvelgus 55 diagramą ir 37 lentelę prieduose.

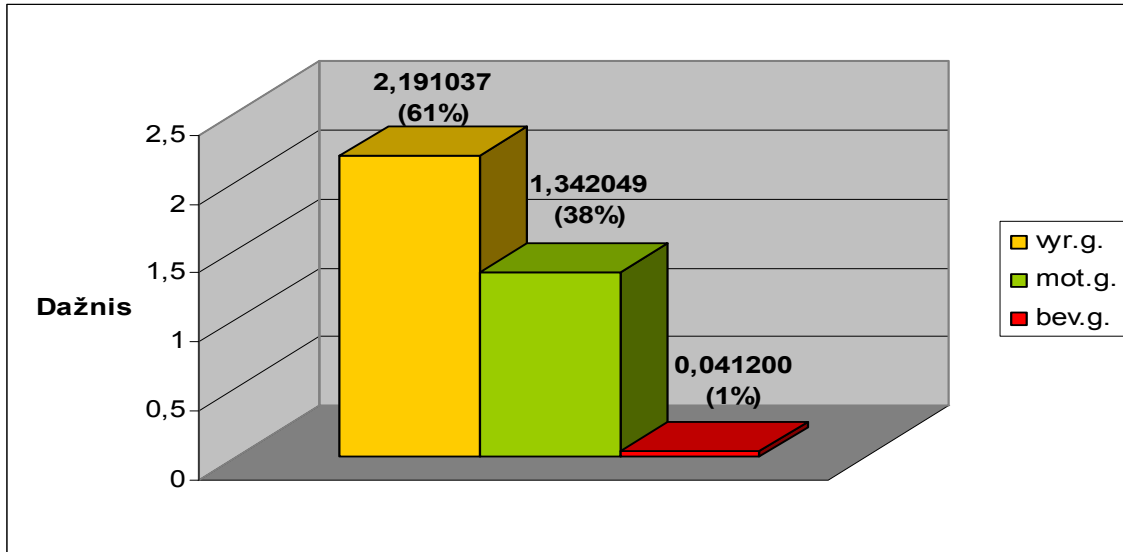
55 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio skaičiuose



Vienas iš didžiausių vartojimo dažni turinčių sklandžiųjų priebalsių tiek vienaskaitoje, tiek ir daugiskaitoje – sklandusis paprastasis [v']. Vienaskaitoje minėtas sklandusis priebalsis savo dažniu užima dominuojančią padėtį, daugiskaitoje yra antras pagal vartojimo dažnį. Minėtoje skaičiaus kategorijoje taip pat dažnas – sklandusis šoninis [l'], tačiau daugiskaitos formose jis yra priskiriamas prie rečiausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių. Būtina paminėti ir sklandųjį nosinį [n], kurio vartojimo dažnis vienaskaitoje sudaro net 17% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių šioje skaičiaus kategorijoje. Kiti sklandieji priebalsiai pagal dažnį išsidėsto tokia tvarka: [m], [n'], [r], [r'], [j], [v], [m']. Taigi rečiausiai vienaskaitos skaitvardžio formose vartojamas sklandusis nosinis [m']. Daugiskaitoje sklandieji priebalsiai pasiskirsto kitaip. Čia dominuojančią poziciją užima sklandusis nosinis [n'] nuo jo tik vienu procentu atsilieka minėtasis sklandusis paprastasis [v'], o dar trimis procentais – [r'] (plg. [n'] – 31%, [v'] – 30%, [r'] – 28%). Kiti sklandieji priebalsiai skaitvardžio daugiskaitos formose nėra tokie dažni. Kaip matyti iš diagramos, rečiausiai daugiskaitos skaitvardžiuose galima pastebėti sklandųjį nosinį [n]. Taigi diagrama parodo, kaip sklandieji priebalsiai savo dažniu pasiskirsto skaitvardžio skaičiaus kategorijoje ir dar kartą patvirtina faktą, kad skaitvardžių vienaskaitos formose sklandžiųjų priebalsių yra daugiau ir jie šioje formoje yra dažnesni.

Atliekant tyrimą, atsižvelgiama ir į skaitvardžio giminės formose vartojamus sklandžiuosius priebalsius.

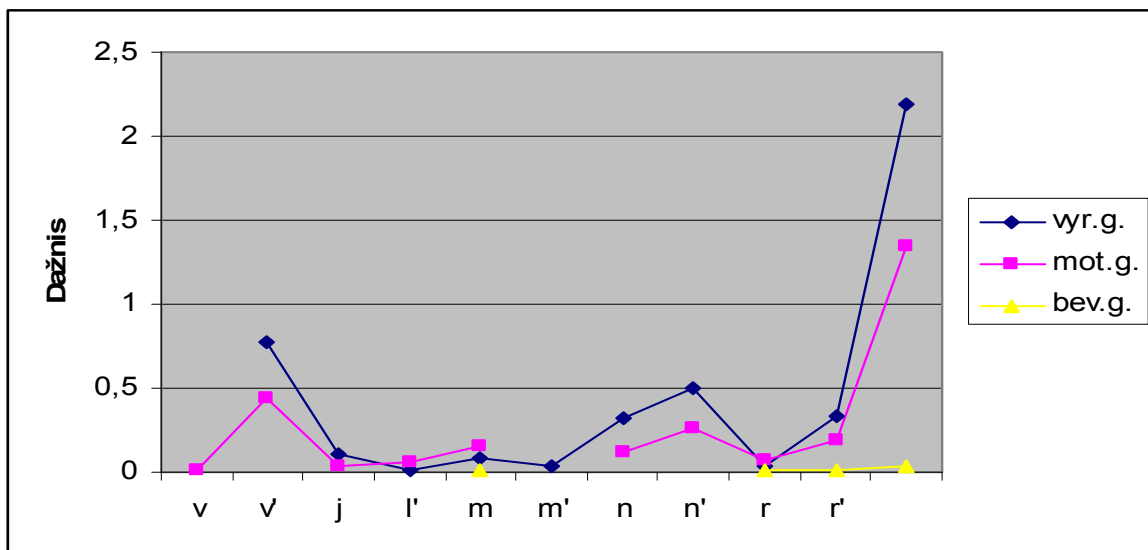
56 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio giminės formose



Tiriamuosiuose žodžiuose sklandžiųjų priebalsių suminis santykinis dažnis didžiausias skaitvardžio vyriškosios giminės formose (žr. 56 diagramą). Moteriškosios giminės formose skaitvardžiai su sklandžiaisiais priebalsiais beveik du kartus retesni negu vyriškosios giminės (plg. 61% ir 38%). Diagramoje matyti, kad pasitaiko sklandžiųjų priebalsių ir bevardės giminės formos skaitvardžiuose, tačiau šioje giminėje jie yra itin reti ir tesudaro 1% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių visose skaitvardžio giminės formose.

Išsamus sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas įvairiose giminės formose pateikiamas žemiau esančioje taškinėje diagramoje (žr. 57 diagramą).

57 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio giminės formose



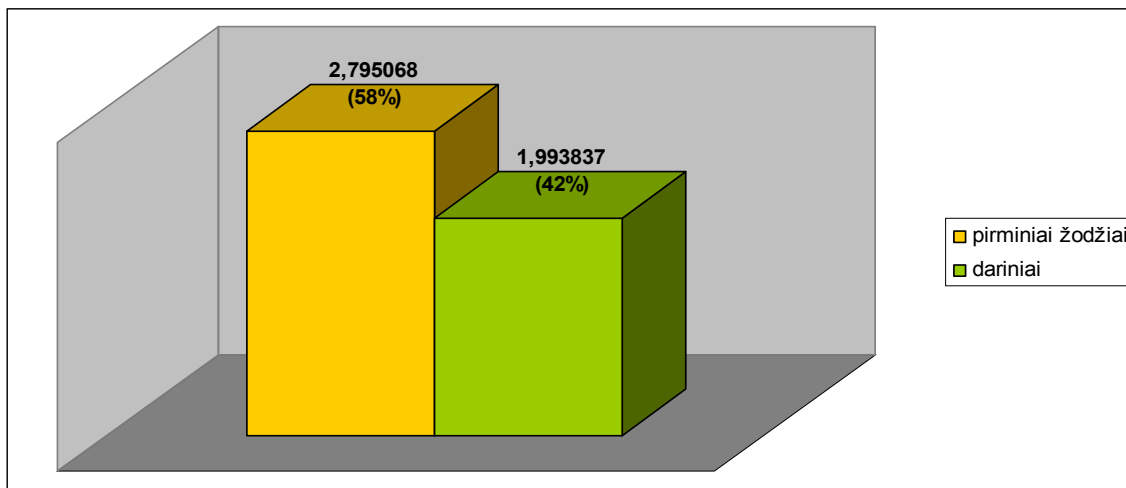
57 diagramoje matyti, kad dominuojantis sklandusis priebalsis savo dažniu vyriškosios ir moteriškosios giminės kategorijoje yra sklandusis paprastasis [v]. Vyriškosios giminės formose jis sudaro net 34% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių, o moteriškosios giminės formose 32%. Taigi šio sklandžiojo priebalsio vartojimo dažnis minėtose giminės formose yra beveik vienodas. Kitas sklandusis priebalsis, kuris išsiskiria savo vartojimo dažniu – nosinis [n]. Vyriškosios giminės formose jis sudaro 23% visų sklandžiųjų priebalsių dažnių, o moteriškosios – 19%. Rečiausiai vyriškosios giminės formose vartojamas sklandusis šoninis [l], o kiti sklandieji priebalsiai pagal savo vartojimo dažnį išsidėsto tokia tvarka: [r] [n], [j], [m], [m'], [r]. Moteriškosios giminės formose rečiausiai vartojamas sklandusis paprastasis [v]. Žvelgiant į bevardės giminės formas matyti, kad čia savo dažniu išsiskiria trys sklandieji priebalsiai [m], [r] ir [r'], nors šios giminės formose sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis tesudaro tik 1% visų skaitvardžio giminės formose vartojamų sklandžiųjų priebalsių (žr. 56 diagramą).

Iš viso to galima teigti, jog sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami skaitvardžio vyriškosios giminės formose, tačiau tie sklandieji priebalsiai, kurie užima dominuojančią padėtį vyriškosios giminės formose, taip pat dominuoja ir moteriškojoje giminės kategorijoje (plg. [v] ir [n]). Šį kartą jau galima išvelgti šią tokį sklandžiųjų priebalsių vartojimo dėsninę, kurio iki dabar dar nei vienoje kalbos dalyje nebuvo galima išvelgti.

4.2 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas skaitvardžio darybos kategorijose

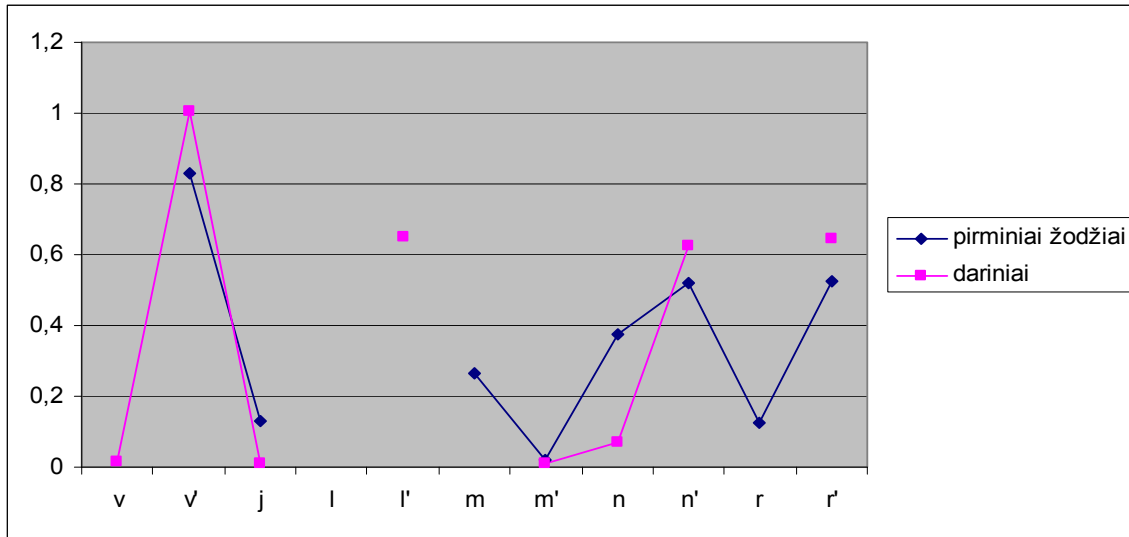
Skaitvardžių daryba nėra labai išplėtotą ir įvairi. Kaip matyti iš žemiau pateiktos 58 diagramos sklandieji priebalsiai dažniau vartojami pamatiniuose žodžiuose, tačiau ir dariniuose jų vartojimo dažnis nėra labai žemas – 42% visų skaitvardžio žodžių su sklandžiais priebalsiais.

58 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose



Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas skaitvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose pateiktas žemiau esančioje 59 diagramoje. Kadangi, kaip jau anksčiau minėta, didelio atotrūkio tarp skaitvardžio pirminių žodžių ir darinių nėra, įdomu išsamiau pažvelgti, kaip pasiskirsto įvairūs sklandieji priebalsiai.

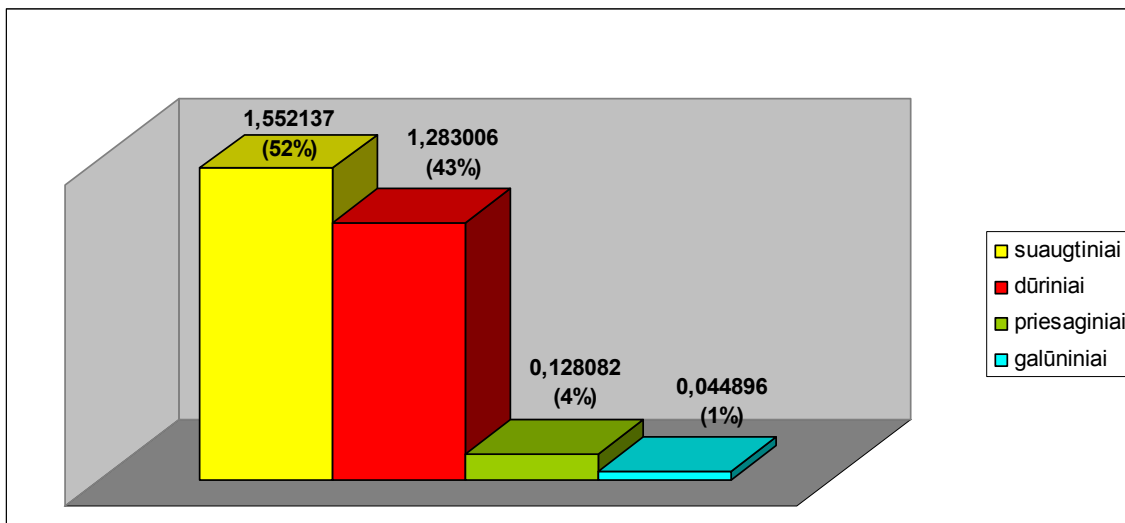
59 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose



Matyti, jog nei pirminiuose skaitvardžio žodžiuose, nei dariniuose nepanaudoti visi sklandieji priebalsiai. Dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis pirminiuose žodžiuose – paprastasis [v']. Šis sklandusis priebalsis dažniausias ne tik pirminiuose skaitvardžio žodžiuose, bet ir dariniuose. Čia jo vartojimo dažnis dar aukštesnis negu pirminiuose žodžiuose. Kraštutinei periferijai savo vartojimo dažniu pirminiuose skaitvardžio žodžiuose priskiriamas sklandusis nosinis [m']. Tačiau sklandusis paprastasis [v], sklandieji šoniniai [l] ir [l'] tarp pirminių skaitvardžio žodžių nepasižymi jokių vartojimo dažniu, t. y. jų tiriamuosiuose skaitvardžiuose su sklandžiais priebalsiais nepasitaikė. Skaitvardžio dariniuose rečiausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių grupei priskiriami sklandusis paprastasis [j] bei sklandusis nosinis [m'], jų vartojimo dažniai sudaro po 0,011224. Tarp tiriamųjų skaitvardžio darinių nepasitaikė žodžių su sklandžiuoju šoniniu [l], sklandžiuoju nosiniu [m] bei sklandžiuoju virpamuoju [r]. Taigi pateikta diagrama rodo, jog tiek skaitvardžio pirminiuose žodžiuose, tiek dariniuose dažniausio ir rečiausio vartojimo priebalsiai sutampa, o sklandusis šoninis [l] tarp tiriamųjų skaitvardžių visiškai nevartojamas.

Aktualu atsižvelgti į sklandžiųjų priebalsių vartojimą skaitvardžio dariniuose. Ši situacija pavaizduota 60, 61 diagramose bei 39 lentelėje prieduose.

60 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis skaitvardžio dariniuose



Kaip jau anksčiau buvo minėta, skaitvardžių daryba nepasižymi didele darybos afiksų įvairove ir nėra išplėta, nors šios kalbos dalies dariniai sudaromi beveik visais pagrindiniais morfologiniais žodžių darybos būdais, išskyrus, priešdėlinę darybą.⁵² Kaip rodo žemiau pateikta diagrama, dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami suaugtiniuose skaitvardžiuose. Šis skaitvardžių su sklandžiais priebalsiais darybos būdas sudaro daugiau negu pusę visų likusių skaitvardžio darybos būdų su sklandžiais priebalsiais, t. y. 52%. Toliau atitinkamai sklandieji priebalsiai išsidėsto dūriniuose, priesaginiuose bei galūniniuose skaitvardžio dariniuose (plg.: 43%, 4% ir 1%).

Nors St. Keinys ir kiti žodžių darybos tyrinėtojai nurodo, kad dariausias skaitvardžių darybos būdas yra priesaginis, po to eina galūninis ir rečiausiai skaitvardžiai padaromi sudūrimo arba suaugtiniu būdu,⁵³ šis tyrimas pateikia kiek kitokią situaciją. Taip yra dėl to, jog čia tiriami ne bendrinės kalbos skaitvardžiai, o juose esančių sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažniai. Tačiau aktualu apžvelgti ir bendrinės kalbos suformuluotas normas. Dar reikėtų paminėti, jog atliekant tyrimą buvo skiriami suaugtiniai skaitvardžiai ir dūriniai, kurie dabartinėje lietuvių gramatikoje yra laikomi dūriniiais. Taigi tokie žodžiai kaip *dvidešimt*, *devyniasdešimt* ir kt. šiame tyrime yra priskiriami suaugtiniams žodžiams. Tokio skirstymo buvo laikomasi pagal St. Keinio veikale „Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba“ nurodytas skaitvardžių darybos kategorijas.⁵⁴

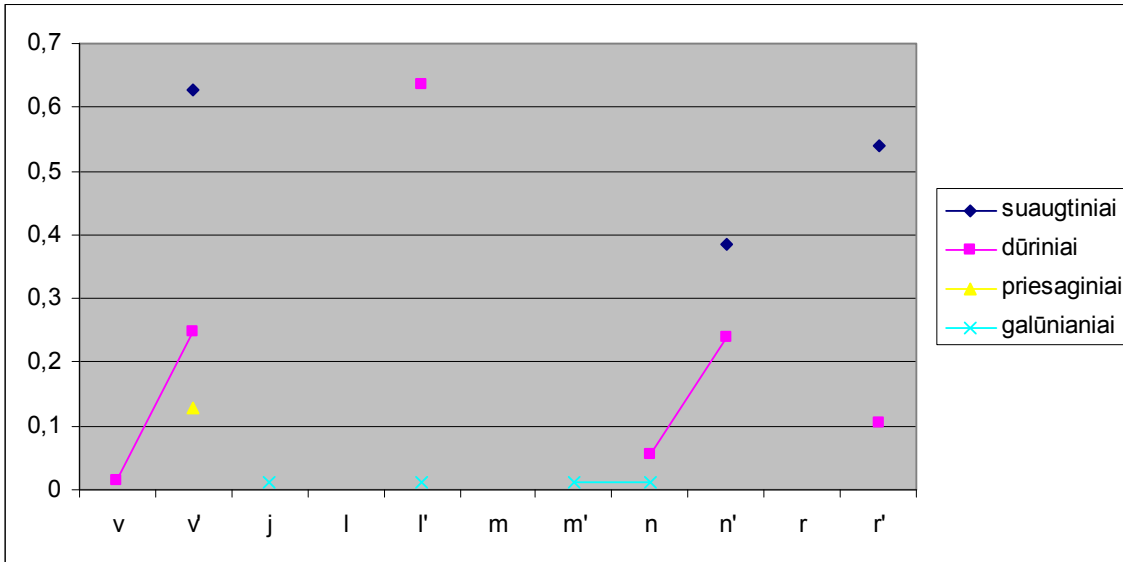
Įvairiose skaitvardžio darybos kategorijose sklandieji priebalsiai pasiskirsto labai nevienodai. Kaip kiekvienas sklandusis priebalsis yra vartojamas įvairiuose skaitvardžių dariniuose, parodo 61 diagrama.

⁵² Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 84.

⁵³ Ten pat.

⁵⁴ Ten pat.

61 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas skaitvardžio dariniuose



Suaugtiniuose skaitvardžiuose sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis yra pats didžiausias, tai matyti 60 diagramoje, tačiau jų įvairovė didesnė dūrinuose. Tarp suaugtinių skaitvardžio žodžių vartojami trys sklandieji priebalsiai, kurių dažniausias sklandusis paprastas [v]. Kitų šiuose skaitvardžių dariniuose vartojamų sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažniai taip pat yra aukšti. Jie lenkia beveik visus sudurtinių skaitvardžių sklandžiuosius priebalsius, išskyrus sklandųjį šoninį [l'] bei visus priesaginiuose ir galūniniuose skaitvardžiuose pavartotus sklandžiuosius priebalsius. Dūrinuose dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis, kuris savo vartojimu išsiskiria iš visų sklandžiųjų priebalsių – šoninis [l'], rečiausiai minėtuose dariniuose vartojamas sklandusis paprastas [v]. Dūrybos būdu padarytuose skaitvardžiuose matyti didžiausia sklandžiųjų priebalsių įvairovė. Čia vartojama daugiau negu pusė visų lietuvių kalboje esančių sklandžiųjų priebalsių. Visuose tiriamuosiuose priesaginiuose skaitvardžiuose matyti tik vienas sklandusis priebalsis – paprastas [v]. Skaitvardžio galūnės dariniuose sklandžiųjų priebalsių įvairovė kiek didesnė negu priesagų dariniuose, tačiau jų vartojimo dažniai yra labai žemi ir sudaro tik po 0,011224. Taigi iš pateiktos diagramos matyti, jog sklandieji priebalsiai skaitvardžio dariniuose pasiskirsto labai įvairiai ir negalima atrasti jokių jų vartojimo dėsnų, išskyrus tai, jog nei vienoje skaitvardžio darybos grupėje nevartojami trys sklandieji priebalsiai – šoninis [l], nosinis [m] bei virpamasis [r].

4.3 Sklandžiųjų priebalsių junglumas skaitvardyje

Skaitvardžiuose sklandieji priebalsiai įvairiose žodžio vietose dažniausiai jungiasi su balsiais arba dvibalsiais, pvz.: (*milijōnu, viename, keturiōlika, aštuoniōlika, septyniōlika, devyniōlika, vienuōlika, vienas, šešiōlika*), tačiau yra ir tokių sklandžiųjų priebalsių, kurie kartu su trunkiaisiais

priebalsiais šaknyje sudaro -TR- tipo junginius, pvz.: (*dviej*□, *trij*□, *trylika*, *dvylika*, *dvidešimt*, *ketvi*□*tas*, *dvi*), todėl toliau aktualu būtų išsamiau apžvelgti visų sklandžiujų priebalsių junglumą tiriamuosiuose skaitvardžiuose.

Kaip matyti iš 40 lentelės prieduose, skaitvardžiai skiemenų atžvilgiu esti gana įvairūs. Jie įvairuoja nuo dviejų iki penkių skiemenų. Dažniausiai sklandieji priebalsiai skaitvardžiuose, kaip ir kitose anksčiau aptartose kalbos dalyse bei A. Girdenio ir V. Karosienės atliktame tyrime,⁵⁵ vartojami galiniame skiemenyje. Vidiniame skaitvardžio skiemenyje sklandieji priebalsiai pasitaiko beveik du kartus rečiau negu galiniame, o rečiausiai jie vartojami skaitvardžio pradiniuose skiemenyse. Šiuo atžvilgiu tyrimo rezultatai nebesutampa su anksčiau aptartų kalbos dalių rezultatais ir A. Girdenio bei V. Karosienės pateiktu tyrimu, kadangi visuose tyrimo etapuose vidinis skiemuo buvo pats „lengviausias“, jame sklandieji priebalsiai vartojami rečiausiai, tačiau šiuo atveju gautieji rezultatai kitokie.

Sklandžiujų priebalsių distribucija įvairiose žodžio vietose nėra labai įvairi. Dažniausiai sklandieji priebalsiai jungiasi su balsinėmis fonemomis, kiek rečiau su dvibalsinėmis ir labai retai su priebalsinėmis bei dvigarsinėmis fonemomis. Pradiniuose skaitvardžio skiemenyse dominuojančio balsio poziciją užima priešakinės eilės balsis [i], šis balsis, kaip vienas iš dažniausiai vartojamų balsių pradiniuose bendrinės kalbos žodžių skiemenyse, skiriamas ir jau anksčiau minėtų autorių atliktame tyrime.⁵⁶ Vidiniuose ir galiniuose skaitvardžio skiemenyse šią poziciją perima kitas priešakinės eilės balsis [i]. Vidiniuose skiemenyse esantys sklandieji priebalsiai jungiasi su daugiausia balsinių fonemų, t. y. net šeši balsiai, kai, tuo tarpu, pradiniuose ir galiniuose skiemenyse yra po tris ar keturis. Dvibalsių, kurie jungiasi skaitvardžiuose su sklandžiais priebalsiais, dar mažiau. Pradiniuose ir galiniuose skiemenyse junglumu su sklandžiais priebalsiais išsiskiria sutaptinis dvibalsis [ie], vidiniuose skiemenyse šį dvibalsį pakeičia kitas sutaptinis dvibalsis [uo]. A. Girdenio ir V. Karosienės tyrime⁵⁷ nurodytais duomenimis, šie dvibalsiai taip pat nepasižymi savo distribucija nei viename žodžio skiemenyje. Vidiniuose ir galiniuose skaitvardžio skiemenyse esantys sklandieji priebalsiai pasižymi savybe jungtis su keliais mišriaisiais dvigarsiais, tokiais kaip [am] bei [ir], kurių dažnesnis – mišrusis dvigarsis [ir]. Labai maža dalis sklandžiujų priebalsių skaitvardžiuose jungiasi su priebalsiais. Pradiniuose skiemenyse tokie priebalsiai yra sprogstamieji [d'] bei [t'], kurių šiek tiek dažnesnis – [d']. Vidiniuose skiemenyse su sklandžiuoju paprastuoju [v'] jungiasi sprogstamasis [t'], o galiniuose su kitu sklandžiuoju priebalsiu, sklandžiuoju virpamuoju [r], jungiasi sprogstamasis priebalsis [t]. Kaip matyti iš

⁵⁵ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// *Baltistica*, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

⁵⁶ Ten pat.

⁵⁷ Ten pat.

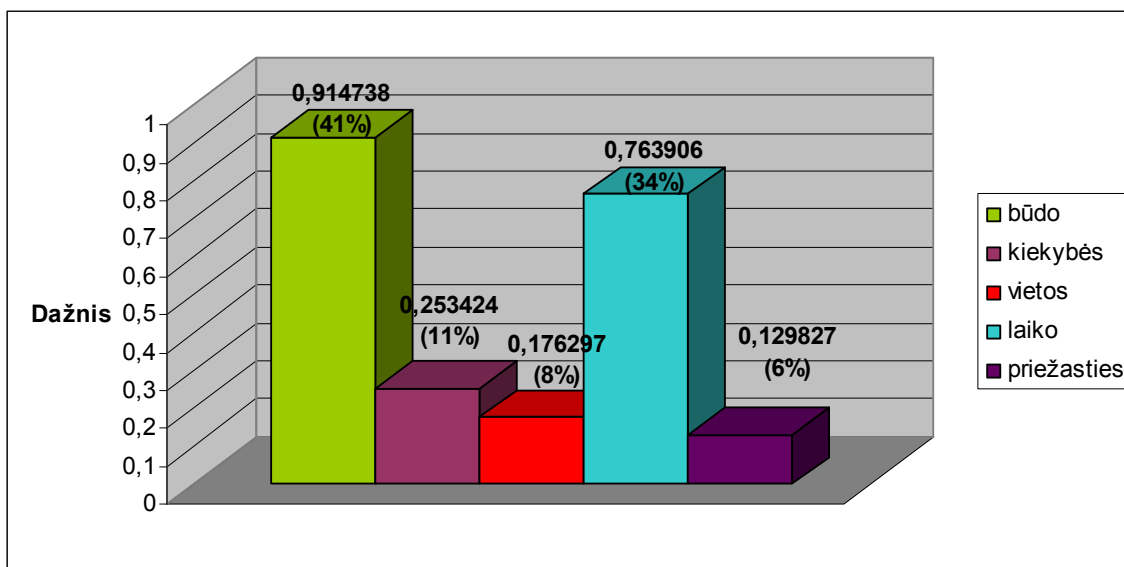
visos aukščiau pateiktos medžiagos, sklandieji priebalsiai, vartojami įvairiuose skaitvardžio skiemenyse, yra gana junglūs ir geba jungtis su balsinėmis, dvibalsinėmis, dvigarsinėmis bei priebalsinėmis fonemomis, tačiau tų fonemų įvairovė nėra labai gausi. O gautieji šio tyrimo rezultatai neretai sutampa su A. Giredenio bei V. Karosienės straipsnyje⁵⁸ pateikto tyrimo gautais rezultatais, tačiau pastebima ir šiokių tokių naujų dėsningumų, pavyzdžiui, sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnumo vidiniuose skiemenyse, kurių nebuvo pastebėta tiriant ankstesnes kalbos dalis su sklandžiaisiais priebalsiais.

5. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas prieviksmyje

5.1 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas prieviksio gramatinėse kategorijose

Dar mažesnę procentinę dalį sudaro sklandžiųjų priebalsių dažnis prieviksniuose (žr. 14 diagramą). Pažiūrėkime, kaip nagrinėjamų sklandžiųjų priebalsių dažnis pasiskirstęs prieviksio skyriuose (žr. 62 diagramą).

62 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis prieviksio skyriuose

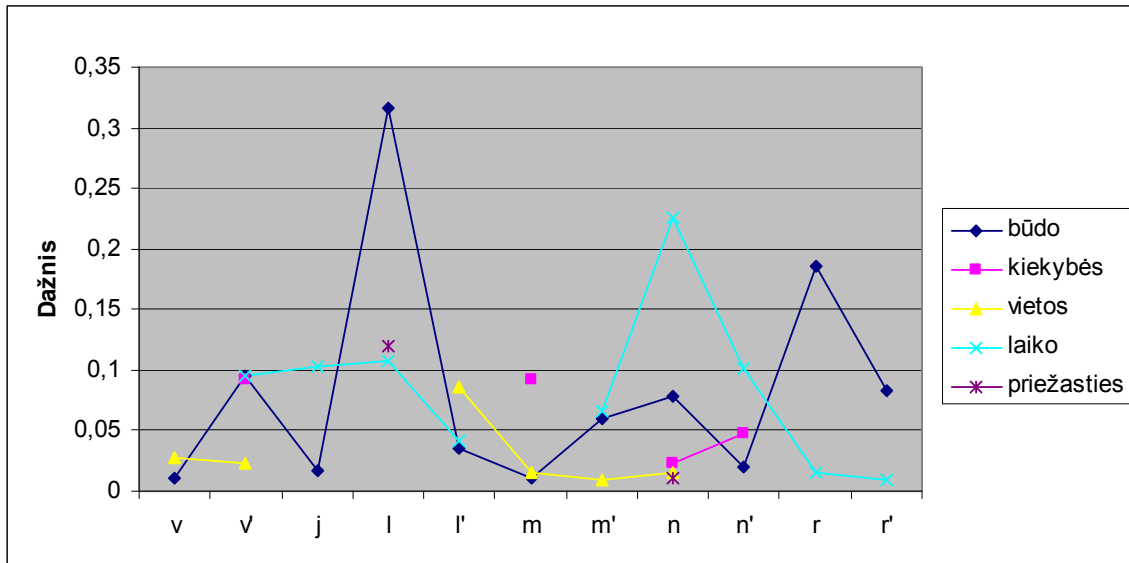


Iš diagramos matyti, jog sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami būdo, laiko ir kiekybės prieviksniuose. Šiuose prieviksio skyriuose sklandieji priebalsiai sudaro net 86% visų sklandžiųjų priebalsių pavartotų prieviksio skyriuose. Rečiau vartojamų sklandžiųjų priebalsių dažnių grupę sudaro vietos ir priežasties prieviksniai – 14%. Be to, nesunku pastebėti, kad sklandžiųjų priebalsių dažnis vietos ir priežasties prieviksniuose labai panašus, beveik vienodas.

⁵⁸ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

Kaip pasiskirstę sklandieji priebalsiai dažniausio ir retesnio vartojimo prievėksmių skyriuose, rodo 63 diagrama ir 44 lentelė.

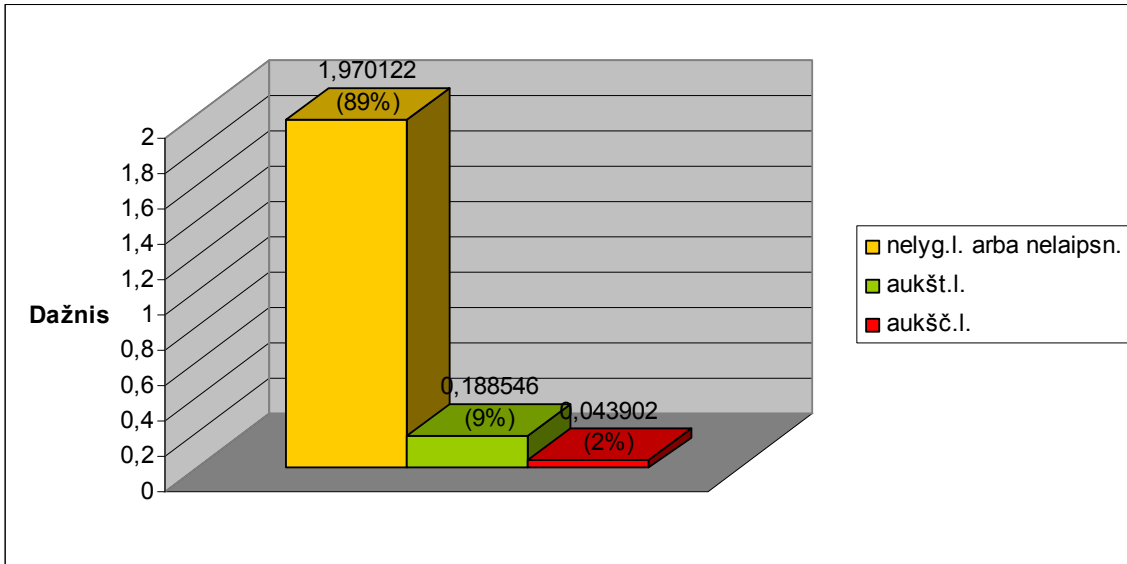
63 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas prievėksmio skyriuose



Matyti, jog didžiausio dažnio sklandieji priebalsiai randami būdo ir laiko prievėksmių skyriuose. Dažniausio sklandžiojo priebalsio poziciją būdo prievėksmių skyriuje užima sklandusis šoninis [l], po jo eina jau kiek retesnis sklandusis virpamasis [r]. Kiti sklandieji priebalsiai minėtame prievėksmių skyriuje neišsiskiria savo vartojimo dažniu. Rečiausias sklandusis priebalsis būdo prievėksmių grupėje sklandusis paprastasis [v]. Laiko prievėksmių skyriuje dideliu vartojimo dažniu išsiskiria sklandusis nosinis [n]. Tarp kitų sklandžiųjų priebalsių šiame skyriuje tokio didelio atotrūkio nematyti. Galima pastebėti, kad rečiausiai vartojamas sklandusis priebalsis laiko prievėksmiuose – virpamasis [r'], o tokių sklandžiųjų priebalsių, kaip [v] ir [m], čia apskritai nematyti. Vietos prievėksmiuose dominuoja sklandusis šoninis [l']. Šiame prievėksmių skyriuje nepastebima didelė sklandžiųjų priebalsių įvairovė, todėl minėtoji prievėksmių grupė priskirta prie rečiau vartojamų. Kiekybės prievėksmiuose apylygiai vartojami du sklandieji priebalsiai [v] ir [m], tačiau sklandusis paprastasis [v] – šiek tiek dažnesnis. Priežasties prievėksmiai nepasižymi sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažniu ir jų įvairove. Šioje prievėksmių grupėje galima pamatyti tik du sklandžiuosius priebalsius – [l] ir [n]. Todėl priežasties prievėksmių grupė pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį užima žemiausią vietą ir tesudaro 6% visų prievėksmio skyrių žodžių su sklandžiais priebalsiais.

Žemiau esančioje 64 diagramoje pateikiamas, sklandžiųjų priebalsių vartojimas prievėksmio laipsnio kategorijoje.

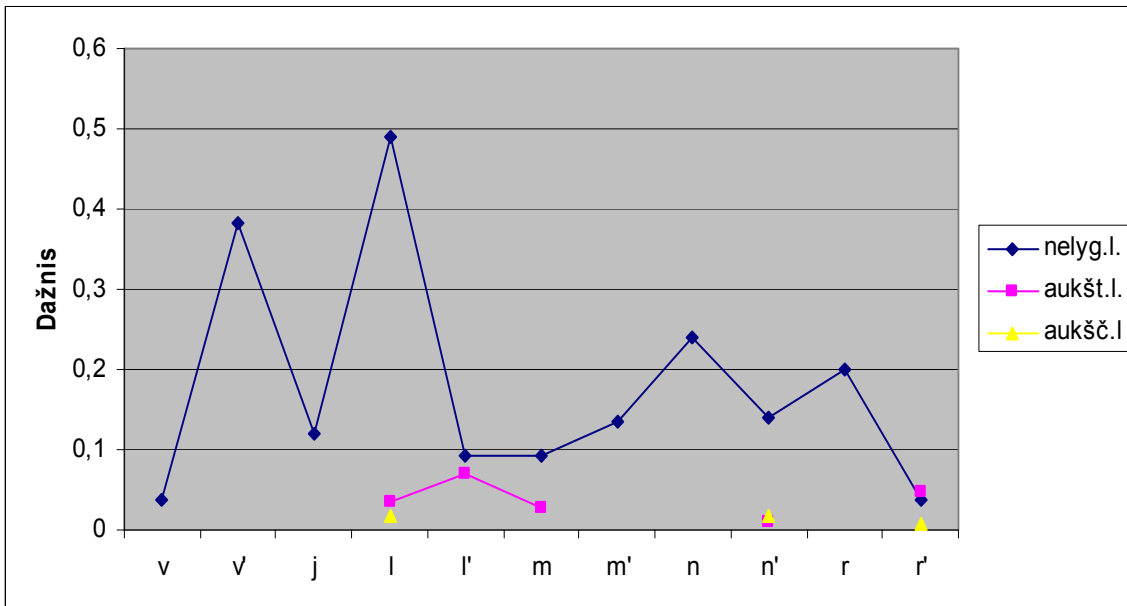
64 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis prieveiksmio laipsniuose



64 diagrama rodo, jog dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami nelyginamojo laipsnio prieveiksmiuose, jų dažnis sudaro net 89% visų pastarosios kalbos dalies laipsniuose rastų sklandžiųjų priebalsių dažnių. Aukštesniajame ir aukščiausiajame prieveiksmių laipsniuose procentinis sklandžiųjų priebalsių dažnių skirtumas nėra toks didelis, kaip tarp nelyginamojo laipsnio arba nelaiapsniuojamųjų prieveiksmių.

Sklandieji priebalsiai savo vartojimo dažniu prieveiksmio laipsniuose pasiskirsto labai nevienodai, todėl 65 diagramoje pateikiamas išsamus jų vartojimo dažnių vaizdas šioje kategorijoje.

65 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas prieveiksmio laipsniuose



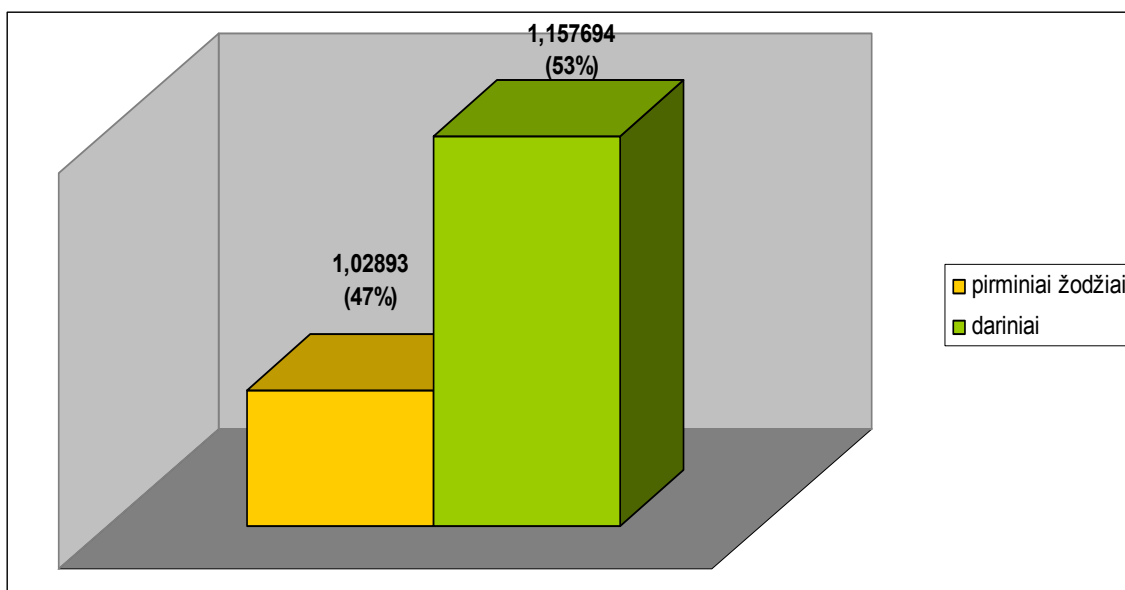
Nesunku pastebėti (žr. 65 diagramą), kad dažniausiame pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimą nelyginamajame laipsnyje, dominuoja sklandusis šoninis [l], po jo išsidėsto ir kiti: [v'], [n], [r], [n'], [m'], [j], [l'], [m], o gale atsiduria sklandusis paprastasis [v]. Aukštesniajame laipsnyje galima pamatyti mažiau negu pusę visų sklandžiųjų priebalsių, kurių dažniausias sklandusis šoninis – [l], po jo matyti [r'], [l], [m] ir [n']. Aukščiausiajame prieviksnių laipsnyje savo nedideliu vartojimo dažniu, lyginant su nelyginamuoju laipsniu, išsiskiria tik trys sklandieji priebalsiai. Čia didžiausiu dažniu, jei taip galima manyti, pasižymi sklandusis šoninis [l], po jo eina likę du balsingieji priebalsiai [n'] ir [r'].

Taigi aptarėme sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį prieviksniuose ir įsitikinome, jog jis nėra toks gausus ir įvairus kaip kitose, jau anksčiau aptartose, kalbos dalyse (daiktavardyje, įvardyje, veiksmažodyje, skaitvardyje).

5.2 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas prieviksnių darybos kategorijose

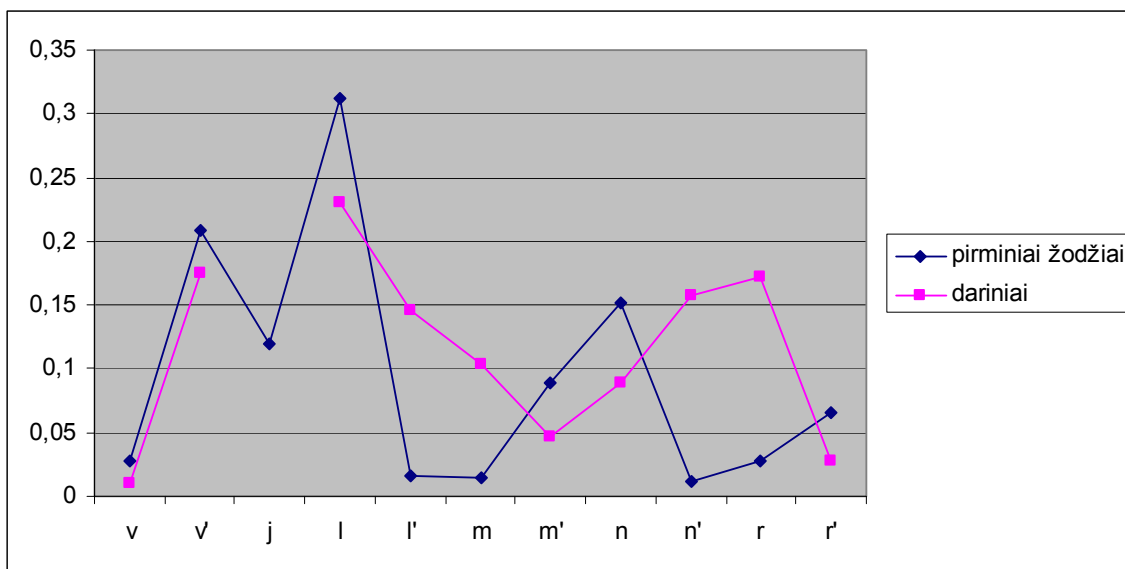
Tiriamuosiuose prieviksniuose su sklandžiais priebalsiais, priešingai negu kitose, jau anksčiau aptartose kalbos dalyse, dažnesni yra dariniai. Jie sudaro 53% visų prieviksnių su sklandžiais priebalsiais. Tačiau, kaip matyti iš pateiktos 66 diagramos, sklandieji priebalsiai taip pat neretai vartojami ir prieviksnių pirminių žodžiuose – 47%.

66 diagrama. *Sklandžiųjų priebalsių dažnis pirminių žodžiuose ir dariniuose*



Tiek pirminiai prieviksniai, tiek jų dariniai pasižymi didele sklandžiųjų priebalsių įvairove. Kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto minėtuose prieviksniuose, rodo 67 diagramoje pateiktas vaizdas bei 46 lentelė prieduose.

67 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas pirminiuoserieveksmiuose ir dariniuose

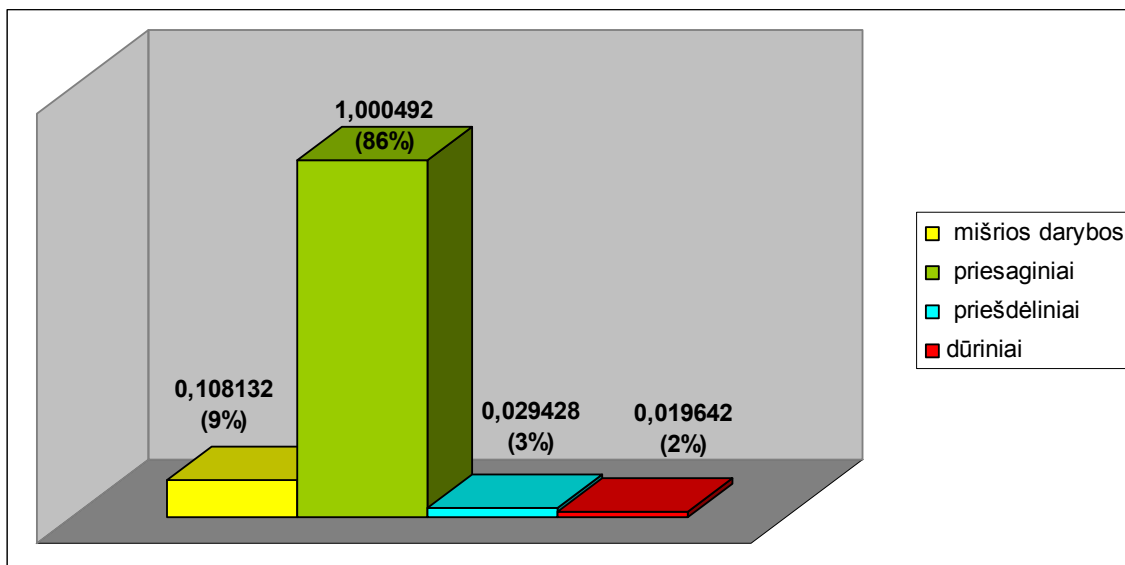


Pirminiuoserieveksmio žodžiuose pavartoti visi sklandieji priebalsiai, jie skiriasi tik savo vartojimo dažniu. Dominacinę poziciją tarp tiriamųjųrieveksmių pirminių žodžių užima sklandusis šoninis [l], kurio vartojimo dažnis siekia 0,312591. Rečiausias šioje pozicijoje esantis sklandusis priebalsis – nosinis [n']. Pirminiuoserieveksmiuose sklandieji priebalsiai išsidėstę įvairiais dažniais ir vieni nuo kitų atitolę plačiais vartojimo dažnio intervalais. Dariniuose dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis – šoninis [l], kuris buvo išskirtas, kaip dažniausiai vartojamas sklandusis priebalsis, ir pirminiuoserieveksmiuose. Tačiau dariniuose šio priebalsio vartojimo dažnis nėra toks aukštas kaip pirminiuose žodžiuose, čia jis siekia 0,230773. Sklandusis paprastasis [v], priešingai negu ką tik minėtas [l], dariniuose vartojamas labai retai. Tačiau tarp tiriamųjų sklandžiųjų priebalsiųrieveksmiuose nėra nė vienorieveksmio darinio, kuriame būtų pavartotas sklandusis paprastasis [j]. Lyginant sklandžiųjų priebalsių vartojimąrieveksmio bei kitų kalbos dalių pirminiuose žodžiuose ir dariniuose, galima pastebėti, kad sklandieji priebalsiai čia vartojami įvairiau negu kai kuriose kitose kalbos dalyse ir pasižymi gana aukštu vartojimo dažniu.

Kaip jau anksčiau buvo minėta didžiausiarieveksmių dalis yra padaryta. Tai rodo ir žemiau pateikta 68 diagrama. Daugiausiairieveksmiai daromi su priesagomis, jie sudaro didžiąją dalį visųrieveksmio darinių, taip teigia St. Keinys.⁵⁹ Dėl šios priežasties sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami priesaginės darybos dariniuose – 86%. Žymiai mažesnis sklandžiųjų priebalsių vartojimas mišrios darybos ir priešdėliniuose dariniuose bei dūriniuose (plg.: 9%, 3% ir 2%).

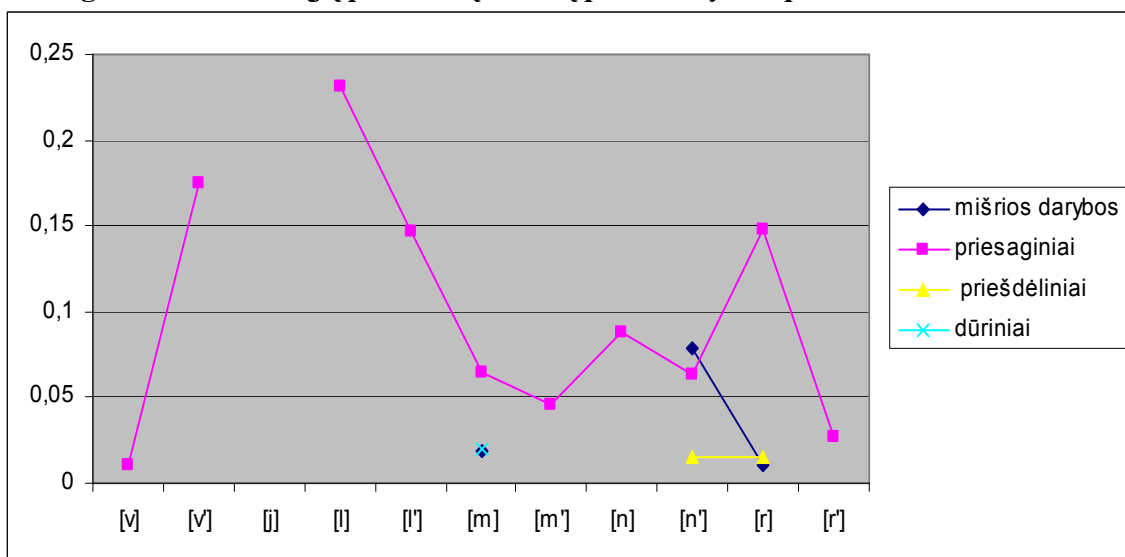
⁵⁹ Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 98.

68 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis prieveiksmio dariniuose



Įvairiuose prieveiksmio darybos kategorijose sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnis ir įvairovė yra labai skirtinga (žr. 69 diagramą).

69 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas prieveiksmio dariniuose



Didžiausia sklandžiųjų priebalsių įvairovė pasižymi priesaginės darybos prieveiksmiais. Šioje prieveiksmių darybos kategorijoje matyti beveik visi sklandieji priebalsiai, išskyrus sklandųjį paprastąjį [j]. Šis sklandusis prieveiksmis, kaip rodo pateikta diagrama, nevartojamas nei vienoje tiriamųjų prieveiksmių darinių su sklandžiaisiais priebalsiais darybos kategorijoje. Tarp priesaginės darybos prieveiksmių dažniausias yra sklandusis šoninis [l], kurio vartojimo dažnis sudaro 0,230773. Minėtoje darybos kategorijoje kiti sklandieji priebalsiai pasiskirsto labai įvairiai. Rečiausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio poziciją čia užima sklandusis paprastasis [v]. Kitos prieveiksmio darinių darybos

kategorijos nepasižymi tokia gausia sklandžiųjų priebalsių vartojimo įvairove. Mišrios darybos prievoksmių dariniuose su sklandžiais priebalsiais vartojami tik trys sklandieji priebalsiai – nosiniai [m] ir [n'] bei virpamasis [r], kurių dažniausias yra nosinis [n']. Tarp priešdėlinės darybos kategorijos prievoksmių matyti tik du sklandieji priebalsiai – nosinis [n'] bei virpamasis [r]. Jų vartojimo dažniai visiškai sutampa ir sudaro po 0,014714. Prievoksmio dūriniuose sklandžiųjų priebalsių vartojimas visiškai neįvairus. Šioje darybos kategorijoje matyti tik vienas sklandusis priebalsis, t. y. sklandusis nosinis [m]. Iš viso to matyti, jog sklandžiųjų priebalsių įvairove ir vartojimo dažniu pasižymi tik priešaginės darybos prievoksmiai, o kitose šios kalbos dalies darybos kategorijose matyti tik pavieniai sklandieji priebalsiai, kurie neišsiskiria savo vartojimo suminiu santykiu dažniu.

5.3 Sklandžiųjų priebalsių junglumas prievoksmyje

Sklandieji priebalsiai prievoksmiuose dažniausiai sudaro junginius su balsiais arba dvibalsiais, pvz.: (*jaũ, toli, toliaũ, pagaliaũ, vėliaũ, aktyviaĩ*), kiek rečiau su kitais priebalsiais. Jungdamiesi su kitais priebalsiais sklandieji priebalsiai sudaro -TR- tipo junginius, pvz.: (*iš tikr□ju, lengvaĩ, greĩt, greičiaũ, greitai, draugė, gražiaĩ, tikraĩ, nepaprastaĩ, netrūkus*) bei -SR- tipo junginius, pvz.: (*dažnaĩ, kasdiėn*).

Nuo konkrečių prievoksmio sklandžiųjų priebalsių junglumo pavyzdžių pereikime prie abstraktesnių, tačiau išsamesnių sklandžiųjų priebalsių distribucijos prievoksmiuose duomenų. 48 lentelėje prieduose pavaizduotas kiekybinis sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį prievoksmyje. Šiame tyrime įvairuoja dviskiemeniai, triskiemeniai, kuturiaskiemeniai bei penkiaskiemeniai prievoksmiai su sklandžiais priebalsiais. Pateiktoje lentelėje matyti, jog sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami prievoksmio galiniuose skiemenyse ir nežymiai rečiau pradiniuose šios kalbos dalies skiemenyse. Vidiniuose prievoksmio skiemenyse sklandieji priebalsiai vartojami kur kas rečiau negu anksčiau minėtuose. Tokia sklandžiųjų priebalsių kiekybinio pasiskirstymo situacija pastebima ir daugelyje anksčiau aptartų kalbos dalių, išskyrus skaitvardį.

Sklandieji priebalsiai šioje kalbos dalyje pasižymi ne tik skiemenų gausa, bet ir distribucijos įvairove. Kaip matyti iš tolesnių lentelių prieduose (49.1-51.4), balsingieji sonantai jungiasi su balsinėmis, dvibalsinėmis, dvigarsinėmis ir priebalsinėmis fonemomis. Įvairiose prievoksmio žodžio vietose sklandieji priebalsiai jungiasi su skirtingomis balsinėmis fonemosmis. Pradiniuose skiemenyse dominuojančioje junglumo su sklandžiais priebalsiais pozicijoje atsiduria užpakalinės eilės balsis [a], vidiniuose skiemenyse šią poziciją užima priešakinės eilės balsis [e], o užpakaliniuose skiemenyse dažniausiai su sklandžiais priebalsiais jungiasi dar vienas priešakinės eilės balsis [□]. Palyginus šio

tyrimo rezultatus su A. Girdenio ir V. Karosienės fonemų distribucijos tyrimo rezultatais⁶⁰ matyti, jog tarp minėtų autorių dažniausiai vartojamų balsinių fonemų įvairiuose skiemenyse yra ir anksčiau minėtos šio tyrimo balsinės fonemos, todėl galima teigti, jog tyrimų rezultatai sutampa, tik skiriasi jų vartojimo dažnių koeficientai, kadangi skiriasi tiriamieji žodžiai, jų imtis ir tyrimo kryptis. Dvibalsių junglumas su sklandžiaisiais priebalsiais kur kas retesnis, pradiniuose skiemenyse dvibalsis [au] dažniausiai jungiasi su tiriamaisiais priebalsiais, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse šią poziciją perima kitas dvibalsis [(i)ai], tačiau, kaip jau anksčiau minėta, jų junglumo suminiai santykiniai dažniai nėra labai aukšti. Dar rečiau sklandieji priebalsiai prievoksmiuose jungiasi su mišriaisiais dvigarsiais, kurių įvairovė negausi. Pradiniuose skiemenyse matyti du mišrieji dvigarsiai, kurių dažnesnis dvigarsis [en], vidiniuose ir galiniuose skiemenyse sklandieji priebalsiai jungiasi atitinkamai su mišriaisiais dvigarsiais [in] bei [er], tačiau tai tėra tik pavieniai žodžiai. Anksčiau aptartose kalbos dalyse sklandžiųjų priebalsių ir mišriųjų dvigarsių junglumo situacija panaši. Kiek kitokia situacija pastebima tarp prievoksmiuose esančių sklandžiųjų priebalsių ir priebalsinių fonemų junglumo. Pradiniuose skiemenyse balsingieji priebalsiai dažniausiai jungiasi su sprogstamuoju priebalsiu [g'], vidiniuose ir galiniuose skiemenyse šiai pozicijai atstovauja kitas sprogstamasis priebalsis [k], šią priebalsinę fonemą, kaip dažniausiai vartojamą vidiniuose ir galiniuose skiemenyse, skiria ir A. Girdenis bei V. Karosienė.⁶¹ Iš viso to galima teigti, jog prievoksmiai su sklandžiaisiais priebalsiais pasižymi didele skiemenų įvairove, taip pat distribucijos įvairove su įvairiomis kalbos fonemomis, tačiau neišsiskiria aukštais suminiais santykiniais dažniais. Taip yra todėl, kad prievoksmis yra penktoji pagal sklandžiųjų priebalsių suminius santykinius dažnius kalbos dalis.

6. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas būdvardyje

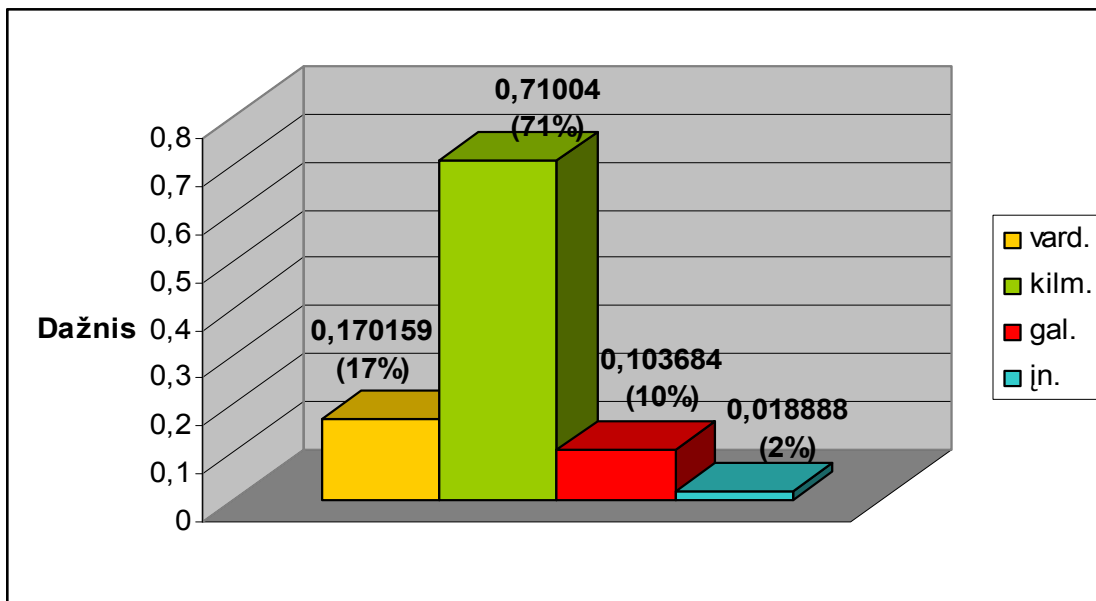
6.1 Sklandžiųjų priebalsių vartojimas būdvardžio gramatinėse kategorijose

Panagrinėkime sklandžiųjų priebalsių dažnį dar vienoje svarbioje kalbos dalyje – būdvardyje. Pirmiausia apžvelkime, kaip pasiskirstęs sklandžiųjų priebalsių dažnis būdvardžio linksnio kategorijoje (žr. 70 diagramą).

⁶⁰ Karosienė V., Girdenis A. Statistinė fonemų distribucija lietuvių bendrinės kalbos pradiniuose, vidiniuose ir galiniuose skiemenyse// Baltistica, 2001. T. XXXVI (2). P. 253–266.

⁶¹ Ten pat.

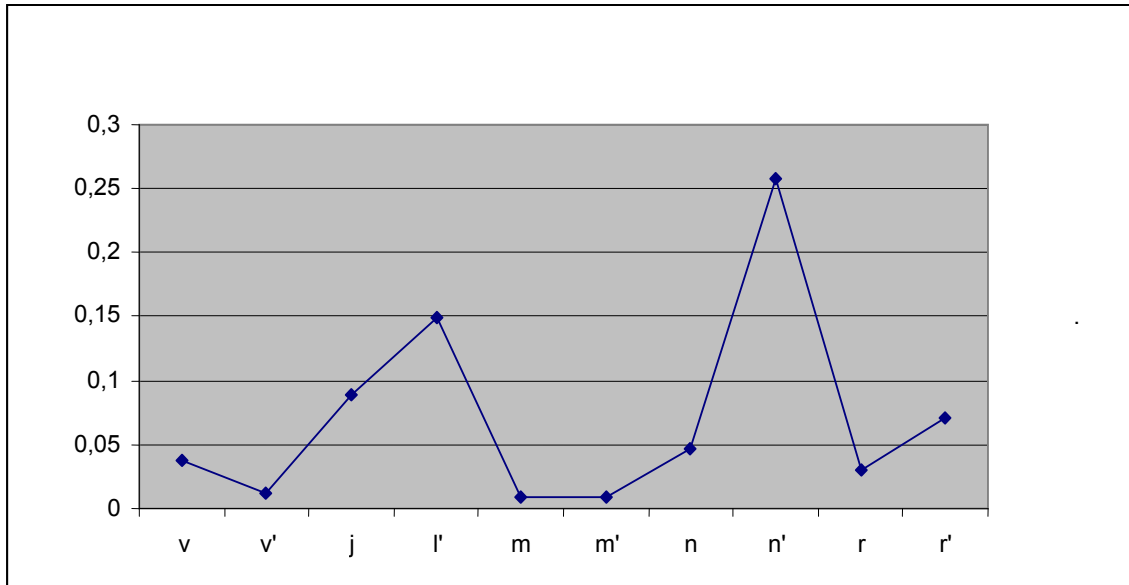
70 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnis būdvardžio linksniuose



Sklandieji priebalsiai pagal savo vartojimo dažnį išsiskiria tik viename būdvardžio linksnyje – kilmininke. Kituose linksniuose jų matyti labai mažai arba apskritai nėra. Keista, kad daiktavardžio linksniuose sklandieji priebalsiai buvo dažni net trijuose linksniuose – vardininke, kilmininke ir galininke, o būdvardžio linksnio kategorijoje susidarė visiškai priešinga situacija, čia liko dominuoti tik vienas iš daiktavardyje dominavusių linksnių – kilmininkas. Stebina tai, jog vardininke ir galininke linksniuose toks mažas sklandžiujų priebalsių dažnis, šiuo atveju būtų galima minėtus linksnius priskirti, kartu su įnagininko linksniu, prie mažesnio dažnio sklandžiujų priebalsių grupės. Šios grupės linksniuose sklandžiujų priebalsių dažnis sudaro 29% tiriamų priebalsių dažnių, o tai trims linksniams nėra daug.

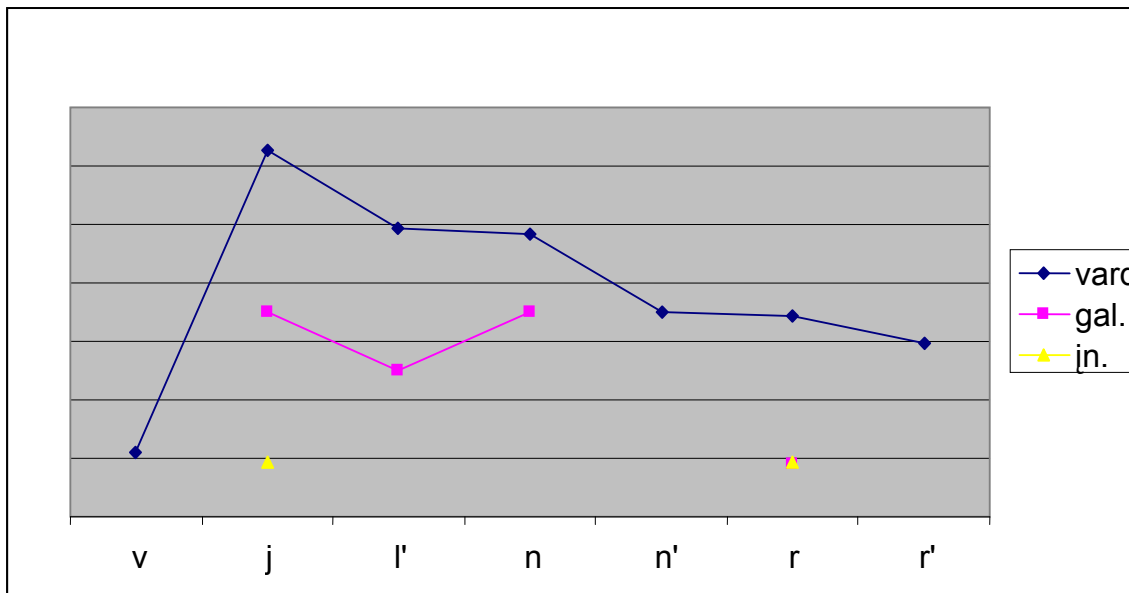
Panagrinėkime sklandžiujų priebalsių vartojimą dažniausiame būdvardžio linksnyje – kilmininke (žr. 71 diagramą ir 52 lentelę). Matyti, kad didžiausiu dažniu būdvardžio kilmininko linksnyje pasižymi sklandusis nosinis [n']. Po jo eina kitas, kiek retesnis, tačiau, kaip matyti iš grafiko, taip pat dažnas sklandusis priebalsis – sklandusis šoninis [l']. Likę sklandieji priebalsiai minėtame linksnyje pasiskirsto labai įvairiai. Jie pagal savo vartojimo dažnį išsidėsto tokia tvarka: [j], [r'], [n], [v], [r], [v'], [m], [m'].

71 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas būdvardžio kilmininko linksnyje



Kaip sklandieji priebalsiai pagal dažnį pasiskirsto kituose trijuose linksniuose – vardininke, galininke ir įnagininke, rodo 72 diagrama ir 33 lentelė prieduose.

72 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas būdvardžio linksniuose

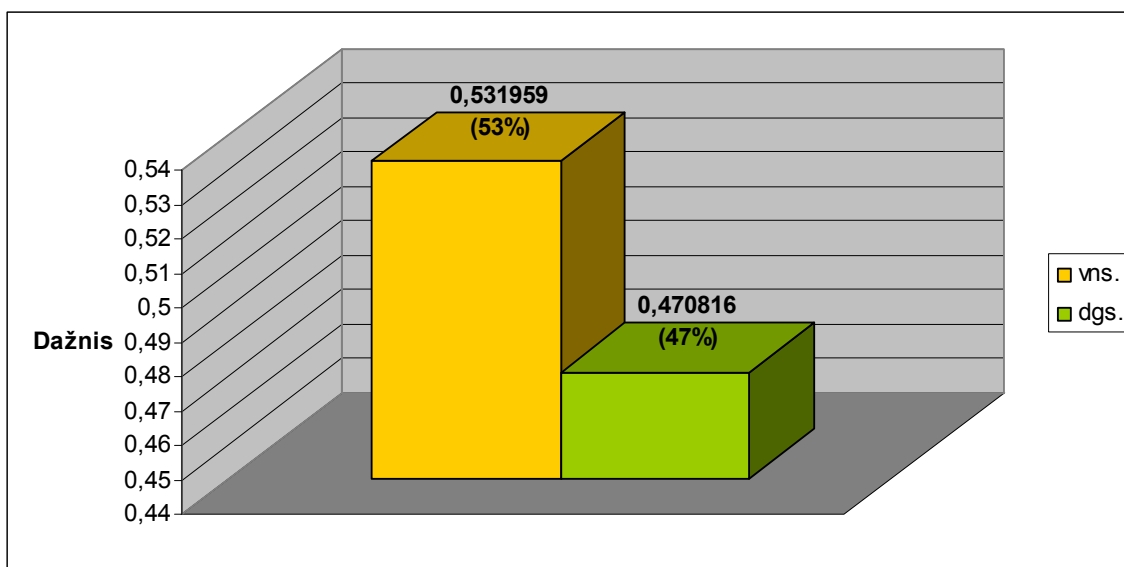


Diagramoje matyti, jog vardininko linksnyje dominuojančią poziciją savo dažniu užima sklandusis paprastasis [j], kiti sklandieji priebalsiai išsidėsto mažėjančia tvarka, tai puikiai atsispindi diagramoje, kuri po truputį leidžiasi žemyn. Rečiausias sklandusis priebalsis šiame linksnyje – sklandusis paprastasis [v]. Taigi vardininke sklandieji priebalsiai išsidėsto šia tvarka: [j], [l'], [n], [n'], [r], [r'] ir [v]. Toliau žvelgdami į pateiktą diagramą pastebime, kad galininko linksnyje vartojimo dažniu išsiskiria tik keturi sklandieji priebalsiai. Įdomu tai, jog čia dominuojančią padėtį užima du

sklandieji priebalsiai, kurių vartojimo dažnis yra visiškai vienodas, tai sklandusis paprastasis [j] ir sklandusis nosinis [n]. Šioje sklandžiųjų priebalsių grupėje rečiausias yra sklandusis virpamasis [r]. Įnagininko linksnio būdvardžiuose su sklandžiais priebalsiais galima pamatyti dar mažesni priebalsių skaičių, kurie minėtame linksnyje išsiskiria vartojimo dažniu, tai sklandusis paprastasis [j] ir sklandusis virpamasis [r]. Iš pateiktos diagramos galima daryti išvadas, kad dažniausias sklandusis priebalsis būdvardžių linksniuose – sklandusis paprastasis [j], o rečiausias – sklandusis virpamasis [r].

Kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto būdvardžio skaičiaus kategorijoje, pavaizduota 73 diagramoje.

73 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis būdvardžio skaičiuose

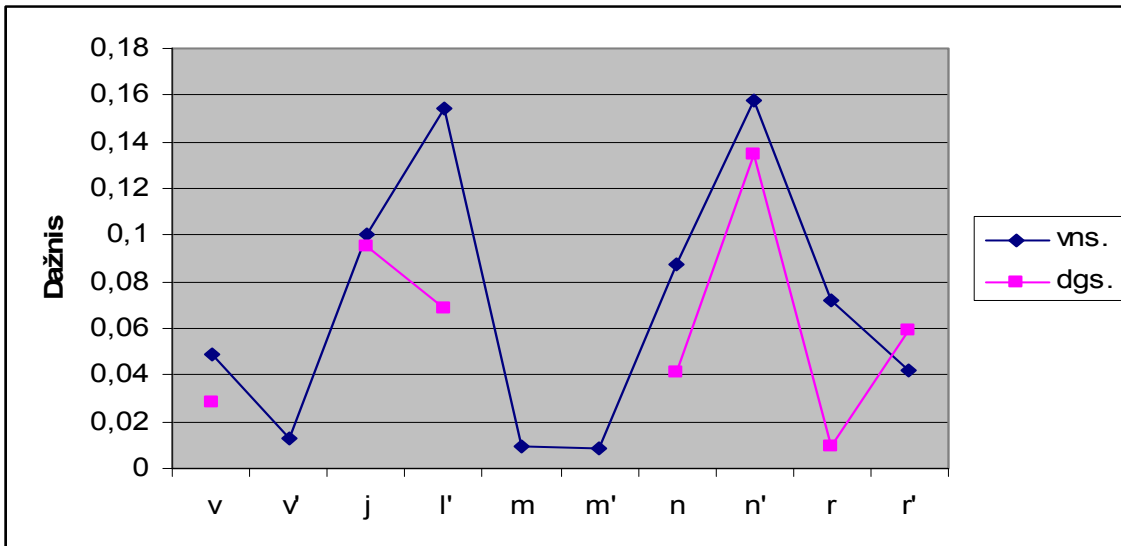


Iš pateiktų duomenų matyti, kad tiek vienaskaita, tiek daugiskaita būdvardžiuose vartojama dažnai. Vienaskaitos formos būdvardžiuose su sklandžiais priebalsiais vartojamos tik 6% dažniau negu daugiskaitos.

Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas būdvardžio skaičiaus kategorijoje pateiktas 74 diagramoje ir 54 lentelėje prieduose. Matyti, jog būdvardžių vienaskaitos formose savo dažniu išsiskiria keli sklandieji priebalsiai – šoninis [l'] ir nosinis [n']. Tačiau dominuojantis priebalsis yra sklandusis nosinis [n']. Kitų sklandžiųjų priebalsių išsidėstymas šioje skaičiaus kategorijoje yra labai įvairus: [v] – 7%, [v'] – 2%, [j] – 14%, [m] – 1%, [m'] – 1%, [n] – 13%, [r] – 10%, [r'] – 6% visų sklandžiųjų priebalsių vienaskaitos būdvardžiuose. Daugiskaitos būdvardžiuose dominuojantis sklandusis priebalsis yra [n']. Taigi tiek vienaskaitoje, tiek daugiskaitoje dažniausias sklandusis priebalsis pagal dažnį – nosinis [n']. Matyti, jog daugiskaitos skaičiaus kategorijoje savo vartojimo dažniu pasižymi ne visi sklandieji priebalsiai, kai kurių priebalsių čia visiškai nėra. Tie sklandieji

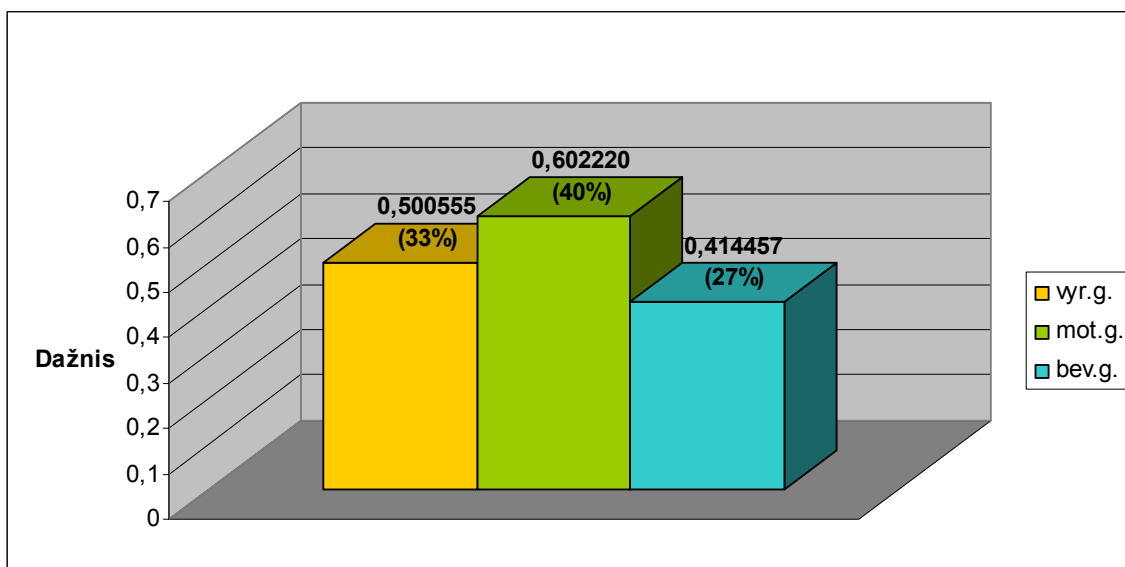
priebalsiai, kuriuos galima pastebėti būdvardžių daugiskaitos formose, išsidėsto tokia tvarka: [n'] – 32%, [j] – 22%, [l'] – 16%, [r'] – 13%, [n] – 9%, [v] – 6%, [r] – 2%.

74 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas būdvardžio skaičiuose



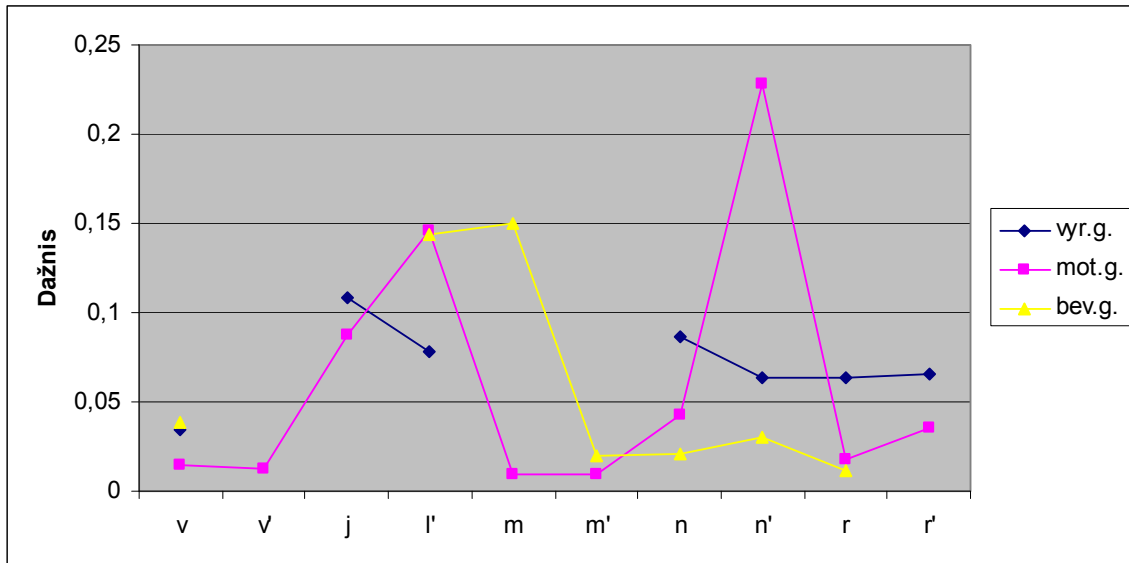
75 diagramoje pateiktas sklandžiųjų priebalsių vartojimas būdvardžio giminės kategorijoje, kur moteriškosios giminės formos būdvardžiai su sklandžiaisiais priebalsiais yra dažniausi. Vyrishkoji giminė atsilieka nuo moteriškosios tik 7%. Matyti, kad neretai sklandieji priebalsiai vartojami ir būdvardžių bevardės giminės formose. Taigi diagrama parodo, jog sklandieji priebalsiai yra dažnai vartojami visose trijose būdvardžio giminės formose. Tarp įvairių giminės kategorijų nėra didelių atotrūkių.

75 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis būdvardžio giminės formose



Kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto būdvardžio giminės formose, matyti 76 diagramoje ir 55 lentelėje prieduose.

76 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas būdvardžio giminės formose

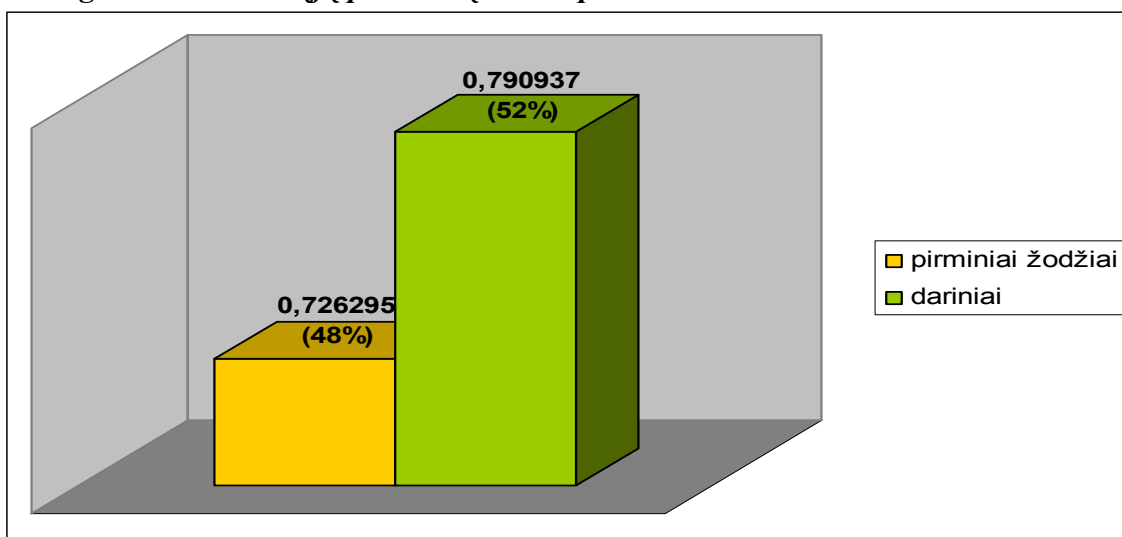


Šiame grafike galima pastebėti, kad vieno, visose trijose giminės formose dominuojančio savo dažniu, sklandžiojo priebalsio nėra. Moteriškosios giminės formose savo dažniu išsiskiria sklandusis nosinis [n'], nuo jo gana daug atsilieka kitas sklandusis priebalsis [l']. Visi kiti sklandieji priebalsiai minėtoje giminės formoje išsidėsto taip: [j], [n], [r'], [r], [v], [v'], [m], o rečiausias – [m']. Vyriškosios giminės formose pagrindinę poziciją užima jau kitas sklandusis priebalsis – [j], po jo eina sklandusis nosinis [n]. Kiti keturi sklandieji priebalsiai išsidėsto beveik tolygiai, jų vartojimo dažnis labai panašus: [l'] – 16%, [n'] – 13%, [r] – 13%, [r'] – 13%. Rečiausiai vyriškosios giminės formose vartojamas sklandusis paprastasis [v], jis sudaro tik 7% visų sklandžiujų priebalsių dažnių minėtoje giminėje. Bevardėje giminės kategorijoje dažniausias sklandusis priebalsis, kaip rodo skaičiavimai ir diagrama, sklandusis nosinis [m'], nuo jo nedaug atsilieka kitas nosinis priebalsis [m]. Rečiausiai minėtoje giminės kategorijoje galima matyti sklandųjį virpamąjį [r], o kiti sklandieji priebalsiai pagal vartojimo dažnį būdvardžio bevardės giminės formose išsidėsto tokia tvarka: [v], [n'], [n], [m']. Diagramoje taip pat išryškėja, kad vyriškosios ir bevardės giminės formose vartojami ne visi sklandieji priebalsiai, o visose trijose giminės formose visiškai nematyti sklandžiojo šoninio [l]. Taip yra dėl to, kad šio sklandžiojo priebalsio nematyti nei viename ištirtame būdvardyje, todėl jo dažnis nenustatytas ir netiriamas. Kiti sklandieji priebalsiai įvairiose būdvardžio gramatinėse kategorijose, kaip galima matyti iš aukščiau pateiktų diagramų, pagal savo vartojimo dažnį pasiskirsto labai nevienodai. Ypač įdomiai sklandieji priebalsiai išsidėsto būdvardžio linksnio kategorijoje, kurioje išliko tik vienas dažno vartojimo linksnis – kilmininkas, o visi kiti pasitraukė į retesnio vartojimo linksnių grupę.

6.2 Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio darybos kategorijose

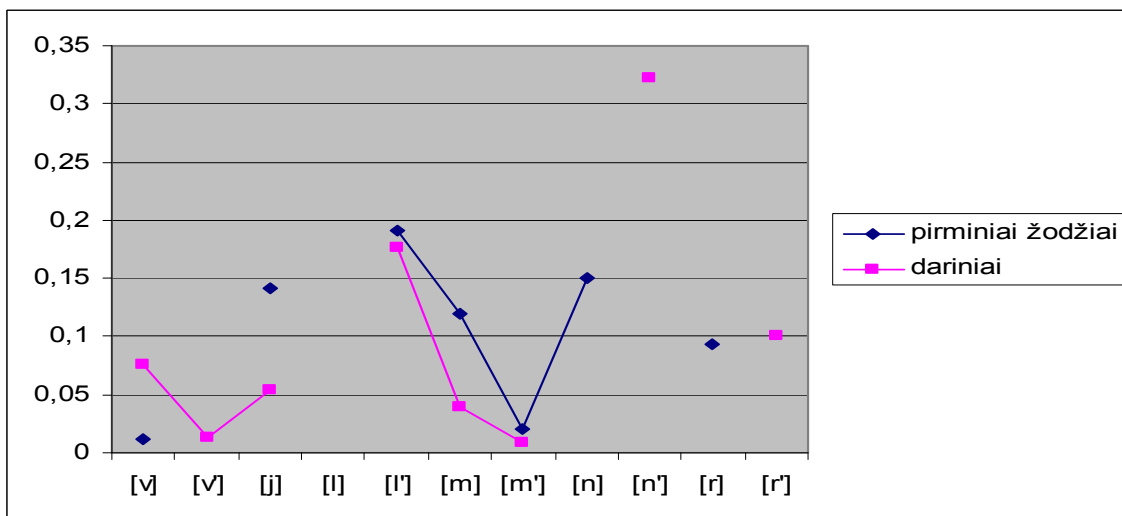
Didžiausią tiriamųjų būdvardžių su sklandžiais priebalsiais dalį, kaip rodo žemiau pateikta 77 diagrama, sudaro dariniai – 52%. Tokia būdvardžių darybos situacija yra visoje bendrinėje lietuvių kalboje. Kaip teigia St. Keinys, daugiausiai dabartinėje kalboje esančių būdvardžių yra dariniai.⁶² Likusius 48% sudaro būdvardžio pirminiai žodžiai su sklandžiais priebalsiais.

77 diagrama. *Sklandžiujų priebalsių dažnis pirminiuose būdvardžiuose ir dariniuose*



Kaip ir kitų, jau anksčiau aptartų kalbos dalių pirminiuose žodžiuose ir dariniuose, taip ir būdvardžio sklandieji priebalsiai pasiskirsto labai įvairiai. 78 diagramoje pateiktas sklandžiujų priebalsių pasiskirstymo vaizdas parodo, kokie sklandieji priebalsiai įvairuoja šioje kalbos dalyje, kurie iš jų yra dažniausi, kurie retesni, o kurių apskritai tiriamuosiuose žodžiuose nebuvo vartojama.

78 diagrama. *Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas pirminiuose būdvardžiuose ir dariniuose*

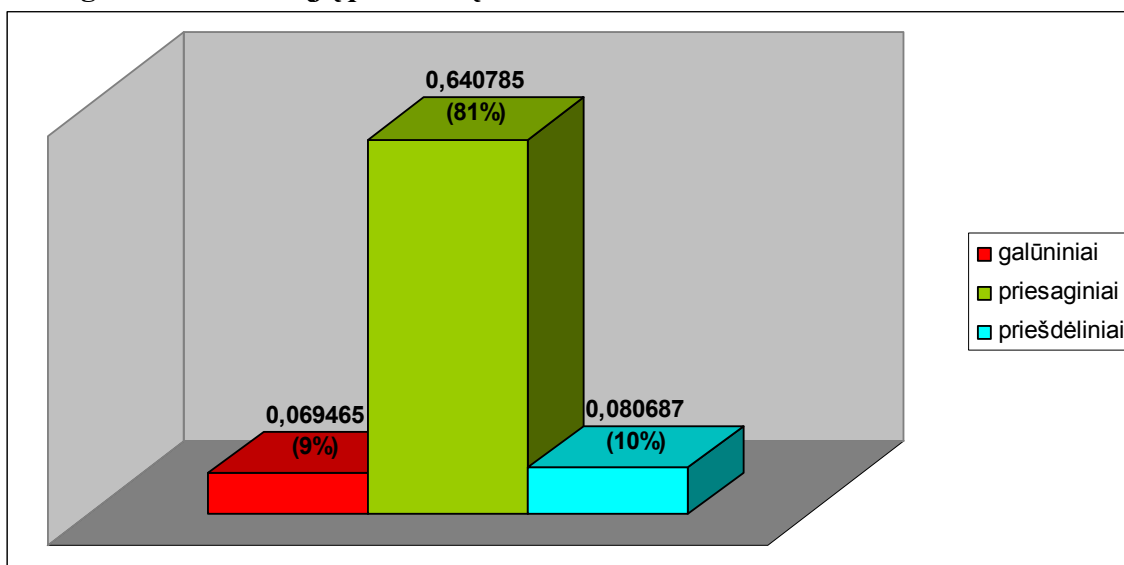


⁶² Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 75.

Kaip matyti iš pateiktos diagramos, pirminiuose būdvardžio žodžiuose su sklandžiais priebalsiais panaudoti ne visi sklandieji priebalsiai. Dažniausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis šoninis [l], kuris yra vienas iš dažniausiai vartojamų sklandžiųjų priebalsių ir būdvardžio dariniuose. Rečiausiai šiuose žodžiuose vartojamas sklandusis priebalsis sklandusis paprastasis [v]. Tačiau, kaip jau anksčiau buvo minėta, yra ir tokių sklandžiųjų priebalsių, kurie tarp tiriamųjų būdvardžio pirminių žodžių su sklandžiais priebalsiais nepasitaikė. Tokie sklandieji priebalsiai yra sklandusis paprastasis [v'], sklandusis šoninis [l], sklandusis nosinis [n'] bei sklandusis virpamasis [r']. Dariniuose dominacinę poziciją užima sklandusis nosinis [n']. Jis savo vartojimo dažniu lenkia visus sklandžiuosius priebalsius pavartotus būdvardžiuose. Sklandusis nosinis [m'] – rečiausiai vartojamas sklandusis priebalsis būdvardžio dariniuose. Dariniuose taip pat vartojami ne visi sklandieji priebalsiai. Sklandusis šoninis [l], sklandusis nosinis [n] bei sklandusis virpamasis [r] tarp tiriamųjų būdvardžių darinių nevartojami. Taigi iš viso to galima teigti, jog būdvardis pasižymi sklandžiųjų priebalsių įvairove, tačiau, žvelgiant į sklandžiųjų priebalsių vartojimą būdvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose, matyti, jog balsingųjų priebalsių įvairovė sumažėja, jų suminiai santykiniai vartojimo dažniai taip pat nėra labai aukšti. Pastebėta, jog sklandusis šoninis [l] apskritai nevartojamas būdvardžiuose.

Lietuvių kalboje būdvardžiai padaromi su įvairiomis morfologinėmis darybos kategorijomis (žr. 79 diagramą).

79 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis būdvardžio dariniuose

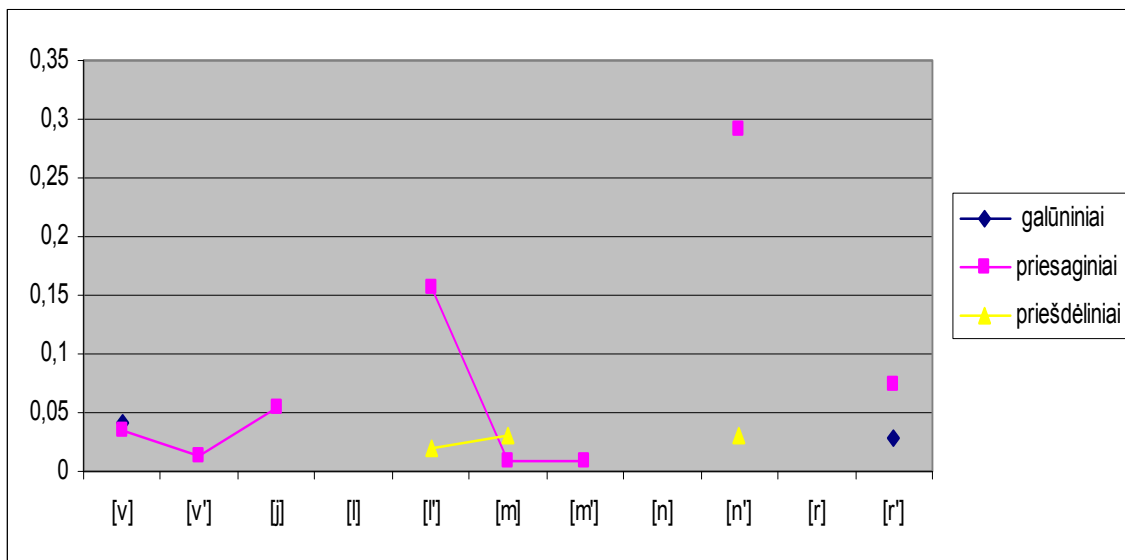


Kaip matyti iš aukščiau pateiktos 79 diagramos, dažniausiai sklandieji priebalsiai yra vartojami būdvardžio priesaginės darybos žodžiuose. Jie savo vartojimo dažniu sudaro 81% visų sklandžiųjų priebalsių vartojamų įvairiose būdvardžio darybos kategorijose. Priešdėlių ir galūnių vediniai

pasiskirsto beveik tolygiai (plg.: 10% ir 9%), nors St. Keinys teigia, jog mažiausiai būdvardžių padaryta ir naujų daroma su galūnėmis, o priešdėlinę būdvardžių darybą nurodo kaip gausiausią darybos būdą.⁶³ Tačiau minėto autoriaus tyrimo objektas yra visa lietuvių bendrinės kalbos leksika, todėl šiame darbe, tiriant tos leksikos sklandžiuosius priebalsius ir jų vartojimo dažnius, susiformavo priešinga situacija. Tarp tiriamųjų būdvardžių dominuoja priesaginiai vediniai, kurie bendrinėje kalboje neišskiriami kaip dažniausia būdvardžio darybos kategorija.

Kiekvienoje būdvardžio darybos kategorijoje sklandieji priebalsiai pasiskirsto labai nevienodai. Iš pateiktos ankstesnės diagramos galima daryti išvadą, jog didžiausiu vartojimo dažniu pasižymintys sklandieji priebalsiai priklauso priesagų dariniams; kokia yra jų įvairovė ir santykis su kitais sklandžiaisiais priebalsiais, matyti 80 diagramoje.

80 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnių pasiskirstymas būdvardžio dariniuose



Priesaginei darybai priklausantys būdvardžiai su sklandžiaisiais priebalsiais pasižymi didžiausia jų įvairove. Čia nevartojami tik trys sklandieji priebalsiai – šoninis [l], nosinis [n] bei sklandusis virpamasis [r]. Dažniausias sklandusis priebalsis priesaginiuose būdvardžiuose – nosinis [n']. Jo vartojimo dažnis pasižymi dideliu atotrūkiu nuo kitų sklandžiųjų priebalsių ir siekia 0,292230. Rečiausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio poziciją užima nosinis [m']. Priešdėlinės darybos būdvardžiuose sklandieji priebalsiai nepasižymi didele įvairove. Šioje darybos kategorijoje vartojami tik trys sklandieji priebalsiai – šoninis [l'], nosinis [m] bei nosinis [n']. Galūnių vediniuose sklandžiųjų priebalsių įvairovė dar labiau susiaurėja. Minėtoje darybos kategorijoje išsiskyrė tik du sklandieji priebalsiai – paprastasis [v] bei virpamasis [r'], tačiau šie sklandieji priebalsiai, kaip ir priešdėlinės darybos būdvardžiuose, nepasižymi aukštu vartojimo dažniu. Taigi, kaip matyti iš diagramos,

⁶³ Keinys. St. Dabartinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999. P. 77–78.

didžiausia sklandžiųjų priebalsių įvairovė ir aukščiausiais suminiais santykiniais dažniais išsiskiria priesaginės darybos būdvardžiai. Kitose būdvardžio darybos kategorijose ryškesnių sklandžiųjų priebalsių vartojimo tendencijų nėra.

6.3 Sklandžiųjų priebalsių junglumas būdvardžiuose

Būdvardžiuose bei jų darybos formantuose esantys sklandieji priebalsiai, kaip ir kitose kalbos dalyse, dažniausiai sudaro junginius su balsiais arba dvibalsiais, pvz.: (*nemāža, pastarūaju, įvairi□, vaidýbinis, žinoma*). Tačiau pasitaiko ir kitokių junginių, kuriuose sklandusis priebalsis jungiasi su kitais priebalsiais, dvibalsiais ar mišriaisiais dvigarsiais, tačiau tokių pavyzdžių tarp tiriamųjų žodžių nėra daug, o ir bendrinėje kalboje sklandieji priebalsiai dažniausiai jungiasi su balsiais ar dvibalsiais.⁶⁴

Taigi toliau išsamiau apžvelgsime sklandžiųjų priebalsių, esančių būdvardžiuose, junglumą su įvairiomis balsinėmis, dvibalsinėmis, dvigarsinėmis ir priebalsinėmis fonemomis. Sklandieji priebalsiai vartojami įvairaus tipo būdvardžiuose, pradedant dviskiemeniais, baigiant šešiaskiemeniais. 58 lentelėje prieduose matyti, jog dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami triskiemeniuose būdvardžiuose, o rečiausiai jie pasitaiko penkiaskiemeniuose šios kalbos dalies žodžiuose. Kaip ir visose, anksčiau šiame darbe aptartose kalbos dalyse, balsingieji priebalsiai dominuoja galiniuose būdvardžio skiemenyse, priešingoje pozicijoje atsiduria vidiniai būdvardžių skiemenys su sklandžiais priebalsiais. Tokia situacija kiek neįprasta, kadangi vidiniai skiemenys su sklandžiais priebalsiais dažniausiai užima periferinę poziciją, o juos nukonkuruoja pradiniai skiemenys, tačiau šiuo atveju ir, jau anksčiau nagrinėto skaitvardžio atveju, susidaro kiek kitoks vaizdas negu įprasta.

Būdvardžiai įvairiose skiemenyse nepasižymi didele fonemų junglumo įvairove. Kaip jau anksčiau buvo minėta, dažniausiai šioje kalbos dalyje esantys sklandieji priebalsiai sudaro distribuciją su balsinėmis fonemomis ir tik labai retais atvejais jungiasi su dvibalsiais, dvigarsiais ar priebalsiais (žr. 59.1-61.3 lenteles prieduose). Pradiniuose skiemenyse net ir balsinių fonemų labai nedaug, šioje pozicijoje matyti trys skirtingi balsiai, kurių dažniausias – priešakinės eilės balsis [e]. Vidiniuose ir galiniuose skiemenyse ši balsinių fonemų eilė prasiplečia ir dominacinę poziciją perima kitas priešakinės eilės balsis [i]. Dvigarsių junglumas su sklandžiais priebalsiais nepasižymi dideliais vartojimo dažniais. Pradiniuose ir galiniuose skiemenyse dažniausiai su sklandžiais priebalsiais jungiasi dvigarsis [au], vidiniuose skiemenyse šioje pozicijoje atsiduria dvigarsis [ai]. Pradiniuose skiemenyse esantys sklandieji priebalsiai turi didžiausią galimybę jungtis su dvigarsiais. Pirmuosiuose ir vidiniuose skiemenyse vartojami balsingieji sonantai pasižymi savybe, jungtis su mišriaisiais

⁶⁴ Pakerys A. Lietuvių bendrinės kalbos fonetika. Vilnius, 2003. P. 79–82.

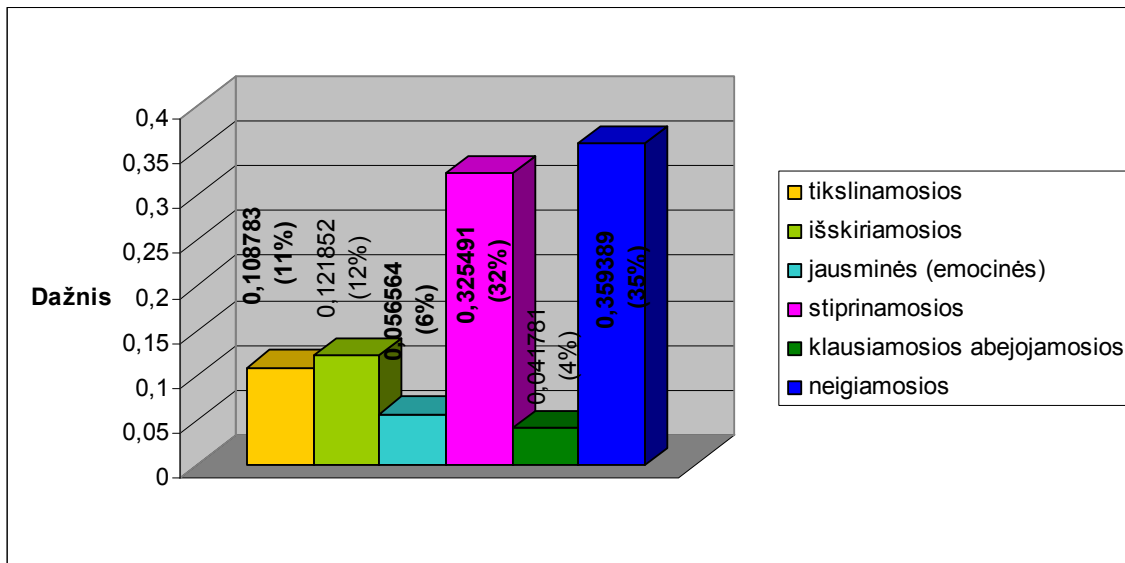
dvigarsiais. Pradiniame skiemenyje sklandusis paparastasis [j] jungiasi su dvigarsiu [un], kuris dominuoja tarp kitų mišriųjų dvigarsių, turinčių galimybę jungtis su sklandžiais priebalsiais šiame skiemenyje. Vidiniame skiemenyje šioje pozicijoje matyti mišrusis dvigarsis [in], jis dažniausiai jungiasi su sklandžiuoju šoniniu [l']. Galiniame skiemenyje esantis sklandusis virpamasis priebalsis [r] parodo dar vieną sklandžiųjų priebalsių, esančių būdvardžiuose, junglumo galimybę t. y. gebėjimą jungtis su priebalsinėmis fonemomis. Tačiau tai tėra tik pavienis junginys su sprogstamuoju priebalsiu [k], kuris buvo rastas viename iš tiriamųjų būdvardžių. Taigi atliktas tyrimas rodo, jog balsingieji priebalsiais, esantys būdvardžiuose, gali jungtis su įvairiomis lietuvių kalboje esančiomis fonemomis, tačiau su vienomis iš jų, tokiomis kaip balsiai, jungiasi dažniau, o su kai kuriomis, tokiomis kaip priebalsiai, distribuciją sudaro tik labai retais atvejais.

7. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas dalelytėse, prielinksniuose, jungtukuose, modaliniuose žodžiuose, įterptiniuose žodžiuose ir jaustuke

Kadangi tūkstantyje dažniausių bei vidutinio dažnumo XX amžiaus spaudos žodžių formų su sklandžiais priebalsiais rastų dalelyčių, prielinksnių, jungtukų, jaustuko, modalinių ir įterptinių žodžių suma sudaro tik 50 žodžių, pastarosios kalbos dalys su minėtais žodžiais smulkiau bus nenagrinėjamos, nes tai būtų netikslinga, gautieji rezultatai nebūtų tikslūs dėl tiriamųjų žodžių nedidelio kiekio.

Pirmiausiai panagrinėkime dalelytę. Tūkstantyje žodžių rasta 18 dalelyčių. Tai septintoji pagal sklandžiųjų priebalsių suminį santykinį dažnį kalbos dalis (žr. p. 29). Kaip pasiskirstę sklandžiųjų priebalsių dažniai minėtos kalbos dalies reikšminiuose skyriuose, rodo 81 diagrama. Matyti, kad dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami neigiamųjų ir stiprinamųjų dalelyčių skyriuose, tai sudaro net 67% visų sklandžiųjų priebalsių dalelytėse. Išskiriamosiose ir tikslinamosiose dalelytėse sklandieji priebalsiai vartojami panašiai (plg. 12% ir 11%). Nesunku pastebėti, jog dažnių atotrūkis tarp didžiausią sklandžiųjų priebalsių dažnių sumą sudarančių skyrių yra didelis, skiriasi beveik trigubai (plg. 35% ir 32% bei 12% ir 11%). Mažiausias sklandžiųjų priebalsių dažnis, kaip rodo pateikta diagrama, pastebimas jausminių (emocinių) ir klausiamųjų-abejotamųjų dalelyčių skyriuose (plg. 6% ir 4%). Šiose dalelyčių grupėse sklandžiųjų priebalsių dažnių suma beveik šešis ar aštuonis kartus retesnė negu didžiausiu sklandžiųjų priebalsių dažniu pasižymėjusioje neigiamųjų dalelyčių grupėje. Nagrinėti sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymą dalelyčių skyriuose smulkiau būtų netikslinga, kadangi tokiam tyrimui atlikti 18 žodžių yra per mažai. Gauti duomenys būtų netikslūs ir jokios naudingos informacijos apie šių priebalsių vartojimą minėtoje kalbos dalyje nesuteiktų.

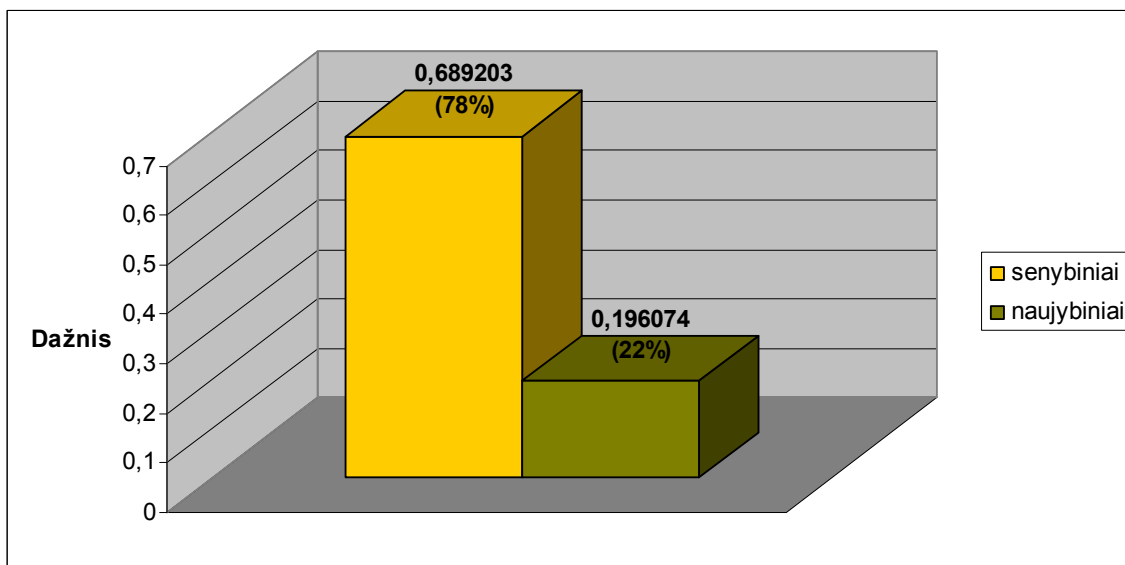
81 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis dalelių reikšminiuose skyriuose



Dar rečiau sklandieji priebalsiai tūkstantyje atrinktų žodžių buvo pastebimi prielinksniuose. Ši kalbos dalis tarp tiriamųjų kalbos dalių pagal sklandžiųjų priebalsių vartojimo dažnį užima aštuntą vietą (žr. p. 29).

Atliekant tyrimą, buvo aptikta 12 prielinksnių su sklandžiaisiais priebalsiais. Koks sklandžiųjų priebalsių dažnis prielinksnių skyriuose pagal kilmę, rodo 82 diagrama.

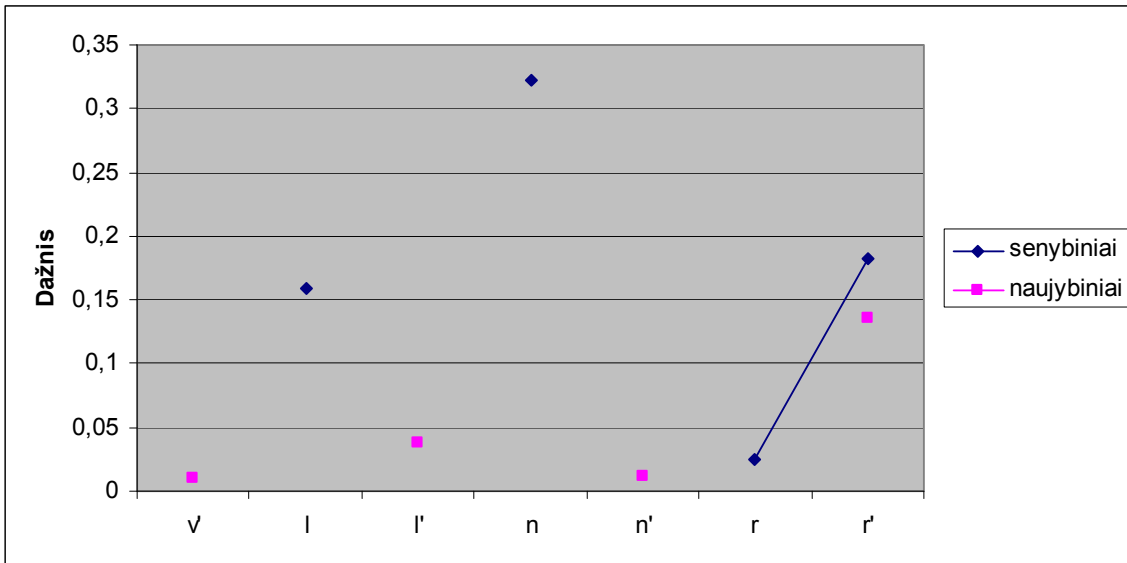
82 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis prielinksniuose pagal kilmę



Iš diagramos matyti, kad sklandieji priebalsiai dažnesni senybiniuose prielinksniuose. Šiame prielinksnių skyriuje sklandieji priebalsiai beveik keturis kartus dažnesni negu naujybiniuose prielinksniuose.

Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymą prielinksnių skyriuose pagal kilmę, rodo 83 diagrama ir 62 lentelė prieduose.

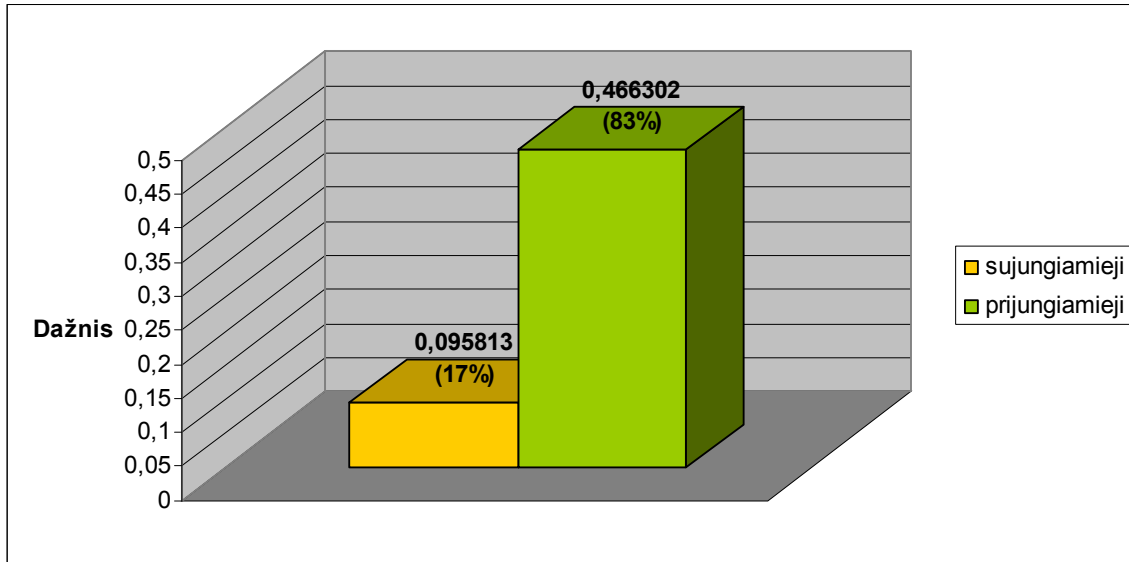
83 diagrama. Sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas prielinksnio skyriuose pagal kilmę



Sklandieji priebalsiai šioje kalbos dalyje nėra labai dažni, tai matyti iš 29 puslapyje pateiktos „Sklandžiujų priebalsių vartojimo kalbos dalyse“ lentelės, kuri rodo, kad tūkstantyje žodžių rasta tik 12 prielinksnių su sklandžiaisiais priebalsiais. Taigi 81 diagramoje matyti, kad senybiniuose prielinksniuose savo dažniu išsiskiria sklandusis nosinis [n] – 47% visų sklandžiujų priebalsių dažnių šiame skyriuje, nuo jo beveik du kartus savo vartojimo dažniu atsilieka sklandusis virpamasis [r'] – 26%. Sklandusis šoninis [l] sudaro 23% sklandžiujų priebalsių minėtame prielinksnių skyriuje, o rečiausiai matyti kitas sklandusis virpamasis priebalsis – [r]. Šis sklandusis priebalsis sudaro tik 4% visų sklandžiujų priebalsių senybinių prielinksnių skyriuje. Žvelgiant į naujybinių prielinksnių diagramą, dominuojančią padėtį užima jau kitas sklandusis priebalsis – sklandusis virpamasis [r']. Šio skyriaus sklandžiujų priebalsių eilėje galima aptikti ir sklandųjį šoninį [l'] – 19%, sklandųjį nosinį [n'] bei sklandųjį paprastąjį [v'] – 5%, kurie išsiskiria savo vartojimo dažniu. Dar galima matyti, jog senybiniuose prielinksniuose dominuoja kietieji sklandieji priebalsiai – 74%, o naujybinių prielinksnių skyriuje dominuoja vien minkštieji priebalsiai, jie sudaro 100% visų sklandžiujų priebalsių vartojamų šiame prielinksnių skyriuje.

Toliau aptariamas sklandžiujų priebalsių dažnis jungtukuose. Šios kalbos dalies žodžių buvo pastebėta 9. Koks iš šių jungtukų yra sujungiamųjų, o koks prijungiamųjų jungtukų dažnis, kaip jie pasiskirsto minėtuose jungtukų skyriuose, galima pamatyti 84 diagramoje.

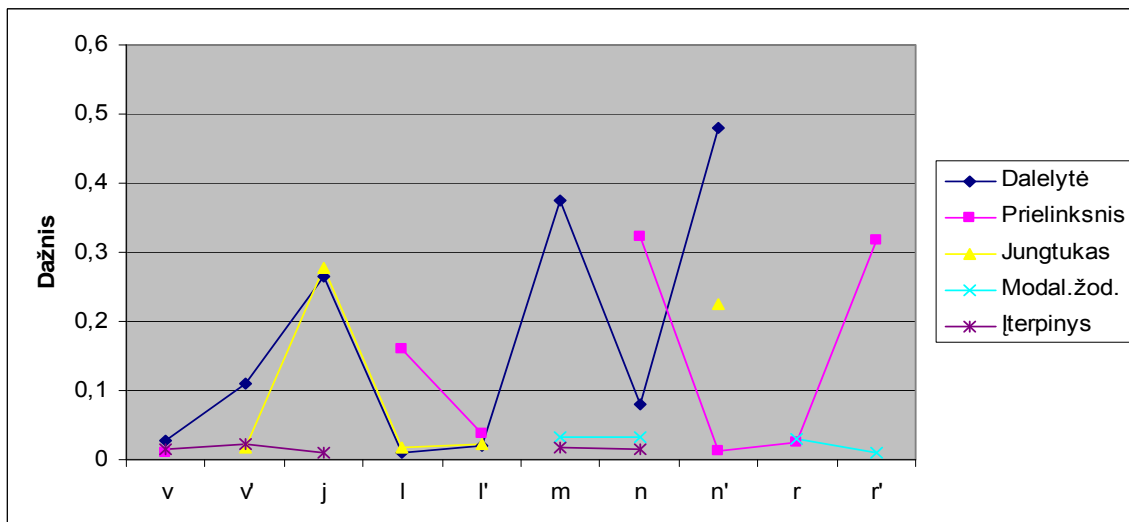
84 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių dažnis jungtukų skyriuose



Kaip rodo diagrama, didžiausias sklandžiųjų priebalsių dažnis yra prijungiamųjų jungtukų skyriuje – 83%. Sklandžiųjų priebalsių dažnių atotrūkis tarp sujungiamųjų ir prijungiamųjų jungtukų skyrių iš tikrųjų didelis: prijungiamųjų jungtukų dažnių suma beveik keturis kartus didesnė už sujungiamųjų. Taigi iš šios diagramos galima suprasti, kad sklandieji priebalsiai dažnesni prijungiamuosiuose jungtukuose, o sujungiamuosiuose vartojami kur kas rečiau.

Kaip jau buvo minėta, sklandžiųjų priebalsių rasta įterpiniuose, modaliniuose žodžiuose bei jaustuke. Šių žodžių vartojimas nėra dažnas, o ir pačių žodžių rasta nedaug: modalinių žodžių – 5, įterpinių – 5, jaustukas – 1. Pažiūrėkime, kaip sklandieji priebalsiai pasiskirsto jungtukuose, dalelytėse, prielinksniuose, modaliniuose žodžiuose ir įterpiniuose (žr. 85 diagramą ir 63 lentelę prieduose).

85 diagrama. Sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas dalelytėse, prielinksniuose, jungtukuose, modaliniuose žodžiuose bei įterpiniuose



Iš pateiktų duomenų nesunku pastebėti, kad sklandžiųjų priebalsių dažnis dar labiau sumažėja. Dalelytėse dominuojantis sklandusis priebalsis sklandusis nosinis [n'] – 36%. Kiti sklandieji priebalsiai minėtoje kalbos dalyje išsidėsto tokia tvarka: [m] – 27%, [j] – 19%, [v'] – 8%, [n] – 6%, [v] – 2%, [l'] – 1%, [l] – 1%. Prielinksniuose savo dažniu išsiskiria sklandusis nosinis [n], nuo jo labai nedaug atsilieka sklandusis virpamasis [r']. Rečiausi prielinksniuose – sklandusis paprastasis [v] ir sklandusis nosinis [n']. Jungtukuose išsiskiria sklandusis paprastasis [j], jo vartojimo dažnis šioje kalbos dalyje dažniausias. Kiti sklandieji priebalsiai sudaro tokią eilę: [n'], [l'], [v'] ir [l]. Modaliniuose žodžiuose bei įterpiniuose sklandieji priebalsiai išsidėstę apylygiai, čia negalima išskirti dominuojančio ar rečiausiai vartojamo sklandžiojo priebalsio.

Ištyrus sklandžiųjų priebalsių dažnius kai kuriais kalbos dalių morfologijos bei darybos požymiais, galima teigti, jog nagrinėjamų priebalsių dažnį ne visada lemia rastų kalbos dalių skaičius, t. y. nebūtinai sklandžiųjų priebalsių dažnių suma yra mažesnė tose kalbos dalyse, kurių rasta mažiau, pvz.: įvardyje, ir atvirkščiai. Taip pat matyti, jog sklandieji priebalsiai įvairiose kalbos dalyse ir jų gramatinėse kategorijose pasiskirsto labai skirtingai. Kiekviena kalbos dalis ir jos gramatinė kategorija išsiskiria sklandžiųjų priebalsių vartojimo individualumu, nėra vieno savo dažniu dominuojančio sklandžiojo priebalsio.

Išvados

Nagrinėjant sklandžiujų priebalsių vartojimą 1000 dažniausių bendrinių XX amžiaus spaudos žodžių, pastebėti tokie dėsniumai:

- Dažniausias sklandusis priebalsis yra [j], jis sudaro 14% visų sklandžiujų priebalsių dažnių, antrasis pagal dažnumą yra [r'] – 12%, trečiasis [n'] – 11%, po jų eina priebalsiai [v'] – 11%, [l'] – 9%, [m] – 9%, [n] – 8%, [r] – 8%, [v] – 7%.
- Rečiausi sklandieji priebalsiai [m'] – 6%, [l] – 5%, šie rezultatai sutampa ir su kitų autorių gautais skaičiavimais (A. Girdenio, V. Karosienės ir kt.)
- Vienskiemeniuose žodžiuose didžiausiu dažniu pasižymi sklandusis paprastasis [j] – 48%, o mažiausiu sklandusis šoninis [l'].
- Daugiausiai sklandžiujų priebalsių pasitaiko daugiaskiemeniuose žodžiuose, o ypač būdvardžiuose – 39%.
- Daugiaskiemeniuose žodžiuose savo vartojimo dažniu išsiskiria [r'] – 13%, o rečiausiai minėtuose žodžiuose vartojamas [l] – 5%.
- Vienskiemeniuose žodžiuose sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami įvardžiuose – 45% visų sklandžiujų priebalsių dažnių vienskiemeniuose žodžiuose. Mažiausiu dažniu išsiskiriarieveiksmis – 5%.
- Pirminiuose žodžiuose sklandžiujų priebalsių vartojimas dažnesnis negu dariniuose. Pirminiuose žodžiuose vartojami sklandieji priebalsiai sudaro 61% visų sklandžiujų priebalsių dažnių, o dariniuose tik 39%.
- Dažniausias sklandusis priebalsis pirminiuose žodžiuose yra [j] – 16%, rečiausias [l] – 4% visų sklandžiujų priebalsių pirminiuose žodžiuose dažnių.
- Dariniuose dažniausio sklandžiojo priebalsio pozicijoje yra sklandusis virpamasis [r'] – 19%, o jo opozicijoje net du sklandieji priebalsiai, kurių suminiai santykiniai dažniai sutampa ir sudaro po 1% visų sklandžiujų priebalsių vartojamų dariniuose.
- Dažniausiai sklandieji priebalsiai vartojami priesaginės darybos dariniuose. Šioje darybos kategorijoje esantys sklandieji priebalsiai sudaro 50% visų sklandžiujų priebalsių vartojamų įvairiose darybos kategorijose.
- Mišrios darybos dariniuose sklandieji priebalsiai vartojami rečiausiai, jie tesudaro 2% visų darinių su sklandžiais priebalsiais.

- Sklandieji priebalsiai dominuoja daiktavardžio, įvardžio, veiksmažodžio bei skaitvardžio pirminiuose žodžiuose.
- Dariniuose esantys sklandieji priebalsiai dominacinę poziciją užima prieveiksmiuose bei būdvardžiuose.
- Įvairiose kalbos dalyse sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami galiniuose žodžių skiemenyse.
- Daiktavardžiuose, įvardžiuose, veiksmažodžiuose bei prieveiksmiuose periferinėje pozicijoje esti vidiniai skiemenys su sklandžiais priebalsiais, o skaitvardžiuose bei būdvardžiuose šioje pozicijoje matyti pradiniai skiemenys su sklandžiais priebalsiais.
- Pradiniuose skiemenyse dažniausiai su sklandžiais priebalsiais jungiasi užpakalinės eilės balsis [a] bei sutaptinis dvigarsis [ie].
- Vidiniuose skiemenyse dominacinėje pozicijoje junglumo su sklandžiais priebalsiais atžvilgiu yra priešakinės eilės balsis [i] ir dvibalsis [au].
- Galiniuose skiemenyse sklandieji priebalsiai sudaro daugiausiai junginių su sutaptiniu dvigarsiu [ie], priešakinės eilės balsiu [i] bei mišriuotu dvigarsiu [ir].
- Minkštieji sklandieji priebalsiai dažnesni už kietuosius. Minkštieji sklandieji priebalsiai sudaro 63% visų sklandžiujų priebalsių dažnių, o kietieji tik 37%.
- Dažniausias minkštasis sklandusis priebalsis yra [j] – 20%, rečiausias [m'] – 10% visų sklandžiujų minkštųjų priebalsių dažnių.
- Iš kietųjų sklandžiujų priebalsių savo didžiausiu dažniu išsiskiria [m] – 24% visų kietųjų sklandžiujų priebalsių dažnių, o rečiausias yra [l] – 13%.
- Bendrinuose XX amžiaus spaudos žodžiuose sklandieji priebalsiai dažniausiai vartojami daiktavardyje. Šioje kalbos dalyje dažniausiojo sklandžiojo priebalsio poziciją užima nosinis [m], o rečiausiai vartojamas minėtoje kalbos dalyje – paprastasis [v'].
- Kitos dvi pagrindinės kalbos dalys – įvardis ir veiksmažodis – sudaro 28% visų sklandžiujų priebalsių dažnių.
- Nagrinėjamuose žodžiuose sklandžiujų priebalsių dažniai kalbos dalių linksniuose pasiskirsto į pagrindinę (vardininko, kilmininko ir galininko) ir periferinę (naukininko, įnagininko ir vietininko) grupes. Ypač didelis sklandžiujų priebalsių dažnis įvairiose kalbos dalyse būdingas kilmininko linksnyje.

- Sklandžiujų priebalsių dažnis didžiausias esamojo laiko asmenuojamose veiksmažodžio formose – 78%, kuriose dažniausias sklandusis priebalsis [r], o rečiausiai matyti sklandusis paprastasis [v].
- Veiksmažodžiuose sklandieji priebalsiai savo dažniu ypač išsiskiria trečiajame asmenyje – 95% visų dažnių, mažiausias – pirmajame asmenyje – 5%, o antrajame asmenyje jų visiškai nepasitaikė.
- Būdvardžiuose sklandieji priebalsiai savo dažniu išsiskiria kilmininko linksnyje. Minėtame linksnyje dažniausiojo sklandžiojo priebalsio poziciją užima sklandusis virpamasis [r]. Rečiausias sklandusis priebalsis būdvardžio kilmininko linksnyje – sklandusis nosinis [mʹ].
- Didžiausias sklandžiujų priebalsių dažnis kalbos dalių giminės kategorijoje pasiskirstęs tokia tvarka: dkt. vyr.g. – 58%, įv. vyr.g. – 57%, sktv. vyr.g. – 61%, bdv. mot.g – 40%. Matyti, kad įvairiose kalbos dalyse dominuoja vyriškoji giminė.
- Rečiausiai sklandieji priebalsiai pastebimi modaliniuose žodžiuose, įterpiniuose bei jaustukuose.

Naudota literatūra

1. Akelaitienė G. Morfonologinės balsių kaitos žodžių daryboje. Vilnius, 1996.
2. Akelaitienė G. Lietuvių kalbos žodžių darybos pratybos. Vilnius, 2002.
3. Barauskaitė D. Darybinė žodžių analizė. Metodinė priemonė. Šiauliai, 1985. P.10
4. Bendriniai XX a. spaudos žodžiai elektroninis dažninis žodynas. Vilnius, 2004.
5. Dabartinės lietuvių kalbos gramatika. Vilnius, 2006.
6. Dabartinės lietuvių kalbos žodynas. Vilnius, 2004.
7. Girdenis A. Kalbotyros darbai. T. 1. Vilnius, 2000.
8. Grumadienė L., Žilinskienė V. Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas. Vilnius, 1997.
9. Grumadienė L., Žilinskienė V. Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas: abėcėlės tvarka. V., 1998.
10. Karosienė V., Girdenis A. Bendrinės kalbos fonemų dažnumai// Kalbotyra. 1993. T. 42(1). P. 28–36.
11. Karosienė V., Girdenis A. Lietuvių bendrinės kalbos skiemens tipų dažnumai// Kalbotyra. 1994. T. 63(1). P. 35–41.
12. Karosienė V. Dar dėl lietuvių vardažodinių šaknų fonemų dažnumų// Kalbotyra. 1989. T. 40(1). P. 30–35.
13. Karosienė V. Lietuvių vardažodžių vienskiemenių šaknų struktūra// Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. A serija. 1985. T. 3(92). P.122–131.
14. Karosienė V. Pirminių vardažodžių šaknų statistinės charakteristikos// Kalbotyra. 1987. T. 38(1). P. 44–53.
15. Kavaliauskas V. Vardažodžių kirčiavimo mokymo lentelės. Vilnius, 2000.
16. Keinys St. Bendrinės lietuvių kalbos žodžių daryba. Šiauliai, 1999.
17. Lietuvių kalbos žinynas. Kaunas, 1998.
18. Mokomasis lietuvių kalbos rašybos ir kirčiavimo žodynas. Kaunas, 1996.
19. Pakerys A. Lietuvių bendrinės kalbos fonetika. Vilnius, 2003.
20. Peterson M. N. Očerok litovskovo jazyka. Moskva, 1955.
21. Petkevičienė R. Lietuvių kalbos priebalsinių ir balsinių fonemų pradiniai junginiai// Kalbotyra. 1997. T. 28(1). P. 58–66.
22. Satkauskytė D., Martinkus V. Kaip rašyti bakalauro (magistro) darbą. Vilnius, 2007.
23. Skardžius P. Rinktiniai raštai. T. 1. Lietuvių kalbos žodžių daryba. Vilnius, 1996.

24. Sližienė N., Valeckienė A. Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba. Vilnius, 1992.
25. Strimaitienė M. Žodžio pradžios dviejų priebalsių junginiai anglų ir lietuvių kalbose// Kalbotyra. 1974. T. 25(1). P. 61–71.
26. Strimaitienė M. Lietuvių ir anglų priebalsių junginiai rišliuose tekstuose ir žodyne// Kalbotyra. 1981. T. 32(1). P. 85–105.
27. Urbanavičiūtė Ž. Kietieji ir minkštieji priebalsiai lietuvių literatūrinėje kalboje ir tarmėse// Baltistica. 1970. T. 6(1). P. 61–65.
28. Urbutis V. Žodžių darybos teorija. Vilnius, 1978
29. Vitkauskas V. Lietuvių kalbos tarties žodynas. Vilnius, 2001.
30. Vaitkevičiūtė V. Lietuvių literatūrinės kalbos priebalsinių fonemų sudėtis// Lietuvių kalbotyros klausimai. 1967. T.1. P. 18–20
31. Žilinskienė V. Gramatinių formų vartojimas lietuvių kalbos moksliniame stiliuje// Acta linguistica Lithuanica. 2002. T. 66. P. 173–183 .
32. Žilinskienė V. Lietuvių kalbos raidžių dažnumas publicistikos tekstuose// Kalbotyra. 1978. T. 29(1). P. 83–95.

Priedai

1 lentelė. Dažniausi žodžiai su sklandžiaisiais priebalsiais

Eil. Nr.	Forma	Transkripcija	Gramatinis apibūdinimas	Dažnis
1.	<i>būvo</i>	[bùvo·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,555134%
2.	<dvidešimt>	[<d'v'ìd'eš'imt>]	sktv., kiek.	0,498946%
3.	<i>yrà</i>	[i·rà]	vksm., es.l., 3asm.	0,404228%
4.	<i>sàvo</i>	[sàvo·]	įv., kilm.	0,401764%
5.	<devyni>	[<d'ev'i·n'ì>]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.	0,345201%
6.	<i>jìs</i>	[jìs]	įv., vyr.g., vns., vard.	0,341163%
7.	<i>nè</i>	[n'è]	dll.	0,337399%
8.	<trisdešimt>	[<t'r'ìz'd'eš'imt>]	sktv., kiek.	0,333977%
9.	<i>nuõ</i>	[nuõ]	prl.	0,310024%
10.	<i>jõ</i>	[jõ·]	įv., vyr.g., vns., kilm.	0,251030%
11.	<i>m□sų</i>	[mú·su·]	įv., dgs., kilm.	0,238540%
12.	<i>mėtu</i>	[m'ẽ·tu·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,215956%
13.	<kėturiiasdešimt>	[<k'ẽ·tur'ez'd'eš'imt>]	sktv., kiek.	0,205314%
14.	<i>labaĩ</i>	[labaĩ·]	prv.	0,195801%
15.	<i>jaũ</i>	[jaũ·]	dll.	0,191626%
16.	<i>jiẽ</i>	[jiẽ]	įv., vyr.g., dgs., vard.	0,182216%
17.	<i>priẽ</i>	[p'r'iẽ]	prl.	0,182010%
18.	<i>j□</i>	[jũ·]	įv., vyr.g., dgs., kilm.	0,181463%
19.	<i>jì</i>	[jì]	įv., mot.g., vns., vard.	0,180334%
20.	<i>t<arýbu></i>	[t<ar'ì·bu·>]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,173250%
21.	<i>tùri</i>	[tùr'i]	vksm., es.l., 3asm.	0,166099%
22.	<i>d□l</i>	[d'□·l]	prl.	0,142556%
23.	<tr□s>	[<t'r'ĩ·s>]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.	0,139168%
24.	<i>priẽš</i>	[p'r'iẽš]	prl.	0,135952%
25.	<i>jõs</i>	[jõ·s]	įv., mot.g., vns., kilm.	0,135336%
26.	<aštuoniasdešimt>	[<aštúon'ez'd'eš'imt>]	sktv., kiek.	0,134309%
27.	<septýniasdešimt>	[<s'ep't'ì·n'ez'd'e's'ìmt>]	sktv., kiek.	0,133967%
28.	<i>nès</i>	[n'ès]	jng.	0,123051%
29.	<i>reikia</i>	[r'eĩ.k'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,122606%
30.	<i>kuriẽ</i>	[kur'iẽ]	įv., vyr.g., dgs.,	0,120485%

			<i>vard.</i>	
31.	<vīenas>	[<v'ienas>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., vns., vard.</i>	0,120280%
32.	žēmēs	[ž'ē-m'□·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,116995%
33.	<devīniasdešimt>	[<d'ev'i-n'ez'd'eš'imt>]	<i>sktv., kiek.</i>	0,116858%
34.	jēi	[jé.i]	<i>jng.</i>	0,116858%
35.	mēs	[m'ē·s]	<i>iv., dgs., vard.</i>	0,116755%
36.	<keturi>	[<k'etur'i>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,113504%
37.	mētais	[m'ē-tais]	<i>dkt., vyr.g., dgs., in.</i>	0,112615%
38.	gāli	[gā-l'i]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,111862%
39.	s<□jungos>	[s<á:jungo·s>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,111109%
40.	<aštuoni>	[<aštuon'i>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,110493%
41.	nēt	[n'èt]	<i>dll.</i>	0,110117%
42.	gālima	[gā-l'ima]	<i>bdv., bev.</i>	0,109945%
43.	<nūlis>	[<nūl'is>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,105873%
44.	j□	[jĩ]	<i>iv., vyr.g., vns., gal.</i>	0,104539%
45.	metù	[m'etù]	<i>dkt., vyr.g., vns., in.</i>	0,103581%
46.	žmoni□	[žmo-n'ũ]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,098243%
47.	visi	[v'is'i]	<i>iv., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,097969%
48.	<septyni>	[<s'ep't'i-ni>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,097866%
49.	vāl<andą>	[vā-l<anda·>]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,096224%
50.	nèrà	[n'□·rà]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,093999%
51.	miesto	[m'ièsto·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,093452%
52.	jóg	[jó·k]	<i>jng.</i>	0,090578%
53.	màno	[màno·]	<i>iv., vns., kilm.</i>	0,089619%
54.	žmónès	[žmó-n'□·s]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,089311%
55.	<pìrmaq>	[<p'irma·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,087292%
56.	tod□l	[to·d'□·l]	<i>prv.</i>	0,084521%
57.	diēnq	[d'iēna·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,083802%
58.	rajòno	[rajòno·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,080380%
59.	<devyniólikta>	[<d'ev'i-n'ó·l'ikta·>]	<i>sktv., kelint.,</i>	0,078943%

			<i>mot.g., vns., gal.</i>	
60.	<i>gerai</i>	[g'eraĩ.]	<i>prv.</i>	0,078909%
61.	<i>kuris</i>	[kur'is]	<i>iv., vyr.g., vns., vard.</i>	0,078293%
62.	<i>v□l</i>	[v'□·l]	<i>prv.</i>	0,077301%
63.	<i>d<iēna></i>	[d'<iēna>]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,075692%
64.	<i><penkiólīka></i>	[<p'en'k'ó·l'ika>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,074221%
65.	<i>vīs</i>	[v'is]	<i>dll.</i>	0,072921%
66.	<i>r<espùblikos></i>	[r'<□spùb'l'iko·s>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,072270%
67.	<i>vīenas</i>	[v'ienas]	<i>sktv., kiek., vyr.g., vns., vard.</i>	0,072202%
68.	<i>tarybos</i>	[tar'í·bo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,071449%
69.	<i>juōs</i>	[juōs]	<i>iv., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,071141%
70.	<i>tarybų</i>	[tar'í·bu·]	<i>dkt., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,071141%
71.	<i>jaū</i>	[jaū·]	<i>prv.</i>	0,070867%
72.	<i>liáudies</i>	[l'é.ud'ies]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,070833%
73.	<i>jéigu</i>	[jé.igu]	<i>jng.</i>	0,070354%
74.	<i>pártijos</i>	[pá.r't'ijo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,066556%
75.	<i>šiañdien</i>	[š'eñ.d'ien]	<i>prv.</i>	0,065632%
76.	<i>s<ocialistinės></i>	[s<ot's'ijel'is't'in□·s>]	<i>bdv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,065358%
77.	<i>p<ártijos></i>	[p<á.r't'ijo·s>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,065153%
78.	<i><aštuoniólīkta></i>	[<aštuon'ó·l'ikta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,064948%
79.	<i>m<ėtais></i>	[m'<ė·tais>]	<i>dkt., vyr.g., vns., in.</i>	0,064400%
80.	<i>j□</i>	[jã·]	<i>iv., mot.g., vns., gal.</i>	0,064126%
81.	<i>metūs</i>	[m'etūs]	<i>dkt., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,063510%
82.	<i>k<omunistų></i>	[k<omun'istu·>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,062792%
83.	<i>m<ėtu></i>	[m'<ė·tu>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,062689%
84.	<i>lietùvių</i>	[l'ietùv'u·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,062621%
85.	<i>tel<efonas></i>	[t'□l'<□fonas>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,062073%
86.	<i>s□jungos</i>	[sá·jungo·s]	<i>dkt., mot.g., vns.,</i>	0,060533%

			<i>kilm.</i>	
87.	<i>r<espùbliķu></i>	[r'<□spùb'l'iku->]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,059541%
88.	<i>s<ocialistiniķ></i>	[s<ot's'ijel'is't'in'u->]	<i>bdv., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,059541%
89.	<i><kablēlis></i>	[<kab'l'ē·l'is>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,059096%
90.	<i>neī</i>	[n'eī.]	<i>jng.</i>	0,058651%
91.	<i>žmogùs</i>	[žmo·gùs]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,057351%
92.	<i><septynióliktq></i>	[<s'ep't'i·n'ó·l'ikta·->]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,056769%
93.	<i>visái</i>	[v'isá.i]	<i>prv.</i>	0,056701%
94.	<i>jùk</i>	[jùk]	<i>dll.</i>	0,056564%
95.	<i>kurì</i>	[kur'ì]	<i>īv., mot.g., vns., vard.</i>	0,055982%
96.	<i>bevėik</i>	[b'ev'ė.ik]	<i>prv.,</i>	0,055948%
97.	<i>kult□ros</i>	[kultū·ro·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,054374%
98.	<i>respùblikos</i>	[r'□spub'l'iko·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,054271%
99.	<i>j□s</i>	[jũ·s]	<i>īv., dgs., vard/</i>	0,053416%
100.	<i>kāro</i>	[kā·ro·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,052731%
101.	<i>niēko</i>	[n'īēko·]	<i>īv., kilm.</i>	0,052629%
102.	<i>toliaū</i>	[to·l'eū.]	<i>prv., aukšt.l.</i>	0,051979%
103.	<i>jiems</i>	[jiems]	<i>īv., vyr.g., dgs., naud.</i>	0,051944%
104.	<i>vaik□</i>	[vaikũ·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,051226%
105.	<i><añtrq></i>	[<añ·tra->]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,050610%
106.	<i>komiteto</i>	[kom'it'□to·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,050541%
107.	<i><dvideši□ta></i>	[<d'v'id'eš'i□.ta->]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,050404%
108.	<i>TV<televizijos></i>	[tv<t'el'ev'iz'ijo·s>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,050404%
109.	<i>gyvėnimo</i>	[g'i·v'ė·n'imo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,049754%
110.	<i>manė</i>	[man'ė]	<i>īv., vns., gal.</i>	0,049412%
111.	<i>mùms</i>	[múms]	<i>īv., dgs., naud.</i>	0,048659%
112.	<i>pasáulio</i>	[pasá.ul'o·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,048386%
113.	<i>šaliēs</i>	[šal'īēs]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,047222%
114.	<i>jōs</i>	[jō·s]	<i>īv., mot.g., dgs.,</i>	0,046811%

			<i>vard.</i>	
115.	<i>j□</i>	[jũ·]	<i>iv,m mot.g., dgs., kilm.</i>	0,045374%
116.	<i>nr<nùmeris></i>	[nr<nùm'er'is>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,045272%
117.	<i>nebùvo</i>	[n'ebùvo·]	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,045066%
118.	<i><penkióliktq></i>	[<p'en'k'ó·l'ikta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,044519%
119.	<i>pìrmininkas</i>	[p'ìr'm'in'in'kas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,043766%
120.	<i>negù</i>	[n'egù]	<i>jng.</i>	0,043492%
121.	<i><dvýliktq></i>	[<d'v'i·l'ikta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,043390%
122.	<i>laiko</i>	[laĩ.ko·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,042842%
123.	<i>žinios</i>	[ž'in'o·s]	<i>dkt., mot.g., dgs., vard.</i>	0,042568%
124.	<i><devintq></i>	[<d'ev'inta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,042466%
125.	<i>c<eñtro></i>	[t's'<eñ.tro·>]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,042192%
126.	<i>kur□</i>	[kur'ĩ·]	<i>iv., vyr.g., vns., gal.</i>	0,042158%
127.	<i>komunistų</i>	[komun'istu·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,042124%
128.	<i>prad□jo</i>	[prad□·jo·]	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,041576%
129.	<i>dienõs</i>	[d'ienõ·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,041508%
130.	<i>vèliaũ</i>	[v'□·l'eũ·]	<i>prv.</i>	0,041508%
131.	<i>dažnaĩ</i>	[dažnaĩ·]	<i>prv.</i>	0,041097%
132.	<i><vienúoliktq></i>	[<v'ienúol'ikta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,041063%
133.	<i>vis□</i>	[v'isũ·]	<i>iv., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,040994%
134.	<i>j□sų</i>	[jú·su·]	<i>iv., dgs., kilm.</i>	0,040823%
135.	<i>visùs</i>	[v'isùs]	<i>iv., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,040652%
136.	<i>mùs</i>	[mùs]	<i>iv., dgs., gal.</i>	0,040413%
137.	<i>jái</i>	[jéi]	<i>iv., mot.g., vns., naud.</i>	0,040241%
138.	<i><šešióliktq></i>	[<š'eš'ó·l'ikta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,039968%
139.	<i>ùžsienio</i>	[ùs'ien'o·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,039489%
140.	<i>j<ungtinių></i>	[j<uŋ'g't'in'u·>]	<i>bdv., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,039420%

141.	<i>visadà</i>	[v'isadà]	prv.	0,039215%
142.	<i>prāmonēs</i>	[prā·mo·n'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,039181%
143.	<i>k<omitēto></i>	[k<om'it'□to·>]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,039112%
144.	<i><tris></i>	[<t'r'is>]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., gal.	0,038531%
145.	<i>kuriōs</i>	[kur'ō·s]	iv., mot.g., dgs., vard.	0,038428%
146.	<i>mokŷklos</i>	[mo·k'ŷ·klo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,038188%
147.	<i>viskas</i>	[v'iskas]	iv., vard.	0,038017%
148.	<i>tur□jo</i>	[tur'□·jo·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,037128%
149.	<i>valstŷbēs</i>	[val's't'ŷ·b'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,036751%
150.	<i>vaikaĩ</i>	[vaikaĩ.]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,036648%
151.	<i>v<alstŷju></i>	[v<al's't'ŷju·>]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,036648%
152.	<i>programà</i>	[programà]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,036614%
153.	<i><trŷliktq></i>	[<t'r'ŷ·l'ikta·>]	sktv., kelint., mot.g., vns., gal.	0,036614%
154.	<i>gyvėntoju</i>	[g'i·v'ė·nto·ju·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,036546%
155.	<i>žmogaūs</i>	[žmo·gaũ·s]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,036512%
156.	<i>vien</i>	[v'ien]	dll.	0,036135%
157.	<i>visiškai</i>	[v'is'iškai]	prv.	0,036101%
158.	<i><keturióliktq></i>	[<k'etur'ó·l'ikta·>]	sktv., kelint., mot.g., vns., gal.	0,035759%
159.	<i>laĩq</i>	[laĩ·ka·]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,355553%
160.	<i>visiems</i>	[v'is'iems]	iv., vyr.g., dgs., naud.	0,035348%
161.	<i>kuri□</i>	[kur'ũ·]	iv., vyr.g., dgs., kilm.	0,035314%
162.	<i>kod□l</i>	[ko·d'□·l]	prv.	0,035143%
163.	<i>vaikáms</i>	[vaiká.ms]	dkt., vyr.g., dgs., naud.	0,034903%
164.	<i>m□nesį</i>	[m'□·n'es'į·]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,034835%
165.	<i>kol□kio</i>	[ko·lú·k'io·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,034664%
166.	<i>vandeñs</i>	[van'd'eñ.s]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,034493%

167.	<dviej □>	[<d'v'iejũ->]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.	0,034150%
168.	labiaũ	[lab'eũ.]	prv., aukšt.l.	0,034150%
169.	vieną	[v'iena-]	sktv., kiek., vyr.g., vns., gal.	0,033637%
170.	nam □	[namũ-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,033569%
171.	mókslo	[mó-kslo-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,033500%
172.	kiekvienas	[k'iek'v'ienas]	įv., vyr.g., vns., vard.	0,033466%
173.	káimo	[ká.imo-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,033124%
174.	gamýbos	[gam'í-bo-s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,033021%
175.	žinoma	[ž'ino-ma]	modal.	0,032953%
176.	vókiečių	[vó-k'iet's'u-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,032884%
177.	lītų	[l'itu-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,032611%
178.	kuriõ	[kur'õ-]	įv., vyr.g., vns., kilm.	0,032576%
179.	atródo	[atró-do-]	vksm., es.l., 3asm.	0,032371%
180.	geriaũ	[g'er'eũ.]	prv., aukšt.l.	0,032029%
181.	<trėčia>	[<t'r'ė-t's'e->]	sktv., kelint., mot.g., vns., gal.	0,032029%
182.	viėta	[v'iėta-]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,031276%
183.	vienà	[v'ienà]	sktv., kiek., mot.g., vns., vard.	0,031173%
184.	darbiniñkų	[dar'b'in'i □.ku]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,031071%
185.	vìsą	[v'isa-]	įv., vyr.g., vns., gal.	0,031037%
186.	šiėmet	[š'iėm'et]	prv.	0,030865%
187.	ceñtro	[t's'eñ.tro-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,030763%
188.	rùsų	[rùsu-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,030523%
189.	tikra □	[t'ikra □.]	prv.	0,030284%
190.	gal □ tu	[gal' □ -tu-]	vksm., tar.n., 3asm.	0,029907%
191.	mùzikos	[mùz'iko-s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,029907%
192.	tur □ tu	[tur' □ -tu-]	vksm., tar.n., 3asm.	0,029907%

193.	<i>viētos</i>	[v'iēto·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,029839%
194.	<i>pasáulyje</i>	[pasá.ul'i·je]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,029805%
195.	<i>mētai</i>	[m'ē·tai]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,029770%
196.	<i>píeno</i>	[p'íeno·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,029736%
197.	<i>d<ienōs></i>	[d'<ienō·s>]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,029702%
198.	<i>kuriuōs</i>	[kur'uōs]	iv., vyr.g., dgs., gal.	0,029599%
199.	<i>nóri</i>	[nó·r'i]	vksm., es.l., 3asm.	0,029462%
200.	<i>mēno</i>	[m'ē·no·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,029360%
201.	<i>jūms</i>	[júms]	iv., dgs., naud.	0,028949%
202.	<i>krāšto</i>	[krā·što·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,028881%
203.	<i>negāli</i>	[n'egā·l'i]	vksm., es.l., 3asm.	0,028607%
204.	□ <i>mē</i>	[□·m'□·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,028539%
205.	<i>kuri</i> □	[kur'ē·]	iv., mot.g., vns., gal.	0,028504%
206.	<i>kuriōs</i>	[kur'ō·s]	iv., mot.g., vns., kilm.	0,028470%
207.	<i>ivjko</i>	[i·v'ĩ·ko·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,028436%
208.	<i>skýriaus</i>	[s'kĩ·r'eus]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,028367%
209.	<i>netùri</i>	[n'etùr'i]	vksm., es.l., 3asm.	0,028094%
210.	<i>móteru</i>	[mó·t'eru·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,028060%
211.	<i>kóvo</i>	[kó·vo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,027888%
212.	<i>gyvėnimą</i>	[g'i·v'ē·n'ima·]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,027717%
213.	<i>vākar</i>	[vā·kar]	prv.	0,027649%
214.	<i>niėkas</i>	[n'iėkas]	iv., vard.	0,027478%
215.	<i>jàs</i>	[jès]	iv., mot.g., dgs., gal.	0,027375%
216.	<i>vald</i> □ <i>bos</i>	[val'd'ĩ·bo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,027170%
217.	<i>seriālas</i>	[s'er'ijā·las]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,027033%
218.	<i><pirmas></i>	[<p'ĩrmas>]	sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.	0,026862%

219.	<i>f<ilmas></i>	[f'<ilmas>]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,026691%
220.	<i>šali□</i>	[šal'ū·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,026622%
221.	<i>vìską</i>	[v'iska·]	iv., gal.	0,026554%
222.	<i>filmas</i>	[f'ilmas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,026485%
223.	<i>mažiaū</i>	[maž'eū·]	prv., aukšt.l.	0,026485%
224.	<i>vōs</i>	[vō·s]	dll.	0,026383%
225.	<i>b□na</i>	[bū·na]	vksm., es.l., 3asm.	0,026349%
226.	<i>gyvėnimas</i>	[g'i·v'ė·n'imas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,026212%
227.	<i>gyvėna</i>	[g'i·v'ė·na]	vksm., es.l., 3asm.	0,026109%
228.	<i>□monių</i>	[i·mo·n'u·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,025938%
229.	<i>parėiškė</i>	[par'ė.iš'k'□·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,025938%
230.	<i>reikal□</i>	[r'eikalū·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,025733%
231.	<i>dienomis</i>	[d'ieno·m'is]	dkt., mot.g., dgs., in.	0,025698%
232.	<i>vìsą</i>	[v'isa·]	iv., mot.g., vns., gal.	0,025665%
233.	<i>e□na</i>	[e□·na]	vksm., es.l., 3asm.	0,025630%
234.	<i>tėchnikos</i>	[t'ėx'n'iko·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,025630%
235.	<i>kino</i>	[k'ino·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,025562%
236.	<i>la□kas</i>	[la□·kas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,025527%
237.	<i>pinig□</i>	[p'in'igū·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,025459%
238.	<i>dalyvāvo</i>	[dal'i·vā·vo·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,025288%
239.	<i>prek□bos</i>	[p'r'ek'i·bo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,025288%
240.	<i>dien□</i>	[d'ienū·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,025219%
241.	<i>vyriaus□bės</i>	[v'i·r'eus'i·b'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,025048%
242.	<i>nesenia□</i>	[n'es'en'e□·]	prv.	0,024946%
243.	<i>prō</i>	[prō·]	prl.	0,024911%
244.	<i>valdžiōs</i>	[val'd'ž'ō·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,024809%
245.	<i>visà</i>	[v'isà]	iv., mot.g., vns., vard.	0,024706%
246.	<i>pīrmininko</i>	[p'ir'm'in'injko·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,024569%

247.	<i>visúomenès</i>	[v'isúom'en'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,024535%
248.	<i>visàs</i>	[v'isàs]	iv., mot.g., dgs., gal.	0,024364%
249.	<i>m□n<esio></i>	[m'□·n'<es'o·>]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,024330%
250.	<i>nuōlat</i>	[nuōlat]	prv.	0,024330%
251.	<i>tèv□nès</i>	[t'□·v'□·n'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,024330%
252.	<i>ánglų</i>	[á.ŋglų]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,024295%
253.	<i>sekretōrius</i>	[s'ek'r'etō·r'us]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,024124%
254.	<i>pagaliaū</i>	[pagal'eū.]	prv.	0,024056%
255.	<i>darbúotojai</i>	[darbúoto·jei]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,023987%
256.	<i>vis□</i>	[v'isū·]	iv., mot.g., dgs., kilm.	0,023987%
257.	<i><añtras></i>	[<añ.tras>]	sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.	0,023816%
258.	<i>dalīs</i>	[dal'is]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,023748%
259.	<i>daūgelis</i>	[daū.g'el'is]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,023748%
260.	<i>jaunìmo</i>	[jaun'ìmo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,023748%
261.	<i>pérnai</i>	[p'é.rnai]	prv.	0,023714%
262.	<i>t□vas</i>	[t'□·vas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,023680%
263.	<i>naujienos</i>	[naujieno·s]	dkt., mot.g., dgs., vard.	0,023645%
264.	<i><kēturis></i>	[<k'ē·tur'is>]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., gal.	0,023543%
265.	<i>tàvo</i>	[tàvo·]	iv., vns., kilm.	0,023269%
266.	<i><antrà></i>	[<antrà>]	sktv., kelint., mot.g., vns., vard.	0,023235%
267.	<i>savè</i>	[sav'è]	iv., gal.	0,023200%
268.	<i>Lt<litų></i>	[lt<l'itu·>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,023098%
269.	<i>spālio</i>	[spā·l'o·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,023098%
270.	<i>policijos</i>	[po·l'it's'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,022995%
271.	<i>visa</i>	[v'isa]	iv., bev.g.	0,022961%
272.	<i>naria □</i>	[nar'e□.]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,022927%
273.	<i>visu □</i>	[v'isu□.]	prv.	0,022892%
274.	<i>dirèktorius</i>	[d'ir'èktor'us]	dkt., vyr.g., vns.,	0,022790%

			<i>vard.</i>	
275.	<i>vìsos</i>	[v'ìso·s]	<i>ìv., mot.g., dgs., vard.</i>	0,022790%
276.	<i>ganà</i>	[ganà]	<i>prv.</i>	0,022687%
277.	<i>švietìmo</i>	[š'v'iet'ìmo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,022653%
278.	<i>vieno</i>	[v'ieno·]	<i>sktv., kiek., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,022653%
279.	<trij□>	[<t'r'ijũ·>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,022584%
280.	<i>vi□šininkas</i>	[v'i□'š'in'in̩kas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,022516%
281.	<i>pāvyzdžiui</i>	[pā·v'i·ž'd'ž'ui]	<i>ìterp.</i>	0,022482%
282.	<i>tuomèt</i>	[tuom'èt]	<i>prv.</i>	0,022413%
283.	<i>se□mo</i>	[s'e□.mo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,022277%
284.	<i>prezideñtas</i>	[p'r'ez'id'eñ.tas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,022140%
285.	<i>vyriausybė</i>	[v'i·r'eus'í·b'□·]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,022140%
286.	<i>komjaunìmo</i>	[komj□un'ìmo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,022037%
287.	<i>lýg</i>	[l'í·k]	<i>jng.</i>	0,021969%
288.	<i>n□</i>	[n'□·]	<i>dll.</i>	0,021900%
289.	<i>mótina</i>	[mó·t'ina]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,021866%
290.	<i>rajonè</i>	[rajon'è]	<i>dkt., vyr.g., vns., viet.</i>	0,021866%
291.	<i>gāvo</i>	[gā·vo·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,021832%
292.	<i>te□smo</i>	[t'e□.smo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,021832%
293.	<i>pranc□zų</i>	[prantsũ·zu·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,021763%
294.	<i>kēleta</i>	[k'ē·l'eta·]	<i>ìv., gal.</i>	0,021558%
295.	<i>padarýti</i>	[padar'í·t'í]	<i>vksm., bendr.</i>	0,021524%
296.	<i>miestè</i>	[m'ies't'è]	<i>dkt., vyr.g., vns., viet.</i>	0,021353%
297.	<i>mùzika</i>	[mùz'ika]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,021318%
298.	<i>nà</i>	[nà]	<i>dll.</i>	0,021284%
299.	<i>teātro</i>	[t'eā·tro·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,021216%
300.	<i>saváite</i>	[savá.it'e·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,021182%
301.	<i>vasārio</i>	[vasā·r'o·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,021182%
302.	<i>móteris</i>	[mó·t'er'is]	<i>dkt., mot.g., vns.,</i>	0,021113%

			<i>vard.</i>	
303.	<i>balañdzio</i>	[balañ' d'ž'o·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,021010%
304.	<i>žmónes</i>	[žmó'n'es]	<i>dkt., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,020874%
305.	<i>priemonių</i>	[p'r'iemo·n'u·]	<i>dkt., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,020805%
306.	<i>káina</i>	[ká.ina]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,020737%
307.	<i>medicinos</i>	[m'ed'it's'ino·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,020737%
308.	<dvylka>	[<d'v'i'l'ika>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,020702%
309.	<i>lýg</i>	[l'i·k]	<i>dll.</i>	0,020497%
310.	<i>kalb□jo</i>	[kal'b'□·jo·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,020360%
311.	<pirmà>	[<p'irmà>]	<i>sktv., kelit., mot.g., vns., vard..</i>	0,020292%
312.	<i>rùblių</i>	[rùb'l'u·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,020292%
313.	<i>vidaūs</i>	[v'idaũ.s]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,020292%
314.	<i>pirmiáusia</i>	[p'ir'm'é.us'e]	<i>bdv., aukšč.l., bev.g.</i>	0,020223%
315.	<i>trys</i>	[t'r'ĩ·s]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,020223%
316.	<i>prasið□jo</i>	[pras'id'□·jo·]	<i>vksm., sangr., būt.k.l., 3asm.</i>	0,020155%
317.	<i>organizācijas</i>	[organ'izã·t's'ijo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,020087%
318.	<i>senia □</i>	[s'en'e□.]	<i>prv.</i>	0,020018%
319.	<i>dãli</i>	[dã·l'i·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,019984%
320.	<i>dvì</i>	[d'v'i]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., gal.</i>	0,019984%
321.	<i>pirmàsis</i>	[p'irmàs'is]	<i>sktv., įvardž., kelint., vyr.g., vns., vard.</i>	0,019950%
322.	<i>negalimà</i>	[n'egal'imà]	<i>bdv., bev.g.</i>	0,019915%
323.	<i>šiamè</i>	[š'em'è]	<i>įv., vyr.g., vns., viet.</i>	0,019779%
324.	<i>dar□ti</i>	[dar'ĩ·t'i]	<i>vksm., bendr.</i>	0,019744%
325.	<i>klāsės</i>	[klã·s'□·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,019744%
326.	<i>dienà</i>	[d'ienà]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,019710%
327.	<i>padārè</i>	[padã·r'□·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,019710%

328.	<i>pártija</i>	[pá.r't'ije]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,019710%
329.	<i>gyvėnime</i>	[g'i·v'ė·n'im'e]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,019676%
330.	<i>gyvėnti</i>	[g'i·v'ė.n't'i]	vksm., bendr.	0,019676%
331.	<i>miėstu</i>	[m'iėstu·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,019676%
332.	<i>maždaūg</i>	[maždaū.k]	prv.	0,019642%
333.	<i>v□ksta</i>	[v'□·ksta]	vksm., es.l., 3asm.	0,019607%
334.	<keturi□>	[<k'etur'ū->]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.	0,019573%
335.	<i>v□so</i>	[v'□so·]	įv., vyr.g., vns., kilm.	0,019539%
336.	<i>ž□miai</i>	[ž'□·m'ei]	prv.	0,019505%
337.	<i>būvęs</i>	[būv'e·s]	vksm., dlv., veik., būt.k.l., vyr.g., vns., vard.	0,019471%
338.	<i>organizāciju</i>	[organ'izā·t's'iju·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,019471%
339.	<i>valstýbių</i>	[val's't'í·b'u·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,019471%
340.	<i>rýto</i>	[r'í·to·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,019436%
341.	<i>ródo</i>	[ró·do·]	vksm., es.l., 3asm.	0,019436%
342.	<i>vāsarą</i>	[vā·sara·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,019402%
343.	<i>jamė</i>	[jem'ė]	įv., vyr.g., vns., viet.	0,019368%
344.	<i>matýti</i>	[mat'í·t'í]	vksm., bendr.	0,019299%
345.	<i>min□strų</i>	[m'in'□·stru·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,019299%
346.	<víeno>	[<v'íeno->]	sktv., kiek., vyr.g., vns., kilm.	0,019231%
347.	<trėčias>	[<t'r'ė·t's'es>]	sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.	0,019197%
348.	<i>gam□klos</i>	[gam'□·klo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,019128%
349.	<i>at□jo</i>	[at'□·jo·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,018992%
350.	<i>dienàs</i>	[d'ienàs]	dkt., mot.g., dgs., gal.	0,018923%
351.	<i>namuosė</i>	[namuos'ė]	dkt., vyr.g., dgs., viet.	0,018923%
352.	<i>nemaža□</i>	[n'emaža□·]	prv.	0,018923%
353.	<ketvirta□s>	[<k'et'v'irta□·s>]	sktv., kelint., vyr.g., dgs., įn.	0,018889%

354.	<i>rāšo</i>	[rā·šo·]	vksm., es.l., 3asm.	0,018889%
355.	<i>mirtiēs</i>	[m'ir't'iēs]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,018752%
356.	<i>vadōvai</i>	[vadō·vai]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,018718%
357.	<i>pradžiojē</i>	[prad'ž'o·jē]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,018581%
358.	<i>v□s dēlto</i>	[v'□s□ d'□·lto·]	jng.	0,018581%
359.	<i>rajōnu</i>	[rajōnu·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,018547%
360.	<i>vaikūs</i>	[vaikūs]	dkt., vyr.g., dgs., gal.	0,018547%
361.	<i>vakar□</i>	[vakarū·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,018512%
362.	<i>matýt</i>	[mat't'it]	īterp.	0,018410%
363.	<i>výras</i>	[v'i·ras]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,018410%
364.	<i>rādijo</i>	[rā·d'ijo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,018376%
365.	<i>tuōj</i>	[tuōj]	prv.	0,018341%
366.	<i>t<oliaū></i>	[t<o·l'eū.>]	prv., aukšt.l.	0,018273%
367.	<i>vālandq</i>	[vā·landa·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,018273%
368.	<i>vienq</i>	[v'iena·]	sktv., kiek., mot.g., vns., gal.	0,018273%
369.	<i>draug□jos</i>	[draug'□jo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,018204%
370.	<i>ātveju</i>	[ā·t'v'ēju]	dkt., vyr.g., vns., jn.	0,018136%
371.	<i>kuriamē</i>	[kur'em'ē]	iv., vyr.g., vns., viet.	0,018136%
372.	<i>labiáusiai</i>	[lab'é.us'ei]	prv., aukšč.l.	0,018136%
373.	<i>lénku</i>	[l'é.ŋku·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,018136%
374.	<i>kom□sijos</i>	[kom'□s'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,018068%
375.	<i>atstōvai</i>	[atstō·vai]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,018033%
376.	<i>bejē</i>	[b'ejē]	dll.	0,017999%
377.	<i>ma□sto</i>	[ma□·sto·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,017999%
378.	<i>viētoje</i>	[v'iēto·je]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,017965%
379.	<i>dejā</i>	[d'ejē]	jng.	0,017931%

380.	<i>d□delis</i>	[d'□d'el'is]	<i>bdv., vyr.g., vns., vard.</i>	0,017931%
381.	<i>gal□jo</i>	[gal'□jo]	<i>vksm., büt.k.l., 3asm.</i>	0,017897%
382.	<i>kiekvienq</i>	[k'iek'v'iena]	<i>iv., vyr.g., vns., gal.</i>	0,017897%
383.	<i>nāktj</i>	[nā-k't'i]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,017862%
384.	<i>žurnālas</i>	[žurnā-las]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,017862%
385.	<i>gālvq</i>	[gá.lva]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,017828%
386.	<i>laidà</i>	[laidà]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,017828%
387.	<i>reik□jo</i>	[r'eik'□jo]	<i>vksm., büt.k.l., 3asm.</i>	0,017828%
388.	<i>stālo</i>	[stā-lo]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,017828%
389.	<i>tūrime</i>	[tūr'im'e]	<i>vksm., es.l., dgs., 1asm.</i>	0,017794%
390.	<i>prez□diumo</i>	[p'r'ez'□d'umo]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,017725%
391.	<i>gre□tai</i>	[g'r'e□.tai]	<i>prv.</i>	0,017691%
392.	<i>biržēlio</i>	[b'ir'ž'ē'l'o]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,017623%
393.	<i>ministērijos</i>	[m'in'is't'ēr'ijo:s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,017589%
394.	<i>k□no</i>	[kú-no]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,017554%
395.	<i>neb□tu</i>	[n'ebú-tu]	<i>vksm., tar.n., 3asm.</i>	0,017554%
396.	<i>p□rmq</i>	[p'irma]	<i>sktv., kelint., vyr.g., vns., gal.</i>	0,017554%
397.	<i>sk□rius</i>	[s'k'□-r'us]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,017554%
398.	<i>juō</i>	[juō]	<i>iv., vyr.g., vns., in.</i>	0,017452%
399.	<i>šalyjē</i>	[šal'i:jē]	<i>dkt., mot.g., vns., viet.</i>	0,017452%
400.	<i>ž□no</i>	[ž'□no]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,017383%
401.	<dv□>	[<d'v'□>]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.</i>	0,017246%
402.	<i>pirmóji</i>	[p'irmó:ji]	<i>sktv., ivardž., kelint., mot.g., vns., vard.</i>	0,017246%
403.	<i>buvaū</i>	[buvaū.]	<i>vksm., büt.k.l., vns., 1asm.</i>	0,017178%
404.	<i>priklaūso</i>	[p'r'iklaū.so]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,017178%

405.	<i>žēme</i>	[ž'ē·m'e-]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,017178%
406.	<i>komitētas</i>	[kom'it'□tas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,017144%
407.	<i>dažniāusiai</i>	[daž'n'é.us'ei]	<i>prv., aukšč.l.</i>	0,017109%
408.	<i>lėpos</i>	[l'iepo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,017109%
409.	<i>kuriojė</i>	[kur'o·jė]	<i>iv., mot.g., vns., viet.</i>	0,017041%
410.	<i>namūs</i>	[namūs]	<i>dkt., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,017041%
411.	<i>sudāro</i>	[sudā·ro·]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,017041%
412.	<ketvirt□>	[<k'et'v'irtū·>]	<i>sktv., kelin., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,017007%
413.	<i>prodūkcijos</i>	[prodūk't's'ijo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,016973%
414.	<i>kovōs</i>	[ko·vō·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,016938%
415.	<i>v□ko</i>	[v'□·ko·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,016938%
416.	<i>vāsaros</i>	[vā·saro·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,016904%
417.	<i>atsirādo</i>	[at's'irā·do·]	<i>vksm., sangr., būt.k.l., 3asm.</i>	0,016870%
418.	<i>klāusimas</i>	[klā.us'imas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,016870%
419.	<i>d□l</i>	[d'□·l]	<i>prl.</i>	0,016836%
420.	<i>elēktros</i>	[□l'□ktro·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,016836%
421.	<i>paprasta□</i>	[paprasta□.]	<i>modal.</i>	0,016767%
422.	<i>tavė</i>	[tav'ė]	<i>iv., vns., gal.</i>	0,016767%
423.	<i>rugs□jo</i>	[ruk's'□·jo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,016665%
424.	<i>žmon□ms</i>	[žmo·n'□·ms]	<i>dkt., vyr.g., dgs., naud.</i>	0,016665%
425.	<i>laikū</i>	[laikū]	<i>dkt., vyr.g., vns., įn.</i>	0,016630%
426.	<i>maža□</i>	[maža□.]	<i>prv.</i>	0,016630%
427.	<i>man□s</i>	[man'ē·s]	<i>iv., vns., kilm.</i>	0,016596%
428.	<i>nauj□</i>	[naujū]	<i>bdv., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,016562%
429.	<i>niekadà</i>	[n'iekadà]	<i>prv.</i>	0,016528%
430.	<i>vākaro</i>	[vā·karo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,016494%
431.	<i>l□ko</i>	[l'□ko]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,016391%
432.	<i>s□junga</i>	[sá·junġa]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,016391%

433.	<i>iki šiōl</i>	[ik'i □ š'ō-l]	prv.	0,016357%
434.	<i>nere □ kia</i>	[n'er'e □ .k'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,016357%
435.	<i>tārē</i>	[tā-r' □ .]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,016357%
436.	<i>manaū</i>	[manaū.]	vksm., es.l., vns., 1asm.	0,016322%
437.	<i>iš tīkr □ ju</i>	[iš □ t'ikrū-ju]	prv.	0,016288%
438.	<i>sālēje</i>	[sā-l' □ -je]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,016288%
439.	<i>sėkmīngai</i>	[s' □ ·k'm'īngai]	prv.	0,016288%
440.	<i>mētams</i>	[m'ē-tams]	dkt., vyr.g., dgs., naud.	0,016254%
441.	<i>dīdelį</i>	[d'id'el'i-]	bdv., vyr.g., vns., gal.	0,016186%
442.	<i>kn □ gu</i>	[k'n'ĩ-gu-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,016186%
443.	<i>gēras</i>	[g'ē-ras]	bdv., vyr.g., vns., vard.	0,016151%
444.	<i>grūpės</i>	[grūp' □ ·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,016117%
445.	<i>pasiródė</i>	[pas'iró-d' □ .]	vksm., sangr., būt.k.l., 3asm.	0,016117%
446.	<i>šalià</i>	[šal'è]	prl.	0,016117%
447.	<i>iš □ jo</i>	[iš □ ·jo-]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,016014%
448.	<i>nar □ s</i>	[nar'ĩ-s]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,016014%
449.	<i>óro</i>	[ó-ro-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,016014%
450.	<i>veīkia</i>	[v'eī.k'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,016014%
451.	<i>žmōgui</i>	[žmō-gui]	dkt., vyr.g., vns., naud.	0,016014%
452.	<keturiólīka>	[<k'etur'ó-l'ika>]	sktv., kiek., mot.g., vns., vard.	0,015980%
453.	<i>tolī</i>	[to-l'ĩ]	prv.	0,015946%
454.	<i>vadōvas</i>	[vadō-vas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,015946%
455.	<añtra>	[<añ.trā>]	sktv., kelint., bev.g.	0,015912%
456.	<i>grúodžio</i>	[grúod'ž'o-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,015912%
457.	<i>lāpkričio</i>	[lā-p'k'r'it'š'o-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,015912%
458.	<pīrma>	[<p'irma>]	sktv., kelint., bev.g.	0,015878%
459.	<i>keliū</i>	[k'el'ū]	dkt., vyr.g., vns., įn.	0,015843%
460.	<i>kláusimą</i>	[klá.us'ima-]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,015843%
461.	<d<ienà>	[d'<ienà>]	dkt., mot.g., vns.,	0,015809%

			<i>vard.</i>	
462.	□jo	[□·jo·]	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,015809%
463.	sūnūs	[su·nūs]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,015809%
464.	dvī	[d'v'ì]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.</i>	0,015775%
465.	supràsti	[supràs't'i]	<i>vksm., bendr.</i>	0,015775%
466.	kēliq	[k'ē·l'e·]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,015741%
467.	organizācijōs	[organ'izā·t's'ijō·s]	<i>dkt., mot.g., dgs., vard.</i>	0,015741%
468.	<trečiāis>	[<t'r'et'š'eī.s>]	<i>sktv., kelint., vyr.g., dgs., īn.</i>	0,015741%
469.	<vienúolika>	[<v'ienúol'ika>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,015741%
470.	valdýba	[val'd'í·ba]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,015706%
471.	darbiniņkai	[dar'b'in'í·kai]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,015672%
472.	gražiaī	[graž'eī·]	<i>prv.</i>	0,015672%
473.	progrāmq	[progrā·ma·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,015672%
474.	vīsas	[v'īsas]	<i>īv., vyr.g., vns., vard.</i>	0,015672%
475.	vienōs	[v'ienō·s]	<i>īv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,015570%
476.	dviej□	[d'v'iejū·]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,015535%
477.	lietūviai	[lietūv'eī]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,015535%
478.	<pīrmōs>	[<p'irmō·s>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., kilm.</i>	0,015535%
479.	darbúotojū	[darbúoto·ju·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,015501%
480.	<ketvi□tq>	[<k'et'v'í·ta·>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., gal.</i>	0,015467%
481.	tēvaī	[t'□·vaī·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,015467%
482.	rēiškia	[r'é.īš'k'e]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,015433%
483.	kariúomenēs	[kar'úom'en'□·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,015364%
484.	nari□	[nar'ū·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,015364%
485.	pavāsario	[pavā·sar'o·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,015364%
486.	<šēšiólīka>	[<š'eš'ó·l'ika>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,015364%

487.	<trýlika>	[<t'r'i'l'ika>]	sktv., kiek., vns., vard.	0,015262%
488.	peñkmečio	[p'eŋ.'k'm'et's'o]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,015227%
489.	vienas	[v'ienas]	įv., vyr.g., vns., vard.	0,015227%
490.	mokŋklu	[mo-k'ĩ·klu]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,015193%
491.	tõnu	[tõnu]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,015125%
492.	ŋmonès	[ĩ·mo-n'ŋ·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,015091%
493.	namõ	[namõ]	prv.	0,015091%
494.	núotraukoje	[núotrauko·je]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,015056%
495.	val<andõs>	[val<andõ·s>]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,015022%
496.	žmõgu	[žmõ·gu]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,015022%
497.	gyvéntojai	[g'i-v'é·nto·jei]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,014919%
498.	kelis	[k'el'is]	įv., vyr.g., dgs., gal.	0,014919%
499.	televizijos	[t'ŋl'ŋv'iz'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014919%
500.	vadĩnasi	[vad'inas'ĩ]	įterp.	0,014919%
501.	minĩstras	[m'in'ĩstras]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,014885%
502.	sáulès	[sá.ul'ŋ·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014885%
503.	šeimõs	[š'eimõ·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014885%
504.	valdžĩà	[val'd'ž'è]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,014885%
505.	šiojè	[š'o·jè]	įv., mot.g., vns., viet.	0,014851%
506.	teãtras	[t'eã·tras]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,014817%
507.	láisvès	[lá.is'v'ŋ·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014748%
508.	naujĩ	[naujĩ]	bdv., vyr.g., dgs., vard.	0,014748%
509.	literatŋros	[l'it'eratũ·ro·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014714%
510.	netrũkus	[n'etrũkus]	prv.	0,014714%
511.	g<ãtvè>	[g<ã·t'v'ŋ·>]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,014680%
512.	dõleriũ	[dõ·l'er'u]	dkt., vyr.g., dgs.,	0,014611%

			<i>kilm.</i>	
513.	<i>reik□tu</i>	[r'eik'□·tu]	<i>vksm., tar.n., 3asm.</i>	0,014611%
514.	<i>kuriàs</i>	[kur'ès]	<i>iv., mot.g., dgs., gal.</i>	0,014577%
515.	<i>nùtarè</i>	[nùtar'□·]	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,014577%
516.	<i>pavāsari</i>	[pavā·sar'i·]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,014577%
517.	<i>pròcentu</i>	[pròt's'ent·u]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,014577%
518.	<i>d□mesī</i>	[d'□·m'es'i·]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,014509%
519.	<i>ivairi□</i>	[i·vair'ũ·]	<i>bdv., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,014509%
520.	<i>pasáulī</i>	[pasá.ul'i·]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,014509%
521.	<i>īstātymo</i>	[i·stā·t'i·mo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,014475%
522.	<i>kol□kyje</i>	[ko·lú·k'i·je]	<i>dkt., vyr.g., vns., viet.</i>	0,014475%
523.	<i>greičiaũ</i>	[g'r'eit's'eũ·]	<i>prv., aukšt.l.</i>	0,014406%
524.	<i>núomone</i>	[núomo·n'e]	<i>dkt., mot.g., vns., in.</i>	0,014406%
525.	<i>plačiaĩ</i>	[plat's'eĩ·]	<i>prv.</i>	0,014406%
526.	<i>īstòrijos</i>	[istòr'ijo·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,014372%
527.	<i>j<ungtinès></i>	[j<uŋ'k't'in'□·s>]	<i>bdv., mot.g., dgs., vard.</i>	0,014372%
528.	<i>tuojaũ</i>	[tuojeũ·]	<i>prv.</i>	0,014372%
529.	<i>laĩkraštis</i>	[laĩ.kraš't'is]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,014338%
530.	<i>respùblikoje</i>	[r'□spùb'l'iko·je]	<i>dkt., mot.g., vns., viet.</i>	0,014338%
531.	<i><ketvi□tas></i>	[<k'et'v'i'□·tas>]	<i>sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.</i>	0,014235%
532.	<i>kreiptis</i>	[k'r'eĩ.p't'is]	<i>vksm., sangr., bendr.</i>	0,014235%
533.	<i>visuomèt</i>	[v'isuom'èt]	<i>prv.</i>	0,014235%
534.	<i>kasdiēn</i>	[kaz'd'iēn]	<i>prv.</i>	0,014201%
535.	<i>r□mu</i>	[rú·mu·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,014201%
536.	<i>dāro</i>	[dā·ro·]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,014132%
537.	<i>kai kuriē</i>	[kai□ kuriē]	<i>iv., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,014132%
538.	<i>kolekt□vas</i>	[kol'□k't'□·vas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,014132%
539.	<i>b□davo</i>	[bú·davo·]	<i>vksm., bût.d.l., 3asm.</i>	0,014098%

540.	<i>sveikātos</i>	[s'v'eikā-to:s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,014098%
541.	<i>pāsakoja</i>	[pā·sako·je]	vksm., es.l., 3asm.	0,014064%
542.	<i>mok□klq</i>	[mo·k'ĩ·kla]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,014030%
543.	<i>vienì</i>	[v'ien'ì]	iv., vyr.g., dgs., vard.	0,013996%
544.	<i>prezideņto</i>	[p'r'ez'id'eņ.to]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,013961%
545.	<i>sudarýti</i>	[sudar'í·t'í]	vksm., bendr.	0,013961%
546.	<i>d□mesio</i>	[d'□·m'es'o]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,013893%
547.	<i>grùpè</i>	[grùp'□·]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,013893%
548.	<i>dāvē</i>	[dā·v'□·]	vksm., bût.k.l., 3asm.	0,013859%
549.	<i>pràdeda</i>	[pràd'eda]	vksm., es.l., 3asm.	0,013859%
550.	<i>pròc<entū></i>	[pròt's'<enju>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013859%
551.	<i>tèv□</i>	[t'□·vũ]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013859%
552.	<i>tarýba</i>	[tar'í·ba]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,013824%
553.	<i>jùs</i>	[jùs]	iv., dgs., gal.	0,013790%
554.	<i>pīnigus</i>	[p'īn'igus]	dkt., vyr.g., dgs., gal.	0,013790%
555.	<i>rankàs</i>	[raņkàs]	dkt., mot.g., dgs., gal.	0,013790%
556.	<i>m<ètru></i>	[m'<□tru>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013756%
557.	<i>automobiliū</i>	[automob'il'u]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013722%
558.	<i>dalyváuja</i>	[dal'i·vá.uje]	vksm., es.l., 3asm.	0,013688%
559.	<i>próga</i>	[pró·ga]	dkt., mot.g., vns., jn.	0,013688%
560.	<i>sp<alvóta></i>	[sp<alvó·ta>]	bdv., bev.g.	0,013688%
561.	<i>móterys</i>	[mó·t'er'is]	dkt., mot.g., dgs., vard.	0,013653%
562.	<i>prìemè</i>	[p'r'ì□·m'□·]	vksm., bût.k.l., 3asm.	0,013653%
563.	<i>jèg□</i>	[j□·gũ]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,013619%
564.	<i>ródos</i>	[ró·do·s]	modal.	0,013619%
565.	<i><antraĩs></i>	[<antraĩ.s>]	sktv., kelint., vyr.g., dgs., jn.	0,013585%
566.	<i>mok□kloje</i>	[mo·k'ĩ·klo·je]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,013585%
567.	<i>gáuna</i>	[gá.una]	vksm., es.l., 3asm.	0,013551%

568.	<i>kēlias</i>	[k'ē-l'es]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,013551%
569.	<i>svarbù</i>	[svarbù]	bdv., bev.g.	0,013551%
570.	<i>žēmė</i>	[ž'ē-m'□·]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,013516%
571.	<i>įvairi□</i>	[i-vair'ũ·]	bdv., vyr.g., dgs., kilm.	0,013448%
572.	<lýgu>	[<l'i-gu>]	bdv., bev.g.	0,013380%
573.	<i>nebùs</i>	[n'ebùs]	vksm., būs.l., 3asm.	0,013380%
574.	<i>nuoširdžiaĩ</i>	[nuoš'ir'd'ž'eĩ.]	prv.	0,013380%
575.	<i>výrų</i>	[v'i·ru·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013380%
576.	<i>pakláusė</i>	[paklá.us'□·]	vksm., bût.k.l., 3asm.	0,013345%
577.	<i>duris</i>	[dur'is]	dkt., mot.g., dgs., gal.	0,013311%
578.	<i>nórs</i>	[nó-rs]	dll.	0,013311%
579.	<i>vienù</i>	[v'ienù]	sktv., kiek., vyr.g., vns., įn.	0,013311%
580.	<i>naũjq</i>	[naũ.je·]	bdv., mot.g., vns., gal.	0,013277%
581.	<i>r□šies</i>	[rú·š'ies]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,013243%
582.	<i>mašinu</i>	[maš'inu·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,013209%
583.	<i>rýta</i>	[r'i·ta·]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,013209%
584.	<i>transpòrto</i>	[transpòrto·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,013209%
585.	<i>žmonà</i>	[žmo·nà]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,013209%
586.	<i>dalyváuti</i>	[dal'i·vá.ut'i]	vksm., bendr.	0,013174%
587.	<i>namaĩ</i>	[namaĩ.]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,013174%
588.	<i>šiáurės</i>	[š'é.ur'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,013174%
589.	<i>kol kàs</i>	[ko-l□ kàs]	prv.	0,013140%
590.	<i>mėdžiagos</i>	[m'ē·d'ž'ego·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,013140%
591.	<i>pad□jo</i>	[pad'□·jo·]	vksm., bût.k.l., 3asm.	0,013140%
592.	<i>spr□sti</i>	[s'p'r'ė·s't'i]	vksm., bendr.	0,013140%
593.	<i>daugumà</i>	[daugumà]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,013106%
594.	<i>óras</i>	[ó-ras]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,013106%
595.	<i>gyvuli□</i>	[g'i·vul'ũ·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,013072%

596.	<i>laikaĩs</i>	[<i>laikaĩ.s</i>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., ĩn.</i>	0,013072%
597.	<i>prànešė</i>	[<i>pràn'eš'□·</i>]	<i>vksm., bũt.k.l., 3asm.</i>	0,013072%
598.	<i>rinkĩmu</i>	[<i>r'ĩj'k'ĩmu·</i>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,013072%
599.	<i>srityjė</i>	[<i>s'r'it'i·jė</i>]	<i>dkt., mot.g., vns., viet.</i>	0,013072%
600.	<i>p<ðnas></i>	[<i>p<ð·nas></i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,013037%
601.	<i>tĩkslas</i>	[<i>t'ĩkslas</i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,013037%
602.	<i>pradžiðs</i>	[<i>prad'z'ð·s</i>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,013003%
603.	<i>raĩkq</i>	[<i>ra□.ka·</i>]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,013003%
604.	<i>v<alstĩjos></i>	[<i>v<al's't'ĩjo·s></i>]	<i>dkt., mot.g., dgs., vard.</i>	0,013003%
605.	<i>cũkraus</i>	[<i>tsũkraus</i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012935%
606.	<i>nor□jo</i>	[<i>no·r'□·jo</i>]	<i>vksm., bũt.k.l., 3asm.</i>	0,012935%
607.	<i>jaĩs</i>	[<i>jeĩ.s</i>]	<i>ĩv., vyr.g., dgs., ĩn.</i>	0,012901%
608.	<i>mokyklà</i>	[<i>mo·k'i·klà</i>]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,012901%
609.	<i>anót</i>	[<i>anó·t</i>]	<i>prl.</i>	0,012866%
610.	<i><aštuoniðlika></i>	[<i><aštuon'ð·l'ika></i>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,012866%
611.	<i>tur□ti</i>	[<i>tur'□·t'i</i>]	<i>vksm., bendr.</i>	0,012866%
612.	<i>r□muose</i>	[<i>rũ·muos'e</i>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., viet.</i>	0,012798%
613.	<i>turiũ</i>	[<i>tur'ũ</i>]	<i>vksm., es.l., 1asm.</i>	0,012798%
614.	<i><devyniðlika></i>	[<i><d'ev'i·n'ð·l'ika></i>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,012764%
615.	<i>gamĩnti</i>	[<i>gam'in't'i</i>]	<i>vksm., bendr.</i>	0,012764%
616.	<i>kasmèt</i>	[<i>kas'm'èt</i>]	<i>prv.</i>	0,012764%
617.	<i>pasáulis</i>	[<i>pasá.ul'is</i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,012764%
618.	<i>vienám</i>	[<i>v'iená.m</i>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., vns., naud.</i>	0,012764%
619.	<i>□kyje</i>	[<i>ũ·k'i·je</i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., viet.</i>	0,012695%
620.	<i>výrai</i>	[<i>v'ĩ·rai</i>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,012695%
621.	<i>stóvi</i>	[<i>stó·v'i</i>]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,012661%
622.	<i>keli□</i>	[<i>k'el'ũ·</i>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,012627%
623.	<i>káime</i>	[<i>ká.im'e</i>]	<i>dkt., vyr.g., vns.,</i>	0,012593%

			<i>viet.</i>	
624.	<i>politikos</i>	[<i>pol'it'iko-s</i>]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,012593%
625.	<i>filmo</i>	[<i>f'ílmo-]</i>	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012558%
626.	<i>māno</i>	[<i>mā-no-]</i>	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,012558%
627.	<i>didelio</i>	[<i>d'id'el'o-]</i>	<i>bdv., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012524%
628.	< <i>grúodžio</i> >	[< <i>grúod'ž'o-></i>]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012524%
629.	<i>ministèrija</i>	[<i>m'in'is't'èr'ije]</i>	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,012524%
630.	<i>saugùmo</i>	[<i>saugùmo-]</i>	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012524%
631.	<i>vidurìnės</i>	[<i>v'idur'in'□-s]</i>	<i>bdv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,012524%
632.	<i>mìrė</i>	[<i>m'ir'□-]</i>	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,012490%
633.	<i>s□lygas</i>	[<i>sá-l'i-gas]</i>	<i>dkt., mot.g., dgs., gal.</i>	0,012490%
634.	< <i>pirma□s</i> >	[< <i>p'irma□.s-></i>]	<i>sktv., įvardž., kelint., vyr.g., dgs., įn.</i>	0,012456%
635.	< <i>aštúonios</i> >	[< <i>aštúon'o-s-></i>]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.</i>	0,012421%
636.	<i>rùdenį</i>	[<i>rùd'en'i-]</i>	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,012421%
637.	< <i>septyni□</i> >	[< <i>s'ep't'i-n'ũ-></i>]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,012421%
638.	<i>s□lygos</i>	[<i>sá-l'i-go-s]</i>	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,012387%
639.	<i>visōs</i>	[<i>v'isō-s]</i>	<i>įv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,012387%
640.	<i>tris</i>	[<i>t'r'is]</i>	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,012353%
641.	<i>naūjas</i>	[<i>naũ.jes]</i>	<i>bdv., vyr.g., vns., vard.</i>	0,012285%
642.	<i>rañkų</i>	[<i>ra□.ku-]</i>	<i>dkt., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,012285%
643.	<i>specialistai</i>	[<i>s'p'et's'ijel'istai]</i>	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,012285%
644.	<i>gerókai</i>	[<i>g'eró-kai]</i>	<i>prv.</i>	0,012250%
645.	<i>kláusimais</i>	[<i>klá.us'imais]</i>	<i>dkt., vyr.g., dgs., įn.</i>	0,012250%
646.	<i>universitėto</i>	[<i>un'iv'□rs'it'□to-]</i>	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,012250%
647.	<i>žuvo</i>	[<i>žuvo-]</i>	<i>vksm., bût.k.l., 3asm.</i>	0,012216%

648.	monēs	[mo·n'·s]	dkt., mot.g., dgs., vard.	0,012182%
649.	lāukia	[lá.uk'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,012182%
650.	mókesčių	[mó·k'eš't's'u·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,012182%
651.	prasideda	[pras'id'eda]	vksm., sangr., es.l., 3 asm.	0,012182%
652.	problemàs	[prob'l'emàs]	dkt., mot.g., dgs., gal.	0,012182%
653.	suvažiāvimo	[suvaž'ē·v'imo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,012182%
654.	veiklōs	[v'eiklō·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,012182%
655.	fābriko	[fā·b'r'iko·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,012114%
656.	pérgalēs	[p'é.rgal'·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,012114%
657.	susiviēnijimo	[sus'iv'iēn'ijimo·]	dkt., sangr., vyr.g., vns., kilm.	0,012114%
658.	atródē	[atró·d'·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,012079%
659.	dīdžiojo	[d'id'ž'o·jo·],	bdv., įvardž., vyr.g., vns., kilm.	0,012079%
660.	liēka	[liēka]	vksm., es.l., 3 asm.	0,012079%
661.	māt	[māt]	dll.	0,012079%
662.	remònto	[r'emònto·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,012079%
663.	<septyniólīka>	[<s'ep't'i·n'ó·l'ika>]	sktv., kiek., mot.g., vns., vard.	0,012079%
664.	ministeris	[m'in'is't'er'is]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,012045%
665.	paródē	[paró·d'·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,012045%
666.	tur̄s	[tur'·s]	vksm., būs.l., 3asm.	0,012011%
667.	organizācija	[organ'izā·t's'ije]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,011977%
668.	vardū	[vardū]	dkt., vyr.g., vns., įn.	0,011977%
669.	draugē	[draug'è]	prv.	0,011942%
670.	reikalājuja	[r'eikalá.uje]	vksm., es.l., 3asm.	0,011942%
671.	dvīdešimt	[d'v'id'eš'imt]	sktv., kiek.	0,011908%
672.	jojė	[jo·jè]	įv., mot.g., vns., viet.	0,011908%

673.	vājas	[v'ā:jes]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,011908%
674.	gimē	[g'im'ā:]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,011874%
675.	tarybinių	[tar'i-b'in'u:]	bdv., vyr.g., dgs., kilm.	0,011874%
676.	vakarē	[vakar'è]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,011874%
677.	papāsakojo	[papā-sako:jo:]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,011840%
678.	sekmādienī	[s'ekmā-d'ien'i:]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,011840%
679.	dainis	[dainū:]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,011806%
680.	nāmo	[nā-mo:]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011806%
681.	pīrmas	[p'īrmas]	sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.	0,011806%
682.	kilometrų	[k'ilom'ètru:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011771%
683.	lātvīų	[lā-t'v'u:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011771%
684.	veiklā	[v'eiklā:]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,011737%
685.	mēdžiagų	[m'ē-d'ž'egu:]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,011703%
686.	naūjo	[naū.jo:]	bdv., vyr.g., vns., kilm.	0,011703%
687.	klāusia	[klā.us'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,011669%
688.	miško	[m'iško:]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011669%
689.	nētgi	[n'èd'g'i]	dll.	0,011669%
690.	klāusimus	[klā.us'imus]	dkt., vyr.g., dgs., gal.	0,011634%
691.	svarbiāusia	[svar'b'é.us'e]	bdv., aukšt.l., bev.g.	0,011634%
692.	tavo	[t'ā.vo:]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011634%
693.	vākarą	[vā-kara:]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,011634%
694.	ateina	[at'e.ā.na]	vksm., es.l., 3asm.	0,011600%
695.	jūros	[jū-ro:s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011566%
696.	kuriuō	[kur'uō]	iv., vyr.g., vns., in.	0,011556%
697.	netoli	[n'eto-l'i]	prl.	0,011556%
698.	trūksta	[trú:ksta]	vksm., es.l., 3 asm.	0,011556%
699.	didelē	[d'id'el'ā:]	bdv., mot.g., vns., vard.	0,011532%

700.	<treči□>	[<t'r'et's'ū->]	sktv., kelint., vyr.g., dgs., kilm.	0,011532%
701.	laikyti	[laik'i:t'i]	vksm., bendr.	0,011498%
702.	naujà	[naujè]	bdv., mot.g., vns., vard.	0,011498%
703.	naūja	[naũ.je]	bdv., vyr.g., vns., gal.	0,011498%
704.	vadovu	[vadõ-vu]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011498%
705.	galvõs	[galvõ-s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011463%
706.	mókytojų	[mó-k'i-to:ju]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011463%
707.	plāna	[plā-na]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,011463%
708.	sma□kiai	[sma□.k'ei]	prv.	0,011463%
709.	□kininku	[ú-k'in'inku]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011463%
710.	atv□ko	[at'v'ĩ-ko]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,011429%
711.	b□tina	[bú-t'ina]	bdv., bev.g.	0,011429%
712.	ėsame	[ė-sam'e]	vksm., es.l., dgs., 1asm.	0,011429%
713.	kėlio	[k'ė-l'o]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011429%
714.	kuriaĩs	[kur'eĩ.s]	įv., vyr.g., dgs., įn.	0,011429%
715.	pav□ko	[pav'ĩ-ko]	vksm., būt.k.l., 3 asm.	0,011429%
716.	□kininkai	[ú-k'in'inkai]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,011429%
717.	gātvėje	[gā-t'v'□-je]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,011395%
718.	gyvėno	[g'i-v'ė-no]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,011395%
719.	jóms	[jó-ms]	įv., mot.g., dgs., naud.	0,011395%
720.	kuri□	[kur'ũ]	įv., mot.g., dgs., kilm.	0,011395%
721.	mótinõs	[mó-t'ino-s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011395%
722.	pìrmajà	[p'irma:ja]	sktv., įvardž., mot.g., vns., gal.	0,011395%
723.	<kėturios>	[<k'ė-tur'o-s>]	sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.	0,011361%
724.	prodùktu	[pro-dùktu]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011361%
725.	kelì	[k'el'ì]	įv., vyr.g., dgs., vard.	0,011326%

726.	<i>kiekvieno</i>	[k'iek'v'ieno-]	įv., vyr.g., vns., kilm.	0,011326%
727.	<i>dalikas</i>	[dal'ĩ-kas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,011292%
728.	<i>laikraščio</i>	[laĩ.kraš't'š'o-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011292%
729.	<i>mnesio</i>	[m'□·n'es'o-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011292%
730.	<i>vietà</i>	[v'ietà]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,011292%
731.	<i>cm<centimètru></i>	[tsm<t's'□n't'im'□tru>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,011224%
732.	<i>dažniaū</i>	[daž'n'eũ.]	prv., aukšt.l.	0,011224%
733.	<i>lšų</i>	[l'□·šu-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,011224%
734.	<i>mėsos</i>	[m'□·sō·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011224%
735.	<i>milijonų</i>	[m'il'ijō·nu-]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.	0,011224%
736.	<i>nóriu</i>	[nó·r'u]	vksm., es.l., vns., lasm.	0,011224%
737.	<i>kuriuosè</i>	[kur'uos'è]	įv., vyr.g., dgs., viet.	0,011190%
738.	<i>politinio</i>	[po·l'it'in'o-]	bdv., vyr.g., vns., kilm.	0,011190%
739.	<i>sav□s</i>	[sav'ē·s]	įv., kilm.	0,011190%
740.	<i>bažnyčios</i>	[baž'n'í·t'š'o·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011155%
741.	<i>atlikti</i>	[at'l'ikt'i]	vksm., bendr.	0,011121%
742.	<i>pavaduotojas</i>	[pavadúoto·jes]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,011121%
743.	<i>prėkių</i>	[p'r'ē·k'u-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,011121%
744.	<i>gėra</i>	[g'ē·ra]	bdv., bev.g.	0,011087%
745.	<i>žmonėmīs</i>	[žmo·n'□·m'is]	dkt., vyr.g., dgs., įn.	0,011087%
746.	<i>ármijos</i>	[á·r'm'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011053%
747.	<i>ãtžvilgiu</i>	[ã·d'ž'vil'g'u]	dkt., vyr.g., vns., įn.	0,011053%
748.	<i>biùro</i>	[b'ùro-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,011053%
749.	<i>príemonès</i>	[p'r'íemo·n'□·s]	dkt., mot.g., dgs., vard.	0,011053%
750.	<i>žiemōs</i>	[ž'iemo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,011053%
751.	<i><deviñtas></i>	[<d'ev'iñ.tas>]	sktv., kelint., vyr.g., vns., vard.	0,011018%

752.	<septýnis>	[<s'ep't'i'n'is>]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., gal.	0,011018%
753.	<i>galiù</i>	[gal'ù]	vksm., es.l., vns., lasm.	0,010984%
754.	y<rà>	[i-<rà>]	vksm., es.l., 3asm.	0,010984%
755.	<i>atstōvas</i>	[atstō·vas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010950%
756.	<i>jà</i>	[jè]	iv., mot.g., vns., in.	0,010950%
757.	<i>sáulė</i>	[sá.ul'□·]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,010950%
758.	<i>vaidýbinis</i>	[vaid'i·b'in'is]	bdv., vyr.g., vns., vard.	0,010950%
759.	<i>veikti</i>	[v'eĩ.k't'i]	vksm., bendr.	0,010950%
760.	<i>enėrgijos</i>	[□n'□r'g'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,010882%
761.	<i>miėstas</i>	[m'iėstas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010847%
762.	<i>pósėdyje</i>	[pó·s'□·d'i·je]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,010813%
763.	<i>asmen</i> □	[as'm'enũ·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010779%
764.	<i>kiaušinių</i>	[k'euš'in'u·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010779%
765.	<i>policija</i>	[po·l'it's'ije]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,010779%
766.	<i>reikalingas</i>	[r'eikal'ingas]	bdv., vyr.g., vns., vard.	0,010779%
767.	<i>šālį</i>	[šā·l'i·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,010779%
768.	<i>ateityjė</i>	[at'eit'i·jè]	dkt., mot.g., vns., viet.	0,010745%
769.	<i>blogai</i>	[blo·gaĩ·]	prv.	0,010745%
770.	<i>komisija</i>	[kom'is'ije]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,010745%
771.	<i>kāra</i>	[kā·ra·]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,010711%
772.	<i>lin</i> □	[l'inũ·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010711%
773.	<i>ži</i> □ <i>ri</i>	[ž'ũ·r'i]	vksm., es.l., 3asm.	0,010711%
774.	<i>gātvės</i>	[gā·t'v'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,010676%
775.	<i>kraštė</i>	[kraš't'è]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,010676%
776.	<i>va</i> □ <i>dymo</i>	[va□·d'i·mo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,010676%
777.	<aštúonis>	[<aštúon'is]	sktv., kiek., vyr.g., dgs., gal.	0,010642%
778.	<i>fūtbolo</i>	[fūdbolo·]	dkt., vyr.g., vns.,	0,010642%

			<i>kilm.</i>	
779.	kombināto	[kom'b'inā-to·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,010642%
780.	lengvai	[l'engvai.]	<i>prv.</i>	0,010642%
781.	mókslu	[mó-kslu·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,010642%
782.	núot<rauka>	[núot<rauka>]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,010642%
783.	vaīsiu	[vaī.s'u·]	<i>dkt., vy.g., dgs., kilm.</i>	0,010642%
784.	gēro	[g'ē-ro·]	<i>bdv., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,010608%
785.	pīrmojo	[p'īrmo-jo·]	<i>sktv., īvardž., kelint., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,010608%
786.	rezultatūs	[r'ezultatūs]	<i>dkt., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,010608%
787.	īma	[īma]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,010574%
788.	vanduō	[vanduō]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,010574%
789.	draug□	[draugū·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,010539%
790.	m<ētai>	[m'<ē-tai>]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,010539%
791.	ramiaī	[ram'eī.]	<i>prv.</i>	0,010539%
792.	līgi	[l'īgi]	<i>prl.</i>	0,010505%
793.	amerikiēčīu	[am'er'ik'iēt's'u·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,010471%
794.	m□nesiu	[m'□·n'es'u·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,010471%
795.	nemāža	[n'emā·ža]	<i>bdv., bev.g.</i>	0,010471%
796.	rēikšmē	[r'é.ik's'm'e·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,010471%
797.	padid□jo	[pad'id'□·jo·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,010437%
798.	tīems	[t'īems]	<i>īv., vyr.g., dgs., naud.</i>	0,010437%
799.	tikriāusiai	[tik'r'é.us'eī]	<i>modal.</i>	0,010437%
800.	va□do	[va□.do·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,010437%
801.	pakīlo	[pak'īlo·]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,010403%
802.	<vienà>	[<v'ienà>]	<i>sktv., kiek., mot.g., vns., vard.</i>	0,010403%
803.	dalīviai	[dal'ī·v'eī]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,010368%
804.	pabaigojē	[pabaigo·jē]	<i>dkt., mot.g., vns., viet.</i>	0,010368%

805.	šaulī□	[šaul'ū:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010368%
806.	vi□š	[v'i□.š]	prl.	0,010368%
807.	knīga	[k'n'i-ga:]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,010334%
808.	kuriēms	[kur'i□ms]	iv., vyr.g., dgs., naud.	0,010334%
809.	greīt	[g'r'eī.t]	prv.	0,010300%
810.	□monē	[i-mo-n'□.]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,010300%
811.	palīko	[pal'iko:]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,010266%
812.	pra□jusiais	[pra□-jus'eis]	vksm., dlv., veik., būt.k.l., vyr.g., dgs., in.	0,010266%
813.	trupūtī	[trupūt'i:]	dkt., vyr.g., vns., gal.	0,010266%
814.	vādas	[vā-das]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010266%
815.	valstýbinio	[val's't'i-b'in'o:]	bdv., vyr.g., vns., kilm.	0,010266%
816.	Diēvas	[d'iēvas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010231%
817.	s□lygomis	[sá-l'i-go-m'is]	dkt., mot.g., dgs., in.	0,010231%
818.	žinóti	[ž'ino-t'i:]	vksm., bendr.	0,010231%
819.	kg<kilogrāmu>	[kg<k'ilogrā-mu->]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010197%
820.	kýla	[k'ī-la]	vksm., es.l., 3asm.	0,010197%
821.	nepaprastaī	[n'epaprastaī.]	prv.	0,010197%
822.	tarybinio	[tar'i-b'in'o:]	bdv., vyr.g., vns., kilm.	0,010197%
823.	<vienā>	[<v'iēna->]	sktv., kiek., vyr.g., vns., gal.	0,010197%
824.	būtinaī	[bu-t'inaī.]	prv.	0,010163%
825.	īstūtymas	[i-stā-t'i-mas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010163%
826.	pinigaī	[p'in'igaī.]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,010163%
827.	rādo	[rā-do:]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,010163%
828.	sudāre	[sudā-r'□.]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,010163%
829.	vidutiniškai	[v'idut'in'iškai]	prv.	0,010163%
830.	grud□	[grudū:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010129%
831.	mānoma	[mā-no-ma]	vksm., dlv., neveik., es.l., bev.g.	0,010129%

832.	<i>būlvių</i>	[búl'v'u-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,010095%
833.	<i>kolūkių</i>	[kolú-k'u-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010095%
834.	<i>pradžiai</i>	[prad'ž'ũ-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,010095%
835.	<i>privālo</i>	[p'r'ivā-lo-]	vksm., es.l., 3asm.	0,010095%
836.	<septýnios>	[<s'ep't'i'n'o:s>]	sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.	0,010095%
837.	<i>tris</i>	[t'r'is]	sktv., kiek., mot.g., dgs., gal.	0,010095%
838.	<i>vāistų</i>	[vá.istu-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,010095%
839.	<i>viētų</i>	[v'iēt-u-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,010095%
840.	<i>aktyviai</i>	[ak't'i-v'eĩ-]	prv.	0,010060%
841.	<i>naujūs</i>	[naujūs]	bdv., vyr.g., dgs., gal.	0,010060%
842.	<i>partinės</i>	[par't'in'□·s]	bdv., mot.g., vns., kilm.	0,010060%
843.	<i>praneša</i>	[pràn'eša]	vksm., es.l., 3asm.	0,010060%
844.	<i>režisiėrius</i>	[r'ež'is'iėr'us]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,010060%
845.	<i>ka nòrs</i>	[ka· □ nò-rs]	iv., gal.	0,010026%
846.	<i>laimūjo</i>	[laim'□·jo-]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,010026%
847.	<i>minūčių</i>	[m'inūt'š'u-]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,010026%
848.	<i>drāmos</i>	[drā-mo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009922%
849.	<i>vis tiek</i>	[v'is □ t'iek]	prv.	0,009922%
850.	<i>Diėvo</i>	[d'iėvo-]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009958%
851.	<i>póra</i>	[pó-ra-]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,009958%
852.	<i>vedūjas</i>	[v'ed'□·jes]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,009923%
853.	<i>žinaū</i>	[ž'inaũ-]	vksm., es.l., vns., 1asm.	0,009923%
854.	<i>atstōvų</i>	[atstō-vu-]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009889%
855.	<i>jaunimas</i>	[jaun'imas]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,009855%
856.	<i>nāftos</i>	[nā-fto·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009855%
857.	<i>tóji</i>	[tó·ji]	iv., ivardž., mot.g., vns., vard.	0,009855%
858.	<i>kiekvienám</i>	[k'iek'v'iená.m]	iv., vyr.g., vns.,	0,009821%

			<i>naud.</i>	
859.	<i>nelabaĩ</i>	[n'elabaĩ.]	<i>prv.</i>	0,009821%
860.	<i>trĩs</i>	[t'r'ĩ:s]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., vard.</i>	0,009821%
861.	<i>va□dq</i>	[va□.da-]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,009821%
862.	<i>ger□</i>	[g'erũ-]	<i>bdv., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009752%
863.	<i>jókio</i>	[jó·k'o-]	<i>ĩv., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,009752%
864.	<i>pakañkamai</i>	[paka□.kamai]	<i>prv.</i>	0,009752%
865.	<i>āsmenys</i>	[ā·s'm'en'i·s]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,009718%
866.	<i>atliēka</i>	[at'l'iēka]	<i>vksm., es.l., 3asm.</i>	0,009718%
867.	<i>draugaĩ</i>	[draugaĩ.]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,009718%
868.	<i>jáunas</i>	[já.unas]	<i>bdv., vyr.g., vns., vard.</i>	0,009718%
869.	<i>láukti</i>	[lá.uk't'i]	<i>vksm., bendr.</i>	0,009718%
870.	<i>pasi□lè</i>	[pas'ú·l'□-]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,009718%
871.	<i>šalis</i>	[šal'is]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,009718%
872.	<i>dalỹkũ</i>	[dal'ĩ·ku-]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009684%
873.	<i>kraũjo</i>	[kraũ.jo-]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,009684%
874.	<i>be ābejo</i>	[b'e □ ā·b'ejo-]	<i>ĩterp.</i>	0,009650%
875.	<i>ekonòmikos</i>	[□konòm'iko·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009650%
876.	<i>svečiaĩ</i>	[s'v'et's'eĩ.]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,009650%
877.	<i>áutorius</i>	[á.utor'us]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,009616%
878.	<i>negal□jo</i>	[n'egal'□·jo-]	<i>vksm., būt.k.l., 3asm.</i>	0,009616%
879.	<i>tvarškõs</i>	[tvarškõ·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009616%
880.	<i>vaĩdmenĩ</i>	[vaĩ.d'm'en'i-]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,009616%
881.	<i><aštuoni□></i>	[<aštuon'ũ->]	<i>sktv., kiek., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009581%
882.	<i>gỹdytojas</i>	[g'ĩ·d'i-to-jes]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,009581%
883.	<i>k<ambari□></i>	[k<ambar'ũ->]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009581%
884.	<i>visúomenè</i>	[v'isúom'en'□-]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,009581%

885.	<i>geležinkelio</i>	[g'el'ež'ínj'k'el'o:]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009547%
886.	<i>kiekvienà</i>	[k'iek'v'ienà]	iv., mot.g., vns., vard.	0,009547%
887.	<i>prašau</i>	[prašau.]	vksm., es.l., vns., I asm.	0,009547%
888.	<pròcentų>	[<pròt's'entu>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009547%
889.	<i>tamè</i>	[tam'è]	iv., vyr.g., vns., viet.	0,009547%
890.	<i>gaĩla</i>	[gaĩ.la]	prv.	0,009513%
891.	<i>kománda</i>	[komá.nda]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,009513%
892.	<i>nu□jo</i>	[nu□jo:]	vksm., bũt.k.l., 3asm.	0,009513%
893.	<i>pirmieji</i>	[p'ir'm'ieji]	sktv., ivardž., kelint., vyr.g., dgs., vard.	0,009513%
894.	<i>r□pintis</i>	[rũ·p'in't'is]	vksm., sangr., bendr.	0,009513%
895.	<i>skĩria</i>	[s'k'ĩr'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,009513%
896.	<i>tarybiniai</i>	[tar'ĩ·b'in'ei]	bdv., vyr.g., dgs., vard.	0,009513%
897.	<i>vienamè</i>	[v'ienam'è]	sktv., kiek., vyr.g., vns., viet.	0,009513%
898.	<i>dèltõ</i>	[d'□·ltõ:]	dll.	0,009479%
899.	<i>sãkoma</i>	[sã·ko·ma]	vksm., dal., neveik., es.l., bev.g.	0,009479%
900.	<i>mètru</i>	[m'ètru:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009444%
901.	<i>pastarúoju</i>	[pastarúoju]	bdv., ivardž., vyr.g., vns., in.	0,009444%
902.	<i>sritiès</i>	[s'r'it'iès]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009444%
903.	<i>výkdomojo</i>	[v't'·gdo·mo·jo:]	vksm., ivardž., dlv., neveik., es.l., vyr.g., vns., kilm.	0,009444%
904.	<i>žĩnoma</i>	[ž'ĩno·ma]	bdv., bev.g.	0,009444%
905.	<i>ha<hektãru></i>	[ha<h'ektã·ru>]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009410%
906.	<i>kuriám</i>	[kur'è.m]	iv., vyr.g., vns., naud.	0,009410%
907.	<i>mokini□</i>	[mo·k'in'ũ:]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009410%
908.	<trèčia>	[<t'r'è·t'š'e>]	sktv., kelint., bev.g.	0,009410%
909.	<i>j<aunimo></i>	[j<aun'imo>]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009376%

910.	<i>kiekvieną</i>	[k'iek'v'ienə·]	iv., mot.g., vns., gal.	0,009376%
911.	<i>mėilės</i>	[m'ė.il'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009376%
912.	<i>namis</i>	[nam'iē]	prv.	0,009376%
913.	<i>reikalingi</i>	[r'eikal'in'g'i]	bdv., vyr.g., dgs., vard.	0,009376%
914.	<i>revoliucijos</i>	[r'□vol'ut's'ijo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009376%
915.	<i>vietas</i>	[v'ietas]	dkt., mot.g., dgs., gal.	0,009376%
916.	<i>klausimai</i>	[klá.us'imai]	dkt., vyr.g., dgs., vard.	0,009342%
917.	<i>kreštinio</i>	[k'r'ep's'in'o·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009342%
918.	<i>šeštis</i>	[š'v'eñ.'t'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009342%
919.	<tris>	[<t'r'is>]	sktv., kiek., mot.g., dgs., gal.	0,009342%
920.	<i>vaiko</i>	[vaĩ.ko·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009342%
921.	<i>valstybė</i>	[val's't'i·b'□·]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,009342%
922.	<i>dailis</i>	[dail'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009308%
923.	<i>retai</i>	[r'etaĩ.]	prv.	0,009308%
924.	<i>šeima</i>	[š'eĩ.ma·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,009308%
925.	<i>šiomis</i>	[š'o·m'is]	iv., mot.g., dgs., in.	0,009308%
926.	<i>varžybose</i>	[var'ž'i·bo·s'e]	dkt., mot.g., dgs., viet.	0,009308%
927.	<i>direktorius</i>	[d'ir'ėktor'eus]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,009273%
928.	<i>dūrai</i>	[dūru·]	dkt., mot.g., dgs., kilm.	0,009273%
929.	<i>režisierius</i>	[r'ež'<is'ier'us>]	dkt., vyr.g., vns., vard.	0,009273%
930.	<i>tarnybos</i>	[tar'n'i·bo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009273%
931.	<i>aplinkybės</i>	[ap'i·l'in'k'□·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,009239%
932.	<i>grąžo</i>	[g'r'ĩ·žo·]	vksm., būt.k.l., 3asm.	0,009239%
933.	<i>pašarai</i>	[pašarũ·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,009239%
934.	<i>problema</i>	[pro·b'l'emà]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,009239%
935.	<i>tikras</i>	[t'ikras]	bdv., vyr.g., vns.,	0,009239%

			<i>vard.</i>	
936.	<i>ka□barį</i>	[ka□.bar'i-]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,009205%
937.	<i>príemones</i>	[p'r'íemo-n'es]	<i>dkt., mot.g., dgs., gal.</i>	0,009205%
938.	<i>dviej□</i>	[d'v'iejũ-]	<i>sktv., kiek., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,009171%
939.	<i>pranešimą</i>	[pran'eš'ima-]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,009171%
940.	<trečià>	[<t'r'et's'è>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., vard.</i>	0,009171%
941.	<i>visamè</i>	[v'isam'è]	<i>įv., vyr.g., vns., viet.</i>	0,009171%
942.	<i>laikraščiu</i>	[laĩ.kraš't's'u-]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009136%
943.	<minus>	[<m'inus>]	<i>dll.</i>	0,009136%
944.	<i>liáudis</i>	[l'è.ud'is]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,009102%
945.	<i>mókytis</i>	[mó-k'i-t'is]	<i>vksm., sangr., bendr.</i>	0,009102%
946.	<i>palýginti</i>	[pal'i-g'in't'i]	<i>vksm., bendr.</i>	0,009102%
947.	<i>ve□slo</i>	[v'e□.slo-]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,009102%
948.	<i>apžvalgà</i>	[abžvalgà]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,009068%
949.	<i>raudonōsios</i>	[raudo-nō-s'o-s]	<i>bdv., įvardž., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009068%
950.	<i>k<omunìstinēs></i>	[k<omun'is't'in'□·s>]	<i>bdv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009034%
951.	<i>kōvą</i>	[kō-va-]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,009034%
952.	<i>moksleiviai</i>	[mo-k's'l'ei.v'ei]	<i>skvt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,009034%
953.	<i>kambari□</i>	[kambar'ũ-]	<i>sktv., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,009000%
954.	<ketvirtà>	[<k'et'v'irtà>]	<i>sktv., kelint., mot.g., vns., vard.</i>	0,009000%
955.	<i>mokiniaĩ</i>	[mo-k'in'eĩ.]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,009000%
956.	<i>nepriklausomybės</i>	[n'ep'r'iklauso-m'i-b'□·s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009000%
957.	<i>sistėmos</i>	[s'is't'ėmo-s]	<i>dkt., mot.g., vns., kilm.</i>	0,009000%
958.	<i>ūždavinius</i>	[ūždav'in'us]	<i>dkt., vyr.g., dgs., gal.</i>	0,009000%
959.	<i>dīdele</i>	[d'ìd'el'e-]	<i>bdv., mot.g., vns., gal.</i>	0,008965%
960.	<i>įvýkdė</i>	[i-v'i-g'd'□·-]	<i>vksm., būt.k.l.,</i>	0,008965%

			3asm.	
961.	suk□rè	[sukú·r'□·]	vksm., büt.k.l., 3asm.	0,008965%
962.	centrè	[t's'ej't'r'è]	dkt., vyr.g., vns., viet.	0,008931%
963.	va□džiq	[va□'.d'ž'e·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,008931%
964.	véltui	[v'é.ltui]	prv.	0,008931%
965.	vienà	[v'ienà]	iv., mot.g., vns., vard.	0,008931%
966.	bylà	[b'i·là]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,008897%
967.	joki□	[jo·k'ũ·]	iv., vyr.g., dgs., kilm.	0,008897%
968.	laiko	[laĩ.ko·]	vksm., es.l., 3asm.	0,008897%
969.	rañkomis	[ra□.ko·m'is]	dkt., mot.g., dgs., jn.	0,008897%
970.	rinkiminès	[r'in'k'im'in'□·s]	bdv., mot.g., vns., kilm.	0,008897%
971.	s<èrija>	[s'<èr'ije>]	dkt., mot.g., vns., vard.	0,008897%
972.	žiēmq	[ž'iēma·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,008897%
973.	atliko	[at'l'iko·]	vksm., büt.k.l., 3asm.	0,008863%
974.	dúonos	[dúono·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,008863%
975.	fīrmos	[f'irmo·s]	dkt., mot.g., vns., kilm.	0,008863%
976.	gamýba	[gam'í·ba·]	dkt., mot.g., vns., gal.	0,008863%
977.	gēraq	[g'ē·ra·]	bdv., vyr.g., vns., gal.	0,008863%
978.	priēmimo	[p'r'i□·m'imo·]	dkt., vyr.g., vns., kilm.	0,008863%
979.	gerà	[g'erà]	bdv., mot.g., vns., vard.	0,008828%
980.	j□ru	[jú·ru·]	dkt., mot.g. dgs., kilm.	0,008828%
981.	viētose	[v'iēto·s'e]	dkt., mot.g., dgs., viet.	0,008828%
982.	káinos	[ká.ino·s]	dkt., mot.g., dgs., vard.	0,008794%
983.	specialistų	[s'p'et's'ijel'istu·]	dkt., vyr.g., dgs., kilm.	0,008794%
984.	gal□s	[gal'□·s]	vksm., būs.l., 3asm.	0,008760%
985.	léidžia	[l'é.id'ž'e]	vksm., es.l., 3asm.	0,008760%
986.	nežinaũ	[n'ež'inaũ·]	vksm., es.l., vns.,	0,008760%

			<i>lasm.</i>	
987.	<i>šalysė</i>	[šal'i·s'è]	<i>dkt., mot.g., dgs., viet.</i>	0,008760%
988.	<i>šeimà</i>	[š'eimà]	<i>dkt., mot.g., vns., vard.</i>	0,008760%
989.	<i>joki</i> □	[jo·k'ũ·]	<i>įv., mot.g., dgs., kilm.</i>	0,008692%
990.	<i>naujōs</i>	[naujō·s]	<i>bdv., mot.g., vns., kilm.</i>	0,008692%
991.	<i>geriausiai</i>	[g'eré.us'ei]	<i>prv., aukšč.l.</i>	0,008657%
992.	<i>įstātymų</i>	[i·stā·t'i·mu·]	<i>dkt., vyr.g., dgs., kilm.</i>	0,008657%
993.	<i>iškýrus</i>	[is'k'ĩ·rus]	<i>vksm., pad., būt.k.l.</i>	0,008657%
994.	<i>rezultātai</i>	[r'ezultā·tai]	<i>dkt., vyr.g., dgs., vard.</i>	0,008657%
995.	<i>daūgelį</i>	[daũ.g'el'i·]	<i>dkt., vyr.g., vns., gal.</i>	0,008623%
996.	<i>diēnos</i>	[d'iēno·s]	<i>dkt., mot.g., dgs., vard.</i>	0,008623%
997.	<i>mókymo</i>	[mó·k'i·mo·]	<i>dkt., vyr.g., vns., kilm.</i>	0,008623%
998.	<i>móklas</i>	[mó·kslas]	<i>dkt., vyr.g., vns., vard.</i>	0,008623%
999.	<i>politiką</i>	[pol'it'ika·]	<i>dkt., mot.g., vns., gal.</i>	0,008623%
1000.	<i>valstýbei</i>	[val's't'ĩ·b'ei]	<i>dkt., mot.g., vns., naud.</i>	0,008623%

2 lentelė. Santykiniai priebalsių dažnumai

3 lentelė. Santykiniai fonemų dažnumai

4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio linksniuose

	vard.	kilm.	gal.
v	0,288636	0,586993	0,255069
v'	0,206955	0,512976	0,089106
j	0,234706	0,892782	-
l	0,162916	0,453637	0,214757
l'	0,510476	0,925828	0,102931
m	0,526938	1,066094	0,198436
m'	0,210582	1,087205	0,158982
n	0,508491	0,501135	0,224783
n'	0,400498	0,863869	0,168803
r	0,204971	1,045389	0,153882
r'	0,506956	0,963232	0,080586

5 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio linksniuose

	naud.	jn.	vt.
v	0,043526	0,011977	0,021182
v'	-	0,029189	0,057864
j	-	0,018136	0,248499
l	0,009342	0,041952	0,028060
l'	-	0,026074	0,086643
m	0,049344	0,037743	0,045306
m'	0,016254	0,336509	0,053622
n	-	0,040104	0,033979
n'	0,016665	0,025493	0,041542
r	-	0,022585	0,078977
r'	-	-	0,048215

6 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas daiktavardžio skaičiuose

	vns.	dgs.
v	0,784744	0,422639
v'	0,652177	0,243913
j	1,157946	0,236177
l	0,735533	0,175131
l'	1,209740	0,442120
m	1,167518	0,756343
m'	0,252675	0,750214
n	0,963224	0,345268
n'	0,805901	0,710969
r	1,056477	0,449327
r'	1,075885	0,523104

7 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas daiktavardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
v	0,637739	0,569644
v'	0,260680	0,635410
j	0,658247	0,735876
l	0,417435	0,493229
l'	1,072594	0,588058
m	0,785093	1,049349
m'	1,456668	0,427301
n	1,092678	0,215784
n'	0,598738	0,905608
r	0,912209	0,593595
r'	0,542197	0,966792

8 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis daiktavardžio dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis priešdėlinės darybos žodžiuose	Dažnis piesaginės darybos žodžiuose	Dažnis galūnės darybos žodžiuose	Dažnis dūriniuose
v		0,394955	0,174689	
v'		0,590617	0,044793	
j		0,48228	0,253596	
l		0,307763	0,169554	0,015912
l'	0,009239	0,431875	0,12785	0,019094
m	0,063511	0,698716	0,275282	0,01184
m'		0,335868	0,076206	0,015227
n		0,077608	0,138176	
n'		0,775507	0,130101	
r		0,242475	0,334455	0,016665
r'		0,774858	0,176022	0,015912

9 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis daiktavardžio priesagose

Sklandusis priebalsis	Dažnis priesagose
v	0,145328
v'	0,086334
j	1,085539
l	0,497986
l'	0,176707
m	1,234319
m'	0,158911
n	0,403268
n'	0,620224

r	0,054374
r'	0,263046

10 lentelė. Kiekibinis sklandžiujų priebalsių dažnių pasiskirstymas pagal padėtį daiktavardyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	3,820142	-	3,417512
3-skiemeniai	4,013848	3,634803	4,312852
4-skiemeniai	1,027216	3,654181	1,892312
5-skiemeniai	0,245112	1,030228	0,546407
6-skiemeniai	0,027	0,40992	0,183008
Iš viso:	9,133318	8,729132	10,352091

11.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių jungumas su balsiais pradiniuose daiktavardžio skiemenyse

	a	e	ė	i	y	o	u	ū
v	0,593632					0,032884		
v'		0,057042	0,023816	0,157201	0,183346			
j			0,013619					0,040788
l	0,098036							
l'			0,011224	0,121273				
m	0,026418					1,256146	0,051225	
m'		0,850751	0,17308	0,278815				
n	0,325353				0,02652		0,034756	
n'		0,027						
r	0,663916					0,327199	0,179684	0,067241
r'		0,661415		0,088321	0,032645			
	1,707355	1,596208	0,221739	0,64561	0,242511	1,616229	0,265665	0,108029

11.2 lentelė. Sklandžiujų priebalsių jungumas su dvibalsiais pradiniuose daiktavardžio skiemenyse

	ie	uo	ai	ei	(i)au
v			0,200251		
v'	0,181942			0,061936	
j					0,128937
l			0,25048		0,131878
l'	0,173421				0,079935
m			0,017999		
m'	0,145328			0,018752	
n		0,10967			0,070935
n'					
r		0,028436			0,076033
r'	0,123189			0,072408	
	0,62388	0,138106	0,46873	0,153096	0,487718

11.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais pradiniuose daiktavardžio skiemenyse

	al	an	ar	ir	en
v	0,270676	0,044967	0,051159		
v'				0,022516	
j					
l					
l'					0,018136
m					
m'				0,018752	
n					
n'					
r		0,091844			
r'					
	0,270676	0,136811	0,051159	0,041268	0,018136

11.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuose daiktavardžio skiemenyse

	d	g	k	k'	p	p'
v						
v'						
j						
l			0,151622		0,022926	
l'						
m						
m'						
n			0,02652			
n'						
r	0,076649	0,068575	0,058925		0,545178	
r'				0,018684		0,257738
	0,076649	0,068575	0,237067	0,018684	0,568104	0,257738

11.4 lentelė (tęsinys). Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuose daiktavardžio skiemenyse

	s'	š'	t	ž
v			0,009616	
v'	0,023748	0,054648		
j				
l				
l'				
m				0,63822
m'				
n				
n'				
r			0,023475	
r'	0,035588			
	0,059336	0,054648	0,033091	0,63822

12.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose daiktavardžio skiemenyse

	(i)a	a	e	ė	i	y	į
v	0,11867					0,026144	
v'	0,054546		0,579083	0,02279	0,072956	0,521667	0,202848
j	0,036238	0,188033			0,096913		
l	0,214643				0,065904		
l'	0,139031	0,045339	0,914733	0,032576	0,525021	0,199564	
m	0,179069		0,024158				0,127022
m'	0,101082		0,461066	0,054991	0,29627	0,10714	
n	0,046366				0,020668		
n'	0,162065		0,554878	0,245112	2,079642		
r	0,301123		0,061731		0,017589		
r'	0,429822		0,308039		0,088254	0,42404	
	1,782655	0,233372	2,903688	0,355469	3,263217	1,278555	0,32987

12.1 lentelė (tęsinys). Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose daiktavardžio skiemenyse

	o	(i)u	ū
v	0,037504	0,06269	
v'			
j	0,036238		
l	0,166864		0,073709
l'	0,183754	0,037504	
m	0,697284	0,209832	0,025596
m'	0,246036	0,135816	
n	0,070696	0,020052	
n'	0,083256	0,234336	
r			
r'	0,141118	0,132494	
	1,66275	0,832724	0,099305

12.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuose daiktavardžio skiemenyse

	(i)au	ai	ei	ie	(i)uo
v		0,021182			
v'				0,048456	
j	0,137046			0,070935	
l	0,027				
l'	0,05961		0,027102		
m				0,123189	0,092254
m'					0,147482
n					
n'	0,173011			0,048456	
r	0,066452				

r'	0,112922			0,038666	0,046092
	0,576041	0,021182	0,027102	0,329702	0,285828

12.3 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su dvigarsiais vidiniuose daiktavardžio skiemenyse

	al	an	ar	en	er	il	in	ir
v	0,009068							
v'				0,10293	0,01225	0,011053		
j								
l		0,129519						
l'							0,009239	
m		0,009513						
m'			0,022106					0,13667
n								0,051396
n'					0,021644			
r								
r'								
	0,009068	0,139032	0,022106	0,10293	0,033894	0,011053	0,009239	0,188066
	un	ur	om	on				
v								
v'								
j	0,188033		0,066111					
l								
l'								
m				0,012079				
m'								
n		0,035724		0,0193				
n'								
r								
r'								
	0,188033	0,035724	0,066111	0,031379				

12.4 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su priebalsiais vidiniuose daiktavardžio skiemenyse

	b'	d'	g	ch'	k	k'	p'
v							
v'							
j							
l					0,05417		
l'	0,597633						
m					0,02368		
m'		0,028848				0,015227	
n							
n'				0,02563			
r			0,187449		0,069532		
r'	0,012114					0,080072	0,027
	0,609747	0,028848	0,187449	0,02563	0,147382	0,095299	0,027

	s'	t	t'	ž	ž'
v				0,009068	
v'			0,059062		0,011053
j					
l					
l'	0,027102				
m					
m'	0,040994				
n					
n'					
r		0,066452			
r'					
	0,068096	0,066452	0,059062	0,009068	0,011053

13.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su balsiais galiniuose daiktavardžio skiemenyse

	(i)a	(i)ą	e	ę	ė	i	y
v	0,105017	0,026862			0,06464		0,028264
v'	0,078908				0,054852		0,020736
j	0,229414		0,487896		0,132358	1,061766	0,183861
l	0,313856	0,051534					0,008897
l'	0,197204	0,015741	0,256471		0,066009	0,413638	
m	0,761165	0,197571	0,051841		0,049995	0,836376	0,071893
m'			0,21931	0,03812	0,163772	0,194123	
n	0,04497	0,18242	0,080278			0,198792	
n'			0,399745		0,614744	0,126851	0,068096
r	0,373745	0,082741	0,05612				0,08897
r'	0,269953		0,303384		0,013174		0,105255
	2,374232	0,556869	1,855045	0,03812	1,159544	2,831546	0,575972
	i	(i)o	(i)u	ū	(i)ų		
v		0,262559			0,046744		
v'			0,156312		0,158879		
j		1,257088	0,036272		0,223707		
l		0,263312	0,013072		0,140503		
l'	0,053895	0,11963	0,330661		0,130717		
m		0,72325	0,11843	0,028402	0,161225		
m'		0,101834					
n		0,874151	0,015809	0,033363	0,177189		
n'	0,07737	1,007341	0,018		0,340376		
r		0,438257	0,020326	0,139304	0,342904		
r'	0,038359	0,12199	0,172939		0,063167		
	0,169624	5,169412	0,881821	0,201069	1,785411		

13.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuose daiktavardžio skiemenyse

	ie	uo	(i)ai	(i)au	ei
v	0,020189		0,070936		
v'					0,027402
j			0,053825	0,019368	
l					
l'	0,047222		0,009308	0,101494	0,018752
m	0,01995		0,089482		0,05523
m'			0,012593		
n	0,419659	0,008863	0,020737		
n'	0,063169		0,018		
r			0,02539	0,012935	
r'	0,038666		0,022927	0,060087	
	0,608855	0,008863	0,323198	0,193884	0,101384

13.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais galiniuose daiktavardžio skiemenyse

	il	ir
v		0,008863
v'		
j		
l		
l'		
m	0,065734	
m'		
n		
n'		
r		
r'		
	0,065734	0,008863

13.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais galiniuose daiktavardžio skiemenyse

	b'	g	k	l	l'
v				0,029291	
v'					0,010095
j					
l		0,024295	0,246718		
l'	0,054306				
m					
m'					
n					
n'					
r			0,012935		
r'					
	0,054306	0,024295	0,259653	0,029291	0,010095

	s	s'	š'	t	t'
v					
v'		0,029496			0,048898
j					
l	0,136771				
l'					
m	0,071827				
m'			0,020942		
n					
n'					
r				0,349373	
r'					0,008931
	0,208598	0,029496	0,020942	0,349373	0,057829

14 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio reikšminėse grupėse

	asmeniniai	parodomieji	klausiamieji- santykiniai	neapibrėžiamieji
v	0,425033	-	-	-
v'	0,051157	-	-	0,656970
j	1,965808	0,014857	0,017041	0,027341
l'	-	-	-	0,047803
m	0,583842	0,010437	0,010334	0,035348
m'	0,136123	0,038634	0,018136	0,009171
n	0,139031	-	-	0,141187
n'	0,016596	-	-	0,094103
r'	-	-	0,604887	0,014132

15 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio linksniuose

	vard.	kilm.	gal.
v	-	0,042503	-
v'	0,028032	0,134993	0,215512
j	0,813795	0,681367	0,280971
l'	0,011326	-	0,036477
m	-	0,344755	0,089825
m'	0,116755	-	-
n	0,067171	0,116515	0,086711
n'	0,041474	0,069225	-
r'	0,307320	0,107755	0,114838

16 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio linksniuose

	naud.	įn.	vt.
v'	0,045169	-	0,009171
j	0,132529	0,041303	0,075082
m	0,205381	-	-

m'	-	0,009308	0,076001
n	0,009821	-	-
r'	0,019744	0,022995	0,046367

17 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio skaičiuose

	vns.	dgs.
v	0,023269	-
v'	0,385066	0,300100
j	1,239860	0,785187
l'	-	0,026245
m	0,155627	0,484334
m'	0,076001	0,126063
n	0,280218	-
n'	0,016596	0,052629
r'	0,322136	0,296883

18 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas įvardžio giminės formose

	vyr.g.	mot.g.	bev.g.
v	-	-	0,425033
v'	0,549154	0,177329	0,138689
j	1,251866	0,636203	0,136978
l'	1,026245	-	0,021558
m	0,108063	-	0,531898
m'	0,076001	0,009308	0,116755
n	0,087737	0,043424	0,149057
n'	0,013996	-	0,096703
r'	0,424622	0,194397	-

19 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis įvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
[v]	0,425033	
[v']	0,616694	0,091433
[j]	2,087706	0,027341
[l']	0,026245	0,021558
[m]	0,639961	
[m']	0,202064	
[n]	0,188785	0,091433
[n']	0,110699	
[r']	0,619019	

20 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis įvardžio dariniuose.

Sklandusis priebalsis	Dažnis suaugtiniuose žodžiuose	Dažnis priesaginės darybos žodžiuose
[v']	0,091433	
[j]		0,027341
[l']		0,021558
[n]	0,091433	

21 lentelė. Kiekibinis sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį įvardyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	1,415226	-	1,709888
3-skiemeniai	0,009171	0,296302	0,272705
Iš viso:	1,424397	0,296302	1,982593

22.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su balsiais pradiniuose įvardžio skiemenyse

	a	ą	e	i	į	o	u	ū	ų
v									
v'				0,556332					
j	0,077061	0,064126		0,521497	0,104539	0,484334	0,01379	0,094239	0,226837
l									
l'									
m	0,311254						0,137731	0,23854	
m'			0,116755						
n						0,010026			
n'									
r									
r'									
	0,388315	0,064126	0,116755	1,077829	0,104539	0,49436	0,151521	0,332779	0,226837

22.2 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su dvibalsiais pradiniuose įvardžio skiemenyse

	ai	ie	uo
v			
v'		0,107448	
j	0,053142	0,286104	0,088593
l			
l'			
m			
m'			
n		0,080107	
n'			
r			

r'			
	0,053142	0,473659	0,088593

22.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais pradiniuose įvardžio skiemenyse

	um	om
v		
v'		
j	0,028949	0,011395
l		
l'		
m		
m'		
n		
n'		
r		
r'		
	0,028949	0,011395

23.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose įvardžio skiemenyse

	(i)a	e	(i)o	u
v				
v'				
j				
l				
l'		0,043116		
m				
m'				
n				
n'				
r				
r'	0,036672		0,034082	0,070354
	0,036672	0,043116	0,034082	0,070354

23.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuose įvardžio skiemenyse

	ie
v	
v'	0,182866
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	
r'	

	0,182866
--	----------

23.3 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su priebalsiai vidiniuose įvardžio skiemenyse

	k'
v	
v'	0,182866
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	
r'	
	0,182866

24.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su balsiais galiniuose įvardžio skiemenyse

	(i)a	(i)ą	e	ę	i	į	(i)o	u	(i)ų
v	0,425033						0,425033		
v'	0,051157		0,039967	0,01119					
j			0,08261				0,08261		
l									
l'			0,026245		0,026245				
m								0,097318	
m'	0,122676		0,122676		0,009308		0,009308		
n	0,31358	0,054546					0,23303		
n'	0,132016		0,098824	0,033192	0,027992				
r									
r'	0,032713	0,028504			0,134275	0,042158	0,099474	0,612312	0,046709
	1,077175	0,08305	0,370322	0,044382	0,19782	0,042158	0,849455	0,70963	0,046709

24.2 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuose įvardžio skiemenyse

	(i)ai	ie	(i)uo
v			
v'		0,182866	
j			
l			
l'			
m		0,205689	
m'			
n		0,262322	
n'		0,027992	
r			

r'	0,011429	0,155285	0,052355
	0,011429	0,834154	0,052355

24.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių jungumas su priebalsiais galiniuose įvardžio skiemenyse

	s
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	0,303007
m'	
n	
n'	
r	
r'	
	0,303007

25 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas veiksmažodžio formose

	asmenuoj.form.	bendr.	veik.dal.	neveik.dal.	padal.
v	0,739883	0,013174	-	-	-
v'	0,196313	0,030616	-	0,009444	-
j	0,322960	-	0,010266	0,009444	-
l	0,115934	0,021216	-	-	-
l'	0,332439	0,033397	-	-	-
m	0,039454	0,028401	-	0,039181	-
m'	0,105805	0,012764	-	-	-
n	0,246067	0,010231	-	0,010129	-
n'	0,295789	-	-	-	-
r	0,810371	0,025288	0,010266	-	0,008657
r'	0,734818	0,095470	-	-	-

26 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas veiksmažodžio laikuose

	es.l.	būt.k.l.	būt.d.l.	būs.l.
v	0,023783	0,702002	0,014098	-
v'	0,074391	0,121922	-	-
j	0,039694	0,283266	-	-
l	0,082160	0,033774	-	-
l'	0,195698	0,098039	-	0,008760
m	0,039454	-	-	-
m'	0,029223	0,076582	-	-
n	0,210582	0,035485	-	-
n'	0,197101	0,067754	-	0,013380
r	0,668294	0,142077	-	-
r'	0,479306	0,198983	-	0,012011

27 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžio asmenyse

	I a.	III a.
v	0,017178	0,722705
v'	-	0,196313
j	-	0,322960
l	-	0,115934
l'	0,010984	0,321455
m	0,016322	0,023132
m'	0,029223	0,076582
n	0,035005	0,211062
n'	0,019984	0,275805
r	0,009547	0,800824
r'	0,041816	0,693002

28 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas veiksmažodžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
[v]	0,697896	0,055161
[v']	0,176124	0,060259
[j]	0,167057	0,175613
[l]	0,086129	0,051021
[l']	0,268825	0,097011
[m]	0,107036	-
[m']	0,104916	0,013653
[n]	0,221977	0,044450
[n']	0,105223	0,190566
[r]	0,602457	0,252125
[r']	0,639038	0,191250

29 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis veiksmažodžio priešdėlinės darybos žodžiuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis priešdėlinės darybos žodžiuose
[v]	0,055161
[v']	0,060259
[j]	0,175613
[l]	0,051021
[l']	0,097011
[m]	-
[m']	0,013653
[n]	0,04445

[n']	0,190566
[r]	0,252125
[r']	0,191250

30 lentelė. Kiekybinis sklandžiųjų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį veiksmažodyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	0.752949	-	1.962729
3-skiemeniai	0.753673	0.810445	0.965318
4-skiemeniai	0.16603	0.477664	0.274745
5-skiemeniai	-	-	0.01184
Iš viso	1.672652	1.288109	3.214632

31.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais pradiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	a	e	ę	é	i	y	į
v							
v'						0,102278	0,037401
j							
l							
l'					0,016391		
m	0,107446						
m'					0,02498		
n							
n'		0,31355		0,187998			
r	0,254898						
r'			0,01314		0,091947		0,009239
	0,362344	0,31355	0,01314	0,187998	0,133318	0,102278	0,04664

31.1 lentelė (tęsinys). Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais pradiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	o	u	ū
v			
v'			
j			
l			
l'			
m	0,009102		
m'			
n	0,120141	0,04818	
n'			
r	0,019436		0,021079
r'			
	0,148679	0,04818	0,021079

31.2 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su dvibalsiais pradiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	ai	au	ei	ie
v				
v'			0,026964	
j				
l	0,050473	0,033569		
l'			0,00876	0,012079
m				
m'				
n				
n'				
r				
r'			0,345845	
	0,050473	0,033569	0,381569	0,012079

31.3 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	g'	k	k'	p	p'	r'	t
v							
v'							
j							
l		0,011669					
l'							
m							
m'							
n							
n'							
r				0,225846			0,011566
r'	0,009239		0,014235		0,036888	0,027273	
	0,009239	0,011669	0,014235	0,225846	0,036888	0,027273	0,011566

32.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	a	e	é	i	y	i	o	u
v	0,080861			0,030285	0,143276			
v'	0,011429	0,094684			0,154943	0,028436		
j			0,020532					0,020532
l	0,047768							
l'	0,247612		0,084941	0,030825	0,152378			
m							0,056664	
m'	0,012764		0,030078					
n	0,030387			0,010231			0,040618	
n'	0,05588	0,046264	0,009616					
r	0,04469			0,032987			0,072612	
r'	0,081167	0,032714	0,155834	0,035588	0,055229		0,038805	0,152617
	0,612558	0,173662	0,301001	0,139916	0,505826	0,028436	0,208699	0,173149

32.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	ai	au	ei	ie
v		0,0927		
v'				
j				
l		0,047701		
l'				0,009718
m	0,030078			
m'				
n				
n'				
r				
r'			0,058652	
	0,030078	0,140401	0,058652	0,009718

32.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais vidiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	in
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	0,012764
m'	
n	
n'	
r	
r'	
	0,012764

32.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais vidiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	k	p	t	t'
v				
v'				0,011429
j				
l	0,047701			
l'				0,029702
m				
m'				
n				
n'				
r		0,015775	0,04445	
r'				
	0,047701	0,015775	0,04445	0,041131

33.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais galiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	(i)a	e	ę	ė	i	y	o	(i)u	(i)ū
v	0,139386						0,769276	0,67466	
v'	0,013859		0,019471	0,013859	0,012661		0,012661	0,019471	
j	0,090916			0,480677			0,575085		
l	0,040482				0,010403	0,010197	0,040688		
l'	0,18882			0,018478	0,169076			0,010984	0,009718
m	0,05044			0,027306	0,010157		0,039866		
m'	0,011429	0,047017		0,108748	0,059952				
n	0,187108	0,075008			0,044826		0,065289		0,026349
n'									
r	0,634383			0,187998		0,423869	0,031173	0,008657	
r'	0,084897			0,10885	0,313925		0,081388	0,282342	0,019676
	1,44172	0,122025	0,019471	0,945916	0,621	0,434066	1,615426	0,996114	0,055743

33.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuose veiksmažodžio skiemenyse

	au	ei
v	0,017178	
v'		
j	0,076852	
l		
l'		
m		
m'		
n	0,073638	0,03723
n'		
r		
r'		
	0,167668	0,03723

34 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas skaitvardžio skyriuose

	kiekiniai	kelintiniai
v	0,015741	-
v'	0,864165	0,341882
j	0,092664	0,048762
l'	0,206203	0,441973
m	-	0,250996
m'	0,020737	0,009513
n	0,400602	0,041063
n'	0,558003	0,200660
r	-	0,127158
r'	0,357968	0,169453

35 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio linksniuose

	vard.	gal.
v	0,015741	-
v'	0,679999	0,353824
j	0,026759	0,011395
l'	0,194979	0,441973
m	0,096156	0,116241
m'	0,009513	-
n	0,249799	0,103170
n'	0,514341	0,222320
r	0,047051	0,050610
r'	0,353687	0,104304

36 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio linksniuose

	kilm.	naud.	jn.	vt.
v'	0,117747	0,012764	0,032200	0,009513
j	0,103272	-	-	-
l'	0,011224	-	-	-
m	0,026143	-	0,012456	-
m'	0,011224	-	-	0,009513
n	0,053108	0,012764	0,013311	0,009513
n'	0,022002	-	-	-
r	-	-	0,013585	-
r'	0,053689	-	0,015741	-

37 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio skaičiuose

	vns.	dgs.
v	0,015741	-
v'	0,713089	0,492958
j	0,039249	0,102177
l'	0,636952	0,011224
m	0,238540	0,012456
m'	0,009513	0,020737
n	0,430441	0,011224
n'	0,238369	0,520294
r	0,097661	0,013585
r'	0,070050	0,457371

38 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
v	-	0,015741
v'	0,830699	1,00306
j	0,130202	0,011224
l	-	-
l'	-	0,648176

m	0,266874	-
m'	0,019026	0,011224
n	0,373637	0,068028
n'	0,520294	0,623503
r	0,127158	-
r'	0,527178	0,642906

39 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas skaitvardžio dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis suaugtiniuose žodžiuose	Dažnis priesaginės darybos žodžiuose	Dažnis galūnės darybos žodžiuose	Dažnis dūriniuose
v	-	-	-	0,015741
v'	0,627712	0,128082	-	0,247266
j	-	-	0,011224	-
l	-	-	-	-
l'	-	-	0,011224	0,636952
m	-	-	-	-
m'	-	-	0,011224	-
n	-	-	0,011224	0,056804
n'	0,385134	-	-	0,238369
r	-	-	-	-
r'	0,539291	-	-	0,103615

40 lentelė. Kiekybinis sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį skaitvardyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	0,988208	-	1,225961
3-skiemeniai	1,105306	1,195595	1,245156
4-skiemeniai	0,265712	1,005359	0,044896
5-skiemeniai	-	2,559989	-
Iš viso	2,359226	4,760943	7,120169

41.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių jungumas su balsiais pradiniuose skaitvardžio skiemenyse

	e	i	y
v			
v'		0,614263	0,128184
j			
l			
l'			
m			
m'		0,044896	
n			

n'			
r			
r'	0,09708	0,449466	0,272964
	0,09708	1,108625	0,401148

41.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais pradiniuose skaitvardžio skiemenyse

	ie
v	
v'	1,044911
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	
r'	
	1,044911

41.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuose skaitvardžio skiemenyse

	d'	t'
v		
v'	0,835453	
j		
l		
l'		
m		
m'		0,81951
n		
n'		
r		
r'		
	0,835453	0,81951

42.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose skaitvardžio skiemenyse

	(i)a	ą	e	i	y	(i)o	u
v							
v'			1,17378	0,053484	1,120296		
j				0,044896		0,044896	
l							
l'				1,347136	0,231936	0,845995	
m	0,01995	0,02279				0,055708	
m'							
n	0,028539						
n'	0,501992				0,7805	0,568445	

r							
r'	0,205314					0,103478	0,308792
	0,755795	0,02279	1,17378	1,445516	2,132732	1,618522	0,308792

42.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuose skaitvardžio skiemenyse

	ie	uo
v		
v'		
j		
l		
l'		0,170412
m		
m'	0,019026	
n	0,198951	0,170412
n'		0,289937
r		
r'		
	0,217977	0,630761

42.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais vidiniuose skaitvardžio skiemenyse

	ir
v	
v'	0,074598
j	
l	
l'	
m	0,098448
m'	0,019026
n	
n'	
r	
r'	
	0,192072

42.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais vidiniuose skaitvardžio skiemenyse

	t'
v	
v'	0,074598
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	

r'	
	0,074598

43.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais galiniuose skaitvardžio skiemenyse

	a	ą	e	i	y	(i)o	u	(i)ų
v								
v'								
j		0,04558		0,098686		0,076924		0,16288
l								
l'								
m	0,074838	0,104846				0,015535		
m'	0,028539		0,028539					
n	0,468017	0,124214				0,128664	0,026622	0,044896
n'				0,821421	0,821802	0,022516		0,022002
r	0,062963	0,05061						
r'				0,137047		0,011361	0,167981	0,019573
	0,634357	0,32525	0,028539	1,057154	0,821802	0,255	0,194603	0,249351

43.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuose skaitvardžio skiemenyse

	ai	ie	uo
v			
v'			
j		0,136738	
l			
l'			
m	0,012456		
m'			
n		0,728248	
n'			0,044137
r	0,013585		
r'			
	0,026041	0,864986	0,044137

43.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais galiniuose skaitvardžio skiemenyse

	am	ir
v		
v'		
j		
l		
l'		
m		0,207675
m'		
n	0,025528	
n'		
r		
r'		

	0,025528	0,207675
--	----------	----------

43.4 lentelė. Sklandžiujų priebalsių jungumas su priebalsiais galiniuose skaitvardžio skiemenyse

	t
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	0,127158
r'	
	0,127158

44 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas prieveiksmio skyriuose

	būdo	kiekybės	vietos	laiko	priežasties
v	0,010642	-	0,027649	-	-
v'	0,095847	0,092049	0,022892	0,094958	-
j	0,016288	-	-	0,103580	-
l	0,316902	-	-	0,106798	0,119664
l'	0,034698	-	0,086198	0,041508	-
m	0,011463	0,091432	0,015091	-	-
m'	0,060567	-	0,009376	0,066042	-
n	0,078807	0,022687	0,015091	0,225846	0,010163
n'	0,020360	0,047256	-	0,101152	-
r	0,186081	-	-	0,014714	-
r'	0,083083	-	-	0,009308	-

45 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas prieveiksmio laipsniuose

	nelyg.l.	aukšt.l.	aukšč.l.
v	0,038291	-	-
v'	0,383047	-	-
j	0,119868	-	-
l	0,491078	0,034150	0,018136
l'	0,092152	0,070252	-
m	0,091501	0,026485	-
m'	0,135985	-	-
n	0,239671	-	-
n'	0,140435	0,011224	0,017109
r	0,200795	-	-
r'	0,037299	0,046435	0,008657

46 lentelė. Sklandžiujų priebalsių dažnis prieveiksmio pirminiuose žodžiuose ir dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
[v]	0,027649	0,010642
[v']	0,207915	0,175132
[j]	0,119868	-
[l]	0,312591	0,230773
[l']	0,015946	0,146458
[m]	0,015091	0,102895
[m']	0,089653	0,046332
[n]	0,151317	0,088354
[n']	0,011224	0,157544
[r]	0,02823	0,172565
[r']	0,065392	0,026999

47 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas prieveiksmiuose su darybos afiksais

Sklandusis priebalsis	Dažnis mišrios darybos žodžiuose	Dažnis priesaginės darybos žodžiuose	Dažnis priešdėlinės darybos žodžiuose	Dažnis dūriniuose
[v]	-	0,010642	-	-
[v']	-	0,175132	-	-
[j]	-	-	-	-
[l]	-	0,230773	-	-
[l']	-	0,146458	-	-
[m]	0,018923	0,06433	-	0,019642
[m']	-	0,046332	-	-
[n]	-	0,088354	-	-
[n']	0,079012	0,063818	0,014714	-
[r]	0,010197	0,147654	0,014714	-
[r']	-	0,026999	-	-

48 lentelė. Kiekybinis sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį prieveiksmyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	0,737486	-	0,934009
3-skiemeniai	0,268996	0,213867	0,106027
4-skiemeniai	0,020394	0,020394	0,009752
5-skiemeniai	0,020326	0,020233	-
Iš viso	1,047202	0,254494	1,049788

49.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais pradiniuoserieveksmio skiemenyse

	a	e	é	i	o
v	0,027649				
v'		0,008931	0,237618	0,213697	
j					
l	0,262493				0,010745
l'					
m	0,062757				
m'					
n	0,048934				
n'		0,147381			
r	0,03675				
r'		0,009308			
	0,438583	0,16562	0,237618	0,213697	0,010745

49.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais pradiniuoserieveksmio skiemenyse

	au	ei	ie	uo
v				
v'				
j	0,070867			
l				
l'				
m				
m'				
n				0,06204
n'			0,016528	
r	0,011942			
r'		0,042397		
	0,082809	0,042397	0,016528	0,06204

49.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais pradiniuoserieveksmio skiemenyse

	ar	en
v		
v'		
j		
l		
l'		0,021284
m	0,011463	
m'		
n		
n'		
r		
r'		
	0,011463	0,021284

49.4 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuoserieveiksmio skiemenyse

	b	d	g	g'	p	s
v						
v'						
j						
l	0,010745				0,014406	
l'						
m						0,011463
m'						
n						
n'						
r		0,011942	0,015672			
r'				0,042397		
	0,010745	0,011942	0,015672	0,042397	0,014406	0,011463

50.1 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuoserieveiksmio skiemenyse

	a	e	i	o	u	ų
v						
v'						
j						
l	0,009821	0,009821				
l'						
m	0,037846	0,037846				
m'						
n			0,040652			
n'		0,049892				
r	0,020394	0,01225		0,01225	0,029428	0,032576
r'		0,008657				
	0,068061	0,118466	0,040652	0,01225	0,029428	0,032576

50.2 lentelė. Sklandžiujų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuoserieveiksmio skiemenyse

	(i)ai	(i)au
v		
v'		
j		
l		
l'		
m		
m'		
n		
n'	0,049892	0,017109
r		
r'		0,008657
	0,049892	0,025766

50.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais vidiniuoserieveiksmio skiemenyse

	in
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	
m'	0,016288
n	
n'	
r	
r'	
	0,016288

50.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais vidiniuoserieveiksmio skiemenyse

	k	k'	p	t	ž'
v					
v'					
j					
l					
l'					
m					
m'		0,016288			
n					
n'					0,017109
r	0,032576		0,020394	0,029428	
r'					
	0,032576	0,016288	0,020394	0,029428	0,017109

51.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais galiniuoserieveiksmio skiemenyse

	a	e	ė	i	y	(i)o	ų
v							
v'		0,055948			0,01006		
j							0,065152
l	0,058173		0,274266			0,029497	
l'	0,024056		0,083016	0,015946		0,034219	
m	0,039934					0,030182	
m'	0,03983	0,094512			0,019505		
n	0,045374			0,010163			
n'		0,06991					
r		0,078909					
r'		0,032029					
	0,207367	0,331308	0,357282	0,026109	0,029565	0,093898	0,065152

51.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuoserieveiksmio skiemenyse

	(i)ai	(i)au	ei	ie	uo
v	0,021284				
v'	0,01006		0,055948		
j		0,085239			0,032713
l	0,009513				0,04866
l'		0,125345			
m	0,009752				
m'	0,040583			0,049617	0,050883
n	0,074974			0,079833	
n'	0,0694	0,011224			
r	0,109193				
r'		0,032029	0,0103		
	0,344759	0,253837	0,066248	0,12945	0,132256

51.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais galiniuoserieveiksmio skiemenyse

	er
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	0,023714
n'	
r	
r'	
	0,023714

51.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais galiniuoserieveiksmio skiemenyse

	g	g'	k	s'	ž	ž'
v	0,021284					
v'						
j						
l						
l'						
m						
m'				0,012764		
n					0,041097	
n'						0,011224
r			0,030284			
r'		0,0103				
	0,021284	0,0103	0,030284	0,012764	0,041097	0,011224

52 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio linksniuose

	kilm.
v	0,038223
v'	0,012524
j	0,088456
l'	0,148613
m	0,009034
m'	0,008897
n	0,046025
n'	0,257395
r	0,029428
r'	0,071449

53 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio linksniuose

	vard.	gal.	jn.
v	0,010950	-	-
j	0,062621	0,034835	0,009444
l'	0,049462	0,025151	-
n	0,048249	0,034835	-
n'	0,034835	-	-
r	0,034218	0,008863	0,009444
r'	0,029668	-	-

54 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio skaičiuose

	vns.	Dgs.
v	0,049173	0,027957
v'	0,012524	-
j	0,100194	0,095162
l'	0,154465	0,068917
m	0,009034	-
m'	0,008897	-
n	0,087739	0,041370
n'	0,157510	0,134720
r	0,072201	0,009752
r'	0,042397	0,058720

55 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio giminės formose

	vyr.g.	mot.g.	bev.g.
v	0,034664	0,014509	0,038873
v'	-	0,012524	-
j	0,108097	0,087259	-
l'	0,077986	0,145396	0,143240
m	-	0,009034	0,149775
m'	-	0,008897	0,020223
n	0,086574	0,042535	0,020873
n'	0,063990	0,228240	0,030386

r	0,064057	0,017896	0,011087
r'	0,065187	0,035930	-

56 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžio dariniuose

Sklandusis priebalsis	Dažnis pirminiuose žodžiuose	Dažnis dariniuose
v	0,011634	0,076412
v'	-	0,012524
j	0,141564	0,053792
l	-	-
l'	0,190463	0,176159
m	0,119389	0,03942
m'	0,020223	0,008897
n	0,149982	-
n'	-	0,322616
r	0,09304	-
r'	-	0,101117

57 lentelė. Sklandžiujų priebalsių vartojimas būdvardžiuose su darybos afiksais

Sklandusis priebalsis	Dažnis galūninės darybos žodžiuose	Dažnis priesaginės darybos žodžiuose	Dažnis priešdėlinės darybos žodžiuose
v	0,041508	0,034904	
v'		0,012524	
j		0,053792	
l			
l'		0,156244	0,019915
m		0,009034	0,030386
m'		0,008897	
n			
n'		0,29223	0,030386
r			
r'	0,027957	0,07316	

58 lentelė. Kiekibinis sklandžiujų priebalsių pasiskirstymas pagal padėtį būdvardyje

	Pradiniai	Vidiniai	Galiniai
2-skiemeniai	0,267013	-	0,31461
3-skiemeniai	0,14016	0,349545	0,502982
4-skiemeniai	0,224886	0,28689	0,270111
5-skiemeniai	-	0,054204	0,027102

6-skiemeniai	-	0,124899	0,249798
Iš viso:	0,632059	0,815538	1,364603

59.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais pradiniuose būdvardžio skiemenyse

	e	i	y
v			
v'		0,037572	
j			
l			
l'			0,01338
m			
m'			
n			
n'	0,080687		
r			
r'			
	0,080687	0,037572	0,01338

59.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais pradiniuose būdvardžio skiemenyse

	ai	au	ei	ie
v	0,02919			
v'				0,015741
j		0,019436		
l				
l'				
m				
m'				
n		0,220646		
n'				
r		0,018136		
r'			0,04031	
	0,02919	0,258218	0,04031	0,015741

59.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais pradiniuose būdvardžio skiemenyse

	al	ar	in	un
v	0,020532	0,025185		
v'				
j				0,107584
l				
l'				
m				
m'				
n				
n'				
r				

r'			0,026691	
	0,020532	0,025185	0,026691	0,107584

59.4 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su priebalsiais pradiniuose būdvardžio skiemenyse

	s
v	0,025185
v'	
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	
r'	
	0,025185

60.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais vidiniuose būdvardžio skiemenyse

	(i)a	e	i	y	į	o	u
v					0,055914	0,013688	
v'							
j							
l							
l'	0,569743		0,551813			0,02238	
m	0,020942	0,020942				0,027102	0,027102
m'			0,053382				
n			0,018888			0,05516	
n'			0,027102				0,027102
r	0,018888						
r'	0,063168		0,037572	0,063168			0,037572
	0,672741	0,020942	0,688757	0,063168	0,055914	0,11833	0,091776

60.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais vidiniuose būdvardžio skiemenyse

	ai	(i)au	uo
v	0,055914		
v'			
j			
l			
l'			
m			
m'		0,020223	
n			
n'			
r			0,018888

r'			
	0,055914	0,020223	0,018888

60.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvigarsiais vidiniuose būdvardžio skiemenyse

	ai	in	ir
v	0,013688		
v'			
j			
l			
l'		0,04031	
m			
m'			0,020223
n			
n'			
r			
r'			
	0,013688	0,04031	0,020223

61.1 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su balsiais galiniuose būdvardžio skiemenyse

	a	ą	e	ė	i	į	(i)o	u	(i)u
v									
v'									
j	0,057626	0,049542			0,029496		0,064948	0,028948	0,033124
l									
l'			0,067138	0,020497	0,017931	0,016186	0,012524		
m	0,298523				0,279635		0,018888		
m'									
n	0,030865				0,011429				
n'				0,260958	0,608687		0,063306		0,22167
r	0,045305	0,008863	0,065289				0,010608		0,009752
r'									0,055914
	0,432319	0,058405	0,132427	0,281455	0,947178	0,016186	0,170274	0,028948	0,32046

61.2 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių junglumas su dvibalsiais galiniuose būdvardžio skiemenyse

	(i)ai	au	uo
v			
v'			
j		0,220646	0,018888
l			
l'			
m			
m'			
n		0,019436	
n'	0,019026		
r			

r'	0,059914		
	0,07894	0,240082	0,018888

61.3 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių jungumas su priebalsiais galiniuose būdvardžio skiemenyse

	k
v	
v'	
j	
l	
l'	
m	
m'	
n	
n'	
r	0,009239
r'	
	0,009239

62 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas prielinksnio skyriuose pagal kilmę

	senybiniai	naujybiniai
v'	-	0,010368
l	0,159392	-
l'	-	0,038188
n	0,322890	-
n'	-	0,011566
r	0,024911	-
r'	0,182010	0,135952

63 lentelė. Sklandžiųjų priebalsių vartojimas dalelytėse, prielinksniuose, jungtukuose, modaliniuose žodžiuose ir įterpiniuose

	dalelytė	prielinksnis	jungtukas	modal.žod.	įterpinys
v	0,026383	0,010368	-	-	0,014919
v'	0,109056	-	0,018581	-	0,022482
j	0,266189	-	0,277790	-	0,009650
l	0,009479	0,159382	0,018581	-	-
l'	0,020497	0,038188	0,021969	-	-
m	0,375245	-	-	0,032953	0,018410
n	0,079866	0,322890	-	0,032953	0,014919
n'	0,481175	0,011566	0,225194	-	-
r	-	0,024911	-	0,030386	-
r'	-	0,317962	-	0,010437	-